

T R E Ś Ć :

ZARZĄDZENIA MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

- Poz. 1 Nr 3 z dnia 30 grudnia 1950 r. w sprawie norm pracy (czasów zadanych) przy robotach transportu wewnętrznego wykonywanych przez wydzielone grupy transportowe na placu budowy.
- Poz. 2 Nr 4 z dnia 1 lutego 1951 r. w sprawie norm pracy (czasów zadanych) dla robót przy transporcie wewnętrznym—wykonywanych przez wydzielone grupy transportowe na placu budowy.
- Poz. 3 Nr 9 z dnia 22 lutego 1951 r. w sprawie wydawania decyzji o umorzeniu nieściągalnych wierzytelności zjednoczeń i przedsiębiorstw, podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.
- Poz. 4 Nr 10 z dnia 22 lutego 1951 r. w sprawie wprowadzenia sprawozdawczości dekadowej w zakresie wykonania planu produkcji i stanu zatrudnienia.
- Poz. 5 Nr 13 z dnia 24 lutego 1951 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji technicznej o stosowaniu stali żebrowej OW50.
- Poz. 6 Nr 14 z dnia 23 lutego 1951 r. w sprawie wprowadzenia w życie tymczasowych zasad współpracy między jednostkami organizacyjnymi służby zaopatrzenia.
- Poz. 7 Nr 16 z dnia 24 lutego 1951 r. w sprawie sprawozdawczości statystycznej zjednoczeń budowlano-montażowych oraz biur projektów, podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.
- Poz. 8 Nr 18 z dnia 26 lutego 1951 r. w sprawie trybu określania wskaźników wykonania planu produkcyjnego i wypłaty miesięcznych premii
- Poz. 9 Nr 19 z dnia 27 lutego 1951 r. w sprawie wprowadzenia tymczasowych jednolitych metod pracy jednostek produkcyjnych w zakresie wykonywania planu rzeczowego.
- Poz. 10 Nr 21 z dnia 3 marca 1951 r. w sprawie organizacji i zasad tworzenia zjednoczeń i przedsiębiorstw budowlano-montażowych oraz zarządów budowlanych, odcinków budowlanych i odcinków budowlano-montażowych.
- Poz. 11 Nr 22 z dnia 6 marca 1951 r. w sprawie opiniowania projektów budynków i budowli inżynierskich dla celów przemysłowych przez Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego.
- Poz. 12 Nr 32 z dnia 31 marca 1951 r. w sprawie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania zażaleń i listów ludności oraz krytyki prasowej, dotyczącej działalności resortu budownictwa przemysłowego.
- Poz. 13 Nr 39 z dnia 5 kwietnia 1951 r. w sprawie powołania Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych na szczeblu inwestorów: centralnego i naczelnego resortu budownictwa przemysłowego.
- Poz. 14 Nr 40 z dnia 9 kwietnia 1951 r. w sprawie zatrudniania inwalidów w budownictwie.
- Poz. 15 Nr 41 z dnia 10 kwietnia 1951 r. w sprawie obniżenia cen kosztorysowych.
- Poz. 16 Nr 42 z dnia 12 kwietnia 1951 r. w sprawie sprawozdawczości inwestycyjnej na 1951 r.
- Poz. 17 Nr 43 z dnia 12 kwietnia 1951 r. w sprawie zaseregowania pracowników umysłowych w resorcie budownictwa przemysłowego.
- Poz. 18 Nr 44 z dnia 13 kwietnia 1951 r. w sprawie rozwiązania stosunku służbowego oraz umów o pracę z zatrudnionymi w resorcie budownictwa przemysłowego pracownikami, objętymi przepisami o zapobieżeniu płynności kadr.
- Poz. 19 Nr 46 z dnia 14 kwietnia 1951 r. w sprawie okresowych sprawozdań z wykonania Narodowych Planów Gospodarczych.
- Poz. 20 Nr 47 z dnia 14 kwietnia 1951 r. w sprawie tymczasowego podziału funkcji w kierownictwie Ministerstwa.
- Poz. 21 Nr 48 z dnia 14 kwietnia 1951 r. w sprawie uproszczenia cenników kosztorysowych, na niektóre roboty budowlano-montażowe wykonane w 1950 r.
- Poz. 22 Nr 50 z dnia 16 kwietnia 1951 r. w sprawie rozliczeń z tytułu dodatkowych kosztów związanych z budownictwem zimowym.
- Poz. 23 Nr 63 z dnia 30 kwietnia 1951 r. w sprawie premiovania pracowników zatrudnionych przy pracach sezonowych w resorcie budownictwa przemysłowego.
- Poz. 24 Nr 64 z dnia 30 kwietnia 1951 r. w sprawie szkolenia robotników na placach budów w brygadach.
- Poz. 25 Nr 65 z dnia 30 kwietnia 1951 r. w sprawie ubezpieczeń rzeczowych w podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego jednostkach działających na zasadach rozrachunku gospodarczego.

ZARZĄDZENIA

- Poz. 26 Nr 67 z dnia 30 kwietnia 1951 r. w sprawie organizacji finansowej i systemu finansowego jednostek organizacyjnych, podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.
- Poz. 27 Nr 69 z dnia 10 maja 1951 r. w sprawie określania przedsiębiorstw i zakładów wykonawstwa inwestycyjnego oraz jednostek budżetowych, w których powołani będą główni (starsi) księgowi.
- Poz. 28 Nr 79 z dnia 2 czerwca 1951 r. w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji o kwartalnych planach zaopatrzenia materiałowego.
- Poz. 29 Nr 82 z dnia 4 czerwca 1951 r. w sprawie sporządzenia operatywnych planów funduszu płac przez zarządy budowlane, zjednoczenia (przedsiębiorstwa wydzielone) i centralne zarządy.
- Poz. 30 Nr 83 z dnia 8 czerwca 1951 r. w sprawie zasad wynagradzania i norm pracy w biurach projektów, podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego.
- Poz. 31 Nr 84 z dnia 16 czerwca 1951 r. w sprawie powołania Głównej Komisji Norm Pracy przy Ministerstwie Budownictwa Przemysłowego.
- Poz. 32 Nr 88 z dnia 12 czerwca 1951 r. w sprawie dyscypliny w zakresie działalności inwestycyjnej.
- Poz. 33 Nr 90 z dnia 27 czerwca 1951 r. w sprawie ustalania zasad współpracy pomiędzy Generalnym Wykonawcą i podwykonawcą w resorcie Budownictwa Przemysłowego.
- Poz. 34 Nr 96 z dnia 30 czerwca 1951 r. w sprawie uzupełnienia zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 41 z dnia 10 kwietnia 1951 r. w sprawie obniżenia cen kosztów własnych.
- Poz. 35 Nr 99 z dnia 9 lipca 1951 r. w sprawie uproszczenia zasad sporządzania dokumentacji technicznej.
- Poz. 36 Nr 100 z dnia 11 lipca 1951 r. w sprawie remontów kapitalnych i średnich sprzętu budowlanego.
- Poz. 37 Nr 106 z dnia 14 lipca 1951 r. w sprawie określenia wskaźnika wydajności.
- Poz. 38 Nr 107 z dnia 23 lipca 1951 r. w sprawie masowego instruktażu robotników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Poz. 39 Nr 108 z dnia 24 lipca 1951 r. w sprawie oszczędnego zbrojenia stropów żelbetonowych gęstożebrych typu Akermana.
- Poz. 40 Nr 109 z dnia 24 lipca 1951 r. w sprawie uzupełnienia zasad premiowania kierowców pojazdów mechanicznych.
- O K Ó L N I K I**
- Poz. 41 Nr 7 z dnia 16 lutego 1951 r. w sprawie stosowania stali OW50.
- Poz. 42 Nr 9 z dnia 24 lutego 1951 r. w sprawie planowej zbiórki i dostawy złomu stalowego oraz żeliwnego w roku 1951.
- Poz. 43 Nr 22 z dnia 2 kwietnia 1951 r. w sprawie zwalniania słuchaczy kursów techników normowania.
- Poz. 44 Nr 23 z dnia 3 kwietnia 1951 r. w sprawie wyznaczenia pracowników odpowiedzialnych za gospodarkę drukami i racjonalne zużycie papieru.
- Poz. 45 Nr 26 z dnia 11 kwietnia 1951 r. w sprawie wyjaśnienia niektórych postanowień Zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 5 lutego 1951 r. — w sprawie stosowania wzoru umowy ramowej o wykonanie robót budowlanych i montażowych.
- Poz. 46 Nr 29 z dnia 14 kwietnia 1951 r. w sprawie zatrudnienia techników normowania.
- Poz. 47 Nr 30 z dnia 19 kwietnia 1951 r. w sprawie sposobu zbierania, przechowywania, przerabiania i wysyłania odpadków metalowych.
- Poz. 48 Nr 31 z dnia 19 kwietnia 1951 r. w sprawie zaopatrzenia w rury z produkcji hutniczej.
- Poz. 49 Nr 37 z dnia 17 maja 1951 r. w sprawie stosowania pracy w godzinach nadliczbowych.
- Poz. 50 Nr 38 z dnia 19 maja 1951 r. w sprawie oszczędzania cementu.
- Poz. 51 Nr 42 z dnia 29 maja 1951 r. w sprawie baraków na kwatery zbiorowe dla robotników budowlanych.
- Poz. 52 Nr 43 z dnia 31 maja 1951 roku w sprawie najmu i dzierżawy nieruchomości przez Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.
- Poz. 53 Nr 48 z dnia 16 czerwca 1951 r. w sprawie ustalenia odpowiedzialności kierowników jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego za przestrzeganie norm powierzchni użytkowej i wyposażenia wewnętrzznego oraz zasad i warunków użytkowania hoteli robotniczych dla zatrudnionych w budownictwie przemysłowym.
- Poz. 54 Nr 49 z dnia 16 czerwca 1951 r. w sprawie zaopatrywania zakładów drobnej wytwórczości w surowce odpadkowe.
- Poz. 55 Nr 50 z dnia 21 czerwca 1951 r. w sprawie zmiany okólnika Nr 30 z dnia 19.VI.1951 r. w przedmiocie sposobu zbierania, przechowywania, przerabiania i wysyłania odpadków metalowych.
- Poz. 56 Nr 52 z dnia 3 lipca 1951 r. w sprawie racjonalnej i oszczędnej gospodarki paliwami stałymi.
- Poz. 57 Nr 55 z dnia 14 lipca 1951 r. w sprawie gospodarki makulaturą.
- Poz. 58 Nr 56 z dnia 14 lipca 1951 r. w sprawie ustalania jednolitych oznak jednostek Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.
- Poz. 59 Nr 58 z dnia 1 września 1951 r. w sprawie stosowania skrótów słów „Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego“.
- Poz. 60 Nr 62 z dnia 20 sierpnia 1951 r. w sprawie instrukcji o gospodarce magazynowej.

1.

ZARZĄDZENIE NR 3 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 30 grudnia 1950 r.

w sprawie norm pracy (czasów zadanych) przy robotach transportu wewnętrznego wykonywanych przez wydzielone grupy transportowe na placu budowy.

W wyniku przeprowadzonych badań i studiów procesów produkcyjnych na licznych budowach, Ministerstwo Budownictwa stwierdziło, że organizacja wydzielonych grup transportu wewnętrznego wymaga dalszego usprawnienia.

Niezależnie od tego należy zwrócić baczniejszą uwagę na sprawę racjonalnego planowania tras transportowych i rozmieszczania materiałów budowlanych, a przede wszystkim położyć nacisk na dalszą mechanizację transportu i koordynację transportu ręcznego z mechanicznym.

Sprawa transportu wewnętrznego nabiera szczególnego znaczenia przy robotach murarskich i tynkarskich, gdzie prawidłowo rozwiązane zagadnienie transportu ma często decydujący wpływ na przebieg produkcji, wydajności zespołów murarskich i tynkarskich, oraz na obniżenie kosztów robocizny.

W związku z tym i wobec wygaśnięcia z dniem 31 grudnia 1950 r., terminu stosowania współczynników wprowadzonych dla norm pracy (czasów zadanych) przy robotach transportu wewnętrznego,

Zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 3.VI.50 r. L. dz. VI/3/1130/50

oraz z dnia 15.VI.50 r. L. dz. VI/3/2259/50,

przedłużone Zarządzeniem Ministra Budownictwa z dnia 1.IX.50 r. L. dz. VI/3/3906/50

zarządzam co następuje:

1. Wprowadza się dla prac grup transportowych przy robotach murarskich i tynkarskich normy pracy (czasy zadane) określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

2. Normy pracy (czasy zadane) dla robót transportowych przy pracach ciesielskich należy stosować zgodnie z brzmieniem odpowiednich §§-ów i pozycji Katalogu Norm i Cen Jednostkowych. (Wydawnictwo Nr 38 Ministerstwa Budownictwa część II, działy IIA i III).

3. W dziale robót murarskich objętych w/w Katalogiem cz. II anuluje się §§ 15 i 16 (warunki ogólne i pozycje od 1 do 136).

4. W dziale robót tynkarskich objętych w/w Katalogiem cz. IV anuluje się §§ 26, 27 i 28 (warunki obmiaru, warunki umowne i transport materiałów).

5. Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 lutego 1951 r.

Za KIEROWNIKA MINISTERSTWA BUDOWNICTWA

Inż. St. Pietrusiewicz

2.

ZARZĄDZENIE NR 4 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 1 lutego 1951 r.

w sprawie norm pracy (czasów zadanych) dla robót przy transporcie wewnętrznym — wykonywanych przez wydzielone grupy transportowe na placu budowy.

Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 maja 1950 r. (Biuletyn PKPG Nr 10/50, poz. 126) pkt. II — zarządzam, co następuje:

1. Wprowadza się dla prac grup transportowych przy robotach murarskich i tynkarskich normy pracy (czasy zadane), określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

2. Normy pracy (czasy zadane) dla robót transportowych przy pracach ciesielskich należy stosować zgodnie z brzmieniem właściwych §§ i pozycji Katalogu Norm i Cen Jednostkowych w Budownictwie. (Wydawnictwo Ministerstwa Budownictwa Nr 38, cz. II działy II A i III).

3. W dziale robót murarskich, objętych K.N. i C.J. w Budownictwie cz. II anuluje się §§ 15 i 16 (warunki ogólne i poz. od 1 do 136).

4. W dziale robót tynkarskich, objętych K.N. i C.J. w Budownictwie cz. IV — anuluje się §§ 26, 27 oraz 28 (warunki obmiaru, warunki umowne i transport materiałów).

5. Jednocześnie podaje się do wiadomości zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 30 grudnia 1950 r.

6. Centralne Zarządy wprowadzą w życie niniejsze zarządzenie we wszystkich podległych im jednostkach.

7. Powyższe zmiany wprowadzone do Katalogu Norm i Cen Jednostkowych w Budownictwie uzgodnione zostały z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa.

8. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr. Cz. Bąbiński

KATALOG NORM I CEN JEDNOSTKOWYCH W BUDOWNICTWIE

TRANSPORT WEWNĘTRZNY PRZY ROBOTACH MURARSKICH I TYNKARSKICH

(transport w/w robotach zawarty w K.N. i C.J.
wyd. Ministerstwa Budownictwa Nr 38 został anulowany).
Obowiązuje od dnia 1 lutego 1951 r.

ROBOTY MURARSKIE.

§ 15. Transport

1. Warunki ogólne:

- Normy przewidują dostarczenie materiałów do miejsca pracy murarzy.
- Normy transportu poziomego taczkami obowiązują dla taczek o pojemności do 0,08 m³.

- c) Zasadnicze odległości dla transportu przyjęto:
dla transportu taczkami 30 m,
dla transportu ręcznego 10 m,
— z tym, że normy obejmują także transport pionowy z poziomu stropu, na którym wykonywane są roboty na rusztowaniu tak, aby murarz mógł wykonywać prace do wysokości 3 m. od poziomu stropu bez schodzenia z rusztowania, w/w transport pionowy obejmuje tak transport ręczny jak i taczkami.

Jeżeli transport pionowy przedzielony jest transportem pionowym za pomocą windy, odległość transportu równa się sumie odległości od miejsca załadowania materiału do windy i od windy do miejsca pracy murarzy.

- d) Przy odległościach większych niż zasadniczo przewidziane są w katalogu normy za każde następne 10 m transportu poziomego.

Dodatki za transport pionowy (ręczny lub taczkami) po pochylni (sztadze) z wyjątkiem podnoszenia omówionego pod literą c) należy obliczać wg. norm na dodatki dla transportu poziomego ze współczynnikiem 0,10 t. zn. norma dla transportu na 1 m. w pionie równa jest normie dla transportu na 10 m. w poziomie.

- e) Jeżeli transport poziomy połączony jest z transportem pionowym przy pomocy windy, a robotnicy transportowi osobiście załadują na windę i wyładują z windy pełne i puste taczki lub nosiłki oraz wykonują wszelkie niezbędne czynności związane z pracą windy (prócz pracy motorowego, który opłacany jest osobno) do zastosowanych norm transportu poziomego (30 m. przy transporcie taczkami i 10 m. przy transporcie ręcznym) należy doliczyć 10%, co stanowi w tym przypadku dodatek dla całej grupy transportowej tj. dla robotników transportowych materiał do windy i od windy do miejsca pracy murarzy.

- f) Robotnicy transportowi pomagający równocześnie murarzom pracującym indywidualnie otrzymują 10%-owy dodatek do norm dla zasadniczych odległości transportu (patrz litera c). Dodatek ten może być przyznany tylko do ilości materiału dostarczonego murarzom indywidualnym.

2. Obowiązki kierownictwa

- a) Obowiązkiem Kierownictwa jest sporządzenie operatywnego planu (harmonogramu) prac transportowych, z wyszczególnieniem miejsc pracy murarzy oraz ilości potrzebnych materiałów dla każdego miejsca

pracy. Każdemu brygadziście transportowemu daje się plan pracy w oparciu o operatywny plan (harmonogram) prac transportowych, w którym wyszczególnić należy miejsce pracy murarzy, rodzaje i ilości materiałów, przewidzianych do dostarczenia tak, by praca transportowców wyprzedzała pracę murarzy (stąd konieczność wcześniejszego nieco rozpoczynania rannej pracy), ale nie stwarzała zbędnej ilości materiałów na miejscach pracy, gwarantując zarazem równomierność ich rozdziału.

- b) Zorganizowanie transportu w ten sposób, aby w zasadzie ta sama grupa transportowa dostarczała zarówno cegłę jak i zaprawę. Zlecenie transportu: cegły lub zaprawy różnym grupom transportowym może być stosowane jedynie w przypadkach wyjątkowej konieczności.

- c) Urządzenie źródła czerpania wody w odległości nie większej niż 50 m.

- d) Dostarczenie narzędzi i sprzętu do pracy w stanie gotowym do użytku.

3. Obowiązki grup transportowych:

- a) Dostarczenie wszystkich potrzebnych materiałów do miejsca pracy murarzy (stanowisko robocze): ustawianie skrzynek z zaprawą w miejscach dla murarzy najdogodniejszych, układanie cegieł w regularne stosy w taki sposób, aby podręczny bez trudności mógł cegłę pobierać.

- b) Utrzymanie w porządku sprzętu i narzędzi.

- c) Przekładanie i przesuwanie torowisk, pomostów i pochylni (sztag) i schodów niezbędnych do transportu w zakresie nie wymagającym narzędzi.

- d) Dopilnowanie, aby elementy budynku, (ościeżnice, stopnie schodów itp.) mogące ulec uszkodzeniu w czasie transportu, były należycie zabezpieczone.

- e) Dostosowanie transportu materiałów do postępu robót pamiętając, że zaprawa nie użyta we właściwym czasie ulega zniszczeniu.

- f) Zawieszanie i przesuwanie dźwigarki w zakresie nie wymagającym narzędzi.

- g) Załadowanie na windę i wyładowanie z windy tacek lub nosiłek wg. ustaleń pkt. 1 lit. e).

- h) Pomoc murarzom pracującym indywidualnie (przesuwanie drobnych rusztowań, przestawianie w miarę postępu robót cegły i zaprawy, przerabianie doniesionej zaprawy, pomoc przy poziomowaniu i pionowaniu itp. (wg ustaleń pkt. 1 lit. f).

§ 16. ROBOTY MURARSKIE — T R A N S P O R T

Lp.	O P I S R O B Ó T	Jedn.	Prac.	Kat.	Norma		Cena jednostkowa w strefach			Uwagi
					Godz. na jedn.	Wyd. na godz.	I	II	III	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Transport taczkami

Cegła

1. Dostarczenie na odległość do 30,0 m cegły nowej, taczkami, z ułożeniem w regularne stosy w miejscu wskazanym	1000 szt.	rob.	III	4,21	1,900	9,22	8,55	7,87
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m	1000 szt.	rob.	III	0,63		1,38	1,28	1,18
2. Dostarczenie na odległość do 30,0 m cegły rozbiórkowej taczkami, z ułożeniem w regularne stosy w miejscu wskazanym	1000 szt.	rob.	III	4,56	1,755	9,99	9,26	8,53
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m	1000 szt.	rob.	III	0,68		1,49	1,38	1,27

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Transport taczkami										
3.	Dostarczenie na odległość do 30,0 m cegły dziurawki, taczkami, z ułożeniem w regularne stopy w miejscu wskazanym	1000 szt.	rob.	III	4,21	1,900	9,22	8,55	7,87	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m	1000 szt.	rob.	III	0,63		1,38	1,28	1,18	
Zaprawa										
4.	Dostarczenie na odległość do 30,0 m zaprawy wapiennej lub wap.-cementowej taczkami, na miejsce wskazane	m ³	rob.	III	1,93	4,15	4,23	3,92	3,61	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m	m ³	rob.	III	0,23		0,50	0,47	0,43	
5.	Dostarczenie na odległość do 30,0 m zaprawy cementowej taczkami na miejsce wskazane	m ³	rob.	III	2,24	3,57	4,91	4,55	4,19	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m	m ³	rob.	III	0,27		0,59	0,55	0,50	
Mury grube										
6.	Dostarczenie na odległość do 30,0 m taczkami cegły i zaprawy dla wykonania murów grubych:									
A. Mury z cegły nowej na zaprawie wapiennej i wap.-cementowej:										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,42	3,00	3,11	2,88	2,66	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,62		1,36	1,26	1,16	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	2,04	3,88	4,47	4,14	3,81	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m									
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,21		0,46	0,43	0,39	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,08		0,17	0,16	0,15	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,29		0,63	0,59	0,54	
B. Mury z cegły nowej na zaprawie cement.										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,42		3,11	2,88	2,66	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,74		1,62	1,50	1,38	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	2,16	3,70	4,73	4,38	4,04	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m									
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,21		0,46	0,43	0,39	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,09		0,20	0,18	0,17	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,30		0,66	0,61	0,56	
C. Mury z cegły rozbiórkowej na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,54		3,37	3,13	2,88	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,68		1,49	1,38	1,27	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	2,22	3,60	4,86	4,51	4,15	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m									
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,23		0,50	0,47	0,43	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,08		0,17	0,16	0,15	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,31		0,68	0,63	0,58	
D. Mury z cegły rozbiórkowej na zaprawie cementowej:										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,54		3,37	3,13	2,88	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,78		1,71	1,58	1,46	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	2,32	3,45	5,08	4,71	4,34	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m									
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,23		0,50	0,47	0,43	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,09		0,20	0,18	0,17	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,32		0,70	0,65	0,60	
E. Mury z cegły dziurawki na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,42		3,11	2,88	2,66	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,73		1,60	1,48	1,36	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	2,15	3,72	4,71	4,36	4,02	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m									
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,21		0,46	0,43	0,39	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,09		0,20	0,18	0,17	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,30		0,66	0,61	0,56	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Transport taczkami

F. Mury z cegły dziurawki na zaprawie cementowej:

a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,42		3,11	2,88	2,66
b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,85		1,86	1,75	1,59
c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	2,27	3,52	4,97	4,61	4,24

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,21		0,46	0,43	0,39
b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,10		0,22	0,20	0,19
c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,31		0,68	0,63	0,58

Ścianki grubości 1 cegły

7. Dostarczenie na odległość do 30,0 m taczkami cegły i zaprawy dla wykonania ścianek grub. 1 cegły:

A. Ścianki z cegły nowej na zaprawie wapiennej lub wap.-cementowej:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,42		0,92	0,85	0,79
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,14		0,31	0,28	0,26
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,56	14,30	1,23	1,14	1,05

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,06		0,13	0,12	0,11
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,02		0,04	0,04	0,04
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,08		0,18	0,16	0,15

B. Ścianki z cegły nowej na zaprawie cement.:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,42		0,92	0,85	0,79
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,16		0,35	0,32	0,30
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,58	13,80	1,27	1,18	1,08

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,06		0,13	0,12	0,11
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,02		0,04	0,04	0,04
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,02		0,18	0,16	0,15

C. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,46		1,01	0,93	0,86
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,17		0,37	0,34	0,32
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,63	12,70	1,38	1,28	1,18

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,07		0,15	0,14	0,13
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,02		0,04	0,04	0,04
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,09		0,19	0,18	0,17

D. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie cementowej:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,46		1,01	0,93	0,86
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,19		0,42	0,39	0,36
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,65	12,30	1,42	1,32	1,22

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,07		0,15	0,14	0,13
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,02		0,04	0,04	0,04
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,09		0,19	0,18	0,17

E. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,42		0,92	0,85	0,79
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,15		0,33	0,30	0,28
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,57	14,00	1,25	1,16	1,07

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,06		0,13	0,12	0,11
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,02		0,04	0,04	0,04
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,08		0,17	0,16	0,15

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Transport taczkami

F. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie cementowej:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,42			0,92	0,85	0,79
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,18			0,39	0,37	0,34
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,60	13,30		1,31	1,22	1,12

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,06			0,13	0,12	0,11
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,02			0,04	0,04	0,04
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,08			0,17	0,16	0,15

Ścianki grubości 1/2 cegły

8. Dostarczenie na odległość do 30,0 m taczkami cegły i zaprawy dla wykonania ścianek grubości 1/2 cegły:

A. Ścianki z cegły nowej na zaprawie wap. lub wap.-cement.:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,21			0,46	0,42	0,39
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,06			0,13	0,12	0,11
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,27	29,26		0,59	0,55	0,50

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,03			0,07	0,06	0,06
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,01			0,02	0,02	0,02
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,04			0,09	0,08	0,08

B. Ścianki z cegły nowej na zaprawie cementowej:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,21			0,46	0,42	0,39
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,06			0,13	0,12	0,11
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,27	29,63		0,59	0,54	0,50

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,03			0,07	0,06	0,06
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,01			0,02	0,02	0,02
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,04			0,09	0,08	0,08

C. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,23			0,50	0,47	0,43
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,08			0,18	0,16	0,15
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,31	25,81		0,68	0,63	0,58

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,03			0,07	0,06	0,06
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,01			0,02	0,02	0,02
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,04			0,09	0,08	0,07

D. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie cementowej:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,23			0,50	0,47	0,43
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,08			0,18	0,16	0,15
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,31	25,81		0,68	0,63	0,58

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,03			0,07	0,06	0,06
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,01			0,02	0,02	0,02
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,04			0,09	0,08	0,08

E. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,21			0,46	0,43	0,39
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,08			0,18	0,16	0,15
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,29	27,59		0,64	0,59	0,54

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,03			0,07	0,06	0,06
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,01			0,02	0,02	0,02
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,04			0,09	0,08	0,08

I	2	3	4	5	6	7	8	9	I	II
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Transport taczkami

F. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie cementowej:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,21			0,46	0,43	0,39
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,08			0,18	0,16	0,15
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,29	27,59		0,64	0,59	0,54

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,03			0,07	0,06	0,06
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,01			0,02	0,02	0,02
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,04			0,09	0,08	0,08

Ścianki grubości 1/4 cegły

9. Dostarczenie na odległość do 30,0 m taczkami cegły i zaprawy dla wykonania ścianek grubości 1/4 cegły:

A. Ścianki z cegły nowej na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	1,10			2,41	2,23	2,06
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,30	61,60		2,85	2,64	2,43

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,02			0,04	0,04	0,04
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,22			0,48	0,45	0,41

B. Ścianki z cegły nowej na zaprawie cementowej:

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	1,10			2,41	2,23	2,06
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,30	61,60		2,85	2,64	2,43

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,02			0,04	0,04	0,04
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,22			0,48	0,45	0,41

C. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie wap. lub wap.-cement.:

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	1,20			2,63	2,43	2,24
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,40	57,20		3,07	2,84	2,61

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,02			0,04	0,04	0,04
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,22			0,48	0,45	0,41

D. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie cementowej:

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	1,20			2,63	2,43	2,24
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,40	57,20		3,07	2,84	2,61

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,02			0,04	0,04	0,04
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,22			0,48	0,45	0,41

E. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	1,10			2,41	2,23	2,06
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,30	61,60		2,85	2,64	2,43

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,02			0,04	0,04	0,04
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,22			0,48	0,45	0,41

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Transport taczkami										
F. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie cementowej:										
	a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	1,10		2,41	2,23	2,06	
	b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20		0,44	0,41	0,36	
	c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,30	61,60	2,85	2,64	2,43	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m										
	a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20		0,44	0,41	0,37	
	b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,02		0,04	0,04	0,04	
	c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,22		0,48	0,45	0,41	
Stropy Kleina, odcinkowe, beczkowe										
10. Dostarczenie na odległość do 10,0 m taczkami cegły i zaprawy na wykonanie 1 m ² stropu.										
A. Stropy Kleina z cegły grubości ½ cegły:										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,13		0,28	0,26	0,24	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,10		0,22	0,20	0,19	
	c) łącznie na 1 m ² stropu.	m ²	rob.	III	0,23	34,80	0,50	0,46	0,43	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,027		0,04	0,04	0,04	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,027		0,06	0,05	0,05	
	c) łącznie na 1 m ² stropu.	m ²	rob.	III	0,047		0,10	0,09	0,09	
B. Stropy Kleina żeberkowe:										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,08		0,18	0,16	0,15	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,05		0,11	0,10	0,09	
	c) łącznie na 1 m ² stropu.	m ²	rob.	III	0,13	61,60	0,28	0,26	0,24	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,18		0,04	0,03	0,03	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,015		0,05	0,03	0,03	
	c) łącznie na 1 m ² stropu.	m ²	rob.	III	0,033		0,07	0,06	0,06	
C. Stropy beczkowe lub odcinkowe na zaprawie wap. lub wap.-cement.:										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,21		0,46	0,43	0,39	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,085		0,19	0,17	0,16	
	c) łącznie na 1 m ² stropu.	m ²	rob.	III	0,295	27,12	0,65	0,60	0,55	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,04		0,09	0,08	0,07	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,03		0,07	0,06	0,06	
	c) łącznie na 1 m ² stropu.	m ²	rob.	III	0,07		0,13	0,14	0,13	
D. Stropy beczkowe lub odcinkowe na zaprawie cementowej:										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,21		0,46	0,43	0,39	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,10		0,22	0,20	0,19	
	c) łącznie na 1 m ² stropu.	m ²	rob.	III	0,31	25,81	0,68	0,63	0,58	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,04		0,09	0,08	0,07	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,027		0,06	0,05	0,05	
	c) łącznie na 1 m ² stropu.	m ²	rob.	III	0,067		0,15	0,13	0,12	

Transport ręczny**Cegła**

13. Dostarczenie na odległość 10,0 m cegły nowej ręcznie z ułożeniem w regularne stopy w miejscu wskazanym										
		1000 szt.	rob.	III	3,55	22,55	7,77	7,21	6,64	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
		1000 szt.	rob.	III	1,66		3,64	3,37	3,10	
14. Dostarczenie na odległość do 10,0 m cegły rozbiórkowej z ułożeniem.										
w regularne stopy w miejscu wskazanym										
		1000 szt.	rob.	III	3,86	20,70	8,45	7,84	7,22	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
		1000 szt.	rob.	III	1,80		3,94	3,65	3,37	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Transport ręczny										
15.	Dostarczenie na odległość do 10,0 m cegły biórkowej z ułożeniem w regularne stopy w miejscu wskazanym	1000 szt.	rob.	III	3,55	22,55	7,77	7,21	6,64	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m	1000 szt.	rob.	III	1,66		3,64	3,37	3,10	
Zaprawa										
16.	Dostarczenie na odległość do 10,0 zaprawy wap. lub wap.-cement. ręcznie na miejsce wskazane	m ³	rob.	III	1,82	4,39	3,99	3,69	3,40	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m	m ³	rob.	III	0,85		1,86	1,73	1,59	
17.	Dostarczenie na odległość do 10,0 m zaprawy cementowej ręcznie na miejsce wskazane	m ³	rob.	III	2,10	3,81	4,60	4,26	3,93	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m	m ³	rob.	III	0,99		2,17	2,01	1,85	
Mury grube										
18.	Dostarczenie na odległość do 10,0 m ręcznie cegły i zaprawy do wykonania murów grubych:									
A. Mury z cegły nowej na zaprawie wapienej lub wap.-cement.:										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,20		2,63	2,44	2,24	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,60		1,31	1,22	1,12	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	1,80	4,44	3,94	3,66	3,36	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m									
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,56		1,23	1,14	1,05	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,28		0,61	0,57	0,52	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,84		1,84	1,71	1,57	
B. Mury z cegły nowej na zaprawie cement.:										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,20		2,63	2,42	2,24	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,69		1,51	1,40	1,29	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	1,89	4,23	4,14	3,04	3,53	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m									
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,56		1,23	1,14	1,05	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,32		0,70	0,65	0,60	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,88		1,93	1,79	1,65	
C. Mury z cegły rozbiórkowej na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,30		2,85	2,64	2,43	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,64		1,40	1,30	1,20	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	1,94	4,12	4,25	3,94	3,63	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m									
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,61		1,34	1,24	1,14	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,30		0,66	0,61	0,56	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,91		2,00	1,85	1,70	
D. Mury z cegły rozbiórkowej na zaprawie cementowej:										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,30		2,85	2,64	2,43	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,73		1,60	1,48	1,37	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	2,03	3,95	4,45	4,12	3,20	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m									
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,61		1,34	1,24	1,14	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,34		0,74	0,69	0,64	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,95		2,08	1,93	1,78	
E. Mury z cegły dziurawki na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,20		2,63	2,44	2,24	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,69		1,51	1,40	1,29	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	1,89	4,25	4,14	3,84	3,53	
	dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m									
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,56		1,23	1,14	1,05	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,32		0,70	0,65	0,60	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,88		1,93	1,79	1,65	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Transport ręczny										
F. Mury z cegły dziurawki na zaprawie cementowej:										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	1,20		2,63	2,44	2,24	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,80		1,75	1,62	1,50	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	2,00	4,00	4,38	4,06	3,74	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
	a) cegły do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,56		1,23	1,14	1,05	
	b) zaprawy do 1 m ³ muru,		rob.	III	0,38		0,83	0,77	0,71	
	c) łącznie na 1 m ³ muru	m ³	rob.	III	0,94		2,06	1,91	1,76	
Ścianki grubości 1 cegły										
19. Dostarczenie na odległość do 10,0 m ręcznie cegły i zaprawy dla wykonania ścianek grubości 1 cegły.										
A. Ścianki z cegły nowej na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:										
	a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,36		0,79	0,73	0,67	
	b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,13		0,28	0,26	0,24	
	c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,49		1,07	0,99	0,92	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
	a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,17		0,37	0,35	0,32	
	b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,06		0,13	0,12	0,11	
	c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,23		0,50	0,47	0,43	
B. Ścianki z cegły nowej na zaprawie cement.:										
	a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,36		0,79	0,73	0,67	
	b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,14		0,31	0,28	0,26	
	c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,50	16,00	1,10	1,01	0,93	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
	a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,17		0,37	0,35	0,32	
	b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,06		0,13	0,12	0,11	
	c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,23		0,50	0,47	0,43	
C. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie wap. lub wap.-cement.:										
	a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,39		0,85	0,79	0,73	
	b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,16		0,35	0,32	0,30	
	c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,55	14,55	1,20	1,11	1,03	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
	a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	1,18		0,39	0,37	0,34	
	b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,08		0,18	0,16	0,15	
	c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,26		0,57	0,53	0,49	
D. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie cementowej										
	a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,39		0,85	0,79	0,73	
	b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,18		0,39	0,37	0,34	
	c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,57	14,04	1,25	1,16	1,07	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
	a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,18		0,39	0,37	0,34	
	b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,08		0,18	0,16	0,15	
	c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,26		0,57	0,53	0,49	
E. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:										
	a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,36		0,79	0,73	0,67	
	b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,14		0,31	0,28	0,26	
	c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,50	16,00	1,10	1,01	0,93	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
	a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,17		0,37	0,35	0,32	
	b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,07		0,15	0,14	0,13	
	c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,24		0,52	0,49	0,45	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Transport ręczny**F. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie cementowej:**

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,36			0,79	0,73	0,67	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,15			0,33	0,30	0,28	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,51	15,70		1,12	1,04	0,95	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,17			0,37	0,35	0,32	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,07			0,15	0,14	0,13	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,24			0,53	0,49	0,45	

Ścianki grubości 1/2 cegły**20. Dostarczenie na odległość do 10,0 m ręcznie cegły i zaprawy dla wykonania ścianek grubości 1/2 cegły:****A. Ścianki z cegły nowej na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:**

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,18			0,39	0,37	0,34	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,05			0,11	0,10	0,09	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,23	34,80		0,50	0,47	0,43	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,08			0,18	0,16	0,15	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,025			0,05	0,05	0,05	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,105			0,23	0,21	0,20	

B. Ścianki z cegły nowej na zaprawie cement.:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,18			0,39	0,37	0,34	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,06			0,13	0,12	0,11	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,24	33,55		0,53	0,49	0,45	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,08			0,18	0,16	0,15	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,03			0,07	0,06	0,06	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,11			0,25	0,22	0,21	

C. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie wap. lub wap.-cement.:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,06			0,13	0,12	0,11	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,26	30,80		0,57	0,53	0,48	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,09			0,20	0,18	0,17	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,03			0,07	0,06	0,06	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,12			0,27	0,24	0,23	

D. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie cementowej:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,20			0,44	0,41	0,37	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,07			0,15	0,14	0,13	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,27	29,70		0,59	0,55	0,50	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,09			0,20	0,18	0,17	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,03			0,07	0,06	0,06	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,12			0,27	0,24	0,23	

E. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,18			0,39	0,36	0,34	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,06			0,13	0,12	0,11	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,24	33,35		0,52	0,48	0,45	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,08			0,18	0,16	0,15	
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,03			0,07	0,06	0,06	
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,11			0,25	0,22	0,21	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Transport ręczny

F. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie cementowej:

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,18		0,39	0,37	0,34
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,07		0,15	0,14	0,13
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,25	32,00	0,54	0,51	0,47

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m

a) cegły do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,08		0,18	0,16	0,15
b) zaprawy do 1 m ² ścianki,		rob.	III	0,03		0,07	0,06	0,06
c) łącznie na 1 m ² ścianki	m ²	rob.	III	0,11		0,25	0,22	0,21

Ścianki grubości 1/4 cegły

21. Dostarczenie na odległość do 10,0 m ręcznie cegły i zaprawy dla wykonania ścianek grubości 1/4 cegły:

A. Ścianki z cegły nowej na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,90		1,97	1,83	1,68
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,10		0,22	0,20	0,19
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,00	80,00	2,19	2,03	1,87

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,40		0,88	0,81	0,75
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,05		0,11	0,10	0,09
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,45		0,99	0,91	0,84

B. Ścianki z cegły nowej na zaprawie cement.:

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,90		1,97	1,83	1,68
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,16		0,35	0,32	0,30
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,06	75,50	2,32	2,15	1,98

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,40		0,88	0,81	0,74
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,07		0,15	0,14	0,13
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,47		1,03	0,95	0,87

C. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	1,00		2,19	2,03	1,87
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20		0,44	0,41	0,37
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,20	66,70	2,63	2,44	2,24

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,50		1,10	1,02	0,93
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,09		0,20	0,18	0,17
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,59		1,29	1,20	1,10

D. Ścianki z cegły rozbiórkowej na zaprawie cementowej:

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	1,00		2,19	2,03	1,87
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20		0,44	0,41	0,37
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,20	66,70	2,63	2,44	2,24

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,50		1,10	1,02	0,93
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,09		0,20	0,18	0,17
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,59		1,29	1,20	1,10

E. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,90		1,97	1,83	1,68
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,15		0,33	0,30	0,28
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,05	76,20	2,30	2,13	1,96

dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m

a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,40		0,88	0,81	0,75
b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,07		0,15	0,14	0,13
c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,47		1,03	0,95	0,88

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Transport ręczny										
F. Ścianki z cegły dziurawki na zaprawie cementowej:										
	a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,90		1,97	1,83	1,68	
	b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,20		0,44	0,41	0,37	
	c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	1,10	72,80	2,41	2,23	2,06	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
	a) cegły do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,40		0,88	0,81	0,75	
	b) zaprawy do 10 m ² ścianki,		rob.	III	0,09		0,20	0,18	0,17	
	c) łącznie na 10 m ² ścianki	10 m ²	rob.	III	0,49		1,08	0,99	0,92	
Stropy Kleina, odcinkowe, beczkowe										
22. Dostarczenie na odległość do 10,0 m ręcznie cegły i zaprawy na wykonanie 1 m ² stropu:										
Stropy Kleina z cegły grubości ½ cegły:										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,10		0,22	0,20	0,19	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,10		0,22	0,20	0,19	
	c) łącznie na 1 m ² stropu	m ²	rob.	III	0,20	40,00	0,44	0,41	0,37	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,05		0,11	0,10	0,09	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,05		0,11	0,10	0,09	
	c) łącznie na 1 m ² stropu	m ²	rob.	III	0,10		0,22	0,20	0,18	
23. Stropy Kleina z cegły dziurawki żeberkowe:										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,07		0,15	0,14	0,13	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,06		0,13	0,12	0,11	
	c) łącznie na 1 m ² stropu	m ²	rob.	III	0,13	61,60	0,28	0,26	0,24	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,03		0,07	0,06	0,06	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,03		0,07	0,06	0,06	
	c) łącznie na 1 m ² stropu	m ²	rob.	III	0,06		0,14	0,12	0,12	
24. Stropy beczkowe lub odcinkowe na zaprawie wapiennej lub wap.-cement.:										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,18		0,39	0,37	0,34	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,08		0,18	0,16	0,15	
	c) łącznie na 1 m ² stropu	m ²	rob.	III	0,26	30,00	0,57	0,53	0,49	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,085		0,19	0,17	0,16	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,045		0,09	0,09	0,08	
	c) łącznie na 1 m ² stropu	m ²	rob.	III	0,130		0,28	0,26	0,24	
25. Stropy beczkowe lub odcinkowe na zaprawie cementowej:										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,18		0,39	0,37	0,34	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,10		0,22	0,20	0,19	
	c) łącznie na 1 m ² stropu	m ²	rob.	III	0,28	28,60	0,61	0,57	0,52	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 10,0 m										
	a) cegły do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,085		0,19	0,17	0,16	
	b) zaprawy do 1 m ² stropu,		rob.	III	0,027		0,06	0,05	0,05	
	c) łącznie na 1 m ² stropu	m ²	rob.	III	0,112		0,25	0,23	0,21	
Transport materiałów różnych										
25. Dowieszenie ręczne futryn drzwiowych na odległość do 30,0 m.										
	a) o wymiarach do 1½ m ² ,	szt.	rob.	III	0,06	133,30	0,13	0,12	0,11	
	b) o wymiarach do 2 m ²	szt.	rob.	III	0,08	100,00	0,18	0,16	0,15	
	c) o wymiarach do 2½ m ² ,	szt.	rob.	III	0,09	88,00	0,20	0,18	0,17	
	d) o wymiarach powyż. 2½ m ² .	szt.	rob.	III	0,10	80,00	0,22	0,20	0,19	
dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m bez względu na wymiar										
		szt.	rob.	III	0,015		0,03	0,03	0,03	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Transport materiałów różnych										
26.	Doniesienie ręczne różnych części na odległość do 30,0 m:									
	a) parapetów drewnianych	100 kg.	rob.	III	0,15	53,30	0,33	0,30	0,28	
	b) parapetów żelaznych	100 kg.	rob.	III	0,13	61,50	0,28	0,26	0,24	
	c) parapetów lastrykowych	100 kg.	rob.	III	0,13	61,50	0,28	0,26	0,24	
	d) wsporników żelaznych	100 kg.	rob.	III	0,14	57,10	0,31	0,28	0,26	
	e) szafek podokiennych	100 kg.	rob.	III	0,21	38,10	0,46	0,43	0,39	
	f) krat żelaznych	100 kg.	rob.	III	0,21	38,10	0,46	0,43	0,39	
	g) balustrad schodowych i balkonowych	100 kg.	rob.	III	0,21	38,10	0,46	0,43	0,39	
	h) stopni gotowych	100 kg.	rob.	III	0,14	57,10	0,31	0,28	0,26	
	i) wycieraczek	100 kg.	rob.	III	0,15	53,30	0,33	0,30	0,28	
	j) różnych materiałów	100 kg.	rob.	III	0,15	53,30	0,33	0,30	0,28	
	Dodatek do p. a) do j) na każde następne 10,0 m ponad 30,0 m	100 kg.	rob.	III	0,035		0,08	0,07	0,07	
27.	Doniesienie dźwigarów żelaznych stropowych z ułożeniem na miejsce wskazane, na odległość do 30,0 m	100 kg.	rob.	III	0,21	38,10	0,46	0,43	0,39	
	Dodatek za każde następne 10,0 m ponad 30,0 m	100 kg.	rob.	III	0,055		0,12	0,11	0,10	

Podnoszenie materiałów

28.	Podnoszenie materiałów dźwigarką ręczną, licząc za pierwszą kondygnację lub do 4,0 m wysokości:									
	a) materiał na 1 m ³ muru z cegły pełnej	m ³	rob.	III	1,51	5,30	3,31	3,07	2,82	
	b) 1 m ³ zaprawa	m ³	rob.	III	1,60	5,00	3,50	3,25	2,99	
	c) cegła pełna 27 × 13 × 6	1000 szt.	rob.	III	3,00	2,67	6,57	6,09	5,61	
	d) cegła pełna 25 × 12 × 6,5	1000 szt.	rob.	III	2,78	2,87	6,09	5,65	5,20	
	e) cegła lekka 26 × 13 × 6 (dziurawka - trocinówka)	1000 szt.	rob.	III	1,80	4,45	3,94	3,65	3,37	
	f) bloki 27 × 13 × 13 lub inne o wadze 2 cegieł	1000 szt.	rob.	III	6,00	1,33	13,14	12,18	11,22	
	g) bloki pełne 27 × 27 × 13 lub inne o wadze 4 cegieł	1000 szt.	rob.	III	12,00	0,67	26,28	24,36	22,44	
	h) gruz ceglany	m ³	rob.	III	1,10	7,27	2,41	2,23	2,06	
	i) glina	m ³	rob.	III	1,70	4,70	3,72	3,45	3,18	
29.	Dodatek za każdą następną kondygnację lub za każde rozpoczęte następne 3,5 m wysokości:									
	a) materiał na 1 m muru z cegły pełnej	m ³	rob.	III	1,00		2,19	2,03	1,87	
	b) zaprawa	m ³	rob.	III	1,10		2,10	2,23	2,06	
	c) cegła pełna 27 × 1 × 6	1000 szt.	rob.	III	2,00			4,06	3,74	
	d) cegła pełna 25 × 12 × 6,5	1000 szt.	rob.	III	1,50		4,05	3,76	3,46	
	e) cegła lekka 26 × 1 × 6 (dziurawka-trocinówka)	1000 szt.	rob.	III	1,20		2,63	2,44	2,24	
	f) bloki 27 × 11 × 14 lub inne o wadze 2 cegieł	1000 szt.	rob.	III	1,00		8,76	8,12	7,80	
	g) bloki pełne 27 × 27 × 13 lub inne o wadze 4 cegieł	1000 szt.	rob.	III	8,00		17,32	16,24	14,86	
	h) gruz ceglany	m ³	rob.	III	0,75		1,64	1,52	1,40	
	i) glina	m ³	rob.	III	1,13		2,32	2,33	2,15	

TRANSPORT PRZY ROBOTACH TYNKARSKICH**§ 26. Warunki ogólne**

- a) Normy przewidują dostarczenie materiałów do miejsca pracy murarzy.
- b) Normy zasadnicze opracowane są dla tynków o średniej grubości 10 mm. W przypadku konieczności wykonywania tynków większej grubości (co powinno być umotywowane i stwierdzone zapisem w dzienniku budowy) należy stosować przewidziane w normach dodatki. W przypadku wykonywania tynków o grubości mniejszej niż 10 mm np. (gruntownie) należy z normy zasadniczej dla grub.

10 mm potrącić normę przewidzianą za różnicę grubości. Np. za transport taczkami zaprawy dla zagruntowania warstwą 3 mm. należy normę czasu obliczyć następująco: $\text{godz. } 8,00 - \frac{10-3}{x0,80} = 8,00 - 5,60 = 2,40$ godz. na 100 m² tynku,

- c) Transport zaprawy obejmuje także transport poszczególnych składników zaprawy (cement, wapno, gips, woda itp.).
- d) Normy transportu poziomego taczkami obowiązują dla tacek o pojemności do 0,08 m³.

- e) Zasadnicze odległości dla transportu przyjęto:
dla transportu taczkami 30 m,
dla transportu ręcznego 10 m z tym, że normy obejmują także transport pionowy (ręczny i taczkami) z poziomu stropu, na którym wykonywane są roboty na rusztowaniu, tak by tynkarz mógł wykonywać pracę do wysokości 3 m. od poziomu stropu bez schodzenia z rusztowania.
- Jeżeli transport pionowy przedzielony jest z transportem pionowym za pomocą windy, odległość transportu równa się sumie odległości od miejsca załadowania materiału do windy i od windy do miejsca pracy murarza.
- f) Przy odległościach większych niż zasadnicze przewidziane są w katalogu normy za każde następne 10 m transportu poziomego.
- Dodatki za transport pionowy (ręczny lub taczkami) po pochylni (sztadze) z wyjątkiem podnoszenia omówionego pod lit. c) należy obliczać wg. norm na dodatki dla transportu poziomego ze współczynnikiem 0,10 t. zn. norma dla transportu na 1 m. w pionie równa jest normie dla transportu na 10 m w poziomie.
- g) Jeżeli transport poziomy połączony jest z transportem pionowym przy pomocy windy, a robotnicy transportowi osobiście załadują na windę i wyładują z windy pełne i puste taczki lub nosiłki oraz wykonują wszelkie niezbędne czynności związane z pracą windy (oprócz motorowego, który opłacany jest osobno) — do zastosowanych norm transportu poziomego (30 m przy transporcie taczkami i 10 m przy transporcie ręcznym) należy doliczyć 10%, co stanowi w tym przypadku dodatek dla całej grupy transportowej t.j. dla robotników transportujących materiał do windy i od windy do miejsca pracy murarza.
- h) Robotnicy transportowi pomagający równocześnie murarzom pracującym indywidualnie otrzymują 15%-wy dodatek do norm dla zasadniczych odległości transportu (patrz lit. c.). Dodatek ten może być przyznany tylko do ilości materiału dostarczonego murarzom indywidualnym.

§ 27. Obowiązki Kierownictwa i grup transportowych

1. Obowiązki kierownictwa.

- a) Sporządzenie operatywnego planu (harmonogramu prac transportowych z wyszczególnieniem miejsca pracy tyn-

karzy oraz ilości potrzebnych materiałów dla każdego miejsca pracy. Każdemu brygadziście transportowemu daje się plan pracy w oparciu o operatywny plan (harmonogram) prac transportowych, w którym wyszczególnić należy miejsce pracy murarza, rodzaje i ilość materiałów, przewidzianych do dostarczenia tak, by praca transportowców wyprzedziła pracę tynkarzy (stąd konieczność wcześniejszego rozpoczynania pracy), ale nie stwarzała zbędnej ilości materiałów na miejscach pracy, gwarantując zarazem równomierny ich podział.

- b) Zarządzenie źródła czerpania wody w odległości nie większej niż 50 m.
c) Dostarczenie narzędzi i sprzętu do pracy w stanie nadającym się do użytku.

3. Obowiązki grup transportowych.

- a) Dostarczanie i ustawianie skrzynek z zaprawą na rusztowaniu w miejscu pracy tynkarzy (na stanowisko robocze),
b) Utrzymanie w porządku sprzętu i narzędzi,
c) Przedkładanie i przesuwanie torowisk, pomostów, pochylni (sztag) i schodów niezbędnych dla transportu w zakresie nie wymagającym użycia narzędzi.
d) Dopilnowanie, aby elementy budynku (ościeżnice, stopnie schodów itp.), mogące ulec uszkodzeniu w czasie transportu materiałów, były należycie zabezpieczone.
e) Dostarczenie transportu materiałów do postępu robót, pamiętając, że zaprawa nie użyta we właściwym czasie ulega zniszczeniu.
f) Zwieszanie i przesuwanie dźwigarki w zakresie nie wymagającym użycia narzędzi.
g) Załadowanie na windę i wyładowanie z windy tacek lub nosiłek wg. ustaleń, pkt. 1 lit. c.
h) Pomoc tynkarzom pracującym indywidualnie wg. ustaleń p. 1 lit. f. Pomoc ta polega na:
przesuwaniu, podnoszeniu, lub opuszczeniu kaster z zaprawą w miarę postępu robót,
przerabianie w kastrach dostarczonej zaprawy,
pomocy tynkarzom przy robotach pomocniczych jak: donoszenie i przybijanie łąt, naciąganie sznura itp.
podkładanie u spodu tynkowanej ściany deski dla zabezpieczenia spadającej zaprawy od zniszczenia,
zbieranie spadającej zaprawy do kaster, celem powtórzonego użycia.

§ 28. Transport materiałów.

Roboty tynkarskie — transport

Lp.	O P I S R O B Ó T	Jedn.	Prac.	Kat.	Norma		Cena jedn. w strefach			Uwagi
					godz. na jedn.	wyd. na 8 godz.	I	II	III	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

1. Dostarczenie zaprawy dla tynków taczkami na odległość do 30,0 m z załadowaniem i wyładowaniem:

a) przy grub. tynku 10 mm	100 m ²	rob.	III	3,00	100 m ²	17,52	16,24	14,96
b) dodatek lub potrącenie za każdy 1 mm różnicy grubości przy tynkach o grub. innej niż 10 mm	100 m ²	rob.	III	0,80	—	1,75	1,62	1,50

2. Dodatek za każde następne 10 m transportu poziom. przy grub. tynków 10 mm

100 m ²	rob.	III	1,40	—	3,07	2,84	2,62
--------------------	------	-----	------	---	------	------	------

3. Dostarczenie zaprawy dla tynków nosiłkami (ręcznie) na odległość do 10,0 m z załadowaniem i wyładunkiem:

a) przy grub. tynku 10 mm	100 m ²	rob.	III	7,00	114 m ²	15,33	14,21	13,09
---------------------------	--------------------	------	-----	------	--------------------	-------	-------	-------

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
b) dodatek lub potrącenie za każdy 1 mm różnicy grubości przy tynkach o grub. innej niż 10 mm	100 m ²	rob. III	0,70	—	1,53	1,42	1,31			
4. Dodatek za każde następne 10,0 m transportu poziomego ręcznego przy grub. tynków 10 mm	100 m ²	rob. III	2,80	—	6,13	5,68	5,24			
5. Dostarczenie zaprawy dla tynków na I piętro lub do 4,0 m wysokości przy użyciu bloczka i liny z załadunkiem i wyładowaniem:										
a) przy grub. tynku 10 mm	100 m ²	rob. III	4,80	166 m ²	10,51	9,74	8,98			
b) dodatek lub potrącenie za każdy 1mm różnicy grub. przy tynkach o grub. innej innej niż 10 mm	100 m ²	rob. III	0,48	—	1,05	0,97	0,90			
6. Dodatek za każde następne 3,5 m podnoszenia przy grub. tynku 10 mm.	100 m ²	rob. III	3,50	—	7,67	7,11	6,55			

3.

**ZARZĄDZENIE NR 9
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

Nr 9 z dnia 22 lutego 1951 r.

w sprawie wydawania decyzji o umorzeniu nieściągalnych wierzytelności zjednoczeń i przedsiębiorstw, podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.

Na podstawie ust. 5 okólnika Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 17 stycznia 1951 r. i w celu ujednoczenia zasad wydawania decyzji o umorzeniu nieściągalnych prywatno-prawnych wierzytelności zjednoczeń i przedsiębiorstw podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego zarządza się co następuje:

§ 1. Decyzję o umorzeniu nieściągalnych prywatno-prawnych wierzytelności zjednoczeń i przedsiębiorstw podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego wydają na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o umarzeniu prywatno-prawnych wierzytelności państwowych (Dz. U.R.P. Nr 26, poz. 288 i z roku 1949 Nr 9, poz. 49).

1) Dyrektor zjednoczenia lub przedsiębiorstwa, gdy wierzytelność nie przekracza sumy 3.000.— zł.

2) Dyrektor właściwego centralnego zarządu na wniosek dyrektora zjednoczenia lub przedsiębiorstwa, gdy wierzytelność przekracza sumę 3.000.— zł.

§ 2. Decyzję dyrektorów zjednoczeń i przedsiębiorstw wydane na podstawie § 1 pkt. 1 niniejszego zarządzenia podlegają zatwierdzeniu przez dyrektora właściwego centralnego zarządu.

§ 3. Decyzje dyrektorów centralnych zarządów wydane na podstawie § 1 pkt. 2 niniejszego zarządzenia podlegają zatwierdzeniu przez Ministra Budownictwa Przemysłowego.

§ 4. Do decyzji przedstawianych przez dyrektorów zjednoczeń przedsiębiorstw i centralnych zarządów do zatwierdzenia winny być dołączone uzasadnienia wraz z uwierzytelnionymi przez przedsiębiorstwo odpisami powołanych w nich dokumentów.

§ 5. Projekty decyzji powinny być przygotowane i zaopiniowane przez głównych (starszych) księgowych.

§ 6. Zjednoczenia i przedsiębiorstwa prowadzić będą rejestr zgłoszonych wniosków o umorzenie prywatno-prawnych nieściągalnych wierzytelności.

Nadzór nad prowadzeniem rejestru sprawuje główny (starszy) księgowy.

Wzór rejestru ustali Departament Finansowy.

§ 7. Decyzje o umorzeniu wierzytelności prywatno-prawnych, o których mowa w § 3 niniejszego zarządzenia przedstawia do zatwierdzenia Ministrowi Departament Finansowy z dołączoną opinią Departamentu Kontroli.

§ 8. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 20 lutego 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

4.

**ZARZĄDZENIE NR 10
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 22 lutego 1951 r.

w sprawie wprowadzenia sprawozdawczości dekadowej w zakresie wykonania planu produkcji i stanu zatrudnienia.

Na podstawie § 25 Instrukcji Nr 18 Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w sprawie miesięcznej sprawozdawczości statystycznej uspołecznionych przedsiębiorstw budowlano-montażowych, geodezyjnych oraz biur projektów — zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się sprawozdawczość dekadową, obejmującą następujące dane:

1. Kwotę wykonania planu od początku miesiąca,

2. procent wykonania planu miesięcznego,

3. a) stan zatrudnienia robotników ogółem na ostatni dzień dekady,

b) stan zatrudnienia robotników produkcyjnych produkcji podstawowej na ostatni dzień dekady.

§ 2. Meldunki obejmujące powyższe dane Centralne Zarządy będą składały pisemnie lub telefonogramem do Departamentu Planowania Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego w następujących terminach:

1) wg stanu na dzień 10 miesiąca sprawozdawczego — w dniu 14-ym tego miesiąca,

2) wg stanu na dzień 20 miesiąca sprawozdawczego — w dniu 24-ym tego miesiąca,

3) wg stanu na ostatni dzień miesiąca sprawozdawczego — w dniu 6-ym miesiąca następnego po miesiącu sprawozdawczym.

§ 3. W meldunku za trzecią dekadę miesiąca sprawozdawczego należy dodatkowo podać:

1) stan zatrudnienia pracowników umysłowych, na ostatni dzień dekady,

- 2) ogólną kwotę rachunków wystawionych w miesiącu sprawozdawczym,
- 3) ogólną kwotę rachunków wystawionych za roboty wykonane własnymi siłami,
- 4) kwotę rachunków wystawionych za roboty wykonane w charakterze podwykonawcy.

§ 4. Niezależnie od meldunków wymienionych w §§ 2 i 3 niniejszego zarządzenia Centralne Zarządy w terminie do dnia 6-go każdego miesiąca składają następującego po miesiącu sprawozdawczym składają meldunek pisemny, zawierający wykaz obiektów oddanych do użytku w miesiącu sprawozdawczym, podając numer kolejny obiektu wg planu kwartalnego.

§ 5. Meldunki należy podawać z uwzględnieniem podziału na podległe Zjednoczenia.

§ 6. Sposób składania meldunków przewidzianych w §§ 2 i 3 niniejszego zarządzenia zostanie ustalony oddzielnym zarządzeniem.

§ 7. Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 15 lutego 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

5.

**ZARZĄDZENIE NR 13
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 24 lutego 1951 r.

w sprawie wprowadzenia instrukcji technicznej o stosowaniu stali żebrowej OW50.

Jednym z podstawowych warunków realizacji zadań nałożonych na budownictwo przez Plan 6-letni jest oszczędne i racjonalne stosowanie materiałów budowlanych. Wśród nich szczególnie ważną jest racjonalna gospodarka stalą budowlaną. Obowiązek oszczędzania stali w budownictwie został nałożony zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 6.XI.1949 r. w sprawie obowiązku stosowania stali OW50 według normy PN-H-93125 i drutu o średnicy 3 mm i 4,5 mm w gatunku handlowym (Monitor Polski Nr A-101, poz. 1184). Na podstawie tego zarządzenia wydana była instrukcja techniczna o stosowaniu prętów żebrowanych w konstrukcjach żelbetowych zwykłych i prefabrykowanych, będąca załącznikiem do zarządzenia Ministra Budownictwa z dnia 9.V.1950 r. (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Budownictwa Nr 9, poz. 107).

Obowiązek oszczędzania stali w budownictwie został rozszerzony zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 28.VII.1950 r. (Biuletyn P.K.P.G. Nr 17, poz. 195).

W celu uzyskania dalszych oszczędności przy konstrukcjach żelbetowych obliczanych metodą odkształceń plastycznych „Loleita“ zgodnie z obowiązującymi zasadami projektu normy PN/B-199 zarządza, co następuje:

§ 1. We wszystkich biurach projektów oraz na budowach wykonywanych przez przedsiębiorstwa podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego, należy przestrzegać zasad, zawartych w załączonej instrukcji technicznej.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem jego wydania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

Załącznik do zarządzenia Ministra
Budownictwa Przemysłowego Nr 13
z dnia 24.II.1951 r.

INSTRUKCJA TECHNICZNA

o stosowaniu stali żebrowej o znaku OW50 wysokiej wytrzymałości w konstrukcjach żelbetowych zwykłych (monolitycznych) i prefabrykowanych.

- Treść: 1. Wstęp
2. Własności techniczne stali żebrowanej
3. Wymagana wytrzymałość (marka) betonu
4. Zastosowanie stali żebrowanej
5. Zamiana stali handlowej na żebrowaną.

1. Wstęp

Obowiązujący projekt normy PN/B-199, Konstrukcje żelbetowe — obliczenia statyczne i projektowane, uznaje stosowanie stali żebrowanej jako zbrojenia konstrukcji żelbetowych.

Przy użyciu stali żebrowanej na skutek jej wysokiej wytrzymałości zmniejsza się przekroje zbrojenia, a na skutek zwiększonej przyczepności prętów do betonu odpada potrzeba stosowania haków i zmniejsza się długość zakotwienia, przez co osiąga się oszczędności w stali i w robociznie.

Potrzeba oszczędności w gospodarce stalą wymaga obowiązkowego stosowania w najszerszym zakresie stali żebrowanej zamiast handlowej i to zarówno do konstrukcji zwykłych (monolitycznych) jak i do konstrukcji prefabrykowanych.

Instrukcja odnosi się tylko do konstrukcji żelbetowych obliczanych metodą odkształceń plastycznych „Loleita“ zgodnie z obowiązującymi zasadami projektu normy PN/B-199, natomiast nie ma zastosowania do konstrukcji żelbetowych obliczanych wg normy PN/B-195, t.j. metodą klasyczną.

2. Własności techniczne stali żebrowanej.

- a) Materiał — stal wysokowartościowa o znaku OW 50, objęta normą PN/H-93215.
- b) Wymiary, przekrój i ciężar prętów — tablica Nr 1. Przekrój poprzeczny kwadratowy o wymiarze boku kwadratu „a“ mm = 6 do 30 mm. Na czterech bocznych płaszczyznach prętów rozmieszczone są żeberka o wysokości (grubości) = 0,2a, dla zwiększenia przyczepności zbrojenia do betonu. Układ żeberka jest taki, że zapewnia równomierną przyczepność na całej długości pręta.

**TABLICA NR 1
Wymiary prętów**

Bok kwadratu „a“	Średnica zastępcza mm do obliczenia naprężeń osiowych	Przekrój cm ²	Ciężar kg/m	Średnica sprowadzona dla przyczepności mm	U w a g i
6*	6,78	0,35994	0,288	4,28	1. Ciężar obliczony wraz z żeberkami, przyjmując ciężar właściwy stali 7,85 t/g/dm ³
8	9,04	0,63980	0,512	5,72	
10	11,30	0,99983	0,800	7,14	
12	15,56	1,43075	1,152	7,57	
14	15,82	1,96966	1,568	10,00	
16	18,08	2,55955	2,048	11,43	
18	20,34	3,23943	2,592	12,97	
20	22,60	3,99930	3,200	14,29	
22	24,86	4,84916	3,872	15,71	
25	28,25	6,24891	5,000	17,96	
28	31,64	7,83863	6,272	20,00	
30	33,90	8,99843	7,200	21,43	

* Na razie huty nie walcują.

- c) Wytrzymałość na rozerwanie, wydłużenie i spawalność objęte są normą PN/H-93215.
- d) Granica plastyczności Q_r wynosi —
 dla prętów o boku $a = 6 - 18$ mm $Q_r = 3600$ kg/cm²
 „ „ „ $a = 20 - 30$ mm $Q_r = 3400$ kg/cm²
 natomiast do obliczeń statycznych przyjmowana jest bez względu na wielkość boku „a“ zgodnie z obowiązującym projektem normy PN/B-199 $Q_r = 3600$ kg/cm²
- e) Przyczepność prętów do betonu i długość zakotwienia. Dla określenia przyczepności i dla ustalenia wytycznych co do zakotwienia prętów żebrowanych wprowadzone jest pojęcie *średnicy sprowadzonej* δ . Średnica sprowadzona jest pojęciem wyobraźalnym (nie fizycznym), które podstawione do wzoru na długość zakotwienia, powoduje zredukowanie tej długości na skutek stosowania żeber. Jak podano w obowiązującym projekcie normy PN/B-199 p. 3, 4 przy obliczeniach przyczepności średnica sprowadzona.

$$\delta = \frac{4 \cdot F}{U}$$

We wzorze tym „F“ — jest polem przekroju w miejscach poza zgrubieniami,

„U“ — jest obwodem otworu, jaki utworzyłby się w betonie po wyciągnięciu pręta.

Wysokość (grubość) żeberka = 0,2 a, przeto *obwód sprowadzony* $U = 4x(a + 0,2, 2a) = 4 \times 1,4a = 5,6a$, a stąd średnica sprowadzona

$$\delta = \frac{4 \times a^2}{5,6 a} = 0,714a$$

Wkładki ze stali żebrowanej w elementach żelbetowych stosuje się bez haków, a minimalną długość zakotwienia „l“ w betonie można otrzymać z wzoru

$$l = \frac{\delta}{4} \times \frac{3600}{R_r} = 900 \frac{\delta}{R_r} = \frac{900 \times 0,714a}{R_r} = 642,6 \frac{a}{R_r}, \text{ w którym}$$

δ — średnica sprowadzona stali żebrowanej,
 R_r — wytrzymałość obliczeniowa betonu na przyczepność (ściskanie i rozciąganie), zależnie od miarki betonu.

3. **Wymagana wytrzymałość (marka) betonu** w konstrukcjach żelbetowych zbrojonych stalą żebrowaną objęta jest obowiązującym projektem normy PN/B-199 punkt 3,2.

4. **Zastosowanie stali żebrowanej.** Stal żebrowaną jako zbrojenie należy stosować wszędzie tam, gdzie przez jej użycie otrzymuje się oszczędność w wadze zbrojenia. W szczególności:

- należy stosować jako zbrojenie główne,
- można stosować na zbrojenie rozdzielcze i montażowe,
- nie nadaje się na strzemiona i uzwojenie, z uwagi na trudność przy wyginaniu,
- w niektórych elementach, jak np. ściagi i wieszaki można stosować pręty stali żebrowanej, lecz tylko jednolite, a to ze względu na niespawalność stali żebrowanej,
- nie opłaca się stosować w tych przypadkach, kiedy ilość zbrojenia określona jest minimalnym dopuszczalnym procentem, lub minimalnymi średnicami. Obowiązujący projekt normy PN/B-199 podaje następujące określenia:

dla słupów ściskanych osiowo - zwykłych, zbrojenie podłużne powinno wynosić:

$$0,03 \cdot F_b \cdot \frac{2500}{Q_r} \text{ przy marce betonu } < 170$$

$$0,05 \cdot F_b \cdot \frac{2500}{Q_r} \text{ „ „ „ } \geq 170$$

ponadto powinno zbrojenie wynosić $\geq 0,006 F_b$

F_b — jest całkowity przekrój betonu,

dla słupów ściskanych osiowo - zwykłych, zbrojenie podłużne powinno wynosić:

$$\leq 0,05 \cdot F_r \cdot \frac{2500}{Q_r} \text{ przy marce betonu } < 170$$

$$\leq 0,07 \cdot F_r \cdot \frac{2500}{Q_r} \text{ „ „ „ } \geq 170$$

ponadto powinno zbrojenie wynosić $\geq 0,008 F_r$

F_r — jest przekrój betonu ograniczonego osią uzwojenia,

dla elementów obciążonych mimośrodowo ilość zbrojenia powinna wynosić:

przy krawędzi ściskanej nie mniej niż 0,2% przekroju betonowego, a

przy krawędzi rozciąganej nie mniej niż 0,002 obliczeniowej powierzchni przekroju betonu

w strefie rozciąganej przekrojów zginanych, przekrój zbrojenia nie powinien być mniejszy niż 0,002 obliczeniowej powierzchni przekroju betonu.

5. Zmiana stali handlowej na żebrowaną i odwrotnie.

W elementach żelbetowych zginanych przekrój zbrojenia jest odwrotnie proporcjonalny do granicy plastyczności zbrojenia, przeto w razie potrzeby zamiany jednego rodzaju stali na inny zbędne jest ponowne przeliczenie statyczne, należy jedynie zastąpić przekroje stali, przemnażając je przez odpowiednie współczynniki.

Zamiana stali handlowej na stal żebrowaną o znaku OW 50 podana jest w tablicy Nr 2, a oparta jest na stosunku

$$\frac{2300}{3600} = 0,636,$$

Zamiana odwrotna stali żebrowanej na stal handlową podana jest również w tablicy Nr 2 i oparta na stosunku

$$\frac{3600}{2300} = 1,565.$$

U w a g a:

Dla zamiany stali konstrukcyjnej na stal żebrowaną, stosunek ten wyniesie

$$\frac{2500}{3600} = 0,700,$$

a odwrotnie zamiana stali żebrowanej na stal konstrukcyjną oparta będzie na stosunku

$$\frac{3600}{2500} = 1,440.$$

Należy zaznaczyć, że nie jest dopuszczalne zamienienie poszczególnych prętów stali zbrojeniowej w jednej strefie przekroju ściskanej lub rozciąganej, a jedynie możliwa

jest zamiana wszystkich prętów stali zbrojeniowej w jednej strefie przekroju np.:

przy zamianie 6 ϕ 18 ze stali handlowej na stal żebrowaną

$$6 \phi 18 \text{ posiada } F = 15,26 \text{ cm}^2,$$

$$F \times 0,636 = 15,26 \times 9,72 \text{ cm}^2 \text{ stali żebrowanej,}$$

przekroju 9,72 cm² odpowiada z tablicy 2 przekrój 3 prętów 18 $\times$ 18 mm. o przekroju 9,72 cm² lub przekrój 5 prętów 14 $\times$ 14 mm o przekroju 9,80 cm².

Przy dokonywaniu zamiany stali zbrojeniowej, powierzchnia przekroju zamiennego nie powinna różnić się więcej niż 0 + 5% od wymaganej powierzchni przekroju przeliczanego.

W przykładzie wyżej podanym różnica ta wynosi:

dla zamiany na 3 pręty 18 $\times$ 18 mm, o pow. 9,72 cm² — różnica = 0% a

dla zamiany na 5 prętów 14 $\times$ 14 mm. o pow. 9,80, różnica = 9,80 — 9,72 = 0,08 cm² t.j. 0,8%.

Według najnowszych zasad obliczenia konstrukcji żelbetowych, przy zamianie w zginanych elementach na budowie stali handlowej na stal żebrowaną, można naprężeń na nowo nie przeliczać pod warunkiem, że marka betonu przyjęta w obliczeniu statycznym odpowiada najniższej marce betonu dla stali żebrowanej.

Dla ułatwienia orientacji na budowach co do możliwości zamiany stali i dla ewentualnej zmiany zapotrzebowania, elementy żelbetowe, w których zamiana rodzajów stali zbrojeniowej może być dokonywana bez przeliczeń statycznych, w i n n y b y ć na projektach wykonanych w biurach projektowych, o z n a c z o n e z n a k i e m u m o w n y m (s t e m p l e m) wg następującego wzoru

Powyższy znak umowny będzie wprowadzony przez biura projektowe na bieżąco sporządzanych rysunkach roboczych niezwłocznie po ukazaniu się tej instrukcji.

Niezależnie od tego do czasu ukazania się projektów ze znakiem umownym, wyżej podane zasady zamiany stali zbrojeniowej należy stosować na budowach.

Płyta

Przy zamianie zbrojenia w płytach należy przyjąć następujące założenia:

maksymalny rozstaw zbrojenia wynosi

a) 20 cm w płytach do grub. 15 cm

b) $\frac{1}{5} h$ w płytach grubszych

Minimalny rozstaw zbrojenia 5 cm.

Minimalna średnica zbrojenia 6 m/m.

Zamian stali konstrukcyjnej na żebrowaną:

P r z y k ł a d:

plyta o grub. 10 cm zbrojenie dane ϕ 10 mm co 15 cm

$$\text{co daje } fz = \frac{0,79 \times 100}{15} = 5,26 \text{ cm.}$$

Przekrój stali żebrowanej $fz = 0,700 \times 5,25 = 3,68 \text{ cm}^2$.

Przyjęto 6 8 o $fz = 3,84 \text{ cm}^2 > 3,68$ o około 4,3%.

$$\text{Rozstaw } \frac{100}{6} = 16 \text{ cm} < 20 \text{ cm}$$

Zamiana stali żebrowanej na konstrukcyjną:

P r z y k ł a d:

Płyta o grub. 10 cm zbrojenie dane 8 mm co 12 cm co

$$\text{daje } fz = \frac{0,64 \times 100}{12} = 5,33 \text{ cm}^2$$

Przekrój stali konstrukcyjnej $fz = 1,44 \times 5,33 = 7,67 \text{ cm}^2$.

Przyjęto 10 ϕ 10 o $fz = 7,86 \text{ cm}^2 > 7,67$ (o około 2,5%).

$$\text{Rozstaw co } \frac{100}{10} = 10 \text{ cm} < 20 \text{ cm}$$

Słupy

Minimalna ilość zbrojenia w słupach wynosi:

a) w słupach osiowo ściskanych 0,006 F_b

b) w słupach mimośrodkowo ściskanych 0,002 F_b

c) w słupach uzwojonych 0,008 F_b .

Średnica prętów od 12 do 40 mm.

Odległość między prętami zbrojenia w granicach od 5 do 40 cm.

Zamiana stali konstrukcyjnej na żebrowaną:

Słup osiowo ściskany o wymiarach 40 $\times$ 30 cm.

Zbrojenie dane 6 ϕ 16 mm o $fz = 12,06 \text{ cm}^2$.

Zbrojenie ze stali żebrowanej

$$fz = 0,700 \times 12,06 = 8,43 \text{ cm}^2$$

Przyjęto 6 12 o $fz = 8,64 \text{ cm}^2 > 8,43 \text{ cm}^2$ (o około 2,5%)

$$= \frac{8,64}{40 \times 30} = 0,0072 > 0,006$$

Zamiana stali żebrowanej na konstrukcyjną:

Słup o wym. jak wyżej.

Zbrojenie dane 4 18 o $fz = 12,96 \text{ cm}^2$.

Zbrojenie ze stali konstrukcyjnej

$$fz = 1,44 \times 12,96 = 18,66 \text{ cm}^2.$$

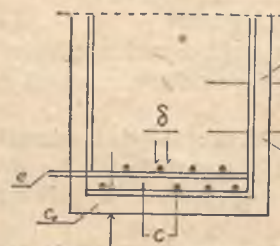
Przyjęto 6 ϕ 20 mm o $fz = 18,84 \text{ cm}^2$

$$= \frac{18,84}{40 \times 30} = 0,0157 > 0,006$$

Belka

Przy zamianie zbrojenia w belkach należy uwzględnić odstępy między wkładkami

(miarodajną jest wielkość większa)

$c \geq \delta$ oraz = 2 cm w strefie rozciąganej

$c \geq \delta$ oraz = 2 cm w strefie ściskanej

$e \geq \frac{1}{2}$ oraz = 1,0 cm

$cb \geq 2,0 \text{ cm}$

$cd \geq 2,5 \text{ cm}$

$cs \geq 1,5 \text{ cm}$

$$\text{Minimum zbrojenia } \mu = \frac{F_2}{F_b} = 0,002$$

Minimalna średnica zbrojenia 8 mm.

Zamiana stali konstrukcyjnej na żebrowaną.

Przykład

Belka o szerokości 17 cm. Wysokość 40 cm.

Zbrojenie dane 4 ϕ 14 cm co daje $f_z = 6,16 \text{ cm}^2$.

Przekrój stali żebrowanej $f_z = 6,16 \times 0,700 = 4,01 \text{ cm}^2$

Przyjęto 3 ϕ 12 o $f_z = 4,32 \text{ cm}^2 > 4,31 \text{ cm}^2$

$$\mu = \frac{4 \cdot 32}{17 \times 40} = 0,006 > 0,002.$$

Zamiana stali żebrowanej na konstrukcyjną.

Przykład:

Żebro szerokości 25 cm wys. 50 cm.

Zbrojenie stalą 3 ϕ 16 cm

o $f_z = 9,80 \text{ cm}^2$.

Zbrojenie stalą konstrukcyjną

$f_z = 9,80 \times 1,44 = 11,05 \text{ cm}^2$.

Przyjęto 4 ϕ 16 + 2 ϕ 14 o $f_z =$

$\mu = 8,04 + 3,08 = 11,12 \text{ cm}^2 > 11,05 \text{ cm}^2$ (o około 0,6%)

$$= \frac{11,12}{25 \times 50} = 0,009 > 0,002.$$

Potrzebna szerokość żebra ze względu na rozstaw.

$$b = 7 \times 2,0 + 4 \times 1,6 + 2 \times 1,4 = 14 + 6,4 + 2,8 = 23,2 \text{ cm} > 25 \text{ cm}.$$

TABLICA Nr 2

Tabela Stali Okrągłej i Żebrowanej

R o d z a j	Qr	ϕ mm	Długość haka cm	Obw. pręta cm	Ciężar 1 mb w kg	Przekrój pręta w cm^2 przy ilości sztuk									
						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pręty okrągłe ze stali w gatunku handlowym	2 300	6	5	1,88	0,222	0,28	0,56	0,84	1,12	1,41	1,68	1,97	2,24	2,53	2,82
		8	6	2,51	0,395	0,50	1,00	1,51	2,01	2,51	3,02	3,52	4,02	4,52	5,03
		10	8	3,14	0,617	0,79	1,57	2,36	3,14	3,93	4,71	5,50	6,28	7,07	7,86
		12	10	3,77	0,888	1,13	2,26	3,39	4,52	5,65	6,79	7,91	9,05	10,18	11,30
		14	11	4,40	1,208	1,54	3,08	4,62	6,16	7,70	9,24	10,77	12,32	13,85	15,40
		16	12	5,03	1,578	2,01	4,02	6,03	8,04	10,05	12,06	14,07	16,08	18,09	20,10
		18	14	5,65	1,998	2,54	5,09	7,63	10,18	12,72	15,26	17,81	20,36	22,90	25,44
		20	16	6,28	2,466	3,14	6,28	9,42	12,57	15,70	18,84	21,99	25,14	28,28	31,40
		22	18	6,91	2,984	3,80	7,60	11,40	15,21	19,01	22,81	26,61	30,41	34,21	38,02
		24	19	7,54	3,551	4,52	9,05	13,57	18,10	22,62	27,14	31,67	36,19	40,71	45,22
		26	21	8,17	4,168	5,31	10,62	15,93	21,24	26,55	31,86	37,17	42,47	47,78	53,10
		28	22	8,80	4,834	6,16	12,31	18,47	24,63	30,79	36,94	43,10	49,26	55,42	61,16
		30	24	9,42	5,549	7,07	14,14	21,21	28,27	35,34	42,51	49,48	56,55	63,62	70,68

R o d z a j	Qr	Bok kwadr mm	Średnica sprawdz. dla przy- czepn. mm	Obw. sprawdz. w cm	Ciężar 1 mb w kg	Przekrój pręta w cm^2 przy ilości sztuk									
						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pręty żebrowane ze stali OW 50	3 600	6	4,28	3,36	0,288	0,36	0,72	1,08	1,44	1,80	1,16	2,52	2,88	3,24	3,60
		8	5,71	4,48	0,512	0,64	1,28	1,92	2,56	3,10	3,84	4,48	5,12	5,76	6,40
		10	7,14	5,60	0,800	1,00	2,00	3,00	4,00	5,00	6,00	7,00	8,00	9,00	10,00
		12	8,57	6,72	1,152	1,44	2,88	4,32	5,76	7,20	8,64	10,08	11,52	12,96	14,40
		14	10,00	7,84	1,568	1,96	3,91	5,88	7,84	9,80	11,76	13,72	15,68	17,64	19,60
		16	11,43	8,96	2,048	2,56	5,12	7,68	10,24	12,80	15,36	17,92	20,48	23,04	25,60
		18	12,86	10,08	2,592	3,24	6,48	9,72	12,96	16,20	19,44	22,68	25,92	29,16	32,40
		20	14,89	11,20	3,200	4,00	8,00	12,00	16,00	20,00	24,00	28,00	32,00	36,00	40,00
		22	15,71	12,32	3,872	4,84	9,68	14,52	19,36	24,20	29,04	33,88	38,72	43,56	48,40
		25	17,86	14,00	5,000	6,25	12,50	18,75	25,00	31,34	37,50	43,74	50,00	56,24	62,50

6.

**ZARZĄDZENIE NR 14
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 23 lutego 1951 r.

w sprawie wprowadzenia w życie tymczasowych zasad współpracy między jednostkami organizacyjnymi służby zaopatrzenia.

Zarządzam wprowadzenie w życie tymczasowych zasad współpracy między Centralnym Zarządem Zaopatrzenia, a służbą zaopatrzenia w Centralnych Zarządach, Zjednoczeniach i Przedsiębiorstwach ustalonych w załączonej Instrukcji.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

Załącznik do Zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 14 z dnia 23.II.1951 r.

INSTRUKCJA

w sprawie tymczasowych zasad współpracy między Centralnym Zarządem Zaopatrzenia, a służbą zaopatrzenia Centralnych Zarządów, Zjednoczeń i Przedsiębiorstw.

Ustala się następujące zasady powiązania czynnościowego między Centralnym Zarządem Zaopatrzenia, a służbą zaopatrzenia Centralnych Zarządów, Zjednoczeń i Przedsiębiorstw:

I. W ZAKRESIE ORGANIZACJI.

Organizacja służby zaopatrzenia w Centralnych Zarządach oraz jednostkach podległych wymaga uzgodnienia z C.Z.Z

II. W ZAKRESIE PLANOWANIA.

A. Do kompetencji C.Z.Z. należy

- a) opracowywanie zagadnień, mających na celu usprawnienie planowania zaopatrzenia,
- b) interpretacja i wprowadzanie w życie obowiązujących instrukcji,
- c) instruktaż.
- d) nadzór nad sporządzaniem planów oddolnych,
- e) nadzór nad sporządzaniem planów zbiorczych C.Z.,
- f) analiza planów,
- g) sporządzanie i korygowanie planów zbiorczych zaopatrzenia.

B. Do kompetencji C.Z. należy:

- a) nadzór przy sporządzaniu planów przez Zjednoczenia i Przedsiębiorstwa,
- b) analiza planów Zjednoczeń i Przedsiębiorstw i sporządzanie planów zbiorczych,
- c) współpraca z C.Z.Z. w zakresie instruktażu.

C. Do kompetencji Zjednoczeń i Przedsiębiorstw należy:

sporządzanie planów wg obowiązujących zarządzeń i instrukcji.

III. W ZAKRESIE REALIZACJI.

A. Do kompetencji C.Z.Z. należy:

- a) występowanie o przydziały i otrzymywanie ich z P.K.P.G.,
- b) rozdział materiałów reglamentowanych i bilansowanych w trybie:
  1. bezpośrednio na C.Z. Konstrukcji Stalowych, C.Z. Urządzeń Elektrycznych, C.Z. Instalacji Przemysłowych, C.Z. Mechanizacji i C.Z. Prefabrykacji,
  2. bezpośrednio na Zjednoczenia i Przedsiębiorstwa, podległe C.Z. nie wymienionym w p. 1 przy współdziałaniu Działów Zaopatrzenia tych C.Z.,
- c) ustalanie wytycznych, dotyczących zawierania umów planowych,
- d) opracowywanie zagadnień przerzutów materiałowych między Centralnymi Zarządami,
- e) interweniowanie odnośnie przebiegu dostaw na wnioski:
  1. C.Z. Konstrukcji Stalowych, C.Z. Urządzeń Elektrycznych, C.Z. Instalacji Przemysłowych, C.Z. Mechanizacji i C.Z. Prefabrykacji.
  2. Zjednoczeń i Przedsiębiorstw podległych Centralnym Zarządom nie wymienionym w p. 1 — skierowany bezpośrednio do C.Z.Z. lub przez właściwy Centralny Zarząd,
- f) ustalanie list materiałów, których przerzuty winny być wyłączone z kompetencji C.Z.

B. Do kompetencji C.Z. należy:

- a) występowanie do C.Z.Z. o przydziały materiałów, podlegających rozdzielnictwu,
- b) zawieranie umów generalnych,
- c) występowanie do właściwych dostawców o materiały, niepodlegające rozdzielnictwu,
- d) bezpośrednie zamykanie, w szczególnych wypadkach, materiałów za zgodą C.Z.Z.,
- e) dokonywanie przerzutów materiałowych między Zjednoczeniami i Przedsiębiorstwami, z wyjątkiem wyłączonych z kompetencji Centralnych Zarządów. Odnośnie artykułów reglamentowanych i bilansowanych o przerzutach należy powiadomić C.Z.Z.,
- f) decydowanie o kolejności realizacji zamówień w ramach planu zaopatrzenia Centralnego Zarządu,

g) C.Z. Urządzeń Elektrycznych, C.Z. Instalacji Przemysłowych, C.Z. Konstrukcji Stalowych, C.Z. Mechanizacji i C.Z. Prefabrykacji winny załatwiać we własnym zakresie interwencje w sprawie dostaw wszelkich materiałów odnośnie Zjednoczeń i Przedsiębiorstw im podległych (z wyjątkiem interwencji u władz centralnych, co następuje przez C.Z.Z.).

C. Do kompetencji Zjednoczeń i Przedsiębiorstw należy:

- a) zawieranie umów szczegółowych i bezpośrednich, o ile C.Z. nie postanowi inaczej,
- b) opracowywanie i składanie zamówień na materiały w ramach planów zaopatrzenia, właściwym dostawcom w sposób i w terminach przewidzianych warunkami sprzedaży,
- c) rejestrowanie wszystkich zamówień i przebiegu ich realizacji,
- d) udzielanie upoważnień dla Zarządów Budowlanych do bezpośredniego zamawiania i realizacji materiałów w wypadkach uzasadnionych warunkami terenowymi i gospodarczymi,
- e) występowanie do Centralnego Zarządu o dodatkowe przydziały materiałowe,
- f) dokonywanie przerzutów materiałowych między Zarządami Budowlanymi,
- g) interweniowanie we wszystkich sprawach, związanych z realizacją dostaw materiałowych, u dostawców,
- h) składanie rzeczowo uzasadnionych wniosków interwencyjnych:
  1. bezpośrednio do C.Z.Z. wzgl. do C.Z. przez te Zjednoczenia i Przedsiębiorstwa, które podlegają Centralnym Zarządom ogólnobudowlanym, C. Z. Robót Specjalnych i Zarządowi Budowy „Metro“,
  2. bezpośrednio do właściwych Centralnych Zarządów przez Zjednoczenia lub Przedsiębiorstwa, podległe C.Z. Konstrukcji Stalowych, C.Z. Instalacji Przemysłowych, C.Z. Urządzeń Elektrycznych, C.Z. Mechanizacji i C.Z. Prefabrykacji.

IV. W ZAKRESIE SPRAWOZDAWCZOŚCI.

A. Do kompetencji C.Z.Z. należy:

- a) opracowywanie zagadnień, mających na celu usprawnienie sprawozdawczości,
- b) wykładnia i wprowadzenie w życie obowiązujących instrukcji,
- c) instruktaż,
- d) nadzór nad sprawozdawczością, sporządzaną przez Centralne Zarządy, Zjednoczenia i Przedsiębiorstwa,
- e) analiza sprawozdań C.Z. i sporządzanie sprawozdań zbiorczych.

B. Do kompetencji C.Z. należy:

- a) nadzór nad sprawozdawczością Zjednoczeń i Przedsiębiorstw,
- b) współpraca z C.Z.Z. w zakresie instruktażu,
- c) analiza sprawozdawczości Zjednoczeń i Przedsiębiorstw i sporządzanie sprawozdań zbiorczych.

C. Do kompetencji Zjednoczeń i Przedsiębiorstw należy:

opracowywanie sprawozdań wg obowiązujących przepisów.

V. REZERWA I GOSPODARKA REZERWAMI.

Centralny Zarząd Zaopatrzenia jest jedynie upoważniony do posiadania rezerw i dysponowania materiałami z rezerwy.

VI. W ZAKRESIE GOSPODARKI MATERIAŁOWEJ.

A. Do kompetencji C.Z.Z. należy:

- a) opracowywanie norm zapasów,
- b) inicjowanie i współpraca przy opracowywaniu norm zużycia (statystycznych i technicznych),
- c) nadzór nad realizacją obowiązujących zarządzeń oraz opracowywanie instrukcji i wytycznych, m. in. w zakresie:
  1. ekonomicznej lokalizacji materiałów w przestrzeni i czasie,
  2. gospodarki magazynowej w ujęciu rzeczowym i formalnym,
  3. ustalania zasad gospodarki odpadkami,
  4. ustalania zasad gospodarki opakowaniami,
  5. instruowania i nadzoru nad akcją upłynniania remanentów.

B. Do kompetencji C.Z. należy:

- a) wprowadzenie w życie obowiązujących przepisów, względnie instrukcji oraz kontrola ich wykonania,
- b) opracowywanie i składanie wniosków do C.Z.Z. w przedmiocie zagadnień gospodarki materiałowej.

C. Do kompetencji Zjednoczeń i Przedsiębiorstw należy:

- a) stosowanie zarządzeń C.Z.Z. i C.Z. oraz kontrola ich wykonania przez Zarządy Budowlane,
- b) opracowywanie i składanie wniosków do C.Z. w przedmiotowych zagadnieniach.

VII. W ZAKRESIE SZKOLENIA.

A. Do kompetencji C.Z.Z. należy:

opracowywanie i prowadzenie całości akcji szkolenia w porozumieniu z Departamentem Szkolenia Zawodowego.

B. Do kompetencji C.Z. należy:

wnioskowanie w sprawach programów szkolenia i współdziałanie przy organizowaniu akcji szkolenia.

Niezależnie od powyższych zasad, komórki służby zaopatrzenia na wszystkich szczeblach obowiązuje socjalistyczna inicjatywa i czujność w całokształcie ich działalności, związanej z opracowaniem i realizacją planów zaopatrzenia oraz gospodarką materiałową.

W powyższym zakresie kierownicy komórek służby zaopatrzenia mają prawo zgłaszania wniosków do właściwych instancji na stosowanie nagród, wzgl. restrykcji w stosunku do pracowników mających związek z zaopatrywaniem wzgl. gospodarką materiałową.

GENERALNY DYREKTOR

Inż. Fr. Topolski

7.

**ZARZĄDZENIE Nr 16
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 24 lutego 1951 r.

w sprawie sprawozdawczości statystycznej zjednoczeń budowlano-montażowych oraz biur projektów, podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.

Do czasu wprowadzenia nowej sprawozdawczości statystycznej i na podstawie § 2 Zarządzenia Przewodniczącego P.K.P.G. Nr 7 z dnia 12 stycznia 1951 r. zarządza się, co następuje:

§ 1. W zakresie sprawozdawczości objętej instrukcją w sprawie miesięcznej sprawozdawczości statystycznej uspo-

łeczonych przedsiębiorstw budowlano-montażowych, stanowiącą załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dn. 20 marca 1950 r. (instrukcja Nr 18) należy stosować w całej rozciągłości Zarządzenie Przewodniczącego P.K.P.G. Nr 7 z dnia 12.I.51 r.

§ 2. W zakresie sprawozdawczości statystycznej nieobjętej instrukcją P.K.P.G. Nr 18 z dnia 20 marca 1950 r. należy:

- a) raport z wykonania planu produkcyjno-finansowego składać w sposób i w terminach przewidzianych przez przepisy, które obowiązywały w grudniu 1950 r.,
- b) sprawozdania z awarii i sprawozdania z postojów składać na dotychczasowych formularzach w terminach dotychczas obowiązujących.

§ 3. Zasady wymienione niniejszym zarządzeniem obowiązują przy sporządzaniu sprawozdawczości za czas od 1 stycznia 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

8.

**ZARZĄDZENIE Nr 18
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 26.II. 1951 r.

w sprawie trybu określania wskaźników wykonania planu produkcyjnego i wypłaty miesięcznych premii.

W celu uporządkowania i ujednoczenia trybu określania wysokości premii miesięcznej za wykonanie planu produkcji i usług oraz planu oddawania obiektów do użytku przypadającej pracownikom zjednoczeń i przedsiębiorstw produkcyjnych, usługowych oraz przedsiębiorstw projektowych a w okresie przejściowym również i pracownikom centralnych zarządów, wprowadzam jako obowiązujące następujące zasady:

C z ę ś ć I.

Zasady określania wskaźników wykonania planu i premii dla pracowników zjednoczeń (przedsiębiorstw) i centralnych zarządów.

§ 1. Wyłączną podstawą do określenia wskaźników wykonania planu produkcji i oddawanie obiektów do użytku są:

- 1) sprawozdawczość miesięczna ustalona właściwą instrukcją Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego,
- 2) wartość faktur za wykonane w okresie sprawozdawczym roboty, wyprowadzona z faktur zgłoszonych do Banku Inwestycyjnego (według stanu na dzień 4 miesiąca następującego) po okresie sprawozdawczym.

§ 2. Dane, o których mowa w § 1 pkt. 2 zarządzenia będą przedkładane przez centralne zarządy zbiorczo z podziałem na zjednoczenia (przedsiębiorstwa) do Departamentu Planowania w terminie do dnia 20 za miesiąc ubiegły.

§ 3. Na podstawie danych, o których mowa w §§ poprzednich Departamenty: Planowania i Zatrudnienia określają w terminie do dnia 22 każdego miesiąca kalendarzowego za miesiąc ubiegły procentowe wskaźniki wykonania planu dla poszczególnych zjednoczeń (przedsiębiorstw), centralnych zarządów i wyprowadzą ogólny wskaźnik wykonania planu przez Ministerstwo oraz określają wysokość premii przypadającej wymienionym jednostkom w oparciu o obowiązującą umowę zbiorową i zasady premiowania.

§ 4. 1. Poszczególne departamenty i centralne zarządy w terminie określonym w § poprzednim mogą zgłaszać do Departamentu Zatrudnienia i Płac swoje uwagi i wnioski w przedmiocie wykonania w miesiącu ubiegłym planu przez zjednoczenia i centralne zarządy.

2. Uwagi mogą dotyczyć zarówno oceny działalności całej jednostki organizacyjnej, jak również poszczególnych jej działów lub pracowników, zajmujących stanowiska kierownicze.

3. Wnioski mogą zawierać uzasadnione propozycje zmiany wysokości premii w związku z ujawnionymi przypadkami nienależytej terminowo lub jakościowo pracy podmiotów, wymienionych w ust. 2.

§ 5. Materiały, o których mowa w § 5 i 4 ujęte w formie projektu Zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego będą każdorazowo przedmiotem kolejnych rozważań Kolegium Ministerstwa, gdzie będą referowane przez Dyrektorów Departamentów: Planowania i Zatrudnienia.

§ 6. 1. Każdorazową podstawą wypłaty premii dla pracowników zjednoczeń (przedsiębiorstw) budowlanych oraz przejściowo centralnych zarządów za poszczególne miesiące kalendarzowe jest odrębne Zarządzenie Ministra Budownictwa Przemysłowego.

2. Projekt Zarządzenia takiego, opartego na danych, o których mowa w §§ 3 i 4 powinien być przedkładany Ministrowi do podpisu najpóźniej do dnia 25 każdego miesiąca kalendarzowego.

3. Za zachowanie terminu, o którym mowa w ust. 2 ponoszą osobistą odpowiedzialność Dyrektorzy Departamentów: Planowania i Zatrudnienia.

§ 7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach niezależnie od zarządzenia, o którym mowa w § 6 Minister może dla poszczególnych jednostek organizacyjnych i pracowników ustalać wysokość premii oddzielnym pismem.

C z ę ś ć II.

Zasady określania wskaźników wykonania planu produkcji i wysokości premii dla pracowników jednostek podległych zjednoczeniom (przedsiębiorstwom) budowlanym.

§ 8. Dla zarządów budowlanych odcinków budowlanych i placów budów produkcyjnych i usługowych oraz zakładów pomocniczych określają wskaźniki wykonania planu oraz wysokość przypadającej pracownikom premii dyrektorzy właściwych im zjednoczeń (przedsiębiorstw) budowlanych.

§ 9. Przepisy §§ 1—7 zarządzenia mają odpowiednie zastosowanie z tym, że terminy przejściowe zostaną określone we własnym zakresie przez dyrektorów poszczególnych centralnych zarządów. Terminy wydania zarządzenia przez dyrektorów zjednoczeń ustalają na 25 następnego miesiąca, po okresie sprawozdawczym.

§ 10. Odpisy Zarządzeń wydanych na podstawie § 8 dyrektorzy zjednoczeń (przedsiębiorstw) budowlanych obowiązani są przysyłać niezwłocznie do wglądu dyrektorowi właściwego centralnego zarządu.

C z ę ś ć III.

Przepisy końcowe.

§ 1. 1. Dyrektor Departamentu Kontroli obowiązany jest uwzględnić w sposób dostateczny w planie kontroli jednostek podległych, sprawozdanie zgodności wskaźników i danych sprawozdawczych rzeczywistym wykonaniem planu.

2. Dyrektor Departamentu Kontroli referować będzie wyniki kontroli co miesiąc na Kolegium Ministerstwa, na którym rozpatrywane będzie sprawozdanie z wykonania planu.

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

9.

ZARZĄDZENIE Nr 19 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 27 lutego 1951 r.

w sprawie wprowadzenia tymczasowych jednolitych metod pracy jednostek produkcyjnych w zakresie wykonywania planu rzeczowego.

W celu ustalenia operatywnego systemu pracy na budowach, w zarządach budowlanych i zjednoczeniach zarządów, co następuje:

§1. Dla budowy wprowadza się, jako obowiązujące następujące podstawowe dokumenty:

1. Metryki budów.
2. Karty obiektów.

§ 2. Wprowadza się, jako podstawę do sporządzania miesięcznych, operatywnych zadań roboczych:

1. na budowach — harmonogramy budowlane według obowiązujących Polskich Norm Budowlanych Nr 7100 — 7104.
2. w zarządach budowlanych i zjednoczeniach — harmonogramy zbiorcze.

§ 3. Na budowach w celu usprawnienia i zabezpieczenia realizacji planów produkcyjnych oraz nadania im mobilizującej wartości wprowadza się obowiązek sporządzania miesięczno-dekadowych, operatywnych zadań roboczych na podstawie następujących wzorów:

1. Wzór OP-1 — Zadania robocze budowy.
2. Wzór OP-2 — Zapotrzebowanie miesięczne materiałów i prefabrykatów.
3. Wzór OP-3 — Zapotrzebowanie miesięczne sił roboczych.
4. Wzór OP-4 — Zapotrzebowanie miesięczne mechanizmów i sprzętu.

§ 4. Sposób wypełniania i prowadzenia wymienionych w §§ 1, 2 i 3 dokumentów regulują załączone instrukcje do wzorów.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

10.

ZARZĄDZENIE Nr 21 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 3 marca 1951 roku

w sprawie organizacji i zasad tworzenia zjednoczeń i przedsiębiorstw budowlano-montażowych oraz zarządów budowlanych, odcinków budowlanych i odcinków budowlano-montażowych.

W celu wprowadzenia w życie w resorcie budownictwa przemysłowego zasad zawartych w załączonej uchwale Nr 85 Prezydium Rządu z dnia 3 lutego 1951 r. w sprawie organizacji zjednoczeń i przedsiębiorstw budowlano-montażowych, na podstawie § 21 tej uchwały zarządzam, co następuje:

§ 1. Podstawową formą organizacyjną przedsiębiorstw budowlano-montażowych są zjednoczenia, będące przedsiębiorstwami państwowymi w rozumieniu dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych

(Dz.U.R.P. Nr 49, poz. 439), a więc posiadającymi osobowość prawną i działającymi na zasadach pełnego rozrachunku gospodarczego. Obok zjednoczeń działają na tychże zasadach przedsiębiorstwa, powoływane dla wykonywania robót specjalnych.

§ 2. 1. W zależności od planowego rocznego przerobu, zjednoczenia dzielą się na kategorie. Zasady klasyfikacji zjednoczeń podane są w § 14 wymienionej na wstępie uchwały Prezydium Rządu.

2. Strukturę wewnętrzną zjednoczeń określają schematy organizacyjne będące załącznikami do powyższej uchwały.

3. Etaty osobowe będą ustalone odrębną uchwałą Prezydium Rządu.

§ 3. Zjednoczenia i przedsiębiorstwa specjalizowane tworzy Minister Budownictwa Przemysłowego na wniosek właściwego centralnego zarządu.

§ 4. 1. Wnioski centralnych zarządów w sprawie tworzenia zjednoczeń budowlanych oraz przedsiębiorstw budowlanych specjalizowanych należy opracowywać w formie projektów zarządzeń Ministra, odpowiadającym wymogom powołanego w § 1 dekretu.

2. Do wniosków powinny być dołączone uzasadnienia, przedstawiające szczegółowo potrzebę powołania danej jednostki gospodarczej.

3. Wnioski należy przedkładać Ministrowi Budownictwa Przemysłowego za pośrednictwem Departamentu Organizacyjnego.

§ 5. Zjednoczenia i przedsiębiorstwa specjalizowane podlegają bezpośrednio właściwym centralnym zarządom.

§ 6. Dla kierowania robotami budowlanymi i budowlano-montażowymi na określonym terenie tworzy się zarządy budowlane, budowlano-montażowe, budowlano-instalacyjne itp.

§ 7. Dla dużych placów budów mogą być powoływane odrębne zarządy budowlane lub budowlano-montażowe.

§ 8. Na wniosek zainteresowanego centralnego zarządu Minister Budownictwa Przemysłowego w drodze zarządzenia powołuje zarządy budowlane oraz przyznaje im prawo działania na zasadach wewnętrznego ograniczonego lub pełnego rozrachunku gospodarczego.

§ 9. We wniosku w sprawie utworzenia zarządu budowlanego należy podać:

1. przewidywany przerób roczny i ilość placów budów,
2. zasięg terenowy i proponowane zasady działania,
3. siedzibę zarządu i uzasadnienie jej wyboru,
4. kadre kierowniczą i źródła jej pozyskania.

§ 10. Oprócz powyższych wniosków powinien zawierać projekt struktury wewnętrznej zarządu budowlanego, oparty o strukturę ramową, która podana jest w załącznikach oraz przewidywaną liczbę etatów pracowników.

§ 11. 1. W zależności od planowanego rocznego przerobu zarządy i odcinki budowlane dzielą się na kategorie według tymczasowych zasad, ustalonych w dalszym ciągu niniejszego paragrafu.

2. Zarządy budowlane dzielą się na następujące kategorie:

	ogólno-budowl.	specjaln.
--	----------------	-----------

Kat. I o przerobie rocznym powyżej 25 mio zł pow. 20 mio zł

Kat. II o przer. rocznym od 15 do 20 mio zł od 10 do 20 mio zł

Kat. III o przerobie rocz. od 10 do 15 mio zł od 6 do 10 mio zł

3. Odcinki budowlane dzielą się na następujące kategorie:

	ogólno-budowl.	specjaln.
--	----------------	-----------

Kat. I o przerobie rocznym pow. 6 mio zł pow. 4 mio zł

Kat. II o przerobie rocznym pon. 6 mio zł pon. 4 mio zł

4. Zaliczenia zarządu lub odcinka budowlanego do odpowiedniej kategorii dokonuje się przy tworzeniu danej jednostki (§§ 8 i 16 zarządzenia).

§ 12. Strukturę wewnętrzną zarządów i odcinków budowlanych określają schematy organizacyjne, będące załącznikami Nr 2—5 do zarządzenia.

§ 13. Przepisy §§ 8—12 zarządzenia stosuje się odpowiednio do powoływanych zarządów budowlano-montażowych, budowlano-instalacyjnych itp.

§ 14. W ramach zarządów budowlanych tworzy się odcinki budowlane, wykonujące budowę na określonych placach budów. Są zatem one jednostkami bezpośredniej produkcji.

§ 15. Wyjątek stanowią przedsiębiorstwa specjalizowane, w których nie tworzy się odcinków budowlanych, a poszczególne place robót znajdują się w bezpośrednim zakresie działania zarządów budowlano-montażowych.

Natomiast większe place robót mogą bezpośrednio podlegać dyrektorowi przedsiębiorstwa.

§ 16. Decyzję o utworzeniu odcinka budowlanego lub budowlano-montażowego podejmuje dyrektor właściwego zjednoczenia na wniosek naczelnego inżyniera.

§ 17. W miejscowościach, które są siedzibą zjednoczeń, należy dążyć do podporządkowania odcinków budowlanych i dużych placów budów bezpośrednio zjednoczeniom.

§ 18. W razie potrzeby wprowadzenia niezbędnych odchyleń w stosunku do schematów organizacyjnych, będących załącznikami do zarządzenia, właściwy centralny zarząd powinien każdorazowo wystąpić z należycie umotywowanym wnioskiem do Departamentu Organizacyjnego Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.

§ 19. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

11.

ZARZĄDZENIE Nr 22 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 6 marca 1951 roku

w sprawie opiniowania projektów budynków i budowli inżynierskich dla celów przemysłowych przez Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego.

W wykonaniu zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowanie Gospodarcze Nr 48 z dnia 17 lutego 1951 r. zarządza się, co następuje:

§ 1. Przedłuża się moc obowiązującą zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21.IV.1949 r. znak DI/VIII/PI/1a-22/74 w sprawie opiniowania projektów budynków i budowli inżynierskich dla celów przemysłowych przez Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego, na czas od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1951 r.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast.

w/z KIEROWNIK MINISTERSTWA

Inż. St. Pietrusiewicz

**PAŃSTWOWA KOMISJA
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO**

Departament Budownictwa
BUiB-1-60

**ZARZĄDZENIE
PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO**

Nr 48 z dnia 17 lutego 1951 r.

w sprawie opiniowania projektów budynków i budowy inżynieryjnych dla celów przemysłowych przez Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego.

Wobec utraty mocy obowiązującej zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21.IV.1949 r. znak: DI/VIII/PI/1a-22/74 oraz w związku z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 134 z dnia 14.VI.1950 r. znak, BU1-27-20 w sprawie opiniowania projektów budynków i budowy inżynieryjnych dla celów przemysłowych przez Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego zarządza się, co następuje:

§ 1. Właściwi ministrowie wydadzą podległym inwestorom oraz biurom projektów zarządzenia, przed uzajęcie moc obowiązującą powołanego we wstępie zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu — do dnia 31 grudnia 1951 r.

§ 2. Odpisy wydanych w tej sprawie zarządzeń należy nadesłać w terminie do dnia 25 lutego 1951 r. do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego — Departament Budownictwa.

**PRZEWODNICZĄCY
PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO**

w/z Dr St. Jędrzychowski

**PAŃSTWOWA KOMISJA
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO**

Departament Budownictwa
Znak BU1-27-20

**ZARZĄDZENIE
PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO**

Nr 134 z dnia 14.VI. 1951 r.

w sprawie opiniowania projektów budynków i budowy inżynieryjnych dla celów przemysłowych przez Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego.

Wobec utraty mocy obowiązującej zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 kwietnia 1949 r. znak DI/VIII/PI/1a-22/74 w sprawie opiniowania projektów budynków i budowy inżynieryjnych dla celów przemysłowych przez Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego zarządza się, co następuje:

§ 1. Właściwi ministrowie wydadzą podległym inwestorom oraz biurom projektów zarządzenia, przedłużające moc obowiązującą powołanego we wstępie zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu do dnia 31 grudnia 1951 r.

§ 2. Odpisy wydanych w tej sprawie zarządzeń należy nadesłać w terminie do dnia 30 czerwca 1951 r. do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Departament Budownictwa).

**PRZEWODNICZĄCY
PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO**

**H. Mine
Wiceprezes Rady Ministrów**

**MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU
DEPARTAMENT INWESTYCJI
DI/VIII/PI/1--22/74**

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU**

z dnia 21 kwietnia 1949 r.

w sprawie opiniowania projektów budynków i budowy inżynieryjnych dla celów przemysłowych przez Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego.

W związku z utworzeniem na podstawie zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 maja 1948 r. przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego“ (Dz. Urz. MPiH Nr 12, poz. 176) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przedsiębiorstwa państwowe oraz pozostające pod zarządem państwowym podległe Ministrowi Przemysłu i Handlu (zwane dalej inwestorami), które przystępują do wykonania projektów budynków i budowy inżynieryjnych dla celów przemysłowych, objętych planem inwestycyjnym Ministerstwa Przemysłu i Handlu, winny przed zatwierdzeniem planu przez właściwe terytorialne władze przemysłowe złożyć projekty Centralnemu Biuru Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego, zwanemu w dalszym ciągu „Centralnym Biurem“ — do zaopiniowania.

§ 2. Centralne Biuro opiniuje projekty budynków, których kubatura przekracza 5.000 metrów sześciennych. Szczegółowe przepisy obowiązujące zarówno inwestorów, jak Centralne Biuro, zawarte są w instrukcji o opiniowaniu projektów budynków i budowy inżynieryjnych dla celów przemysłowych, stanowiącej załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 3. W przypadku wydania przez Centralne Biuro opinii negatywnej ostatecznie sprawę rozstrzyga Departament Inwestycji Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Wniosek o skierowanie sprawy do Departamentu Inwestycji winien inwestor zgłosić w ciągu trzydziestu dni od doręczenia mu opinii negatywnej.

§ 4. Centralne Biuro ma prawo pobierać za czynności związane z opiniowaniem projektów — opłaty, których wysokość oblicza się na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów własnych, nie przekraczających górnej granicy, określonej w załącznej instrukcji.

§ 5. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 maja 1949 r. do 31 grudnia 1949 r.

Jednocześnie traci moc obowiązującą okólnik Ministra Przemysłu Nr 236 z dnia 28 lutego 1946 r. w sprawie przesyłania projektów budowlanych z zakresu budownictwa przemysłowego nowych budynków, rozbudowy i przebudowy ist-

niejących oraz remontów kapitalnych do Biura Technicznego Ministerstwa Przemysłu do zatwierdzenia (Dz. Urz. Min. PiH Nr 4, poz. 26).

MINISTER

w/z E. Szyr
Podsekretarz Stanu

Załącznik do zarządzenia Ministra
Przemysłu i Handlu
Nr DI/VIII/PI/1a-22/ z dnia 21.IV
1949 r.

INSTRUKCJA

o opiniowaniu projektów budynków i budowli inżynierskich dla celów przemysłowych przez Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego.

§ 1. Wszystkie projekty nowych budynków o charakterze przemysłowym (hale i budynki fabryczne, budynki siłowni, kotłowni itp.), których kubatura przekracza 5.000 metrów sześciennych, winny być w stadium projektowania wstępnego (projekt szkicowy) przesłane do zaopiniowania przez Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego, zwane w dalszym ciągu „Centralnym Biurem“ pod kątem widzenia racjonalności oraz obowiązujących przepisów, a w szczególności prawa budowlanego i prawa przemysłowego oraz wytycznych właściwych organów.

Przepis ten stosuje się również do projektów odbudowy lub przebudowy budynków o kubaturze ponad 5.000 metrów sześciennych o charakterze przemysłowym, o ile są projektowane zasadnicze zmiany konstrukcyjne, zmiany wyglądu, kształtu lub przeznaczenia budynków.

§ 2. Zwolnione są od obowiązku opiniowania w stadium wstępnym projekty budynków, wymienione w § 1, o ile zostały one sporządzone przez biura projektowania Centralnych Zarządów Przemysłu.

§ 3. Projekty budynków, wymienionych w § 1, winny być przesłane do zaopiniowania do Centralnego Biura również w stadium zakończonego projektu technicznego w tych przypadkach, gdy nie zostały one sporządzone przez biura projektów przy Centralnych Zarządach Przemysłów lub przez biura projektów, podległe bezpośrednio Ministerstwu Przemysłu i Handlu albo Ministerstwu Odbudowy, lecz zostały sporządzone przez osoby lub biura prywatne i spółdzielcze.

Opinia Centralnego Biura winna w tym przypadku odnosić się do całości rozwiązania projektu zarówno z punktu widzenia wymogów, wymienionych w § 1, jak też wymogów konstrukcyjno-budowlanych oraz szczegółów architektonicznych.

§ 4. Projekty budowli inżynierskich (tamy, jazy, płuczki, wieże ciśnień, zbiorniki, mosty, chłodnie kominowe itp.) nie podlegają obowiązkowi opiniowania przez Centralne Biuro w stadium projektowania wstępnego, ani w stadium projektu technicznego. Projekty te jednak mogą być opiniowane na specjalne zlecenia inwestorów.

§ 5. Inwestorzy są odpowiedzialni za zachowanie przepisów niniejszej instrukcji w zakresie przedstawienia projektów do Centralnego Biura do opiniowania, przy czym obowiązek ten w stadium projektowania wstępnego winien być zawsze przerzucany przez inwestorów na biura projektów lub projektantów, a odpowiednie zastrzeżenie należy wnieść do umowy, obejmującej zlecenie na sporządzenie projektu.

§ 6. Regulamin czynności związanych z opiniowaniem projektów budynków w zakresie niniejszej instrukcji opracowuje Centralne Biuro, a wejdzie on w życie po zatwierdzeniu przez Departament Inwestycji Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

§ 7. Centralne Biuro uprawnione jest do pobierania opłat za opiniowanie projektów. Należne opłaty winny być oparte na kalkulacji własnej Centralnego Biura i nie powinny przekraczać limitów procentowych w stosunku do kosztów sporządzenia pełnej dokumentacji technicznej projektowanego budynku, które wynoszą:

- za czynności opiniowania w stadium projektowania wstępnego — 3%;
  - za czynności opiniowania zakończonego projektu budowlanego technicznego — 5%, z tym jednak, że łączny koszt uzgodniania i opiniowania projektu nie może przekroczyć 5% kosztów sporządzenia pełnej dokumentacji technicznej — budowlanej.
- Przepis ustępu poprzedniego stosuje się do czynności nieopłaconych, a wykonanych przed wejściem w życie instrukcji.

§ 8. Czynności związane z opiniowaniem projektów przez Centralne Biuro są opłacane wg następujących zasad:

- koszty poniesione w stadium projektowania wstępnego obciążają biura projektów lub innych projektantów bez prawa przenoszenia tych kosztów na inwestora ponad opłatę, umówioną za sporządzenie projektu. Ten warunek winien być uwzględniony w umowie, zawartej przez inwestora z biurem projektów lub innym projektantem, przy czym winna być zabezpieczona należność dla Centralnego Biura na podstawie rachunku złożonego inwestorowi;
- koszty zaopiniowania kompletnych projektów technicznych opłaca inwestor.

REGULAMIN

współpracy inwestorów z Centralnym Biurem Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego w zakresie uzgadniania i opiniowania projektów budowlanych, dotyczących budownictwa przemysłowego.

1) W związku z Zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 kwietnia 1949 r. l. dz. DI/VIII/PI/1a 22 Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego ustala następujący regulamin:

2) Budowlana dokumentacja techniczna budynków przemysłowych, która będzie składana do Centralnego Biura celem uzgodnienia w stadium projektowania wstępnego, względnie do opiniowania w stadium projektowania technicznego, a to w myśl zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu podanego wyżej, oraz załączonej do tegoż zarządzenia Instrukcji, załatwiana będzie przez Centralne Biuro w sposób następujący:

- wszystkie projekty szkicowe, składane do zaopiniowania do Centralnego Biura, winny być zaopatrzone adnotacją właściwej władzy względnie Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego, że właściwa władza względnie Regionalna Dyrekcja Planowania Przestrzennego nie ma zastrzeżeń odnośnie wzniesienia, odbudowy lub przebudowy projektowanego obiektu w tym charakterze, ukształtowaniu i w tej sytuacji, jak przewiduje projekt;
- uzgodnianie spraw wyjątkowo pilnych w stadium projektowania wstępnego, dotyczących budynków przemysłowych o kubaturze ponad 5.000 m³ oraz budynków o charakterze nieprzemysłowym i niehandlowym o kubaturze ponad 2.500 m³, załatwiane będzie w formie protokółarnej w terminie 24 godz. na podstawie budowlanego rysunku szkicowego oraz opisu technicznego, dostarczonych w 2-ch egzemplarzach osobiście

przez kompetentnego przedstawiciela inwestora do Centralnego Biura.

Budowlane rysunki szkicowe oznaczone zostaną pieczętami Centralnego Biura, a odpis protokołu wraz z jednym egzemplarzem rysunku szkicowego będzie doręczony przedstawicielowi inwestora. Drugi egzemplarz rysunku szkicowego zatrzymany zostaje w aktach Centralnego Biura. Dotyczy to spraw, mogących być uzgodnionymi w podanym wyżej czasie:

- c) uzgadnianie spraw o toku normalnym w stadium projektowania wstępnego, a dotyczących budynków przemysłowych o kubaturze ponad 5.000 m³ oraz budynków o charakterze nieprzemysłowym i niehandlowym o kubaturze ponad 2.500 m³ załatwiana będzie w terminie 10 dni na podstawie budowlanego projektu szkicowego i opisu technicznego, dostarczonych w 2-ch egzemplarzach osobiście przez kompetentnego przedstawiciela inwestora do Centralnego Biura. Opinia przesłana zostanie inwestorowi na piśmie wraz z jednym egzemplarzem budowlanego projektu szkicowego, oznaczonego pieczętami Centralnego Biura, z podaniem daty i liczby dziennika wydanej opinii. Drugi egzemplarz projektu szkicowego zatrzymany zostanie w aktach Centralnego Biura;
- d) opiniowanie budowlanych projektów technicznych w skali 1:100, dotyczących nowych budynków o charakterze przemysłowym o kubaturze ponad 5.000 m³, jak też odbudowy i przebudowy budynków przemysłowych o kubaturze ponad 5.000 m³, wprowadzających zasadnicze zmiany konstrukcyjne, kształtu lub przeznaczenia, a sporządzanych przez postronnych projektantów lub grupy projektantów dla inwestora naczelnego lub bezpośredniego, nie posiadających biur projektowych oraz budynków o charakterze nieprzemysłowym i niehandlowym o kubaturze ponad 2.500 m³, jak też budowli inżynierskich, załatwiane będzie w terminie 14 dni na podstawie budowlanego projektu technicznego względnie inżynierskiego projektu technicznego, przesłanego w jednym egzemplarzu do Centralnego Biura, wraz z obliczeniem statycznym i opisem technicznym.

Opiniowanie budowli inżynierskich, wymagających współpracy postronnych rzeczoznawców-specjalistów, załatwione będzie przez Centralne Biuro w terminie 21 dni. Opinia o budowlanym projekcie technicznym przesłana zostanie wprost inwestorowi na piśmie wraz z budowlanym projektem technicznym, oznaczonym pieczętami Centralnego Biura z podaniem liczby dziennika i daty wydanej opinii.

3) Budowlane projekty szkicowe o rzucie prostym, nieskomplikowanym dla budynków o długości do 150 m, winny być sporządzone w podziałce 1:200, zaś dla budynków dłuższych w podziałce 1:400. Projekt szkicowy powinien zawierać: sytuację, rzuty wszystkich kondygnacji, więźbę dachową, przekrój poprzeczny, elewację frontową i boczną.

Budowlane projekty techniczne winny być sporządzone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych z dnia 2 lipca 1929 r. (Dz. URP Nr 58, poz. 456).

W budowlanych projektach szkicowych i technicznych winna być podana powierzchnia zabudowania oraz kubatura budynku, względnie także kubatura i powierzchnia części dobudowywanej względnie odbudowywanej. Kubatura winna być obliczona według Norm Polskich.

Zarówno rysunki szkicowe, projekt szkicowy, jak i projekt techniczny, winny być składane w postaci znormalizowanych formatek (21x30 cm).

4) Do budowlanych projektów szkicowych względnie technicznych, sporządzonych, jak wiadomo, w pkt. 3, należy dołączyć:

- a) pismo kierujące do Centralnego Biura z podaniem nazwy odnośnego Centralnego Zarządu danego przemysłu oraz nazwy i adresu inwestora bezpośredniego, wraz z dokładnym adresem miejsca zamierzonej budowy;
- b) opis techniczny do budowlanego projektu szkicowego z ogólnym omówieniem sytuacji, zamierzonej konstrukcji oraz z podaniem ilości pracowników, którzy będą zatrudnieni w projektowanym budynku, jak również ilość pracowników, którzy będą korzystać z urządzeń tego budynku.

Opis techniczny do budowlanego projektu technicznego powinien zawierać ponadto szczegółowy opis materiałów, które użyte będą do budowy;

- c) obliczenia statyczne sporządzane według obowiązujących Norm Polskich winny być pisane pismem maszynowym względnie ręcznie, ale w sposób łatwo czytelny. Poszczególne obliczone konstrukcje winny być oznaczone numerami porządkowymi tak w obliczeniu statycznym, jak w projekcie technicznym. Do obliczenia statycznego należy dołączyć wyniki badania gruntu oraz analizę chemiczną wody gruntowej na związki siarczane, o ile w głębokości projektowanego fundamentowania znajdują się wody zaskórne.

CENTRALNE BIURO STUDIÓW I PROJEKTÓW

Prof. Dr W. Poniż

12.

ZARZĄDZENIE Nr 32 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 31 marca 1951 r.

w sprawie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania zażaleń i listów ludności oraz krytyki prasowej, dotyczącej działalności resortu budownictwa przemysłowego.

Na podstawie instrukcji z dnia 10 stycznia 1951 r. w przedmiocie wykonania uchwały Rady Państwa i Rady Ministrów w sprawie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania odwołań, zażaleń i listów ludności oraz krytyki prasowej (Monitor Polski Nr A-2, poz. 16) zarządzam, co następuje:

§ 1. Komórką powołaną do rozpatrywania i załatwiania wszelkich pisemnych odwołań i zażaleń dotyczących resortu budownictwa przemysłowego jest Gabinet Ministra.

§ 2. Osobiste odwołania i zażalenia dotyczące działalności resortu budownictwa przemysłowego przyjmować będą: Kierownik Ministerstwa, Podsekretarze Stanu oraz Dyrektor Gabinetu.

§ 3. 1. Przyjęcia petentów z odwołaniami i zażaleniami odbywać się będą w każdy poniedziałek w godzinach 17—18.

2. Jeśli na poniedziałek przypada w danym tygodniu dzień wolny od pracy, dniem przyjęć jest najbliższy dzień powszedni, przy czym odwołania i zażalenia przyjmować będzie w tym dniu Dyrektor Gabinetu.

§ 4. Niezależnie od przypadków wymienionych w § 3 każdy obywatel ma prawo złożyć — ustnie lub pisemnie — odwołanie lub zażalenie dotyczące działalności resortu budownictwa przemysłowego w Gabinetcie Ministra w każdym dniu pracy w godzinach urzędowych.

§ 5. 1. Przyjmujący odwołania i zażalenia winien je zwięźle zaprotokółować w specjalnej książce. Protokół winien zawierać dane wymienione w pkt. 1 § 11.

2. Przed przyjęciem petentów przez Kierownika Ministerstwa lub Podsekretarza Stanu, protokół zawierający dane wymienione w pkt. 1 sporządza Dyrektor Gabinetu, lub jego urzędujący zastępca.

§ 6. Odwołanie lub zażalenie winno być, gdy rodzaj sprawy na to pozwala, niezwłocznie rozpatrzone i załatwione. W każdym razie załatwienie winno być dokonane nie później niż w ciągu jednego miesiąca od daty złożenia odwołania lub zażalenia, przy czym o decyzji należy bezzwłocznie zawiadomić petenta.

§ 7. Gdy rodzaj sprawy nie pozwala na natychmiastowe ostateczne załatwienie odwołania lub zażalenia, Gabinet Ministra winien przesłać je niezwłocznie do właściwej jednostki organizacyjnej (departamentu, centralnego zarządu, instytutu, zjednoczenia lub przedsiębiorstwa), celem merytorycznego, wyczerpującego załatwienia.

§ 8. W przypadkach, w których odwołanie lub zażalenie zostało wniesione lub zgłoszone do Centralnego Zarządu, a załatwienie przekraczałoby zakres działania Dyrektora, winien on bezzwłocznie odwołanie lub zażalenie przesłać do Gabinetu Ministra.

§ 9. Kierownicy jednostek organizacyjnych, do których zostały przesłane sprawy wymienione w § 7, jak również wycinkę prasy codziennej, dotyczące działalności poszczególnych jednostek, obowiązani są załatwić je w myśl przepisu § 5 zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 26 z dnia 21 marca 1951 r. w sprawie organizacji służby prasowej, przy czym ostateczny termin załatwienia sprawy wynosi 30 dni.

§ 10. We wszystkich sprawach przesłanych do sprawdzenia i załatwienia przez Biuro Listów i Zażeń przy Radzie Państwa — Gabinet Ministra, oprócz zawiadomienia o sposobie załatwienia petenta, winien zawiadomić także i Biuro.

§ 11. Gabinet Ministra winien:

1. Prowadzić w specjalnej książce ścisłą ewidencję wpływających lub wnoszonych odwołań i zażeń, zawierającą: datę zgłoszenia, imię, nazwisko i adres petenta, treść odwołania lub zażenia, sposób załatwienia, przez kogo zostało odwołanie lub zażalenie załatwione, datę zawiadomienia petenta.

2. Sporządzać kwartalne sprawozdania z całokształtu działalności w zakresie załatwiania zażeń i odwołań, które Kolegium Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego obowiązane jest systematycznie rozpatrywać.

3. Przeprowadzać analizę odwołań i zażeń, według wywołujących je przyczyn oraz opracowywać wnioski przedkładane Ministrowi wraz z projektami zmierzającymi do usunięcia stwierdzonych niedociągnięć lub uchybień.

§ 12. Zabrania się kategorycznie przekazywania odwołań i zażeń do załatwienia tym organom lub osobom, których działalność jest przedmiotem odwołania lub zażenia.

§ 13. Nad wykonaniem zadań, wynikających z niniejszego zarządzenia, czuwa osobiście Dyrektor Gabinetu, który ponadto rozstrzyga ewentualne spory, co do właściwości przy załatwianiu wniesionych spraw oraz w jaskrawych przypadkach biurokratyzmu, nadużyć lub uchybień w sposób działa z odpowiednimi komórkami kontroli wewnętrznej.

§ 14. Departament Kontroli przeprowadzać będzie systematyczną kontrolę nad ścisłym przestrzeganiem przepisów niniejszego zarządzenia, przedstawiając kwartalne sprawozdanie z przeprowadzanych kontroli na Kolegium Ministerstwa.

§ 15. Osoby winne przewlekania rozpatrzenia lub załatwienia odwołań, listów i zażeń, jak również przejawiające bezduszno-biurokratyczny, formalny stosunek do odwołań, listów i zażeń obywateli, będą pociągane do surowej odpowiedzialności służbowej.

§ 16. Wszelkie próby hamowania lub tłumienia krytyki przez groźby lub inne formy straszenia korespondentów robotniczych i chłopskich, jak również obywateli składających odwołania i zażenia winny być natychmiast piętnowane i surowo karane, jako przestępstwo, w myśl przepisów ustaw karnych.

§ 17. Wszelkie spostrzeżenia i uwagi odnośnie niewłaściwego wykonywania postanowień niniejszego zarządzenia kierować należy do Gabinetu Ministra, który składać będzie wnioski co do pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

§ 18. Kierownicy służby gospodarczej budynków biurowych, zajmowanych przez jednostki organizacyjne Ministerstwa — ogłoszą na trwałych wywieszkach w widocznym miejscu wyciągi niniejszego zarządzenia, informujące w szczególności o czasie przyjęć obywateli, zgłaszających skargi i zażenia.

§ 19. Kierownicy organów ochrony gmachów wydadzą podległym pracownikom polecenie sprawnego wydawania przepustek obywatelom zgłaszającym się z zażaleniami w dniach przyjęć.

§ 20. Kierownicy wszystkich jednostek organizacyjnych resortu budownictwa przemysłowego zaznajomią z treścią niniejszego zarządzenia ogół pracowników zatrudnionych w podległych im jednostkach.

§ 21. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast. Z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia przestaje obowiązywać pismo okólne Gabinetu Ministra Nr 1 z dnia 2 lutego 1951 r. w sprawie rozpatrywania odwołań i zażeń ludności.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

13.

**ZARZĄDZENIE Nr 39
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 5 kwietnia 1951 r.

w sprawie powołania Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych na szczeblu inwestorów: centralnego i naczelnego resortu budownictwa przemysłowego.

Na podstawie §§ 233 i 234 instrukcji Państwowej Komisji planowania Gospodarczego Nr 20, zatwierdzonej zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 104 z dnia 3 maja 1950 r. w sprawie zasad sporządzania i zatwierdzania dokumentacji technicznej dla inwestycji, zarządzam, co następuje:

§ 1. Powołuje się przy Ministerstwie Budownictwa Przemysłowego — Departament Inwestycji Komisję Oceny Projektów Inwestycyjnych (KOPI), działającą w ramach uprawnień inwestora centralnego.

§ 2. Przy Centralnych Zarządach, Zarządzie Budowy „METRO“ Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego należy w terminie do dnia 15 kwietnia 1951 r. powołać Komisję Oceny Projektów Inwestycyjnych (KOPI), działającą w ramach uprawnień inwestora naczelnego.

§ 3. Zadaniem KOPI jest ocena dokumentacji technicznej inwestycji na zasadach ustalonych w instrukcji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 20.

§ 4. 1. KOPI na szczeblu inwestora centralnego uprawniona jest do ostatecznego zatwierdzania dokumentacji technicznej do wysokości limitu nieprzekraczającego 30 mio zł.

2. KOPI na szczeblu inwestora naczelnego uprawnione są do ostatecznego zatwierdzania dokumentacji technicznej do wysokości limitu, nieprzekraczającego 3,5 mio zł.

3. Szczegółowy zakres kompetencji KOPI na szczeblu inwestora naczelnego określa instrukcja załączona do niniejszego zarządzenia (załącznik Nr 2).

§ 5. 1. W skład KOPI na szczeblu inwestora centralnego wchodzi:

1. Przewodniczący: p. o. V.-Dyrektor Departamentu Inwestycji inż. Karol Sikorski;

2. V.-Przewodniczący: Inż. Witold Bielski — Instytut Organizacji i Mechanizacji Budownictwa;

Członkowie:

— z Instytutu Organizacji i Mechanizacji Budownictwa — inż. Katana Henryk;

— z Centralnego Zarządu Projektów Budownictwa Przemysłowego — inż. Adamski;

— z Departamentu Techniki inż. Morawski Eustachy;

— z Departamentu Prod. Mat. Budowl. — inż. Majski Józef;

— z Departamentu Inwestycji — st. inspektor Niderek Leon

2. KOPI na szczeblu inwestora naczelnego składa się z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego, 2—3 członków oraz sekretarza, powołanych przez Dyrektorów: Centralnych Zarządów, Zarządu Budowy „METRO“ i Instytutów.

§ 6. Opracowanie poszczególnych zagadnień wchodzących w zakres działalności KOPI, Przewodniczący może powierzać rzeczoznawcom zarówno spośród jej członków, jak i innych osób, na zasadzie umowy o dzieło, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 7. Posiedzenia KOPI odbywać się będą w terminach wyznaczonych przez Przewodniczącego KOPI, w trybie ustalonym w załączonym do niniejszego zarządzenia regulaminie prac KOPI (załącznik Nr 1).

§ 8. Za udział w posiedzeniach KOPI w godzinach pozasłużbowych Przewodniczący i członkowie otrzymywać będą wynagrodzenie na zasadach ustalonych uchwałą Nr 36 Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1951 r., w sprawie trybu powoływania komisji resortowych i wynagradzaniu za udział w posiedzeniach (Monitor Polski Nr A-9, poz. 134) z tym, że stosownie do pkt. 3 i 4 ust. IV — te same uchwały stawkę dla Przewodniczącego ustala się na 45 zł, a dla pozostałych członków biorących udział w posiedzeniach KOPI — 30 zł.

§ 9. 1. Wydatki związane z działalnością KOPI pokrywane będą z budżetu Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego. Dotyczy to również wydatków związanych z pracami manipulacyjnymi oraz przepisywaniem na maszynie pism związanych z zakresem prac KOPI, wykonywanymi w godzinach pozasłużbowych i wynagradzanych na wniosek Przewodniczącego KOPI według obowiązujących norm.

2. Wydatki związane z usługami rzeczoznawców koreferentów pokrywane będą ze środków Planu Inwestycyjnego.

§ 10. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 5 kwietnia 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 39 z dnia 5.IV.1951 r.

REGULAMIN PRAC

Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.

I. Ustala się następujący tryb postępowania KOPI Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego:

1. Założenia projektów i projekty wstępne budów, podlegających w myśl obowiązujących przepisów ocenie lub zatwierdzeniu przez Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego, składają inwestorzy w 2 egzemplarzach, te zaś, które podlegają zatwierdzeniu przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego — w 3 egzemplarzach do KOPI przy Departamencie Inwestycji Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.

2. Złożone przez inwestora założenia projektów i projekty wstępne, powinny być opracowane według instrukcji KPPG Nr 20 o zasadach sporządzania i zatwierdzania dokumentacji technicznej dla inwestycji.

3. Równocześnie ze złożeniem założeń projektu lub projektu wstępnego, inwestor podaje nazwisko wyznaczonego przez siebie przedstawiciela, którego zadaniem będzie referowanie i obrona przedstawionych przez inwestora założeń projektu lub projektu wstępnego na posiedzeniu KOPI.

II. 1. Przewodniczący KOPI określa termin posiedzenia KOPI dla rozpatrzenia i oceny złożonych założeń projektów lub projektów wstępnych oraz wyznacza koreferentów spośród członków KOPI lub rzeczoznawców.

2. O terminach posiedzeń zawiadamia Sekretariat KOPI na 7 dni przed wyznaczonym dniem posiedzenia:

— członków stałych Komisji,

— członków niestałych, zaproszonych przez przewodniczącego KOPI,

— inwestora, którego założenia projektu lub projekt wstępny mają być rozpatrywane na posiedzeniu,

— koreferenta spośród członków KOPI lub rzeczoznawców,

— Kolegium Opiniodawcze C. Z. Proj. Bud. Przem. w przypadku rozpatrywania projektu wstępnego na wspólnym posiedzeniu KOPI Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego (zgodnie z § 255 instrukcji PKPG Nr 20).

III. W określonym przez Przewodniczącego terminie, KOPI po wysłuchaniu przedstawiciela inwestora, koreferenta (rzeczoznawcy), podejmuje uchwałę o:

a) przedstawieniu Ministrowi Budownictwa Przemysłowego rozpatrzonych założeń projektów lub projektów wstępnych do zatwierdzenia bądź

b) odesłaniu przedstawionych założeń projektów lub projektów wstępnych inwestorowi do przepracowania w myśl wytycznych KOPI, bądź

c) odrzuceniu przedstawionych założeń projektów lub projektów wstępnych.

IV. 1. O powziętej przez KOPI uchwale Sekretariat KOPI zawiadamia zainteresowanego inwestora.

2. Założenia projektów i projekty wstępne, które wymagają zatwierdzenia przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego, powinny być oceniane przez KOPI według zasad i trybu określonego w ust. III niniejszego regulaminu.

3. Dla budów, których koszt przekracza 30 mio zł po zatwierdzeniu wstępnym przez Ministra Budownictwa Przemysłowego, Przewodniczący Komisji przesyła założenia pro-

jektów i projekty wstępne w 3 egz. do Sekretariatu KORI PKPG (Departament Budownictwa).

V. 1. Posiedzenia KOPI są protokołowane, a zgodność protokołów stwierdzana przez przewodniczącego i sekretarza KOPI. Wszyscy obecni na posiedzeniu podpisują listę obecności.

2. Treść protokołu winna odpowiadać wymogom § 252 Instrukcji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 20.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 39 z dnia 5 kwietnia 1951 r.

INSTRUKCJA

w sprawie określenia kompetencji KOPI na szczeblu inwestora naczelnego resortu Budownictwa Przemysłowego.

W związku z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego:

z dnia 11 kwietnia 1950 r. Nr 77 w sprawie trybu powoływania Dyrekcji Budów (znak IM-20-01-084);

z dnia 3 maja Nr 104 w sprawie zadań sporządzania i zatwierdzania dokumentacji technicznej dla inwestycji (instrukcja Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 20);

z dnia 5 maja Nr 106 w sprawie planowania dokumentacji technicznej na 1951 r. (instrukcja Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 23);

z dnia 11 maja 1950 r. w sprawie zasad i trybu sporządzania planu inwestycyjnego na 1951 r. (instrukcja Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 21), oraz zlecenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 11 lipca 1949 r. (znak BU-4R-81/01/8), ustala się, co następuje:

1. Komisje Oceny Projektów Inwestycyjnych ponoszą pełną odpowiedzialność za właściwą ocenę dokumentacji technicznej* w zakresie:

- a) inwestycji polegających na robotach lub na robotach i zakupach wyposażenia inwestowanych obiektów;
- b) inwestycji polegających na zakupie.

Na komisje Oceny Projektów Inwestycyjnych nakłada się obowiązek dopilnowania, aby inwestorzy przedkładali dokumentację techniczną do oceny przez KOPI w terminach ustalonych instrukcjami Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i zarządzeniami Ministra Budownictwa Przemysłowego.

2. a) Dla inwestycji wymienionych w pkt. 1-a obowiązująca jest w zasadzie dokumentacja techniczna w następujących 4-ch kolejnych stadiach:

- założenia projektów,
- projekt wstępny,
- projekt techniczny,
- rysunki robocze.

W pewnych uzasadnionych przypadkach określonych w § 9 instrukcji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 20 można projekt wstępny zastąpić rozszerzonymi założeniami projektu, lub projekt techniczny rozszerzonym projektem wstępnym.

b) Dla inwestycji wymienionych w pkt. 1-b dokumentacja techniczna winna zawierać:

- założenia wieloletniego programu zakupu inwestycyjnego wraz z uzasadnieniem i obliczeniami ekonomicznymi, program wieloletni zakupu wraz z obliczeniami technologicznymi i charakterystyką techniczną;
- roczny plan nakładów (kosztorys roczny).

3. Dla inwestycji polegających na pracach badawczych, studiach, poszukiwaniach geologicznych, pracach nad projektami typowymi oraz nad projektami dla inwestycji lat przyszłych, a także dla inwestycji obejmujących inne nakłady inwestycyjne nie będące ani robotami ani zakupami — obowiązuje dokumentacja techniczna w analogicznym zakresie, jak dla inwestycji polegających na zakupie (pkt. 2-b).

4. Podstawowym warunkiem włączenia wnioskowanych inwestycji do planu inwestycyjnego jest posiadanie przez inwestora — wstępnie zatwierdzonych:

- a) założeń projektu — przy inwestycjach omówionych w pkt. 1-a;
- b) kosztorysu rocznego, opartego o wstępnie zatwierdzony wieloletni program przy inwestycjach omówionych w pkt. 1-b i 3.
5. Do zadań KOPI naczelnego inwestora należy:

A) Wstępna ocena i zatwierdzanie założeń projektów, projektów wstępnych (dla obiektów przemysłowych projektów technicznych) założeń wieloletniego programu zakupów, jak również samego programu wieloletniego zakupu oraz rocznego planu nakładów inwestycji; a w szczególności:

- a) Ostateczne zatwierdzanie, o ile planowany koszt całkowity jest poniżej limitu ustalonego dla inwestora naczelnego, to jest 3,5 mio zł;
- b) Ocena wstępna i zatwierdzanie w trybie wstępnym, o ile planowany koszt całkowity przekracza limit naczelnego inwestora.

Akceptacja projektu szkicowego pod względem architektonicznym powinna nastąpić w trybie § 255 instrukcji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 20.

B) Przygotowywanie wniosków o powołanie Dyrekcji Budów do zatwierdzenia przez Ministerstwo lub Państwową Komisję Planowania Gospodarczego zgodnie z przepisami instrukcji 5D/I Ministerstwo Przemysłu i Handlu i Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 77. Etaty Dyrekcji Budów i ich preliminarze powinny być wraz z innymi dokumentami wstępnie zaakceptowane przez naczelnego inwestora. Preliminarze budżetowe powinny być sporządzone według wzorów dołączonych do instrukcji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 16 z 1949 r. w sprawie opracowania budżetów administracyjnych na rok 1950. Preliminarze winny być przedstawione do KOPI Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego w 9 jednobrzmiących egzemplarzach.

Wnioski o powołanie Dyrekcji Budów mają być składane wyłącznie dla inwestycji o zasadniczym znaczeniu i dużych nakładach finansowych, przede wszystkim w odniesieniu do nowobudowanych zakładów przemysłowych.

Wnioski o powołanie Dyrekcji Budów winny być składane równocześnie z założeniami projektów, przedstawionymi w trybie określonym instrukcją Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 20.

C) Przygotowanie dokumentacji technicznej według postanowień rozdziału IX instrukcji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 20.

Założenia projektów, projekty wstępne, założenia programów oraz rocznych nakładów dla zakupów, jak również

wnioski o powoływanie Dyrekcji Budów dla inwestycji o ogólnym koszcie nakładów 30 mio zł przy zatwierdzeniu winny być składane do KOPI Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego — w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, zaś o ogólnych kosztach nakładów ponad 30 mio zł — w 3 jednobrzmiących egzemplarzach.

6. Założenia projektów i projekty wstępne dla budynków typowych bez względu na wysokość kosztów budowy zatwierdza Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego względnie Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego zgodnie z postanowieniami rozdziału IV instrukcji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 20.

7. Dokumentacja techniczna wymaga opiniowania przez KOPI inwestorów poszczególnych szczebli:

- a) przy budownictwie ogólnym w zakresie założeń projektu i projektu wstępnego;
- b) przy budownictwie przemysłowym w zakresie założeń projektu, projektu wstępnego i projektu technicznego.

Za DYREKTORA DEPARTAMENTU INWESTYCJI

Inż. K. Sikorski

14.

ZARZĄDZENIE Nr 40 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 9 kwietnia 1951 roku

w sprawie zatrudniania inwalidów w budownictwie.

W wykonaniu uchwały Prezydium Rządu z dnia 29.XI.1950 r. w sprawie opieki nad inwalidami, oraz biorąc pod uwagę stale wzrastające zapotrzebowanie na siły robocze, a w związku z tym konieczność pełniejszego zatrudnienia osób o niepełnej zdolności do pracy, a szczególnie inwalidów, zarządza się, co następuje:

1. Zobowiązuję wszystkich kierowników podległych mi jednostek organizacyjnych do stałego i systematycznego powiększania liczby zatrudnionych inwalidów. W tym celu inwalidów, kierowanych do pracy przez wydziały lub referaty pracy i pomocy społecznej terenowych rad narodowych, należy zatrudniać zgodnie z podanymi niżej zasadami, przy czym nie należy ograniczać liczby zatrudnionych inwalidów do przewidzianej ustawą o zaopatrzeniu inwalidzkim ilości 3% stanu załogi, lecz w miarę możliwości zatrudniać ich ponad tę normę w tych wszystkich zawodach i czynnościach, które mogą oni wydajnie wykonywać, zgodnie z ich zdolnościami i ich stanem zdrowia.

Nie należy robić różnicy w zatrudnieniu między inwalidami wojennymi, wojskowymi, inwalidami pracy i cywilnymi, zachowując jednakże zasadę pierwszeństwa dla inwalidów wojennych i wojskowych.

2. Należy unikać zatrudniania inwalidów wyłącznie jako dozorców, woźnych, portierów itp.

Tego rodzaju podejście do zatrudniania inwalidów jest niewłaściwe, jako wynikające z nieprzewidywanych dotąd nastawień ustroju kapitalistycznego do inwalidów i kapitalistycznych stosunków produkcji.

3. Inwalidów należy zatrudniać zgodnie z ich indywidualnymi kwalifikacjami i możliwościami wykonywania pracy, stwarzając im odpowiednie warunki do systematycznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Inwalidom winny być powierzane czynności, które mogą być przez nich wykonywane, natomiast robotników o pełnej zdolności do pracy, których miejsca zajęli inwalidzi, należy przenosić do innych prac, które nie mogą być wykonywane przez inwalidów.

4. W celu prawidłowego typowania czynności najbardziej odpowiednich dla inwalidów, kierownicy zakładów pracy zatrudniających powyżej 300 pracowników, wyznaczają jednego z pracowników na zakładowego instruktora inwalidzkiego. Może nim być np. referent bhp., społeczny inspektor pracy, lub doświadczony robotnik.

5. Robotnicy (pracownicy) danego zakładu pracy, którzy ulegli wypadkowi i stali się przez to inwalidami pracy, muszą być, o ile ich kalectwo nie wymaga specjalnego przeszkolenia względnie zmiany zawodu — zatrudnieni w tym samym zakładzie pracy w poprzedniej względnie zbliżonej specjalności. Jeżeli inwalidzi ci ze względu na stan zdrowia nie mogą być zatrudnieni w poprzedniej specjalności (przy wykonywaniu podobnych czynności), należy ich przysposobić do nowej czynności i doszkolić w ramach zakładu pracy. Przeszkolenie i przysposobienie winny prowadzić najbardziej doświadczeni robotnicy.

6. We wszystkim sprawach związanych z zatrudnianiem i szkoleniem zawodowym inwalidów, należy zwracać się do wydziałów pracy i pomocy społecznej prezydiów wojewódzkich rad narodowych, które posiadają specjalnych instruktorów szkolenia i zatrudniania inwalidów.

7. Zatrudnionym inwalidom należy w miarę możliwości zabezpieczyć warunki bytowo-mieszkaniowe, poprzez przydziały mieszkań wzgl. umieszczenie samotnych w hotelach robotniczych.

8. Należy skontrolować prawidłowość przydziału pracy dla inwalidów już zatrudnionych i w terminie do dnia 31.XII.1951 r. skorygować wszystkie błędy w tym zakresie.

9. Centralne Zarządy opracują i prześlą do Departamentu Zatrudnienia i Płac w terminie do dnia 1 czerwca br. wykazy zawodów (czynności), które mogą być wykonywane przez inwalidów, z tym, że w wykazach tych należy uwzględnić rodzaje inwalidztwa (kalectwa).

10. Zarządzenie wchodzi w życie natychmiast.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW
Nr P. Rz. 451/50

U C H W A Ł A PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 29 listopada 1950 r.

w sprawie opieki nad inwalidami wojennymi
i wojskowymi.

W celu zapewnienia racjonalnej i właściwej opieki nad inwalidami wojennymi i wojskowymi, z uwagi na uchwałę Rady Naczelnej Związku Inwalidów Wojennych o likwidacji tego związku, Prezydium Rządu postanawia:

I. Zlecić Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej podjęcie prac przygotowawczych do opracowania nowej ustawy inwalidzkiej dostosowanej do zmian ustrojowych Polski Ludowej.

II. Zlecić Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej przejęcie i prowadzenie w ramach obowiązujących w tym zakresie przepisów:

1. Domu Opieki w Dusznikach.
2. Internatów i burs dla inwalidów.
3. Akcji szkolenia inwalidów (szkolenia zawodowe, kursy przysposobienia, szkolenia przyfabryczne i przywarstwowe).
4. Akcji pomocy doraźnej dla inwalidów.

III. Zlecić Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej objęcie opieką zamkniętą (domy opieki i zakłady specjalne) tych inwalidów i wdowy samotne, które kwalifikują się do umieszczenia w tych zakładach zgodnie z obowiązującymi przepisami.

IV. Zlecić Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej wydanie w porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami instrukcji, ażeby właściwe prezydium rad narodowych w miejsce dotychczas wydawanych przez Związek Inwalidów legitymacji kolejowych wystawiały inwalidom legitymacje upoważniające do nabywania ulgowych biletów kolejowych i tramwajowych.

V. Zlecić Ministrowi Zdrowia objęcie opieką lekarską tych wszystkich inwalidów, którzy nie mają uprawnień do leczenia z innych tytułów oraz wydanie zarządzeń zapewniających inwalidom należyte leczenie.

VI. Zlecić Ministrowi Oświaty przejęcie i prowadzenie w ramach obowiązujących przepisów domów dziecka oraz akcji kolonii letnich dla sierot po inwalidach.

VII. Zlecić Ministrowi Oświaty łącznie z innymi ministrami właściwymi ze względu na podległe im szkoły:

1. przejęcie i prowadzenie akcji stypendialnej dla inwalidów oraz osób po nich pozostałych;
2. wydanie zarządzeń zapewniających inwalidom należyte uwzględnienie w przyjmowaniu do burs i domów akademickich.

VIII. Zlecić ministrom resortów gospodarczych wydanie zarządzeń zmierzających do zwiększenia zatrudnienia inwalidów w podległych im zakładach pracy w zawodach i czynnościach dla nich dostępnych i zabezpieczenie odpowiednich warunków bytowych (przydział mieszkania pracowniczego, umieszczenie w internacie itp.).

IX. Zlecić Ministrowi Gospodarki Komunalnej zapewnienie lokali dla spółdzielni inwalidzkich oraz uwzględnienie przydziałów mieszkań dla zatrudnionych inwalidów.

X. Zlecić Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego zapewnienie realizacji inwestycji rozpoczętych przez Związek Inwalidów Wojennych RP po zbadaniu ich celowości.

XI. Zlecić Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego wydania zarządzeń, ażeby w działalności Centralnego Urzędu Drobnej Wytwórczości, Spółdzielczość Inwalidzka korzystała ze szczególnej pomocy i poparcia, a to celem rozszerzenia zatrudnienia najczęściej poszkodowanych inwalidów przez Organizację Warsztatów Pracy Chronionej i Chałupniczej.

XII. Zlecić Ministrowi Finansów zapewnienie resortom przejmującym akcje prowadzone dotychczas przez Związek Inwalidów Wojennych RP odpowiednich kredytów na 1951 r.

XIII. Zlecić Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej porozumienie się z Centralną Radą Związków Zawodowych w sprawie:

- a) wzmocnienia opieki Związków Zawodowych nad zatrudnionymi inwalidami;
- b) współdziałanie Związków Zawodowych z właściwymi organami władz terenowych (Wydziały Pracy i Pomocy Społecznej w zakresie rozszerzenia akcji zatrudnienia inwalidów;
- c) zapewnienia zatrudnionym inwalidom wczasów wypoczynkowych i leczniczych odpowiednio do ich zasług w produkcji przy szczególnym uwzględnieniu stanu zdrowia.

PREZES RADY MINISTRÓW

J. Cyrankiewicz

15.

ZARZĄDZENIE Nr 41 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 10 kwietnia 1951 r.

w sprawie obniżenia cen kosztorysowych.

Na podstawie Uchwały Prezydium Rządu Nr 109 z dnia 21 lutego 1951 r. w sprawie oszczędności w budownictwie (Monitor Polski Nr A-16, poz. 220) oraz zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 82 z dnia 16 marca 1951 r. w sprawie realizacji uchwały Prezydium Rządu Nr 109, zarządzam, co następuje:

§ 1. Począwszy od dnia 1 stycznia 1951 r. przedsiębiorstwa wykonawstwa inwestycyjnego winny obniżyć ceny i koszty realizacji robót budowlanych i montażowych, wykonywanych w ramach planu inwestycyjnego 1951 roku, w stosunku do poziomu cen kosztorysowych z miesiąca marca 1950 r.

- a) oszczędność zasadniczą, wynikającą z zadań oszczędnościowych przedsiębiorstw, wynoszącą co najmniej 9,1%;
- b) oszczędność dodatkową, wynikającą z obniżki cen materiałów inwestycyjnych, dokonanej uchwałą Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1950 r. (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-1, poz. 6), wynoszącą 4,5% wartości całości zużytych materiałów w przerobie rocznym przedsiębiorstwa.

§ 2. Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe ustalą na podstawie zatwierdzonych planów techniczno-produkcyjno-finansowych procent udziału kosztów materiałów w globalnej sumie kosztów operacyjnych. Procent ten powinien być pomnożony przez 4,5 i podzielony przez 100. Wynik tego działania ustali odsetek obowiązującej przedsiębiorstwo dodatkowej oszczędności z tytułu obniżki cen materiałów inwestycyjnych w stosunku do wszystkich robót, wykonywanych przez przedsiębiorstwo. Określony w ten sposób obowiązek dodatkowej oszczędności powinien być wprowadzony do wszystkich umów o roboty budowlano-montażowe przedsiębiorstwa. Zmiana umów w tym zakresie powinna być podana przez inwestora do wiadomości banku finansującego inwestycje, których dotyczą umowy.

Do czasu ustalenia udziału kosztów materiałów w planach techniczno-produkcyjno-finansowych przedsiębiorstw — potrącane będzie z każdego rachunku przejściowego 2% z tytułu oszczędności dodatkowej, zarówno w stosunku do robót wykonywanych w pierwszych, jak i w drugim kwartale 1951 roku. Ostateczne rozliczenie z tego tytułu nastąpi po skorygowaniu umów.

§ 3. Za poziom cen kosztorysowych z miesiąca marca 1950 roku należy uważać ceny obliczone za:

- robocizną — według cen obowiązujących w I kwartale 1950 roku, tj. według cennika Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy lub Katalogu Norm 1949 r. z dodatkiem 5%;
- materiały — według cen obowiązujących w 1950 r.;
- koszty ogólne (generalia) — według stawek z 1949 r., a mianowicie:
- a) w robotach budowlanych: dla robocizny — 82%, dla materiałów — 29%;
  - b) w robotach instalacji wodno-kanalizacyjnej, gazu, centralnego ogrzewania, kominów fabrycznych i obmurza kotłów: dla robocizny — 87%, dla materiałów — 29%;

- c) w robotach instalacji elektrycznych:
dla robocizny — 104%, dla materiałów — 32%.

§ 4. Biura projektowe, nadzorowane przez Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego, obowiązane są na zlecenie inwestora zamieścić w terminie trzy dni od złożenia na kosztorysach, opracowanych przez te biura, klauzulę, zawierającą następujące dane:

- podstawę obliczenia kosztów robocizny (powołanie się na odnośny układ zbiorowy);
- współczynnik „K” zmiany poziomu cen kosztorysowych w stosunku do cen z miesiąca marca 1950 r. ustalony zgodnie z instrukcją, stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia (załącznik Nr 1).

§ 5. Do wystawienia klauzul wymienionych w § 3 na kosztorysach sporządzonych przez inne osoby, zgodnie z Zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 189 z dnia 27 lipca 1950 roku w sprawie trybu zlecenia wykonania dokumentacji technicznej dla potrzeb planu inwestycyjnego — upoważnia się następujące biura projektowe:

1) Centralny Zarząd Biur Projektów (dawne: Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego) --

- Warszawskie — ul. Długa 52,
Wrocławskie — ul. Stalingradzka 10,
Gliwickie — ul. Sobiszowicka 1/3,
Bydgoskie — Al. Stalina 2,
Krakowskie — ul. św. Tomasza 37,
Gdańskie — Al. 1 Maja 22,
Poznańskie — ul. Paderewskiego 11,
Łódzkie — ul. Kościuszki 22,
Szczecińskie — ul. Dworcowa 19.

2) Centralny Zarząd Konstrukcji Stalowych — Zjednoczenie Nr 1 Projektowo - Produkcyjne (dawny: Mostostal“) w Zabrze, ul. Wolność 262.

3) Centralny Zarząd Montażu Urządzeń Elektrycznych -- Zjednoczenie „Elektroprojekt“ (dawne: Przedsiębiorstwo Robót Elektrycznych) w Warszawie, ul. Szwoleżerów 2/4, Ekspozytura w:

- Warszawie — Szwoleżerów 2/4,
Gdańsku — Chodowieckiego 11,
Łodzi — Piotrkowska 93,
Szczecinie — Al. Wojska Polskiego 42,
Gliwicach — ul. Dolnych Wałów 17,
Krakowie — ul. Słowackiego 60,
Wrocławiu — ul. Wita Stwosza 16.

Klauzule na powyższych kosztorysach winny być wystawiane w terminie 5-dniowym.

§ 6. 1. W przypadkach, zawarcia umowy między inwestorem i wykonawcą robót budowlano - montażowych bez uwzględnienia oszczędności, należy zawrzeć dodatkowe porozumienie, stanowiące składową część umowy i złożyć w Banku Inwestycyjnym.

2. Porozumienie powyższe, stanowiące jednocześnie oświadczenie dla Banku Inwestycyjnego, winno być sporządzone dla każdego kosztorysu według wzoru, stanowiącego załącznik do niniejszego zarządzenia (załącznik Nr 2).

§ 7. Rachunki za wykonane roboty (faktury) i sprawozdawczość z działalności przedsiębiorstw budowlano - montażowych w ramach planu inwestycyjnego 1951 roku, powinny być zestawione według poziomu cen 1951 r.

§ 8. Przez poziom cen 1951 r. należy rozumieć ceny kosztorysowe:

- obniżone w stosunku do cen z marca 1950 r. o zadeklarowaną oszczędność zasadniczą co najmniej 9,1% i

- dodatkowo obniżone o 4,5% wartości materiałów o ile w cenach kosztorysowych materiałów nie uwzględniono obniżki, wprowadzonej Uchwałą Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1950 r.

§ 9. 1. Potrącenia wynikające ze zmiany cen kosztorysowych należy dokonywać z rachunków przejściowych i ostatecznych; (wzór rachunku przejściowego stanowi załącznik Nr 3).

2. Potrącenia dokonane niezgodnie z zasadami, ustalonymi niniejszym zarządzeniem należy wyrównać w najbliższym rachunku przejściowym.

§ 10. Przepisy zarządzenia niniejszego obowiązują w rozrachunkach za roboty wykonane po dniu 1.I. 1951 r.

§ 11. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast.

KIEROWNIK, MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

MINISTERSTWO
BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

Departament Kosztorysów i Umów

Zał. Nr 1 do zarządzenia Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego Przemysłowego Nr 41 z dn. 10.IV.51 r.

I N S T R U K C J A

w sprawie obliczania współczynnika („K“) poziomu cen.

§ 1. W instrukcji niniejszej i w załączonej tabeli przez współczynnik poziomu cen („K“) należy rozumieć stosunek cen kosztorysu do cen z marca 1950 r.

§ 2. W niniejszej instrukcji rozróżnia się następujące poziomy cen:

1. Poziom cen z marca 1950 r. zgodny z treścią § 2 zarządzenia. Dla kosztorysów zestawionych według tego poziomu cen należy przyjmować współczynnik poziomu cen K-1 również w tych wypadkach, gdy z obliczeń wypada K — 1.

2. Poziom cen z 1951 r. zgodny z treścią § 7 Zarządzenia. Dla kosztorysów zestawionych według tego poziomu cen współczynnik poziomu cen K = 0.909 również w tych wypadkach, gdy z obliczeń wypada K — 0.909.

3. Poziom cen z 1949 r. podany w kol. 4 tabeli, tj. kosztorysów zestawionych na podstawie cen materiałów, robocizny i stawek kosztów ogólnych obowiązujących w 1949 r. (jak w cenniku z 1949 r. opracowanym przez W.D.O.).

4. Pierwszy poziom cen z I płr. 1950 r. — podany w kol. 5 tabeli, tj. kosztorysów zestawionych na podstawie KN z 1949 r. lub W.D.O. z dodatkiem 5% do robocizny, zgodnie z Uchwałą Prezydium Rządu z dnia 31 grudnia 1949 r.

5. Drugi poziom cen z I płr. 1950 r. — podany w kol. 6 tabeli, tj. kosztorysów zestawionych na podstawie KN z 1949 r. lub W.D.O. z zastosowaniem Okólnika Nr 24 Ministerstwa Budownictwa z 12 IV. 1950 r.

6. Poziom cen z II płr. 1950 r. — podany w kol. 7 tabeli, tj. kosztorysów zestawionych na podstawie KN z 1950 r. lub Cennika Robót Budowlanych i Instalacyjnych na rok 1950.

7. Inne poziomy cen, — tj. kosztorysy nie nadające się podporządkować pod żaden z poziomów cen podanych w pkt. 1—6.

§ 3. Sposób użycia załączonej tabeli jest następujący:

- na podstawie analizy cen załączonej do kosztorysu lub na podstawie kilku próbnie przeprowadzonych analiz, należy stwierdzić na jakich podstawach kalkulacyjnych opiera się dany kosztorys i jakiemu poziomowi cen kosztorys ten odpowiada.

b) dla danego rodzaju robót objętych kosztorysem i wymienionych w kolumnie 2 („Rodzaj robót“) współczynnik „K“, uwidoczniiony jest w odpowiedniej dla danego poziomu cen kolumnie.

§ 4. Sposób obliczania współczynnika „K“ dla kosztorysów nie dających się podporządkować pod poziom cen, lub rodzaj robót objęty tabelą, jest następujący:

- a) należy obliczyć metodą reprezentacyjną (obejmującą główne pozycje robót o wartości ponad 50% wartości kosztorysowej materiałów lub robocizny):
 m = wartość materiałów (wraz z generaliami) wyrażoną w cenach z marca 1950 r.,
 r = wartość robocizny (wraz z generaliami) wyrażoną w cenach z marca 1950 r.;
- b) należy obliczyć współczynnik „K“ z wzoru:

$$K = \frac{K_m + K_r}{m + r}$$

przyczym K_m = wartość kosztorysowa materiałów (wraz z generaliami) K_r = wartość kosztorysowa robocizny (wraz z generaliami).

§ 5. Podstawą obliczenia cen kosztorysowych (Układ Zbiorowy, stawki generalii) oraz obliczony współczynnik „K“ — należy wpisać do kosztorysu jako klauzulę zaopatrzoną w pieczętkę i podpis Biura Projektów.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
KOSZTORYSÓW I UMÓW

Wł. Głowa

MINISTERSTWO BUDOWNICTWA
PRZEMYSŁOWEGO
Departament Kosztorysów i Umów

Zał. do Instrukcji
w sprawie obliczania
współczynnika („K“)
poziomu cen.

T A B E L A
współczynników („K“) poziomu cen

Lp.	Rodzaj robót	Współczynnik „K“ poziomu cen				
		z marca 1950 r.	z 1949 r.	1-go poziomu cen z 1 pbr. 50 r. (bez uwzgl. Okól. Nr. 24)	2-go poziomu cen z 1 pbr. 50 r. (z uwzgl. Okól. Nr. 24)	z II-go pbr. 1950 r.
1	2	3	4	5	6	7
1.	roboty terenowe i ziemne (przygotowanie terenu do budowy, wykopy, rozbiórki i odgruzowania wraz z wywozem gruzu i ziemi, wiercenia badawcze pod budynkami)	1	0,94	0,97	0,97	0,97
2.	roboty stanu surowego z urządzeniem placu budowy	1	0,909	0,909	0,95	0,94
3.	roboty wykończeniowe	1	0,909	0,909	0,96	0,96
4.	roboty instalacyjne (wod-kan, c o, gaz)	1	0,909	0,909	0,98	0,95
5.	roboty elektryczne (i dźwigowe)	1	0,99	1,—	0,95	0,95
6.	fundamenty pod maszyny	1	0,909	0,909	0,96	0,95
7.	kominy fabryczne	1	0,909	0,909	0,96	0,95
8.	obmurza kotłów	1	0,909	0,909	0,98	1,—

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 41 z dnia 10.IV.1951 r.

O Ś W I A D C Z E N I E

dla Banku Inwestycyjnego w Warszawie

Dotyczy:

Budowa.....
 Adres.....
 Obiekt.....
 Kosztorys z dnia..... Nr. ....
 Suma zł. ....

Załącznik do umowy Nr. .... z dnia.....
 zawartej pomiędzy zamawiającym w osobie .....

a wykonawcą .....

Niniejszym powiadamia się, że wymieniony wyżej kosztorys na sumę zł. .... został sporządzony wg poziomu cen .....

(określić poziom cen zgodnie z Instrukcją Nr. 1 Zarządzenia Min. Bud. Przem. Nr. .... z dnia .....)

Koszt wymienionych robót wg poziomu cen z marca 1950 r. wyniósłby:

suma kosztorysowa = zł. ....

wskaźnik „K“ z zał. Nr. 1

Przedsiębiorstwo zadeklarowało opustu.....%

od poziomu cen z marca 1950 r. co równa się zł.....

Obniżona suma kosztorysu wynosi zł.....

Obniżka kosztów budowy wynikająca z obniżki cen materiałów od 1 stycznia 1951 r. wynosi.....% to jest zł.....

Suma kosztu robót wg. poziomu cen 1951 r. wynosi zł.....

Podpis wykonawcy ..... Podpis zamawiającego .....

.....

Data .....

.....

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 41 z dnia 10.IV.1951 r.

Wzór rachunku

przejęciowego

(Przedsiębiorstwo)

Kredyt PI/19... r. zł.....

Cz..... Dz..... Rozd..... §.....

Tytułu inwestyc. Nr.....

Budowa Nr..... (zleceń..... (przeds.)

Adres.....

Inwestor.....

Zleceniodawca.....

Przeznaczenie.....

Kubatura.....

Kosztorys na roboty.....

zł.....

RACHUNEK PRZEJŚCIOWY Nr. ....

(przeds. ....) Budynek

Dla (Zleceniodawcy) .....

Na podstawie umowy Nr..... z dnia.....

Wartość robót wykonanych od początku budowy

do dnia .....

Suma	Suma niniejszego
Ogólna	rachunku przejściowego
zł.....	zł.....
Suma poprzedniego	
rachunku Nr.....	zł.....
Różnica	zł.....
Potrącenia:	
z tytułu oszczędności..... %	zł.....
suma należności	zł.....
umorzenie zaliczek materiałowych	zł.....
zł..... rata	
Do wypłaty	zł.....
Słownie.....	
	(podpis przeds.)

Zleceniodawca	Sprawdzono pod względem kredytowym i rachunkowym poprawki wprowadzone atramentem	(podpis)
	Zlecam wykonanie wypłaty przelewem	
Nr		Data . . . . .
z dnia		

Wyliczenie wartości robót do rachunku przejściowego za roboty : . . . . .
wg. tabeli scalonych elementów budowy z dn. . . . .

l.p.	Elementy budowy		Ogólna wartość robót wykonanych do dnia . . . . .
	Wyszczególnienie	Wartość (tysiący zł)	% tysięcy zł

R a z e m:

Kierownik robót Potwierdzam wykonanie robót
Inspektor Nadzoru
Data . . . . . Data . . . . .

16.

**ZARZĄDZENIE Nr 42
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 12 kwietnia 1951 r.

w sprawie sprawozdawczości inwestycyjnej na 1951 r.

Na podstawie § 13 instrukcji Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie sprawozdawczości inwestycyjnej na r. 1951, stanowiącej załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 83 z dnia 16 marca 1951 r. zarządza, się, co następuje:

§ 1. Przepisy niniejszego zarządzenia oraz powołanej na wstępie instrukcji obowiązują w stosunku do wszystkich tytułów inwestycyjnych objętych częścią 15 planu inwestycyjnego na 1951 r.

§ 2. Inwestorzy wszystkich szczebli obowiązani są do składania sprawozdań miesięcznych i kwartalnych, każdy w zakresie określonym w instrukcji.

§ 3. Podległych inwestorów objętych poszczególnymi Działami Planu obowiązuje przy wypełnianiu Działu III kwartalnego raportu ukończenia inwestycji według wzoru IP-1 następujący stopień szczegółowości wykazywania zakupów inwestycyjnych (§ 3 pkt. 2 instrukcji):

a) sprzęt budowlany, wyszczególniony poniżej, winien być wykazywany w oddzielnych wierszach imiennie:

1. Koparki łyżkowe	13. Parowozy
2. „ chwytakowe	14. Żurawie wieżowe
3. „ wielonaczyniowe	15. Dźwigi samojeżdżące
4. Spycharki	16. Sprężarki powietrzne
5. Zgarniarki z ciągnikami	17. Transportery taśmowe
6. Kafary parowe	18. Pompy mechaniczne
7. „ spalinowe	19. Kruszarki
8. „ elektryczne	20. Betoniarki o pracy ciąglej
9. Walce drogowe	21. Betoniarki o pracy okresowej
10. Maszyny do mieszania i rozścielania betonu	22. Pompy do betonu
11. Ubijaki wielomłotkowe „Dingl“	23. Pompy do zapraw
12. Lokomotywy spalinowe	24. Pogłębiarki ssące
	25. „ czerpakowe

b) pozostały sprzęt winien być wykazywany łącznie w ostatnim wierszu „inne“.

§ 4. Inwestorów podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego nie obowiązują przepisy instrukcji dotyczącej inwestycji planowanych terenowo, (§ 3, pkt. 5 d-f).

§ 5. Przepis § 3 pkt. 5 c instrukcji obowiązuje tylko tych inwestorów, którzy do dnia 15 kwietnia 1951 r. otrzymają z Ministerstwa zawiadomienia ze wskazaniem tytułów inwestycyjnych Grupy I imiennie kontrolowanych przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego.

§ 6. Terminy przesyłania raportów inwestycyjnych ustala się jak następuje:

- a) dla inwestorów bezpośrednich — każdego 5 dnia miesiąca za miesiąc względnie kwartał ubiegły,
b) dla inwestorów naczelných — każdego 10 dnia miesiąca po upływie miesiąca względnie kwartału sprawozdawczego. Analizy kwartalne winne być przesyłane w terminie do dnia 15 miesiąca po upływie kwartału

§ 7. Pierwsze sprawozdania należy sporządzić: miesięczne — za miesiąc marzec i kwartałne — za I kwartał 1951 r. Sprawozdania te należy przysyłać jednocześnie ze sprawozdaniem za miesiąc kwiecień w terminach przewidzianych w § 6.

§ 8. Pracownicy zatrudnieni przy sporządzaniu raportów inwestycyjnych, obowiązani są zapoznać się dokładnie z treścią instrukcji oraz niniejszego zarządzenia.

Kierownicy jednostek organizacyjnych, będących inwestorami, odpowiedzialni są za dopilnowanie ścisłego wykonania polecenia wymienionego w ustępie 1.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

17.

ZARZĄDZENIE Nr 43
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 12 kwietnia 1951 r.

w sprawie zaszeregowania pracowników umysłowych
w resorcie budownictwa przemysłowego.

W związku z zarządzeniem Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 20 z dnia 28 lutego 1951 r., w sprawie tymczasowych zasad organizacyjnych centralnych zarządów, wchodzących w skład Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego, jak również celem ustalenia właściwego stosowania obowiązujących przepisów przy zaszeregowaniu pracowników umysłowych, zarządzam co następuje:

§ 1. Przy zaszeregowaniu pracowników umysłowych, zatrudnionych w centralnych zarządach, zjednoczeniach, zarządach budów i na odcinkach budów, należy stosować zasady zaszeregowania (załączniki Nr Nr: 1, 2, 3, 4, 5, 6) uzgodnione z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce.

§ 2. Zasady podane w załącznikach do niniejszego zarządzenia nie upoważniają do przyznawania najwyższych grup uposażenia pracownikom, nie posiadającym pełnych kwalifikacji.

§ 3. Dyrektorzy centralnych zarządów, zjednoczeń i przedsiębiorstw, są odpowiedzialni za przestrzeganie dyscypliny finansowej oraz za przekroczenia zatwierdzonego funduszu plac.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

18.

ZARZĄDZENIE Nr 44
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 13 kwietnia 1951 r.

w sprawie rozwiązania stosunku służbowego oraz umów
o pracę z zatrudnionymi w resorcie budownictwa
przemysłowego, pracownikami, objętymi przepisami
o zapobieżeniu płynności kadr.

Na podstawie § 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17.IV. 1950 r. w sprawie określenia zawodów i specjalności, do których stosuje się przepisy o zapobieżeniu płynności kadr pracowników (Dz. U.R.P. Nr 18, poz. 153) zarządzam, co następuje:

§ 1. Rozwiązanie stosunku służbowego lub umowy o pracę z zatrudnionymi w Ministerstwie Budownictwa Przemysłowego i podległych mu jednostkach organizacyjnych pracownikami, objętymi przepisami o zapobieżeniu płynności kadr, inżynierami, technnikami, głównymi i starszymi księgowymi oraz równorzędnymi im pracownikami w działach finansowych, budowniczych i majstrami, nie może nastąpić bez uprzedniej zgody Ministra.

Przesunięcie pracowników, o których mowa, w ramach różnych zjednoczeń czy przedsiębiorstw, podległych jednemu centralnemu zarządowi, może być dokonywane przez dyrektora centralnego zarządu, przesunięcie pracowników między zjednoczeniami, podległymi różnym centralnym za-

rządom, może być dokonane za zgodą właściwych dyrektorów centralnych zarządów. W przypadku braku tej zgody przesunięcia takie powinny być każdorazowo przedkładane do mej decyzji.

§ 2. Dyrektorzy centralnych zarządów, zjednoczeń i przedsiębiorstw odpowiedzialni są za właściwe ustawienie i wykorzystanie pracowników, objętych niniejszym zarządzeniem.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

19.

ZARZĄDZENIE Nr 46
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 14 kwietnia 1951 r.

w sprawie okresowych sprawozdań z wykonania
Narodowych Planów Gospodarczych.

Zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 109 z dnia 4 kwietnia 1951 r. znak KO5-1a-13, w sprawie okresowych sprawozdań z wykonania Narodowych Planów Gospodarczych, składanych przez Ministerstwa i inne władze centralne, zarządzam co następuje:

§ 1. Zobowiązuję Departament Zatrudnienia do opracowywania okresowych sprawozdań kwartalnych z wykonania planu zatrudnienia i funduszu plac i do składania ich w terminie nie później niż 18 dnia po upływie kwartału w Departamencie Planowania.

§ 2. Zobowiązuję Departament Głównego Mechanika do opracowania i składania w Departamencie Planowania kwartalnych sprawozdań w zakresie zaopatrzenia w sprzęt w terminie jak w § 1.

§ 3. Zobowiązuję Departament Produkcji Materiałów Budowlanych do opracowywania i składania w Departamencie Planowania sprawozdań kwartalnych z wykonania planu produkcji pomocniczej w myśl instrukcji P.K.P.G. Nr 28 w terminie jak w § 1.

§ 4. Zobowiązuję Departament Planowania do opracowywania sprawozdań kwartalnych z wykonania planu produkcji budowlano - montażowej i biur projektowych w terminie jak w § 1.

§ 5. Departament Planowania na podstawie materiałów złożonych przez Departamenty wymienione w § 1, 2, 3 i 4, opracowuje zbiorcze sprawozdania kwartalne i przedkładać mi je będzie w terminie nie później niż 20 dnia po upływie kwartału.

§ 6. Sprawozdania należy opracowywać w zakresie, trybie i formie, ustalonej w powołanym we wstępie zarządzeniu P.K.P.G. Nr 109 z dnia 4 kwietnia 1951 r. oraz włączonej do tego zarządzenia instrukcji.

§ 7. Centralne Zarządy zobowiązane są do opracowania i dostarczenia na żądanie Departamentów wymienionych w § 1, 2, 3, 4 niniejszego zarządzenia wszelkich materiałów potrzebnych do sporządzania kwartalnych sprawozdań, o których mowa w niniejszym zarządzeniu.

§ 8. Kontrolę nad terminowym wykonaniem prac przez poszczególne Departamenty wymienione w § 1, 2, 3 i 4 niniejszego zarządzenia powierzam Departamentowi Planowania.

§ 9. Zobowiązuję Departamenty w wymienionych paragrafach: 1, 2, 3 i 4 niniejszego zarządzenia do opracowania i złożenia w Departamencie Planowania sprawozdań za I kwartał br. w terminie do dnia 18 kwietnia br., Departament Planowania przedłoży mi zbiorcze zestawienie do dnia 20 kwietnia 1951 r.

§ 10. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast.
KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

20.

**ZARZĄDZENIE Nr 47
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 14 kwietnia 1951 roku

w sprawie tymczasowego podziału funkcji w kierownictwie Ministerstwa.

§ 1. Podsekretarz Stanu, inż. St. Pietrusiewicz, zastępuje Kierownika Ministerstwa oraz sprawuje bezpośredni nadzór nad następującymi jednostkami:

1. Centralny Zarząd Budownictwa Śląsk.
2. Centralny Zarząd Budownictwa Południowy Wschód.
3. Centralny Zarząd Budownictwa Północny Wschód.
4. Centralny Zarząd Budownictwa Zachód.
5. Centralny Zarząd Robót Specjalnych.
6. Centralny Zarząd Mechanizacji.
7. Centralny Zarząd Biur Projektów.
8. Instytut Mechanizacji i Organizacji Budownictwa.
9. Instytut Techniki Budowlanej.
10. Komisje Likwidacyjne, powołane Zarządzeniem Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 26 stycznia 1951 r. Nr 3.

§ 2. Dyrektorowi Generalnemu inż. Topolskiemu powierzam bezpośredni nadzór nad następującymi jednostkami:

1. Centralny Zarząd Zaopatrzenia.
2. Centralny Zarząd Instalacji Przemysłowych.
3. Centralny Zarząd Montażu Urządzeń Elektrycznych.
4. Centralny Zarząd Konstrukcji Stalowych.
5. Zarząd Mudowy Metro.
6. Departament Szkolenia Zawodowego.
7. Departament Kosztorysów i Umów.

§ 3. Personalnie Inż. Bartoszewiczowi, Dyrektorowi Departamentu Produkcji Materiałów Budowlanych, poruczam bezpośredni nadzór nad Centralnym Zarządem Prefabrykacji.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 kwietnia 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

21.

**ZARZĄDZENIE Nr 48
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 14 kwietnia 1951 r.

w sprawie uproszczonych cenników kosztorysowych, na niektóre roboty budowlano-montażowe wykonane w 1950 roku.

Na podstawie zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 42 z dnia 12 lutego 1951 r. (Biuletyn P.K.P.G. Nr 5, poz. 52) w sprawie opraco-

wania uproszczonych cenników kosztorysowych — i w celu umożliwienia dokonywania rozliczeń za roboty wykonane w ramach Planu Inwestycyjnego 1950 r., zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Przy obliczaniu należności za wykonane w 1950 roku roboty, dla których nie zostały opracowane kosztorysy urzędowe, należy stosować podane w § 2 niniejszego zarządzenia uproszczone cenniki kosztorysowe, oparte na cenach elementów scalonych tych robót.

2. Jeżeli kosztorys został opracowany, należność nie może być obliczona na zasadzie uproszczonych cenników nawet w tych wypadkach, gdy kosztorys ten nie został jeszcze uzgodniony z inwestorem.

§ 2. Należności, o których mowa w § 1 niniejszego zarządzenia oblicza się, stosując do robót obejmujących:

- a) montaż konstrukcji stalowych, zbiorników płynów, zbiorników gazów oraz budowę i montaż urządzeń dźwigowych —
— „Uproszczony cennik na: montaż konstrukcji stalowych, montaż zbiorników płynów, montaż zbiorników gazów, budowę i montaż urządzeń dźwigowych“,
- b) wykonanie konstrukcji żelbetonowych oraz wyrobów betonowych prefabrykowanych —
— „Uproszczony cennik na wykonanie konstrukcji żelbetonowych oraz wyrobów betonowych prefabrykowanych“,
- c) budowę kominów —
— „Zestawienie norm i cen jednostkowych dla obliczenia kosztów robocizny i materiałów — budowy i remontu kominów fabrycznych“,
- d) klimatyzację (wentylację) —
— „Uproszczony cennik na roboty klimatyzacyjne“,
- e) wykonanie fundamentów pod maszyny i urządzenia —
— „Uproszczony cennik na wykonanie fundamentów pod maszyny“,
- f) wykonanie urządzeń chłodni —
— „Uproszczony cennik na urządzenia chłodnicze“.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

22.

**ZARZĄDZENIE Nr 50
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 16 kwietnia 1951 r.

w sprawie rozliczeń z tytułu dodatkowych kosztów, związanych z budownictwem zimowym.

W związku z pkt. 2 i 3 uchwały Prezydium Rządu z dnia 23.XII. 1950 r. — w sprawie budownictwa zimowego (Monitor Polski Nr A-1, poz. 9), zarządzam, co następuje:

1. Do urządzeń, które w rozumieniu pkt 2, lit. a) powołanej we wstępie uchwały, mają charakter majątku trwałego, zalicza się w szczególności:

- a) urządzenia do ogrzewania pomieszczeń jak: piece koksowe, piece węglowe itp.,
- b) urządzenia do podgrzewania wody i kruszywa do zapraw lub betonu,
- c) urządzenia do elektrycznego nagrzewania elementów konstrukcyjnych bezpośrednio po wykonaniu,
- d) przenośne ciepłaki dla betoniarek, mieszarek itp.,
- e) specjalne ocieplane taczki,
- f) płyty izolacyjne i inne zabezpieczenia od mrozu,

- g) dodatkowe instalacje wodociągowe i elektryczne dla robót zimowych,
  - h) specjalne urządzenia przeciwpożarowe.
2. Do wydatków na przedmioty, które w rozumieniu pkt 2, lit. b) powołanej we wstępie uchwały nie mają charakteru majątku trwałego, zalicza się w szczególności wydatki związane z:

- a) podgrzewaniem wody i kruszywa,
- b) ogrzewaniem pomieszczeń,
- c) ogrzewaniem elementów konstrukcyjnych po ich wykonaniu,
- d) ochroną przed mrozem świeżo wykonanych elementów,
- e) stosowaniem domieszek do zapraw i betonu,
- f) większym zużyciem materiałów i związanej z tym robocizny, niż to wynika z norm,
- g) uprzątnięciem śniegu, posypywaniem piaskiem zlodowiałych dróg, pomostów itp.,
- h) zaopatrzeniem robotników stale zatrudnionych przy robotach zewnętrznych, w ciepłą odzież,
- i) innymi materiałami i robotami pomocniczymi,
- j) obudową wind, motorów, mieszarek, betoniarek itp.,
- k) wykonaniem ciepłaków, niewchodzących w skład inwentarza, wykonywanych dla ogrzewania materiałów lub miejsc pracy,
- l) pomieszczeniami dla ogrzewania robotników,
- m) wykonaniem zabezpieczeń instalacji od mrozu,
- n) innymi robotami związanymi z przygotowaniem placu dla robót zimowych.

3. Rozliczenia za roboty budowlano - montażowe, wykonane w okresie od 1 stycznia do 31 marca 1951 r. — przeprowadzić należy w rachunkach przejściowych wystawianych według wzoru stanowiącego załącznik Nr 2 do niniejszego okólnika.

4. Procentowy wskaźnik zwiększenia kosztów tych robót podaje tabela stanowiąca załącznik Nr 1 do niniejszego okólnika.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 50 z dnia 16 kwietnia 1951 r.

TABELA

procentowych dodatków do wartości kosztorysowej robót budowlanych wykonanych w warunkach zimowych w okresie od 1 stycznia do 31 marca 1951 r.

Rodzaj robót		Dodatek
L.p.	(wyszczególnienie scalonych elementów budowy)	
1.	Roboty rozbiórkowe (bez wywózki). Roboty ziemne przy robotach budynkowych, oraz przy układaniu i utrzymaniu torów roboczych na terenie budowy. Roboty wiertnicze. Roboty torowe i nawierzchnie drogowe układane na suchu (bez zapraw)	4,0%
2.	Roboty faszynowe i wiklinowe	4,0%
3.	Urządzenia placu budowy	4,6%
4.	Roboty murowe	
	— zewnętrzne	12,9%
	— wewnętrzne	5,5%
5.	Roboty betonowe i żelbetowe	
	— zewnętrzne	15,3%
	— wewnętrzne	6,5%

6.	Konstrukcje drewniane, w tym roboty stolarskie:	
	— zewnętrzne	2,3%
	— wewnętrzne	0,8%
7.	Konstrukcje stalowe i roboty ślusarsko-kowalskie	
	— zewnętrzne	3,8%
	— wewnętrzne	0,3%
8.	Pokrycie dachowe papą na lepiku oraz izolację i nawierzchnie asfaltowe:	
	— zewnętrzne	20,0%
	— wewnętrzne	1,8%
9.	Inne pokrycia dachowe	2,6%
10.	Roboty szklarskie	0,3%
11.	Roboty tynkarskie	5,5%
12.	Roboty zduńskie	2,5%
13.	Roboty malarskie	1,5%
14.	Roboty instalacji sanitarnych	
	— zewnętrzne	3,3%
	— wewnętrzne	0,3%
15.	Roboty instalacji elektrycznych:	
	— zewnętrzne	2,3%
	— wewnętrzne	0,3%
16.	Roboty ziemne, wymagające podłużnego transportu przy robotach kolejowych, drogowych, budowie kanałów wodnych itp.	
	— zewnętrzne	6,0%

UWAGA: Dodatek procentowy dla konstrukcji mieszanych oblicza się z uwzględnieniem procentowego udziału kosztów poszczególnych rodzajów robót.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 50 z dnia 16 kwietnia 1951 r.

W Z Ó R

(Przedsiębiorstwo)	dnia .....
Kredyt PL/19 .. r. ..	Budowa .....
.....	Adres .....
.....	Inwestor .....
.....	Zleceniodawca .....
.....	Przeznaczenie .....
.....	Kubatura .....
.....	Rodzaj robót .....
.....	Suma kosztorysowa zł .....
.....	Plan sum przerobu zim. zł) .....

Rachunek dodatkowy Nr ..... B/BZ

za okres od I.I.1951 r. ....

za roboty i materiały pomocnicze związane z wykonaniem budowy w warunkach zimowych

Dla (zleceniodawcy) .....

Wyciszenie sumy należności:

L. p.	Elementy scalone budowy	Wartość robót			%	Wzrost kosztu robót wykonanych w zimie od 1. St. r. ....
		wg r-ku przejściowego na 31 III 51 r. zł	wg r-ku przejściowego na 31. XII 50 r. zł	wykonanych w okresie od 1. I do 31. III 1951 r. zł		
1	2	3	4	5 (= 3 - 4)	6	$\frac{5 \times 6}{100}$

Suma r-ku do zapłaty zł .....

Podpisy

Inspektor nadzoru	Potwierdzam wykonanie robót	Podpis data
Zleceniodawca	Sprawdzone pod względem kredytowym i rachunkowym, poprawki wprowadzono atrymentem . . . . . Zlecam wykonanie wypłaty przelewem Nr . . . . . z dnia	Data . . .

O b j a ś n i e n i e:

Załącznik Nr 2 winien być wypełniony w sposób następujący:

W kolumnie 3-ej wpisuje się wartości poszczególnych elementów scalonych wg rachunku przejściowego z dnia 31.III.1951 r.

W kolumnie 4-ej — odpowiednie sumy wg r-ku przejściowego z dnia 31.XII.1950 r.

W kolumnie 5-ej — różnicę wynikającą z odjęcia cyfr kolumny 4-ej od 3-ej.

W kolumnie 6-ej wpisuje się % z tabeli (zał. Nr 1) w kolumnie 7 wyprowadza się wartości wzrostu kosztów robót w okresie zimowym (tj. mnoży się kolumnę 5-tą przez 6-tą i dzieli się przez 100).

23.

ZARZĄDZENIE Nr 63

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 30 kwietnia 1951 roku

w sprawie premiowania pracowników zatrudnionych przy pracach sezonowych w resorcie budownictwa przemysłowego.

Na podstawie zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 61 z dnia 1 marca 1951 r. w sprawie sezonowej premii za ciągłość i wydajność pracy pracowników, zatrudnionych przy pracach sezonowych (Monitor Polski Nr A-29, poz. 375) zarządzam, co następuje:

§ 1. Pracownicy zatrudnieni przy pracach sezonowych w kamieniołomach: Centralnego Zarządu Budownictwa Przemysłowego „Południowy-Wschód“.

1. „Orlej“ w Okleśnie — Zjednoczenie Przemysłowe Budowy Nowej Huty.
2. „Rykoszyn“ w Rykoszynie — Kieleckie Przemysłowe Zjednoczenie Budowlane.
3. „Sitkówka“ w Sitkówce — Kieleckie Przemysłowe Zjednoczenie Budowlane.
4. „Optimus Gips“ w Kielcach — Kieleckie Przemysłowe Zjednoczenie Budowlane.
5. „Zakłady Eksploatacji Sprzętu w Chęcinach“ — Kieleckie Przemysłowe Zjednoczenie Budowlane.

Centralnego Zarządu Robót Specjalnych:

1. „Barcice“ w Barcicach, pow. Nowy Sącz — Zjednoczenie Nr 2 w Krakowie.
2. „Jasnochowie“ w Jasnochowie k/Zywca — Zjednoczenie Nr 2 w Krakowie.
3. „Ujenidło“ w Ujenidle koło Wisły — Zjednoczenie Budowlane Wodno - Inżynieryjne Nr 3 w Katowicach.
4. „Fryza“ w Krywałcie k/Krzeszowic — Zjednoczenie Budowlane Wodno - Inżynieryjne Nr 3 w Katowicach.
5. „Piotrowin“ w Piotrowinie, woj. lubelskie — Zjednoczenie w Warszawie.

6. „Kazimierz“ w Kazimierzu, woj. lubelskie — Zjednoczenie Nr 1 w Warszawie.

7. „Nasiłów“ w Nasiłowie, woj. lubelskie — Zjednoczenie Nr 1 w Warszawie.

Centralnego Zarządu Budownictwa Przemysłowego „Śląsk“:

1. w Brzezinach Śląskich — Zjednoczenie Budownictwa Przemysłowego Nr 2 w Katowicach.

2. „Brema“ w Bremie — Zjednoczenie Budownictwa Przemysłowego Nr 2 w Katowicach.

Uprawnieni są począwszy od dnia 1 marca 1951 r. do otrzymywania premii za ciągłość i wydajność pracy.

§ 2. W umowach o pracę sezonową przewidzianych przez § 2 wymienionego we wstępie zarządzenia, należy jako termin, od którego mowa obowiązuje, podać:

1. jeżeli pracownik rozpoczął pracę sezonową przed 1 marca bm. datę 1 marca 1951 r,
2. jeżeli pracownik rozpoczął pracę sezonową po 1 marca bm. datę rozpoczęcia pracy sezonowej.

§ 3. Zasady przyznawania premii jak i ustalania jej wysokości zawarte są w zarządzeniu Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 61 z dnia 1 marca 1951 r. (załącznik Nr 1).

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 marca 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

24.

ZARZĄDZENIE Nr 64

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 30 kwietnia 1951 r.

w sprawie szkolenia robotników na placach budów w brygadach.

W związku z koniecznością szerokiego rozpowszechnienia zespołowych metod pracy i racjonalnego kompletowania brygad roboczych zarządza się, co następuje:

§ 1. Wszystkie zjednoczenia i przedsiębiorstwa budowlane, budowlano - montażowe i specjalne wprowadzą szkolenie i operatywny instruktaż brygad roboczych na zasadach określonych w niniejszym zarządzeniu. Dla wykonania tych zadań powołani zostaną brygadziści - instruktorzy.

I. Sposób powołania brygadzystów - instruktorów.

§ 2. Brygadzystą - instruktorem może być wyznaczony każdy pracownik fizyczny, robotnik lub brygadzysta odpowiedzialny warunkom wymienionym w § 3 niniejszego zarządzenia, po przebyciu okresu próbnego, w którym pracować będzie jako kandydat na brygadzystę - instruktora. Wyznaczenia dokonuje Komisja Kwalifikacyjna, której skład i sposób powoływania określa § 5 niniejszego zarządzenia.

§ 3. Brygadzysta - instruktor powinien odpowiadać następującym warunkom:

1. wysokie kwalifikacje fachowe,
2. zdolności organizacyjne,
3. znajomość zespołowych i racjonalizowanych metod pracy,
4. umiejętność instruowania,
5. wyrobienie społeczne i uświadomienie polityczne.

Stanowisko brygadzysty - instruktora jest dowodem wysokiego zaufania zjednoczenia i rady zakładowej, tak co do kwalifikacji zawodowych jak i zalet osobistych kandydata i stanowi wysokie wyróżnienie w pracy.

§ 4. Kandydat na brygadzystę-instruktora pracuje fizycznie razem ze szkoloną przez siebie brygadą do wyszkolenia jej w zasadach pracy zespołowej i zyskania odpowiednich kwalifikacji zawodowych pełniąc obowiązki brygadzysty. O wystarczającym wyszkoleniu brygady decyduje kierownik zarządu budowlanego w porozumieniu z przedstawicielami Podstawowej Organizacji Partyjnej i Rady Zakładowej. Okres próbny ustalony zostaje z następującymi ograniczeniami:

- a) kandydat na brygadzystę-instruktora musi przeszkolić co najmniej dwie brygady,
- b) czas trwania okresu próbnego nie może być krótszy niż trzy miesiące.

§ 5. Po upływie okresu próbnego kandydat na brygadzystę-instruktora poddany będzie ocenie przez Komisję Kwalifikacyjną, która na podstawie wyników jego pracy może zakwalifikować go na brygadzystę-instruktora, przedłużyć okres kandydatury lub zrezygnować z dalszej pracy instruktorskiej kandydata.

§ 6. Do wyznaczenia kandydatów na instruktorów oraz kwalifikowania ich na brygadzystów-instruktorów dyrektor zjednoczenia powoła Komisję Kwalifikacyjną, w skład której wejdą kierownicy tych zarządów budowlanych, w których kandydaci pracowali w okresie próbnym, przedstawiciel Podstawowej Organizacji Partyjnej i przedstawiciel Związku Zawodowego.

II. Warunki pracy i płacy kandydatów i brygadzystów-instruktorów.

§ 7. Kandydat może być w okresie próbnym przenoszony z brygady do brygady w ramach swojego zarządu budowlanego. Płaca kandydata składa się z zarobku, który kandydat osiąga za rzeczywistą ilość robót wykonanych według cen akordowych jako jego udziału w należności brygady oraz z dodatku dla brygadzystów i dodatku za szkolenie w wysokości przewidzianej w załączniku Nr 10 do Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie z dnia 7 maja 1949 r.

§ 8. Brygadzysta-instruktor pracuje jako pracownik fizyczny na tych samych zasadach co kandydat, z tym, że może być przenoszony z brygady do brygady w ramach całego zjednoczenia, a w szczególnych wypadkach, na zlecenie właściwego centralnego zarządu, może być przeniesiony na pewien okres czasu na teren innego zjednoczenia. Płaca brygadzysty-instruktora jest identyczna z płacą kandydata z tym, że otrzymywać będzie dodatkową premię za wyszkolenie przez siebie każdej brygady. Jako minimalny okres czasu szkolenia uprawniający do otrzymania tej premii ustala się miesiąc. Wysokość tej premii ustalona będzie odrębnym zarządzeniem.

III. Postanowienia ogólne.

§ 9. Brygadzysta-instruktor podlega organizacyjnie w czasie pełnienia swojej funkcji na budowie majstrowi i jest odpowiedzialny przed nim za wykonywane obowiązki.

Dla nadania odpowiedniego kierunku i wymiany doświadczeń, szef działu technicznego zjednoczenia będzie przeprowadzał przynajmniej raz na 2 tygodnie narady techniczne ze wszystkimi brygadzystami-instruktorami zjednoczenia.

§ 10. O przerzutach z budowy na budowę brygadzystów-instruktorów decyduje naczelny inżynier zjednoczenia, a wykonawczo szef działu technicznego.

§ 11. Powołani dotychczas w niektórych zjednoczeniach instruktorzy zespołowych metod pracy mogą, po zakwalifikowaniu ich przez Komisję Kwalifikacyjną wymienioną w § 6 niniejszego zarządzenia, zostać kandydatami na brygadzystów-instruktorów. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Komisja Kwalifikacyjna może uznać dotychczasowego instruktora zespołowych metod pracy brygadzystą-instruktorem.

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 1951 r
KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

25.

ZARZĄDZENIE Nr 65 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 30 kwietnia 1951 roku

w sprawie ubezpieczeń rzeczowych w podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego jednostkach działających na zasadach rozrachunku gospodarczego.

W związku z uchwałą Nr 1 Prezydium Rządu z dnia 3 stycznia 1951 r. w sprawie ubezpieczenia środków trwałych przedsiębiorstw przemysłu państwowego oraz przedsiębiorstw i jednostek budżetowych (Monitor Polski Nr A-4, poz. 47) oraz okólników Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 15 lutego 1951 r. (znak CE 10 D -07-01), w sprawie wyłączenia z ubezpieczenia środków trwałych przedsiębiorstw wielkiego i średniego przemysłu oraz mienia jednostek budżetowych (Biuletyn PKPG z dnia 15 marca 1951 r. Nr 6, poz. 67) zarządzam:

§ 1. Jednostki organizacyjne, podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego, działające na zasadach rozrachunku gospodarczego, mają obowiązek ubezpieczyć:

1. od ognia:
  - a) budowy, do momentu przekazania ich zamawiającemu,
  - b) własne środki trwałe, materiały, towary i przedmioty nietrwałe,
  - c) obce środki trwałe, materiały, towary i przedmioty nietrwałe, w przypadku, gdy obowiązek ten wynika z umowy, lub przepisów szczególnych.

2. od kradzieży i rabunku — pieniądze w kasie i transporcie.

§ 2. Jednostki organizacyjne, działające na zasadach rozrachunku gospodarczego, podlegające Centralnemu Zarządowi Prefabrykacji, nie ubezpieczają od ognia środków trwałych z wyjątkiem środków transportowych.

§ 3. Sprawy ubezpieczeń rzeczowych prowadzą:

- a) na szczeblu Ministerstwa — Departament Finansowy,
- b) na szczeblu Centralnego Zarządu — dział księgowo-finansowy,
- c) na szczeblu Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) oraz jednostek organizacyjnych samobilansujących — główny (starszy) księgowy.

§ 4. Do zakresu czynności Departamentu Finansowego w sprawie ubezpieczeń rzeczowych należy:

1. Opracowanie projektów zarządzeń i instrukcji, normujących ubezpieczenia rzeczowe.
2. prowadzenie i analiza sprawozdawczości zbiorczej,
3. udział w likwidacji szkód:
  - a) w dziale ubezpieczeń od ognia — przy szkodach powyżej zł 120.000,

b) w dziale kradzieżowo-rabunkowym przy szkodach powyżej 30.000 zł.

§ 5. Do zakresu czynności referenta do spraw ubezpieczeń rzeczowych w dziale księgowo-finansowym Centralnego Zarządu należą:

1. nadzór nad pracami ubezpieczeniowymi w podległych jednostkach,
2. wydawanie decyzji w sprawie zawierania przez podległe jednostki organizacyjne indywidualnych umów ubezpieczeniowych z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych w dziale ubezpieczeń dobrowolnych,
3. udział w likwidacji szkód:
  - a) w dziale ubezpieczeń od ognia — przy szkodach powyżej zł 30.000,
  - b) w dziale kradzieżowo-rabunkowym przy szkodach powyżej zł 6.000.
4. Analiza sprawozdań podległych jednostek i zestawienie sprawozdawczości zbiorczej.

§ 6. Do zakresu działania stanowisk lub komórek do spraw ubezpieczeń rzeczowych w Zjednoczeniach i wchodzących w ich skład jednostkach organizacyjnych samobilansujących, w ramach komórek podległych głównemu (starszemu) księgowemu należą:

1. ubezpieczanie mienia przedsiębiorstwa,
2. sprawdzenie pod względem taryfowym i merytorycznym polis, nadsyłanych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych,
3. dokumentowanie i udział w likwidacji szkód oraz dbałość o terminowe i prawidłowe uzyskanie odszkodowania,
4. prowadzenie obowiązującej ewidencji i sprawozdawczości ubezpieczeniowej.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie natychmiast.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

26.

ZARZĄDZENIE Nr 67 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 30 kwietnia 1951 r.

w sprawie organizacji finansowej i systemu finansowego jednostek organizacyjnych, podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.

Na podstawie uchwały Nr 85 Prezydium Rządu z dnia 3 lutego 1951 r. w sprawie organizacji zjednoczeń i przedsiębiorstw budowlano - montażowych oraz zarządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 1950 r. w sprawie zasad organizacji finansowej i systemu finansowego na 1951 r. przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego, rozliczających się z budżetem centralnym (Monitor Polski Nr A-23, poz. 290) zarządza się, co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Zarządzenie niniejsze ustala organizację finansową i system finansowy jednostek organizacyjnych podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.

§ 2. 1. Przez wyrażenie „jednostka wykonawstwa inwestycyjnego“, użyte w niniejszym zarządzeniu, należy rozumieć wszystkie jednostki organizacyjne podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.

2. Przez wyrażenie „jednostka“ użyte w niniejszym zarządzeniu, należy rozumieć zarówno przedsiębiorstwa, jak i inne jednostki (komórki organizacyjne), które niezależnie od ich formy organizacyjnej lub prawnej zostały wyodrębnione finansowo lub rachunkowo.

3. Przez wyrażenie „zjednoczenie lub przedsiębiorstwo“ użyte w niniejszym zarządzeniu, należy rozumieć przedsiębiorstwa utworzone na podstawie dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U.R.P. Nr 49, poz. 439).

§ 3. 1. Zależnie od sposobu finansowania lub rozliczania z budżetem Państwa jednostki dzielą się w następujący sposób:

1) Jednostki budżetowe określone w § 1, ust. 2 uchwały Nr 112 Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1951 r. w sprawie praw i obowiązków głównych (starszych) księgowych jednostek budżetowych (Monitor Polski Nr A-18, poz. 234) oraz w § 1 uchwały Prezydium Rządu z dnia 23 grudnia 1950 r. w sprawie włączenia w skład Ministerstwa Centralnych Zarządów (Monitor Polski Nr A-5, poz. 63) zwane dalej w skróceniu jednostkami budżetowymi.

2) Zjednoczenia i równorzędne im jednostki, wykonujące wyłącznie funkcje kierownictwa, koordynacji, kontroli i nadzoru (zjednoczenia i dyrekcje przedsiębiorstw) w stosunku do podległych im jednostek organizacyjnych działających na zasadach pełnego wewnętrznego lub pełnego rozrachunku gospodarczego. Zjednoczenia te lub dyrekcje przedsiębiorstw utrzymywane są z narzutów na koszty własne podległych im jednostek i prowadzą gospodarkę finansową w ramach zatwierdzonych preliminarzy.

3) Wszystkie jednostki działające na zasadach rozrachunku gospodarczego, które z kolei dzielą się na:

- a) jednostki działające na zasadach pełnego rozrachunku gospodarczego,
- b) jednostki działające na zasadach wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego,
- c) jednostki działające na zasadach wewnętrznego ograniczonego rozrachunku gospodarczego, wchodzące w skład innych jednostek, a korzystające z uprawnień prowadzenia pełnej rachunkowości, względnie i innych uprawnień, wymienionych w § 4 powołanego na wstępie zarządzenia Ministra Finansów,
- d) jednostki nie określone w lit. a) b) c) niniejszego paragrafu, działające na zasadach wewnętrznego ograniczonego rozrachunku gospodarczego nie korzystające z uprawnień, wymienionych w § 4 powołanego na wstępie zarządzenia Ministra Finansów.

2. Wykaz jednostek określonych w pkt: 1) 2) i 3), lit. a) b) c) niniejszego paragrafu, zawiera załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 4. 1. Minister Budownictwa Przemysłowego, w miarę tworzenia nowych jednostek, względnie nadawania jednostkom istniejących niektórych lub wszystkich uprawnień pełnego rozrachunku gospodarczego uzupełni w drodze zarządzenia wykaz, o którym mowa w § 3 ust. 2 niniejszego zarządzenia.

2. Ewidencje jednostek wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia prowadzą:

- 1) Departament Finansowy Ministerstwa — dla całego resortu,
- 2) Dział Finansowo - Księgowy Centralnych Zarządów — dla podległych jednostek,
- 3) Główni Księgowi zjednoczeń (przedsiębiorstw) — dla podległych jednostek.

§ 5. 1. Minister Budownictwa Przemysłowego na wniosek dyrektora właściwego Centralnego Zarządu przyznaje jednostkom prawa do działania według zasad pełnego lub wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego lub ograniczonego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego, z niektórymi uprawnieniami wynikającymi z § 4 cytowanego na wstępie zarządzenia Ministra Finansów.

2. Dyrektor Centralnego Zarządu po uzgodnieniu z Departamentem Finansowym określa, które jednostki działają na zasadach wewnętrznego ograniczonego rozrachunku gospodarczego.

§ 6. 1. Jednostki działające na zasadach pełnego lub wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego oraz jednostki określone w § 3 ust. 1, pkt 3), lit. c) niniejszego zarządzenia prowadzą księgowość według jednolitego planu kont dla państwowych przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego na 1951 r. (Monitor Polski z 1950 r. Nr A-129, poz. 1615).

2. Jednostki określone w § 3 ust. 1, pkt 2) niniejszego zarządzenia prowadzą księgowość według jednolitego planu kont dla jednostek administracyjnych utrzymywanych z narzutów (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-6, poz. 80).

§ 7. Wszystkie jednostki działające na zasadzie pełnego lub wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego posiadają własny plan finansowo - gospodarczy, w ramach którego uwzględnione będą koszty utrzymania zarządów tych jednostek limitowane preliminarzem zatwierdzonym w trybie ustalonym odrębnymi przepisami.

§ 8. Jednostki działające na zasadach ograniczonego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego finansowane są ze środków obrotowych tych jednostek, w skład których wchodzi.

§ 9. Planowane wydatki i dochody oraz wyniki działalności jednostek określonych w § 3 ust. 1, pkt 2) niniejszego zarządzenia ustalone są preliminarzami zatwierdzanymi w trybie uregulowanym odrębnymi przepisami.

§ 10. Finansowanie i bankową kontrolę poszczególnych jednostek wykonują banki według zasad ustalonych odrębnymi przepisami.

II. System rozliczeń.

§ 11. Zjednoczenia i przedsiębiorstwa ogólnobudowlane i budowlano - specjalizowane, sprzedają swoją produkcję po cenach ustalonych w zatwierdzonych kosztorysach. Wymienione ceny winny obejmować w zasadzie planowany koszt własny i marżę zysku w wysokości 3%.

Rozliczenia ze zleceniodawcami następują na podstawie rachunków przejściowych i ostatecznych zgodnie z zawartymi umowami.

Rachunki przejściowe winny być wystawiane 2 razy w miesiącu i składane inwestorowi i bankowi finansującemu na inkaso do dnia 18 każdego miesiąca za roboty wykonane w pierwszej połowie miesiąca i do dnia 4 każdego następnego miesiąca za roboty wykonane w drugiej połowie ubiegłego miesiąca.

§ 12. Zjednoczenia specjalizowane, występujące z tytułu wykonywanych robót w charakterze podwykonawcy, rozliczają się z generalnym wykonawcą w sposób następujący:

1) podwykonawca wystawia fakturę przejściową i ostateczną na generalnego wykonawcę zgodnie z zawartą umową. Faktury te podwykonawca składa do inkasa bankowego. Generalny wykonawca wystawia faktury obejmujące roboty własne i podwykonawcy. Faktury te generalny wykonawca przesyła inwestorowi i składa równocześnie wtóropis tej faktury na inkaso do banku finansującego, dołączając zlecenie przelewu na kwotę należną podwykonawcy. Jeżeli

generalny wykonawca nie ma zobowiązań w stosunku do podwykonawcy — składa zamiast zlecenia przelewu oświadczenie o braku tych zobowiązań.

2) Bank finansujący uznaje konto generalnego wykonawcy pełną należnością od inwestora i obciąża to konto kwotą należności podwykonawcy, przekazując jednocześnie należną kwotę do właściwego banku finansującego podwykonawcę.

3) Marża zysku podwykonawcy wynosi 2%, a generalnego wykonawcy z tytułu robót podwykonawcy — 1%.

§ 13. Przedsiębiorstwa projektowe rozliczają się ze zleceniodawcami zgodnie z przepisami zawartymi w § 9 cytowanego na wstępie zarządzenia Ministra Finansów.

§ 14. Zjednoczenia produkcyjno-remontowe i zjednoczenia robót zmechanizowanych podległe Centralnemu Zarządowi Mechanizacji oraz jednostki wchodzące w skład tych zjednoczeń i będące na rozrachunku gospodarczym — rozliczają się ze zleceniodawcami:

1) W zakresie usług sprzętu budowlanego i transportowego na podstawie okresowych, wystawianych przynajmniej w okresach półmiesięcznych, rachunków.

Pobierane stawki stanowią bądź:

- opłatę dzierżawną, ustaloną w cenniku lub umowie za czas przebywania sprzętu w dyspozycji najemcy lub
- opłatę za wykonaną rzeczowo robotę według stawek kosztorysowych, np. od metra wywózki, od metra sześciennego wykopu, od metra sześciennego betonu itp.

2) Odnośnie działalności remontowej i montażowej — na podstawie rachunków, przejściowych i ostatecznych, wystawianych co najmniej raz na miesiąc za wykonany remont lub montaż według cen objętych cennikami.

W braku zatwierdzonych cenników lub stawek kosztorysowych opłatę pobiera się według cen wynikających z kalkulacji wstępnej, obejmującej planowy koszt własny i marżę zysku w wysokości 3%.

§ 15. Zjednoczenie robót zmechanizowanych, w przypadku zawierania umowy na ściśle określoną robotę (wykop, rozbiórka itp.) przy użyciu własnej siły roboczej, występuje w stosunku do generalnego wykonawcy w charakterze podwykonawcy.

§ 16. Przedsiębiorstwo zaopatrzenia sprzętowego podległe Centralnemu Zarządowi Mechanizacji dokonuje rozdziału sprzętu budowlanego innym zjednoczeniom po cenach kosztu własnego zakupu z doliczonym narzutem na pokrycie planowanych kosztów własnych utrzymania przedsiębiorstwa bez zysku.

§ 17. Bazy sprzętu i bazy transportu, wchodzące w skład zjednoczeń i przedsiębiorstw ogólnobudowlanych i specjalizowanych, działające na zasadzie wewnętrznego pełnego lub ograniczonego rozrachunku gospodarczego, rozliczają się za swoje usługi, według cen objętych obowiązującymi cennikami, a w razie ich braku według cen, wynikających z kalkulacji wstępnej, obejmującej planowy koszt własny i marżę zysku w wysokości 3%.

§ 18. 1. Zakłady produkcji pomocniczej, wchodzące w skład zjednoczeń i przedsiębiorstw ogólnobudowlanych i specjalizowanych, działające na zasadzie wewnętrznego pełnego lub ograniczonego rozrachunku gospodarczego, sprzedają swoją produkcję według cen objętych obowiązującymi cennikami, a w razie ich braku według cen, wynikających z kalkulacji wstępnej, obejmującej planowany koszt własny i marżę zysku w wysokości 3%.

2. Zużycie wytworzonych przez zakłady produkcji pomocniczej wyrobów gotowych i półfabrykatów na własne po-

trzeby zakładu, to jest na cele produkcji, ogólno-zakładowe lub pozazakładowe następuje:

1) odnośnie wyrobów gotowych i półfabrykatów typowych po cenach określonych w ust. 1 niniejszego paragrafu;

2) odnośnie półfabrykatów nietypowanych po cenach rzeczywistych kosztów własnych.

§ 19. 1. Jednostki podległe Centralnemu Zarządowi Zaopatrzenia zakupują towary po cenach obowiązujących dostawcę i ewidencjonują je w tych cenach.

2. Sprzedaż towarów następuje po cenach zakupu powiększonych o narzut służący wyłącznie na pokrycie planowanych kosztów nabycia i sprowadzenia towarów oraz utrzymania tych jednostek. Wysokość narzutu ustalona zostanie odrębnym zarządzeniem.

§ 20. Przesunięcie materiałów między jednostkami wchodzącymi w skład tych samych zjednoczeń lub przedsiębiorstw, a w szczególności przypadkach między jednostkami podległymi tym samemu Centralnemu Zarządowi dokonuje się:

1) po cenach zakupu z doliczeniem planowanego narzutu na pokrycie kosztów zaopatrzenia oraz kosztów magazynowania i dostawy franco wagon stacja odbiorcy, jeżeli przesunięcia mają charakter planowany, wynikający z pojemności magazynów czy składów jednostki zakupującej materiały ponad własne potrzeby, z przeznaczeniem dla innych pokrewnych jednostek. Wysokość narzutu ustalana jest przez jednostkę nadrzędną, której podlega zarówno jednostka dostarczająca, jak i odbierająca towar;

2) po cenach zakupu loco magazyn jednostki przekazującej materiały, jeżeli przesunięcia mają charakter doraźny (przerzutowy), nie wynikający z planowanej struktury zaopatrzenia;

3) przejęcie materiałów w związku z reorganizacją budownictwa regulują odrębne przepisy.

§ 21. Sprzedaż materiałów zbędnych do produkcji (akcja upłynnienia remanentów) dokonuje się po cenach i na warunkach ustalonych zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 20 października 1949 r. znak: BI-1-10-106/93 w sprawie upłynnienia remanentów.

§ 22. Zjednoczenia podległe Zarządowi Budowy Metro fakturują swoją produkcję według zasad ustalonych w § 11 niniejszego zarządzenia.

§ 23. Zjednoczenia podległe Centralnemu Zarządowi Konstrukcji Stalowych rozliczają swoją produkcję w następujący sposób:

1) Zjednoczenie projektowo-produkcyjne, w zakresie produkcji projektowej, zgodnie z przepisami zawartymi w § 9 cytowanego na wstępie zarządzenia Ministra Finansów.

Rozliczenia z tytułu działalności koordynacji dostaw konstrukcji stalowych dokonywane są według następujących zasad:

Dział koordynacji dostaw konstrukcji stalowych winien być prowadzony na zasadach pełnego wewnętrznego lub ograniczonego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego. Wytwórnie fakturują konstrukcje na właściwego wykonawcę wskazanego przez zjednoczenie projektowo-produkcyjne, z kolei wykonawca wystawia fakturę obejmującą wartość faktury wytwórni z doliczeniem 1,5% należności na finansowanie działalności działu koordynacji dostaw konstrukcji stalowych. Fakturę tę wykonawca przesyła wraz z listą inkasową do banku finansującego na inkaso, dołączając równocześnie zlecenie przelewu na należność zjednoczenia projektowo-produkcyjnego. Dział koordynacji dostaw konstrukcji stalowych wystawia fakturę na otrzymaną należność.

2) Zjednoczenia montażu mostów i montażu konstrukcji urządzeń przemysłowych i kotłowych, sprzedają swoją produkcję po cenach ustalonych w zatwierdzonych kosztorysach. Wymienione ceny obejmują planowany koszt własny i marżę zysku w wysokości 1%, 2% lub 3% w zależności od charakteru w jakim występuje zjednoczenie (jako generalny wykonawca 3%, jako podwykonawca 2%). Rozliczenia ze zleceńodawcami następują na podstawie rachunków przejściowych i ostatecznych zgodnie z zawartymi umowami.

Zjednoczenia wymienione powyżej fakturują otrzymane z wytwórni elementy konstrukcji stalowych na generalnego wykonawcę, gdy występują w charakterze podwykonawcy, a na inwestora — gdy działają jako generalny wykonawca. Fakturowanie następuje po wysłaniu przez wytwórnię elementów konstrukcji, przy czym w fakturze należy podać numer, datę i rodzaj dokumentu przewozowego.

3) Zjednoczenie baz usługowych rozlicza się ze zleceńodawcami wymienionymi w punkcie 2) niniejszego paragrafu według zasad przewidzianych w §§ 17 i 19 niniejszego zarządzenia, w zakresie zaś usług zaopatrzeniowych — według zasad określonych w § 19 i 20 niniejszego zarządzenia.

§ 24. Jednostki podległe Centralnemu Zarządowi Prefabrykacji rozliczają swoją produkcję według cen objętych cennikami, a w braku tych cen według planowanego kosztu własnego z doliczeniem marży zysku w wysokości 3%.

III. Podatek obrotowy i podatek od operacji nietowarowych.

§ 25. Na podstawie przepisów zawartych w uchwale Nr 62 Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1951 r. w sprawie podatku obrotowego od jednostek gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr A-12, poz. 175) oraz uchwały Nr 80 Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1951 r. w sprawie podatku od operacji nietowarowych jednostek gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr A-12, poz. 177) jednostki wykonawstwa inwestycyjnego wolne są od podatku obrotowego i od podatku operacji od nietowarowych z wyjątkiem obrotów osiągniętych przez jednostki pomocnicze produkujące materiały budowlane oraz prefabrykaty, które podlegają podatkowi obrotowemu.

IV. Podział zysku.

§ 26. Podział zysku jednostek podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego następuje według zasad zawartych w § 15 cytowanego na wstępie zarządzenia Ministra Finansów i winien znaleźć wyraz w planach produkcyjno-finansowych. Sposób rozliczeń z tytułu wpłat zysków i pokrywanie strat regulują przepisy zawarte w uchwale Nr 98 Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1951 r. w sprawie rozliczeń z budżetem centralnym z tytułu wpłat z zysku i pokrywania strat państwowych przedsiębiorstw i banków (Monitor Polski Nr A-17, poz. 225).

V. Normatywy.

§ 27. Normatywy środków obrotowych pokrywane są ze źródeł podanych w § 18 cytowanego na wstępie zarządzenia Ministra Finansów.

VI. Amortyzacja i finansowanie robót kapitalnych.

§ 28. Zasady amortyzacji i finansowania robót kapitalnych regulują przepisy cytowanego na wstępie zarządzenia Ministra Finansów w części VI, § 26 — 29, zarządzenia Ministra Finansów z dnia 22 stycznia 1951 r. w sprawie trybu udzielania kredytów antycypacyjnych na poczet amortyzacji roku następnego bez obowiązku uzyskania uprzedniej zgody Ministerstwa Finansów (Monitor Polski A-11, poz. 169) oraz przepisy rozdziału II instrukcji Ministra Finansów

z dnia 23 stycznia 1951 r. w sprawie zasad finansowania i bankowej kontroli inwestycji objętych planem inwestycyjnym na 1951 r.

VII. Stosunki między generalnym wykonawcą, podwykonawcą i zleceniodawcą.

§ 29. Jednostki działające na zasadzie pełnego lub wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego występujące w charakterze generalnego wykonawcy lub podwykonawcy obowiązane są stosować się do przepisów zawartych w § 30 powołanego na wstępie zarządzenia Ministra Finansów oraz uzupełnień zawartych w § 12 niniejszego zarządzenia.

VIII. Przepisy końcowe.

§ 30. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

27.

ZARZĄDZENIE Nr 69 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 10 maja 1951 roku

w sprawie określania przedsiębiorstw i zakładów wykonawstwa inwestycyjnego oraz jednostek budżetowych, w których powołani będą główni (starsi) księgowi.

Na podstawie § 1 punktu 2 zarządzenia Przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1950 r. w sprawie wykonania uchwały Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1950 roku w sprawie praw i obowiązków głównych (starszych) księgowych przedsiębiorstw i zakładów uspołecznionych (Monitor Polski Nr A-68, poz. 806) oraz na podstawie § 3 uchwały Nr 112 Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1951 r. w sprawie praw i obowiązków głównych (starszych) księgowych jednostek budżetowych (Monitor Polski Nr A-18, poz. 234) zarządzam, co następuje:

§ 1. Na czele komórek księgowości w jednostkach, działających na zasadzie pełnego rozrachunku gospodarczego, stoją główni księgowi.

§ 2. Na czele komórek księgowości w jednostkach, działających na zasadzie pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego stoją główni księgowi, jeżeli przedsiębiorstwa lub zakłady:

a) podległe Centralnemu Zarządowi Budownictwa Śląsk
Centralnemu Zarządowi Budownictwa Południe-Wschód
Centralnemu Zarządowi Budownictwa Północny-Wschód
Centralnemu Zarządowi Budownictwa Zachód
Centralnemu Zarządowi Robót Specjalnych
Centralnemu Zarządowi Konstrukcji Stalowych
Zarządowi Budowy Metro

zatrudniają więcej, niż 300 pracowników na jedną zmianę,

b) podległe Centralnemu Zarządowi Montażu Urządzeń Elektrycznych
Centralnemu Zarządowi Instalacji Przemysłowych

zatrudniają więcej, niż 200 pracowników na jedną zmianę,

c) podległe Centralnemu Zarządowi Prefabrykacji
Centralnemu Zarządowi Mechanizacji
Centralnemu Zarządowi Zaopatrzenia
Centralnemu Zarządowi Biur i Projektów

zatrudniają więcej, niż 150 pracowników na jedną zmianę.

§ 3. Na czele komórek księgowości w jednostkach niewymienionych w § 1 i § 2 niniejszego zarządzenia oraz w jednostkach, działających na zasadzie ograniczonego rozrachunku gospodarczego, a korzystających z uprawnienia prowadzenia pełnej księgowości i sporządzania samodzielnego bilansu i rachunku wyników, stoją starsi księgowi.

§ 4. W uzasadnionych przypadkach na wniosek właściwego Centralnego Zarządu, zaopiniowany przez Departament Księgowości mogą być za zgodą Ministra Budownictwa Przemysłowego powołani główni księgowi w jednostkach, działających na zasadach wewnętrznego, ograniczonego rozrachunku gospodarczego.

§ 5. W jednostkach, budżetowych, podległych bezpośrednio Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego, na czele komórek księgowości stoją główni księgowi.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

28.

ZARZĄDZENIE Nr 79 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 2 czerwca 1951 roku

w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji o kwartalnych planach zaopatrzenia materiałowego.

W związku z postanowieniami instrukcji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 26 o sporządzeniu planów produkcyjno-finansowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych na 1951 r. zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Zjednoczenia i przedsiębiorstwa budowlano-montażowe podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego zobowiązane są od sporządzenia kwartalnych planów zaopatrzenia materiałowego.

2. Tryb i terminy opracowania planów reguluje instrukcja stanowiąca załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Plan zaopatrzenia materiałowego winien być sporządzony poraz pierwszy na III kwartał bieżącego roku w następujących terminach:

- 1) opracowanie zestawień ZK-1 do dnia 15 czerwca 1951 r.,
- 2) opracowanie zbiorczych planów zaopatrzenia zjednoczeń i przedsiębiorstw do dnia 5 lipca 1951 r.,
- 3) opracowanie zbiorczych planów centralnych zarządów — do dnia 12 lipca 1951 r.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

Załącznik do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 79 z dnia 2 czerwca 1951 r.

INSTRUKCJA

w sprawie opracowania kwartalnych planów zaopatrzenia materiałowego.

W s t ę p.

Instrukcja PKPG Nr 26 o sporządzeniu planów produkcyjno-finansowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych na rok 1951 (część I, rozdział V) stwierdza, że przedsiębiorstwa budowlano-montażowe „będą opracowywać, oddzielnie plany

kwartalne, które służyć będą jako operatywne narzędzia kierownictwa pozwalające dostosować zmienny w budownictwie front i dynamikę robót do zadań planowego okresu“.

Na odcinku zaopatrzenia materiałowego plany kwartalne powinny wynikać ze szczegółowo określonych zadań produkcyjnych na kwartał oraz powinny stanowić podstawę do operatywnej realizacji zaopatrzenia. W tym celu kwartalne plany zaopatrzenia powinny charakteryzować się następującymi cechami:

- 1) plany kwartalne powinny być sporządzane na szczeblu jednostek bezpośrednio zużywających materiały (budowy, zakłady produkcji pomocniczej, jednostki usługowe itp.),
- 2) plany kwartalne powinny zawierać pełną specyfikację materiałów niezbędną do ich realizacji z dokładnym podaniem gatunków, wymiarów, wagi itp.

Kwartalne plany zaopatrzenia powinny stanowić zasadniczą podstawę do udzielania zamówień na materiały. Jedynie w zakresie materiałów, które muszą być zamawiane w terminach wcześniejszym od terminów opracowania planów kwartalnych, zamówienia powinny być składane na podstawie planu dostaw opracowanego w skali rocznej z podziałem na kwartały. Plany kwartalne stanowić będą, w tych przypadkach, podstawę do sporządzania dodatkowej specyfikacji sortymentowej zamówień oraz podania adresów wysyłkowych zamówionych dostaw.

I. Tryb opracowania planów kwartalnych.

Kwartalne plany zaopatrzenia materiałowego powinny być sporządzane w następującym trybie:

- 1) poszczególne jednostki organizacyjne podległe — zjednoczeniom budowlano-montażowym, a więc budowy, zakłady produkcji pomocniczej, jednostki usługowe itp., powinny sporządzać kwartalne zestawienia planowego zużycia materiałowego (wg załączonego wzoru ZK-1).

Zestawienia te powinny zawierać zasadniczo pełny wykaz potrzebnych materiałów ujęty w specyfikacji wymaganej przy składaniu zamówień. Jedynie drobne, nie dające się przewidzieć potrzeby mogą być ujęte w zbiorczej pozycji wartościowej.

Zestawienia ZK-1 powinny być przedstawiane w dwóch egz. w nadrzędnych zarządach budowlano-montażowych (ZBM) w terminie do dnia 15-go drugiego miesiąca przed rozpoczęciem kwartału.

Jednostki podległe bezpośrednio zjednoczeniu powinny przedstawiać zestawienia ZK-1 w tym samym terminie w zjednoczeniu.

- 2) Zarządy budowlano-montażowe powinny podać otrzymane zestawienia analizie w kierunku zbadania rzeczowego uzasadnienia zgłaszanych zapotrzebowań.

Następnie ZBM powinny oznaczyć w rubryce „Uwagi“ ze stawień ZK-1 te pozycje materiałowe, które dostarczone będą budowom ZBM bez pośrednictwa służby zaopatrzenia zjednoczenia.

Po wprowadzeniu tych oznaczeń, ZBM przedstawia zestawienia ZK-1 w jednym egzemplarzu zjednoczeniu w terminie do dnia 22-go drugiego miesiąca przed rozpoczęciem kwartału, drugi egzemplarz zatrzymując zaś do wykorzystania przy realizacji zaopatrzenia.

3. Na szczeblu zjednoczenia:

- a) zgodnie z przedstawionym wyżej trybem, zjednoczenie powinno rozporządzać:
  - zestawieniami ZK-1 otrzymanymi z jednostek podległych bezpośrednio zjednoczeniu,
  - zestawieniami ZK-1 otrzymanymi za pośrednictwem zarządów budowlano-montażowych,

- b) zjednoczenie powinno opracować dodatkowo plan zużycia na cele budów, które mają być uruchomione po okresie planowania oraz na inne cele nie uwzględnione w zestawieniach źródłowych ZK-1,
- c) dane, o których mowa wyżej w punktach a) i b), powinny określić całość planowania zużycia na dany kwartał,
- d) w celu ustalenia planowanego zaopatrzenia materiałów, zjednoczenie powinno obliczyć — obok planowanego zużycia — również i przewidywany poziom zapasów na początek kwartału oraz planowany stan zapasów na koniec kwartału,
- e) ponieważ, w zależności od zmian poziomu zapasów, planowane zapotrzebowanie może być większe, równe lub mniejsze od planowanego zużycia, należy przeprowadzić obliczenie planowanego zapotrzebowania stosując rachunek:

$$\text{planowane zużycia} + \text{zapas na koniec kwartału} - \text{zapas na początek kwartału}$$
- f) na odcinku materiałów posiadanych w nadmiarze przedstawionych do upłynięcia lub materiałów odstępowych w formie deputatów itp., wystąpić może dodatkowo planowana sprzedaż.

W tych przypadkach — planowane zapotrzebowanie obliczone być powinno na podstawie rachunku:

- g) planowane zapotrzebowania są w zasadzie równoznaczne z planowanymi dostawami materiałów, ustalają one ile materiału należy zamówić i dostarczyć.

Jedynie w zakresie materiałów, które są wytwarzane w zakładach produkcji pomocniczej podległych zjednoczeń, należy obliczyć ile materiału będzie dostarczone z produkcji własnej, ile zaś pozostaje do dostawy z produkcji obcej. Obliczenia takie należy przeprowadzić w formie bilansów wyrobów produkcji pomocniczej, zgodnie z zasadami ustalonymi przy planowaniu rocznym (wzór BM-4 pom b-ZC instrukcji Nr 26).

Przedstawione wyżej obliczenia, należy ująć w formie ewidencji omówionej szczegółowo w załączniku do niniejszego pisma.

Ewidencja ta przedstawiać będzie szczegółowo, ujęte ilościowo, opracowanie kwartalnego planu zaopatrzenia, pozwalające zjednoczeniu określić ile jakich materiałów należy dostarczyć poszczególnym jednostkom.

Sporządzone w ten sposób ilościowe opracowanie planu zapotrzebowania musi być uzgodnione z planem finansowym zjednoczenia. W tym celu zjednoczenie powinno opracować zbiorczy plan zaopatrzenia (ilościowo-wartościowy) na formularzach wg wzoru Bm-4-ZC (instrukcji Nr 26) oraz na jego podstawie zbiorczy plan obrotów materiałowych wg wzoru Bm-6-ZC (instrukcji Nr 26).

Zbiorczy plan zaopatrzenia (Bm-4-ZC) powinien być opracowany w formie skróconej, a mianowicie:

- a) należy wyszczególnić i ująć w jednostkach ilości i wartości jedynie te pozycje materiałowe, które ustalone zostały w wykazie materiałów ujmowanych sprawozdaniami B-10 i B-11 instrukcji Głównego Urzędu Statystycznego na 1951 r.
- b) pozostałe pozycje materiałowe występujące w kwartalnym planie zaopatrzenia mogą być ujęte w zbiorczych pozycjach wartościowych (na każdym zestawieniu Bm-4-ZC dla grupy wg układu rodzajowego),
- c) obowiązuje wypełnianie rubryk 22—25 wzoru Bm-4-ZC, natomiast szczegółowy podział planowanego zużycia w rubrykach 6—21 może być pominięty.

Przy sporządzaniu planu obrotów materiałowych (Bm-6-ZC) należy wypełnić w poziomie pozycje 1—7 oraz 16—20.

Plany obrotów materiałowych (Bm-6-ZC) powinny być uzgodnione z działem finansowym, szczególnie pod kątem widzenia zgodności limitów zakupu, zużycia oraz zapasów.

Plany Bm-4-ZC, Bm-6-ZC oraz Bm 4 pom b-ZC powinny być przedstawione przez zjednoczenie nadrzędnemu centralnemu zarządowi w terminie do dnia 10-go, miesiąca poprzedzającego kwartał.

4. Centralne zarządy powinny opracować zbiorcze plany Bm-4-ZC, Bm-6-ZC oraz Bm1 pom b-ZC oraz przedstawić je w Centralnym Zarządzie Zaopatrzenia w terminie do dnia 20-go, miesiąca poprzedzającego kwartał.

II. Realizacja planów kwartalnych.

1) Realizacja kwartalnych planów zaopatrzenia powinna przebiegać w oparciu o ewidencję zapotrzebowań oraz źródłowe zestawienia ZK-1.

2) Zgodnie z zarządzeniem Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 27 lutego 1951 r. Nr 19 poszczególne budowy zobowiązane zostały do zgłaszania miesięcznych zapotrzebowań materiałowych wg wzoru OP-2.

Zapotrzebowania OP-2, zgłaszane do zjednoczeń w terminie do dnia 28-go miesiąca poprzedzającego okres planu, stanowią instrument szczegółowej korekty danych zgłaszanych uprzednio w ramach planu kwartalnego.

3) Służba zaopatrzenia winna śledzić wszelkie istotne zmiany zachodzące w planie produkcji już po sporządzeniu kwartalnego planu zaopatrzenia w tym celu, by wynikające zmiany w zapotrzebowaniach materiałowych zostały uwzględnione na odcinku realizacji dostaw.

4) Poza trybem zgłaszania zapotrzebowań OP-2 oraz korekty zestawień ZK-1 potrzeby materiałowe mogą być zgłaszane zjednoczeniu w trybie zapotrzebowań doraźnych.

Zapotrzebowania doraźne mogą być składane jedynie w następujących przypadkach:

- a) w przypadkach działania siły wyższej (np. awaria),
- b) w odniesieniu do drobnych pozycji materiałowych, których ilościowe wyszczególnienie w planach kwartalnych i zapotrzebowaniach miesięcznych nie było możliwe i które były w tych planach zawarte w zbiorczej pozycji wartościowej „inne“.

Załącznik Nr 1 do instrukcji w sprawie opracowania kwartalnych planów zaopatrzenia materiałowego

Jednostka (budowa Zakład)

ZESTAWIENIE PLANOWANEGO ZUŻYCIA MATERIAŁOWEGO

na . . . . . kwartał 1951 rok

Wzór ZK-1

Lp	Nr branży z pozycji wykazu Nr 29	Nazwa materiału	Jedn. miary	Planowane zużycie				Uzasadnienie	Uwagi
				I miesiąc	II miesiąc	III miesiąc	Razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Załącznik Nr 2 do instrukcji w sprawie opracowania kwartalnych planów zaopatrzenia materiałowego

PRZYKŁADOWY SCHEMAT EWIDENCJI ZAPOTRZEBOWAŃ MATERIAŁOWYCH DO PLANU KWARTALNEGO

Lp	Nazwa materiału	Jedn. miary	Budowa Nr			Budowa Nr			Razem w Zjednoczeniu						Uwagi					
			Planow. zużycie			Planow. zużycie			Planow. zużycie			Zapasy				Planowane zapotrzebowanie				
			Zapasy	I miesiąc	II miesiąc	III miesiąc	Zapasy	I miesiąc	II miesiąc	III miesiąc	I miesiąc	II miesiąc	III miesiąc	Razem			Rzeczyste	Przewid. na początek	Planowane na koniec	Sprzedż
4	5	6	7	8	9	10	11	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X

Biorąc pod uwagę, że sprawność realizacji zaopatrzenia zależy w znacznej mierze od dostatecznie wczesnego sprecyzowania potrzeb oraz zabezpieczenia odpowiednich dostaw, należy dołożyć wszelkich starań, aby zmiany zgłaszane w opisanym wyżej trybie w stosunku do ustaleń planu kwartalnego, były ograniczone do jak najmniejszych rozmiarów, nieuniknionych w istniejących warunkach produkcji. W tym celu służba zaopatrzenia materiałowego, powinna zacieśnić współpracę ze służbą produkcyjno-techniczną, zwracając szczególnie uwagę na bezwzględne powiązanie planów zaopatrzenia z rzeczowymi planami produkcji.

III. Kontrola wykonania planów zaopatrzenia.

Instrumentem kontroli wykonania kwartalnych planów zaopatrzenia materiałowego są sprawozdania B-10 i B-11, których sporządzanie nakazane zostało Instrukcją w sprawie statystycznej kontroli wykonania planów uspołecznionych przedsiębiorstw budowlano-montażowych.

W sprawozdaniu B-10:

- rubryka 6 powinna być wypełniona na podstawie rubryki 30 kwartalnego planu zaopatrzenia Bm-4-ZC,
- rubryka 7 powinna być wypełniona na podstawie rubryki 32 kwartalnego planu zaopatrzenia Bm-4-ZC.

29.

ZARZĄDZENIE Nr 82

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 4 czerwca 1951 r.

w sprawie sporządzenia operatywnych planów funduszu płac przez zarządy budowlane, zjednoczenia (przedsiębiorstwa wydzielone) i centralne zarządy.

Celem umożliwienia ścisłej kontroli wydatków na place, niezbędnej dla realizacji planu obniżenia kosztów własnych, oraz wzrostu przeciętnej płacy poprzez lepszą organizację robót i zmniejszenie przerostów osobowych zarządzam, co następuje:

§ 1. Począwszy od 1 lipca 1951 r. centralne zarządy, zjednoczenia i zarządy budowlane obowiązane są opracowywać kwartalne i miesięczne operatywne plany funduszu płac.

§ 2. Kwartalne i miesięczne operatywne plany funduszu płac należy opracowywać na podstawie operatywnych planów produkcyjnych, w dostosowaniu do obowiązującego rocznego planu zatrudnienia i funduszu płac.

§ 3. Wytyczne do ustalenia planu funduszu płac podaje załączona tymczasowa instrukcja.

§ 4. Plany operatywne funduszu płac opracowują komórki zatrudnienia i płac w porozumieniu z komórkami planowania i produkcji.

§ 5. Plany funduszu płac zatwierdzają każdorazowo zjednoczenia dla zarządów budowlanych, a centralne zarządy dla zjednoczeń.

Zbiorcze plany funduszu płac dla centralnych zarządów zatwierdza Minister Budownictwa Przemysłowego, po przedstawieniu przez Departament Zatrudnienia i Płac.

§ 6. Zjednoczenia i zarządy budowlane obowiązane są do rozdziału funduszu płac na poszczególne odcinki, place budów, zakłady produkcji pomocniczej i grupy usługowe w granicach zatwierdzonych planów funduszu płac.

§ 7. Zarządzenie niniejsze nie dotyczy bankowej kontroli funduszu płac, jak również terminów przedkładania zatwierdzonych planów do Oddziału Banku finansującego, regulowanych odrębnymi zarządzeniami, z tym, że kwartalny plan

funduszu płac, sporządzony dla celów kontroli bankowej, musi być zgodny z zatwierdzonym kwartalnym planem operatywnym.

§ 8. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

Załącznik do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego nr 82 z dnia 4 czerwca 1951 r.

INSTRUKCJA

o sporządzaniu operatywnych planów funduszu płac przez zarządy budowlane, zjednoczenia (przedsiębiorstwa wydzielone) i centralne zarządy.

A. Zasady ogólne

1. Do sporządzania planów wg niniejszej instrukcji obowiązane są Zarządy budowl. (przedsiębiorstwa wydzielone) i Zjednoczenia Centralne Zarządy sporządzają plany zbiorcze.

2. Operatywny plan funduszu płac sporządza się dla:

- a) produkcji podstawowej, wykonanej własnymi siłami,
- b) produkcji pomocniczej,
- c) usług,
- d) działalności poza-zakładowej,
- e) zarządu zjednoczenia.

3. Podstawą do sporządzania planu funduszu płac jest plan zatrudnienia oraz stosowane systemy wynagrodzenia za pracę.

4. Plan winien być skontrolowany danymi statystycznymi z okresu ubiegłego, z uwzględnieniem wprowadzonych usprawnień organizacyjno-technicznych na okres planowany.

5. Plan operatywny kwartalny i miesięczny na szczeblu Zjednoczeń (przedsiębiorstw wydzielonych) i zarządów budowlanych jest planem wskaźnikowym.

Wskaźniki planu miesięcznego nie mogą w skali kwartalnej pogarszać wskaźników kwartalnych, a wskaźniki kwartalne w skali rocznej — wskaźników zatwierdzonych w planie rocznym.

6. Projekty kwartalnych planów funduszu płac zjednoczenia (przedsiębiorstwa wydzielone) przedkładają do centralnych zarządów w terminie do dnia 8-go miesiąca poprzedzającego dany kwartał, a projekty planów miesięcznych do dnia 17-go miesiąca poprzedzającego miesiąc planowany.

7. Centralne Zarządy obowiązane są:

- a) stwierdzić, czy plany odpowiadają programowi produkcji,
- b) czy wskaźniki techniczno-ekonomiczne mają uzasadnienie i są zgodne z założeniami przyjętymi do planów rocznych i kwartalnych,
- c) czy plan dostatecznie mobilizuje możliwości przedsiębiorstwa i nie zawiera ukrytych rezerw.

Po skorygowaniu planów zjednoczeń centralnych zarząd opracowuje swój plan zbiorczy, który przesyła Departamentowi Zatrudnienia i Płac — plan kwartalny do 12-go m-ca poprzedzającego dany kwartał, plan miesięczny do 21-go m-ca poprzedzającego m-c planowany.

8. Po zatwierdzeniu projektów planów funduszu płac przez Ministra Budownictwa Przemysłowego Centralne Zarządy zatwierdzają plany dla Zjednoczeń, polecając uwzględnić te zmiany, które zostały wprowadzone przy akceptowaniu planu.

Plany operatywne odcinków, placów budów i wydzielonych jednostek organizacyjnych winny być im podane do wiadomości: kwartalne na 7 dni przed rozpoczęciem kwartału, miesięczne przed rozpoczęciem miesiąca.

9. Zatwierdzone plany stanowią podstawę do gospodarowania siłą roboczą i kontroli zużycia środków finansowych. Fundusz płac w planie kwartalnym zgłaszanym do banku finansującego musi być zgodny z funduszem zatwierdzonym w kwartalnym planie operatywnym. Miesięczny, operatywny plan funduszu płac może wprowadzać zmiany w stosunku do planu złożonego do banku finansującego, o ile są one uzasadnione zmianą operatywnego planu produkcji. Zmian tych nie przedstawia się do banku — plany złożone koryguje się wg zasad instrukcji bankowej.

10. W ramach zatwierdzonych planów Zjednoczenia (Zarządy budowlane) opracowują plany operatywne dla odcinków i placów budów, oraz innych wydzielonych jednostek, biorących za podstawę, skorygowane przez siebie zapotrzebowania na siłę roboczą i fundusz płac.

Rozdział siły roboczej i funduszu płac przez zjednoczenia winien uwzględniać stan organizacyjny, zadania dla poszczególnych grup wykonawczych, oraz stopień zmechanizowania robót.

11. Zmiany zatwierdzonego planu mogą być przeprowadzone jedynie za zgodą tej jednostki, która plan zatwierdziła.

B. Wytyczne szczegółowe

12. Plany operatywne funduszu płac sporządza się wg wzoru podanego w załączeniu. Podział pracowników na grupy winien być zgodny z zasadami podanymi w Instrukcji Nr 26 PKPG, o sporządzaniu planów gospodarczych oraz instrukcjami o sprawozdawczości.

13. Plan funduszu płac sporządza się:

- a) w produkcji podstawowej dla
  - 1) robotników produkcyjnych
  - 2) junaków Służby Polsce
  - 3) robotników usług produkcyjnych (warsztaty naprawcze i prod. pomocnicza niewyodrębn. na placu budowy)
  - 4) robotników gospodarczych z wyodrębn. straży przem. i przeciwpożarowej
  - 5) uczniów
  - 6) pracowników inżynieryjno-technicznych
  - 7) pracowników administracyjno - biurowych;
- b) w produkcji pomocniczej dla
  - 1) robotników produkcyjnych
  - 2) robotników gospodarczych
  - 3) uczniów
  - 4) pracowników inż.-techn.
  - 5) pracowników administracyjno - biurowych;
- c) w usługach oraz
- d) w działalności pozazakładowej dla
  - 1) pracowników fizycznych
  - 2) pracowników umysłowych;
- e) w zarządzie zjednoczenia dla
  - 1) pracowników fizycznych
  - 2) pracowników inżynieryjno-technicznych
  - 3) pracowników admin.-biurowych.

1) Plan zatrudnienia.

a) Produkcja podstawowa.

14. Przeciętną liczbę robotników produkcyjnych oblicza się na podstawie planu produkcji (do wykonania własnymi siłami) oraz ustalonej na okres planowany wydajności pracy (wartości przerobu na godzinę robotnika produkcyjnego).

Ilość robotników wynika z ogólnej ilości godzin, potrzebnej do wykonania zadań produkcyjnych i godzin efektywnej pracy w kwartale — (miesiącu) jednego robotnika. Orientacyjnie można przyjąć następujące ilości godzin na rok 1951 (przeciętnie dla całej załogi):

Tablica 1

Miesiąc	normalny czas pracy	urlop wyp. i okolicz.	delegacje i kursy	choroby	inne uspr.	przerwy atmosf.	efektywny czas pracy
styczeń	194	9	2	5	1	10	167
luty	184	9	2	5	1	10	157
marzec	198	8	2	5	2	8	173
1 kwartał							497
kwiecień	192	9	1	4	3	—	175
maj	192	7	1	3	2	—	179
czerwiec	198	7	1	3	2	—	185
2 kwartał							539
lipiec	200	11	1	3	3	—	182
sierpień	200	8	1	3	3	—	185
wrzesień	190	7	1	3	2	—	177
3 kwartał							544
październik	208	6	1	3	3	—	195
listopad	192	6	1	4	1	—	180
grudzień	180	5	1	5	1	8	160
4 kwartał							535
Razem	2328	92	15	46	24	36	2.115

Podane liczby godzin opuszczonych w rzeczywistości będą ulegać odchyleniom.

Zjawisko to należy badać i ustalać przyczyny odchylenia.

Przerwy z przyczyn atmosferycznych planuje się tylko dla tych robót, które przy złych warunkach atmosferycznych muszą być wstrzymywane.

Nieobecności nieusprawiedliwionej nie uwzględnia się w planie. Liczbę godzin pracy normalnej powiększa się w przypadku konieczności o pracę w godzinach nadliczbowych, w granicach przewidzianych w planie rocznym.

Plan zatrudnienia robotników produkcyjnych winien być ustalony tak, aby ilość ich nie ulegała w ciągu roku większej zmianie.

15. Junaków Służby Polsce należy planować wg zawartych umów i stopnia pokrycia zapotrzebowania. Przy planowaniu należy uwzględnić czasokres pracy junaków.

16. Liczba robotników usług produkcyjnych w niewyodrębnionych warsztatach naprawczych na placu budowy, zależy od faktycznych potrzeb i stanowisk roboczych. Do grupy tej wlicza się również robotników niewyodrębnionej produkcji pomocniczej na placu budowy, wykonywanej tylko na potrzeby tej budowy np. ukop piasku do zapraw na placu budowy.

17. Podstawą dla planu zatrudnienia robotników gospodarczych jest ilość stanowisk przewidziana do obsługi. Pracowników straży przemysłowej i przeciwpożarowej wykazuje się oddzielnie w grupie pracowników gospodarczych.

Ilość robotników gospodarczych łącznie ze strażą ustala się na ok. 7% robotników produkcyjnych.

18. Planowanie zatrudnienia pracowników inżynieryjno-technicznych i administracyjnych w jednostkach administracyjnych winno się opierać na zatwierdzonych schematach organizacyjnych i planie etatów osobowych. Ilość pracowników umysłowych bezpośrednio obsługujących produkcję jest zależna od potrzeb produkcji.

Procentowy udział pracowników inżynieryjno-technicznych i administracyjnych w ogólnym stanie zatrudnienia jest po-

dany we wskaźnikach dyrektywnych dla poszczególnych zjednoczeń.

Do pracowników technicznych zalicza się również tych pracowników nie posiadających wykształcenia technicznego, którzy wykonują czynności wymagające kwalifikacje inżyniera lub technika. Stanowiska te winny być w jednolity sposób zaliczone w planie, jak i w sprawozdaniach z wykonania planu.

b) Produkcja pomocnicza.

19. Plan zatrudnienia robotników produkcyjnych — winien być ustalony w sposób podany dla produkcji podstawowej tj. w oparciu o plan produkcji i planowaną wydajność pracy robotnika produkcyjnego. W zjednoczeniu plany winny być sporządzone dla poszczególnych branż. Zjednoczenie przesyła zbiorczy projekt planu do Centralnego Zarządu; plany branżowe służą jako jego uzasadnienie.

Liczba robotników gospodarczych może się różnić dla poszczególnych branż w zależności od stopnia zmechanizowania i rozmieszczenia zakładów.

Liczba pracowników umysłowych nie powinna przekraczać 10% ogólnej liczby zatrudnionych (nie licząc pracowników zjednoczenia).

c) Usługi.

20. Do grupy usług zalicza się: 1) bazy sprzętu, 2) transport, 3) inne usługi jak magazyny centralne, wyodrębnione warsztaty naprawcze.

Liczbę pracowników fizycznych ustala się w zależności od ilości posiadanego sprzętu i stopnia jego zużycia, ilości środków transportowych, współczynnika zmienności ich pracy, zakresu robót.

Grupa transportowa nie obejmuje transportu wewnętrznego na placu budowy, który wchodzi do produkcji podstawowej.

d) Działalność pozazakładowa.

21. Grupa ta obejmuje pracowników pozaprodukcyjnych, których wynagrodzenia nie obciążają kosztów produkcji (administracja domów mieszkalnych, kwater robotniczych, a także biura projektów i biura organizacji robót w zjednoczeniach budowlanych, o ile ich koszty utrzymania pokrywa inwestor).

e) Zarząd Zjednoczenia.

22. W zarządzie Zjednoczenia należy uwzględnić pracowników komórek ciągłości b. przedsiębiorstw budowlanych.

2) Plan funduszu płac.

23. Plan funduszu płac obejmuje:

1) Wynagrodzenie za czas przepracowany:

- płace zasadnicze z nadwyżką akord. robotników akordowych.
- płace zasadnicze i ew. premie robotników dniówkowych
- dotatki
- dopłaty i należności za godziny nadliczbowe,
- płace zasadnicze, dodatki i premie pracowników umysłowych.

2) Wynagrodzenie za czas nieprzepracowany: urlopy wypoczynkowe, okolicznościowe wg układu zbiorowego, delegacje i kursy (tylko w zakresie, w którym istnieje obowiązek opłacania przez przedsiębiorstwo), wynagrodzenia radców zakładowych zwolnionych w myśl przepisów od pełnienia czynności zawodowych, odprawy przy powołaniu do służby

wojskowej. Ilość godzin płatnych nieprzepracowanych winna wynosić 5—8% godzin przepracowanych (porównaj tabelę 1).

24. Operatywny miesięczny i kwartalny plan funduszu płac oblicza się na podstawie planowanej ilości godzin przepracowanych (normalnych i nadliczbowych) pracowników fizycznych, przeciętnej liczbie pracowników umysłowych oraz przeciętnej godzinowej płacy robotników, obejmującej należność za czas przepracowany i nieprzepracowany płatny, i przeciętnej miesięcznej płacy pracowników umysłowych.

a) Robotnicy produkcyjni.

25. Przeciętną płacę godzinową robotników produkcyjnych ustala się na podstawie kwalifikacji robotników, procentu zakordowania robót i procentu wykonania norm.

26. Płaca zasadnicza i nadwyżki akordowe.

Przeciętna płaca podstawowa robotników akordowych zatrudnionych przy robotach budowlano-montażowych w I-iej strefie wynosi, zależnie od rodzaju budowy, od 2,05 zł/g. (hala przemysłowa) do 2,15 zł/g (budynek administracyjny) — średnio 2,11 zł/g, a razem z zachętą 185% 2,50 zł/g.

(Obliczono na podstawie: Wskaźniki pomocnicze do planów produkcyjnych przedsiębiorstw budowlano-montażowych na rok 1951, część II — robocizna i prace sprzętu — wydanie PKPG Nr 58).

Rzeczywista płaca z nadwyżką akordową będzie zależna od stopnia wykonania norm. Np. przy 140% wykonania norm przeciętna płaca bez oddatków wynosi 3,50 zł/g.

Przeciętna płaca zasadnicza robotnika dniówkowego w I-iej strefie wynosi około 1,90 zł/g (roboty niezakordowane wymagają przeciętnie niższych kwalifikacji).

Przeciętną płacę robotników akordowych i dniówkowych łącznie oblicza się wg wzoru:

$$p = \frac{a \times n \times z + d (100 - z) \times 100}{100 \times 100}$$

gdzie: p — przeciętna płaca godzinowa robotnika produkcyjnego,

n — procent wykonania norm przez robotników akordowych,

z — procent zakordowania robót,

a — przeciętna płaca podstawowa robotników akordowych,

d — przeciętna płaca podstawowa robotników dniówkowych.

Na procent wykonania norm i stopień zakordowania robót wpływają warunki atmosferyczne. W okresie zimowym 1951 r. zakordowanie robót wynosiło około 70%, a średnie wykonanie norm około 130%. W drugim półroczu 1951 r. zakordowanie robót winno być 85 do 90% — wykonanie norm około 150%.

Obliczenie przeciętnej płacy podstawowej w zależności od stopnia zakordowania robót i procentu wykonania norm podaje następująca tabelka (dla strefy I-iej):

Tablica 2

$\frac{0}{\%}$ zakordowania »z«	przeciętna płaca przy wykonywaniu norm w $\frac{0}{\%}$ »n«										
	100	110	120	130	140	150	160	170	180	190	200
40	2,14	2,24	2,34	2,44	2,54	2,64	2,74	2,84	2,94	3,04	3,14
50	2,20	2,32	2,45	2,57	2,70	2,82	2,95	3,07	3,20	3,32	3,45
60	2,26	2,41	2,56	2,71	2,86	3,01	3,16	3,31	3,46	3,61	3,76
70	2,32	2,49	2,67	2,84	3,02	3,19	3,37	3,54	3,72	3,89	4,07
80	2,38	2,58	2,78	2,98	3,18	3,38	3,58	3,78	3,98	4,19	4,38
90	2,44	2,66	2,89	3,11	3,34	3,56	3,79	4,01	4,24	4,46	4,69
100	2,50	2,75	3,00	3,25	3,50	3,75	4,00	4,25	4,50	4,75	5,00

Podane przeciętne płace godzinowe odnoszą się do robót ogólnych budowlanych przy asortymencie urozmaiconym. Dla robót specjalnych wzgl. robót budowlanych przy wyrażonej przewadze pewnych asortymentów płace będą się odpowiednio różnić w zależności od wymaganych kwalifikacji robotników.

Tak np. przy wykonywaniu robót w podanych niżej asortymentach należy zastosować w stosunku do płac przeciętnych następujące współczynniki (orientacyjnie):

Tablica 3

asortyment robót	współczynnik
Roboty ziemne — ręczne	0,83
„ murarskie	1,05
„ betonowe i żelbetowe	0,97
„ ciesielskie	1,06
„ tynkowe	1,08
„ stolarskie	1,18
„ malarskie	1,10

Dla otrzymania przeciętnych płac w strefie III-ej i III-ej liczby z tablicy 2 należy przemnożyć przez współczynnik:

II strefa	— 0,925 (92 5%)
III strefa	— 0,85 (85/85%)

Przykład: przewiduje się zakordowanie robót ogólnobudowlanych w 80% i przeciętne wykonanie norm w 140%.

Przeciętna płaca bez dodatków winna wynosić:

I strefa	— 3,18 zł/g
II strefa	— 2,94 „ (3,18 x 0,925)
III strefa	— 2,70 „ (3,18 x 0,85)

27. Dodatki.

Dodatki obejmują następujące pozycje (obliczenie przykładowe):

- a) dla brygadzystów — 10% załogi po 20% od 2,95 zł. = 0,06 zł/g
(2,95 — przeciętna płaca podstawowa brygadzisty).
  - b) za specjalne warunki pracy dla 6% załogi po 25% = 0,03 zł/g
  - c) inne (np. za nauczanie itp.) = 0,02 zł/g
- r a z e m** 0,11 zł/g

28. Dopłaty za godziny nadliczbowe.

Przewiduje się godziny nadliczbowe w ilości około 3% godzin normalnie przepracowanych, w tym 2% będą stanowiły godziny z dopłatą 50%, a 1% z dopłatą 100%-wą. Jeśli roboty są zakordowane w 80% to płacę podstawową (łącznie z dodatkiem dla robót zakordowanych) przyjąć można na 2,38 zł/g — por. tab. 2 kol. 1 t.j. za wykonanie norm w 100%.

Obliczenie dopłaty przeciętnej na każdą godzinę przepracowaną (normalna i nadliczbową)

$$\frac{2,38 (0,50 \times 0,02 + 1,00 \times 0,01)}{1,00 + 0,03} = 0,05 \text{ zł/g}$$

Razem przeciętna efektywna płaca za godzinę pracy wyniesie (I strefa):

płaca zasadnicza z nadwyżką akordową	3,18 zł/g
dodatki	0,11 zł/g
dopłaty za godziny nadliczbowe	0,05 zł/g
r a z e m	3,34 zł/g

Dodatki za specjalne warunki pracy i dopłaty za godziny nadliczbowe planuje się tylko dla tych robót, na których może one mieć zastosowanie.

29. Wynagrodzenie za czas nieprzepracowany płatny.

Dla obliczenia całkowitego funduszu płac należy więc ustalić:

- a) ogólną ilość godzin przepracowanych (normalnych i nadliczbowych),
- b) ogólną ilość płatnych nieprzepracowanych godzin,
- c) przeciętną płacę za 1 godzinę płatną (przepracowaną i nieprzepracowaną).

W planie funduszu płac na 1951 jak i w sprawozdaniach z wykonania planu do płac godzinowych wliczono zarówno płace za czas przepracowany jak i za czas nieprzepracowany. W związku z tym w r. 1951 przeciętną płacę godzinową należy obliczać jako iloraz całkowitego funduszu płac przez liczbę godzin przepracowanych jest to, teoretyczna wartość płacy na 1 godzinę przepracowaną.

Rozróżniamy więc:

- a) przeciętną płacę za godzinę płatną t.j. płacę jaka przysługuje robotnikowi za każdą godzinę płatną (przepracowaną i nieprzepracowaną),
- b) przeciętną płacę teoretyczną przypadającą na godzinę przepracowaną.

Przeciętna płaca za godzinę płatną:

$$p = \frac{F}{g + o} = \frac{F}{g + g \times t} = \frac{F}{g(1 + t)}$$

Przeciętna płaca na godzinę przepracowaną:

$$p_1 = \frac{F}{g} = \frac{F}{g(1 + t)} \times (1 + t) = p(1 + t)$$

gdzie p — przeciętna płaca za godzinę płatną,
p₁ — przeciętna płaca na godzinę przepracowaną,
F — całkowity fundusz płac za czas przepracowany,
g — ogólna ilość godzin (fundusz godzin) przepracow.,
o — ogólna ilość godzin opuszczonych płatnych,
t — stosunek godzin opuszczonych płatnych do przepracowanych.

Przeciętna płaca na godzinę przepracowaną jest wyższa od przeciętnej płacy za godzinę płatną o t% t.j. o procent jaki stanowią godziny nieprzepracowane płatne w stosunku do ilości godzin przepracowanych — w poszczególnych miesiącach 5 do 8%, średnio rocznie około 6%.

Stosunek ten dla poszczególnych grup pracowniczych nie ulega większym odchyleniom — stosunek godzin opuszczonych płatnych do przepracowanych dla ogółu pracowników fizycznych może więc być przyjęty dla poszczególnych grup robotników.

Praktycznie fundusz płac pracowników fizycznych będzie się ustalać na podstawie:

- a) ilości godzin przepracowanych,
- b) przeciętnej teoretycznej płacy na godzinę przepracowaną.

Przy przyjętych wyżej założeniach płaca z dodatkami na godzinę przepracowaną wyniesie (dla I-ej strefy):

$$p_1 = p(1 + t) = 3,34(1 + 0,06) = 3,54 \text{ zł/g}$$

Powyzsza zasada obliczania funduszu płac dotyczy wszystkich pracowników fizycznych.

30. Przy planowaniu przeciętnych płac winno się kontrolować ich zmiany w związku ze zmianami wskaźnika

przerobu (wartości produkcji) na 1 roboczo-godz. Wskaźnik przerobu (produkcji) na 1 godz. zależy od:

- wartości zużytych materiałów,
- stopnia zmechanizowania robót,
- procentu wykonania norm pracy.

Na wysokość przeciętnej płacy wywierają wpływ jedynie dwa ostatnie czynniki: wykonanie norm pracy (łącznie ze stopniem zakordowania robót) oraz stopień zmechanizowania robót (ze względu na wymagane wyższe kwalifikacje robotników przy robotach bardziej zmechanizowanych). Przeciętne płace godzinowe zmieniają się w znacznie mniejszych granicach niż wskaźniki przerobu na 1 roboczo-godz.

31. Prawidłowość ustalenia funduszu płac robotników produkcyjnych kontroluje się udziałem funduszu w kosztach budowy. Dla budynków administracyjnych wynosi on około 17%, fabrycznych 18,5%, hal fabrycznych około 20%.

Dla innych typów budowli można przeprowadzić obliczenie na podstawie wskaźników omówionych w punkcie 26.

b) Robotnicy gospodarczy:

32. Wysokość funduszu płac tych pracowników określa się przyjmując pod uwagę że:

- wysokość ich płac zasadniczych jest znacznie niższa niż robotników produkcyjnych ze względu na niskie kwalifikacje,
- ewentualne premie przysługują tylko niektórym kategoriom pracowników,
- zmiany płac przeciętnych w poszczególnych okresach roku mogą być jedynie nieznaczne,
- przeciętna ilość godzin pracy w miesiącu jest wyższa niż u robotników produkcyjnych (brak przerw z przyczyn atmosferycznych oraz dłuższy dzień roboczy dozorców).

c) Pracownicy umysłowi:

33. Fundusz płac podstawowych i stałych dodatków pracowników umysłowych ustala się w oparciu o ilość pracowników w poszczególnych grupach zaszerogowania z uwzględnieniem przysługujących im dodatków. Przy planowaniu funduszu płac premie przyjmuje się w wysokości jaka przysługuje za wykonanie 100% wskaźników, stanowiących podstawę premiowania. Jako wskaźnik kontrolny dla przedsiębiorstw ogólnie budowlanych przyjąć można, że fundusz płac pracowników umysłowych w skali rocznej (łącznie z zarządkiem zjednoczenia) nie powinien przekraczać 5,5% wartości produkcji (przerobu).

Prawidłowo ustalony fundusz płac pracowników umysłowych nie powinien w ciągu roku ulegać większym wahaniom. Udział % będzie się zmieniał w zależności od stosunku przerobu miesięcznego, do przerobu rocznego.

Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe planować można — w przypadku konieczności — jedynie w stosunku do osób niepobierających dodatku funkcyjnego.

Przeciętna płaca za godzinę normalnej pracy tej kategorii pracowników umysłowych wynosi około 3,0 zł.

3) Podział funduszu płac na odcinki i place budów.

34. Rozdział funduszu płac przez zjednoczenia na poszczególne odcinki i place budów winien być planowany zgodnie z potrzebnym czasem pracy (ilością robotników produkcyjnych), wymaganymi kwalifikacjami robotników, stopniem zakordowania robót i wykonania norm pracy.

Szczegółowe zasady planowania funduszu płac dla odcinków i placów budów poda odrębna instrukcja. Dla ułatwienia dokonania podziału, do czasu wydania instrukcji, podaje się poniżej orientacyjne wskaźniki kontrolne.

Ilość zatrudnionych robotników produkcyjnych należy kontrolować wartością przerobu na roboczo-godzinę dla planowanego rodzaju robót (asortymentu) i planowanego wykonania norm pracy. Odpowiednie wartości podaje kolumna 2-ga tablicy 4-ej (przy 100% wykonania norm).

Globalną wysokość funduszu płac robotników produkcyjnych kontroluje się wskaźnikiem procentowego udziału kosztów robocizny robotników produkcyjnych w stosunku do całej wartości wykonanych robót. Orientacyjne liczby dla poszczególnych typów budowli podano w p. 30. Kolumna 1-a tablicy 4-ej podaje odpowiednie liczby dla poszczególnych asortymentów robót.

Orientacyjny przerób na 1 godzinę robotnika produkcyjnego i koszt robocizny w procencie wartości roboty.

Tablica 4

Rodzaj roboty	robocizna w % wartości roboty	przerób na 1 godz. robotn. prod. przy 100% wyk. norm
1. Plac budowy	43%	5,0 zł/g
2. Roboty wyburzeniowe	—	3,0 „
3. „ ziemne zmechanizowane w 60%	—	18,0 „
4. „ ziemne ręczne	50%	3,5 „
5. „ murarskie	12%	19,0 „
6. „ żelbetowe-zbroj. i betonowe	13%	18,0 „
7. „ ciesielskie	19%	14,0 „
8. „ blacharsko-dekarskie	14%	17,0 „
9. „ izolacyjne	12%	20,0 „
10. „ tynkowe	35%	8,0 „
11. „ szklarskie	6%	40,0 „
12. „ zduńskie	20%	15,0 „
13. „ stolarskie	4%	90,0 „
14. „ posadzkowe —	—	—
klepka drewniana	10%	54,0 „
klinkier, płytki cementowe, lastrico	35%	10,0 „
15. „ malarskie	30%	8,0 „
16. „ kowalsko-ślusarskie	12%	28,0 „

C. P o s t a n o w i e n i a k o ń c o w e.

35. Kontrola wykonania planu zatrudnienia i funduszu płac w sprawozdaniach miesięcznych dotyczy liczb planu operatywnego.

36. Zjednoczenia (wydzielone przedsiębiorstwa, zakłady) nadsyłają plany operatywne do Centralnych Zarządów w 3-ch egzemplarzach, z których jeden zwraca się zjednoczeniu po zatwierdzeniu, drugi zatrzymuje C.Z., a trzeci jako załącznik do planu zbiorczego C.Z. składa się w Departamencie Zatrudnienia i Płac Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.

Odnosnie produkcji pomocniczej zjednoczenia załączą dodatkowo po 3 egzemplarze dla poszczególnych branż (na tych samych wzorach — część produkcja pomocnicza), z których jeden zatrzymuje samodzielna sekcja produkcji pomocniczej w C.Z. a drugi przesyła się do Departamentu Produkcji Materiałów Budowlanych Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.

Objaśnienia do formularza.

Formularz służy do sporządzania kwartalnych i miesięcznych planów dla zjednoczeń i planu zbiorczego dla centralnych zarządów.

Centralny Zarząd .....

Dział I

Zjednoczenie .....

PLAN FUNDUSZU PŁAC NA ..... 1951 R.

L. p.	Wyszczególnienie	Plan na 1951 r.			Wykonanie w m-cu				Plan na				Przeciętna płaca na 1 godz. (praca mies.) planów w proc.		Uwagi	
		Przeciętna liczba zatrudnionych	Przeciętna płaca na 1 godz. przep. (praca mies.)	Fundusz płac w tys. zł.	Fundusz płac w tys. zł.	Przeciętna liczba zatrudnionych	Liczba godzin pracujących ogółem	Przeciętna płaca 1 godz. przep. (praca mies.)	Przeciętna liczba zatrudnionych	Liczba godz. do przep. na 1 rob.	Liczba godz. do pracujących ogółem	Przeciętna płaca na 1 godz. przep. (praca mies.)	Fundusz płac w tys. zł.	Plan na 1951 14 : 6		Wykonanie 14 : 6
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	A. Produkcja podstawowa															
1	robotnicy produkcyjni															
2	junacy „SP“															
3	robotnicy usług. produkc.															
4	robotn. gospod.															
5	uczniowie razem prac. fizyczni						×			×	×					
6	prac. inż.-techn.															
7	prac. adm.-biur. ogółem prac. fiz. i umysł.						×			×	×					
	B. Produkcja pomocnicza															
8	robotnicy produkcyjni															
9	robotnicy gospodarczy															
10	uczniowie razem															
11	prac. fizyczni prac. umysłowi ogółem prac. fiz. i umysł.						×			×	×					
	C. Usługi															
12	prac. fizyczni prac. umysłowi razem						×			×	×					
	D. Działalność poza zakł.															
13	prac. fizyczni															
14	prac. umysłowi razem						×			×	×					
	E. Zarząd Zjednoczenia															
15	prac. fizyczni						×			×	×					
16	prac. inż.-techn.						×			×	×					
17	prac. adm.-biur. razem w tym grupa ciągl. b. przeds.						×			×	×					
	ogółem A, B, C, D, E															
18	prac. fizyczni						×			×	×					
19	prac. umysłowi razem						×			×	×					

Dział II

L. p.	Wyszczególnienie	Plan na 1951 r.		Wykonanie od początku roku do końca m-ca sprawozdaw.				Wykonanie w miesiącu sprawozdaw.		Plan na			
		Produkcja podstawowa	Produkcja pomocnicza	Produkcja podstawowa		Produkcja pomocnicza		Produkcja podstawowa	Produkcja pomocnicza	Produkcja podstawowa		Produkcja pomocnicza	
				Liczba	w % planu na 51 r.	Liczba	w % planu na 51 r.			Liczba	w % planu na 51 r.	Liczba	w % planu na 51 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Wartość produkcji w tys. zł												
2	Wartość produkcji na 1 godz. robotnika prod. zł/g.												
3	% zakordowania robót												
4	% wykonania norm												
5	Fundusz płac w % wartości produkcji a) robotników produkcyjnych b) prac. fiz. razem c) prac. umysł. d) ogółem prac. fiz. i umysł.												

Kierownik Zatrudnienia i Płac

Dyrektor

Miejscowość, dnia ..... 1952 r.

Dział I.

Kol. 2. Podział pracowników na grupy należy podać zgodnie z Instrukcją Nr. 26 P.K.P.G. i z Instrukcją o kontroli wykonania planu z poniższymi uzupełnieniami:

- produkcja podstawowa — w grupie „robotnicy usług produkcyjnych” wykazać zatrudnionych w warsztatach naprawczych i w niewyodrębnionej produkcji pomocniczej na placu budowy, wykonywanej wyłącznie na potrzeby tej budowy i dla której nie sporządza się oddzielnego planu produkcji.
- produkcja pomocnicza — obejmuje wszystkie zakłady wyodrębnione. Dla zakładów wydzielonych, sporządzających plan produkcji w/g Instrukcji Nr. 28 P.K.P.G. dla zakładów przemysłowych — należy sporządzić oddzielny plan funduszu płac.
- u s ł u g i — zob. punkt 20.
- działalność pozazakładowa — zob. punkt 21.
- zarząd zjednoczenia — wykazać oddzielnie komórki ciągłości b. przedsiębiorstw budowlanych.

Kol. 3, 4 i 5. Podać dane z zatwierdzonego planu na rok 1951. W kol. 4-ej przeciętną płacę robotników obliczyć jako iloraz całkowitego funduszu płac i ilości godzin przepracowanych (bez godzin płatnych nieprzepracowanych). Przeciętną płacę miesięczną pracowników umysłowych obliczyć z funduszu płac i liczby pracowniko-miesiący.

Kol. 6, 7, 8 i 9 — podać wykonanie za ostatni miesiąc za który istnieją dane. Np. przy planowaniu lipca podać wyniki za kwiecień.

Przeciętną płacę (kol. 9) obliczyć w sposób podany przy kol. 4.

Kol. 11. Obejmuje godziny przepracowane normalne i nadliczbowe.

Kol. 12. Tylko dla robotników — iloczyn kol. 10 i 11.

Kol. 13. Przeciętna płaca planowania obejmuje również należność za czas płatny nieprzepracowany — $p_1 = p(1+t)$ — poz. punkt 29 Instrukcji.

Kol. 14. Dla pracowników fizycznych jest iloczynem kol. 12 i 13 dla pracowników umysłowych — liczby pracowniko-miesiący i kol. 13.

Kol. 15 i 16. Przeciętne płace planowane w procencie przeciętnych płac w planie na rok 1951 i wykonania za ostatni miesiąc sprawozdawczy — obliczyć z dokładnością do 0,1.

Dział II.

Wartość produkcji pomocniczej podać w cenach zbytu.

Iloraz wartości produkcji (Lp. 1) i wartości produkcji na 1 godz. robotn. produkc. (Lp. 2) winien dać liczbę godzin do przepracowania robotników produkcyjnych, wykazaną w Dziale I pod Lp. 1 i 8 kol. 8 i 12.

Kol. 3, 5, 9 i 11. Podać % wykonania norm i % zakordowania tylko dla produkcji podstawowej bez usług.

Fundusz płac w % wartości produkcji wykazać łącznie z usługami i zarządem zjednoczenia.

Kol. 4, 7, 10 i 13. Dotyczą tylko produkcji pomocniczej w zakładach wyodrębnionych.

U w a g a: zakłady wydzielone produkcji pomocniczej (składające sprawozdania z funduszu płac w/g wzoru P-12) sporządzają plan płac na tych samych wzorach ale tylko w części dotyczącej produkcji pomocniczej. Plany tych zakładów winny być nadesłane do C.Z. oddzielnie.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Inż. O. Vieweger

30.

**ZARZĄDZENIE Nr 83
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 8 czerwca 1951 roku

w sprawie zasad wynagradzania i norm pracy w biurach projektów, podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego.

Na podstawie Zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 195 z dnia 25 maja 1951 r. po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadza się w biurach projektów podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego regulamin wynagradzania pracowników umysłowych wg załącznika do powołanego Zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z mocą obowiązującą od 1 marca 1951 r.

§ 2. Wprowadza się w biurach projektów normy nakładu pracy akordowej przy sporządzaniu dokumentacji technicznej NPA/BP Nr 1-5 w stosunku do wszystkich prac, objętych tymi normami — z mocą obowiązującą od 1 marca 1951 r.

§ 3. 1. Centralne Zarządy przeprowadzą w terminie do dnia 1 lipca 1951 r. rewizję zakładowych norm pracy (norm lokalnych, nie objętych normami NPA/BP Nr 1-5) w tych podległych im biurach projektów, stosujących zakładowe normy pracy, w których poziom średniego wynagrodzenia akordowego, uzyskiwanego w oparciu o te normy zakładowe, przewyższa przy podobnym nakładzie pracy średnie wynagrodzenie akordowe, uzyskiwane w oparciu o normy NPA/BR Nr 1-5, a to w celu dostosowania norm zakładowych do norm NPA/BP Nr 1-5.

2. Zrewidowane normy winny być dostosowane do systemu akordowo-premiowego, przewidującego część zapłaty za wykonaną pracę w formie premii.

3. Do czasu zrewidowania zakładowych norm pracy zgodnie z ustępami 1 i 2 niniejszego paragrafu obowiązuje — przy pracach wykonywanych w oparciu o te normy — dotychczasowy system akordowy płac.

4. Wytyczne dla przeprowadzenia rewizji zakładowych norm pracy poda Departament Zatrudnienia i Płac.

§ 4. 1. W terminie do dnia 1 lipca 1951 r. należy zaprowadzić karty pracy w tych biurach projektów, które dotychczas kart tych nie zaprowadziły. Wzory kart winny być uzgodnione z Departamentem Zatrudnienia i Płac.

2. Kierownictwo biura obowiązane jest bieżąco kontrolować prawidłowe wypełnienie kart pracy.

§ 5. Centralne Zarządy będą przeprowadzały niezależnie od kontroli bieżącej przynajmniej raz na kwartał sprawdzanie właściwego stosowania obowiązujących zasad wynagradzania w podległych im biurach projektów.

Przy sprawdzaniu zostanie w szczególności zwrócona uwaga na właściwe:

- 1) zaszeregowanie,
- 2) stosowanie norm pracy i wskaźników premiowania,
- 3) wykorzystanie poprzednich opracowań projektowych,
- 4) stosowanie projektów typowych,
- 5) stosowanie współczynników za trudności i ułatwienia,
- 6) wypełnianie kart pracy.

Wyniki sprawdzania — po zaopiniowaniu przez Departament Techniki i Departament Zatrudnienia i Płac zostaną przedłożone Ministrowi Budownictwa Przemysłowego.

§ 6. Wobec uchylecia powołanych na wstępie Zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego części „A” i części „B” załącznika Nr 26 do układu zbiorowego pracy w budownictwie oraz norm pracy ustalonych w katalogach norm tymczasowych Ministerstwa Budownictwa z 1949 r., a zmienionych zarządzeniami Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: Nr 98 z dnia 28 kwietnia 1950 r. (Biuletyn PKPG Nr 9, poz. 119) oraz Nr 76 z dnia 8 marca 1951 r. (Biuletyn PKPG Nr 8, poz. 85) w sprawie zmiany norm pracy w państwowych biurach projektów z mocą obowiązującą od 1 marca 1951 r., uchylam zarządzenie Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 25 z dnia 16 marca 1951 r. w sprawie zmiany norm pracy w państwowych biurach projektów z mocą obowiązującą od tej samej daty.

§ 7. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie natychmiast.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

Państwowa Komisja Planowania
Gospodarczego
Departament Płac i Norm
Departament Budownictwa
PN4B-21-4

**ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO
PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA
GOSPODARCZEGO**

Nr 195 z dnia 26 maja 1951 r.

**w sprawie zasad wynagradzania i norm pracy
w państwowych biurach projektów.**

W celu usprawnienia i podniesienia jakości pracy państwowych biur projektów oraz pełniejszego zapewnienia planowi inwestycyjnemu dokumentacji technicznej o odpowiedniej jakości i terminowego jej sporządzania, jak również w celu zachęcania pracowników państwowych biura projektów do podnoszenia kwalifikacji i wydajności pracy — zarządza się w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych, co następuje:

§ 1. Wprowadza się w państwowych biurach projektów z mocą obowiązującą od 1 marca 1951 r. regulamin wynagradzania pracowników umysłowych stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia oraz normy nakładu pracy akordowej przy sporządzaniu dokumentacji technicznej NPA/BR Nr 1-5.

§ 2. Zobowiązuje się Ministerstwa nadzorujące państwowe biura projektów do przeprowadzenia przynajmniej raz na kwartał sprawdzenie właściwego stosowania obowiązujących zasad wynagradzania. Przy sprawdzaniu należy w szczególności zwrócić uwagę na właściwe:

1. zaszeregowania,
2. stosowanie norm pracy i wskaźników premiowania,
3. wykorzystanie poprzednich opracowań projektowych,
4. stosowanie projektów typowych,
5. stosowanie współczynników za trudności i ułatwienia.

Sprawozdanie, dotyczące stosowania obowiązujących zasad wynagradzania należy przysyłać w dwóch egzemplarzach do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 3. 1. W terminie do dnia 1 lipca 1951 roku należy zaprowadzić karty pracy w państwowych biurach projektów, które dotychczas kart tych nie zaprowadziły.

2. Kierownictwo biura obowiązane jest bieżąco kontrolować prawidłowe wypełnianie kart pracy.

§ 4. 1. Właściwi ministrowie zarządzają przeprowadzenie w terminie do dnia 1 lipca 1951 r. rewizji zakładowych norm pracy (norm lokalnych, nie objętych normami NPA/BP nr 1-5) w tych podległych im biurach projektów, stosujących zakładowe normy pracy, w których poziom średniego wynagrodzenia akordowego, uzyskiwanego w oparciu o te normy zakładowe, przewyższa przy podobnym nakładzie pracy średnie wynagrodzenie akordowe, uzyskiwane w oparciu o normy (NPA/BP Nr 1-5, a to w celu dostosowania norm zakładowych do norm NPA/BP Nr 1-5).

2. Zrewidowane normy winny być dostosowane do systemu akordowo-premiowego, przewidującego część zapłaty za wykonaną pracę w formie premii.

3. Do czasu zrewidowania zakładowych norm pracy, zgodnie z ust. 1 i 2 obowiązuje przy pracach wykonywanych w oparciu o te normy dotychczasowy system akordowy płac.

§ 5. Uchyła się z mocą obowiązującą od dnia 1 marca 1951 r. część „A” i część „B” załącznika Nr 26 do układu zbiorowego pracy w budownictwie oraz normy pracy, ustalone w katalogach norm tymczasowych Ministerstwa Budownictwa z 1949 r., a zmienione zarządzeniami Przewodniczącego PKPG: Nr 98 z dnia 28 kwietnia 1950 r. (Biuletyn PKPG Nr 9, poz. 119) oraz Nr 76 z dnia 8 marca 1951 r. (Biuletyn PKPG Nr 8, poz. 85) w sprawie zmiany norm pracy w państwowych biurach projektów.

§ 6. Właściwi Ministrowie wydadzą zarządzenia w celu bezzwłocznego wprowadzenia w życie postanowień niniejszego zarządzenia.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

E. S z y r
Minister

Załącznik do Zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 195 z dnia 26 maja 1951 r.

REGULAMIN

wynagradzania pracowników umysłowych Biur Projektów

§ 1. W Biurach Projektów obowiązują następujące systemy płac:

- a) akordowo-premiowy,
- b) czasowo-premiowy.

I, System akordowo - premiowy.

§ 2. System akordowo-premiowy stosuje się przy pracach, wykonywanych w oparciu o normy nakładu pracy (NPA/BP Nr 1-5) oraz w oparciu o zrewidowane zakładowe normy pracy, zgodnie z § 4 wyżej wymienionego zarządzenia.

§ 3. Wynagrodzenie za wypracowany akord określa się zgodnie z zasadami ustalonymi w części ogólnej katalogu norm nakładu pracy NPA/BP Nr 1-5.

§ 4. Premia w systemie akordowo-premiowym przyznawana jest za terminowość i jakość pracy oraz za obniżenie kosztu budownictwa i potaniecie produkcji lub usług projektowanych zakładów lub przedsiębiorstw.

§ 5. 1. Premia wypłacana jest z funduszu premiowego, który tworzy się w ramach danego przedsiębiorstwa (biura projektów) z narzutu stanowiącego 15% kwot wypracowanych w akordzie w systemie akordowo-premiowym.

2. Rozliczenia z wykorzystania funduszu premiowego należy dokonywać kwartalnie. Niewykorzystany w danym

kwartale fundusz premiowy nie może być wykorzystany w następnych kwartałach.

§ 6. 1. Premia przyznawana jest za:

- a) wykonanie dokumentacji technicznej w terminie,
- b) jakość wykonanej pracy,
- c) obniżenie kosztu budowy zakładów, budynków i budowli oraz za obniżenie kosztów produkcji lub usług projektowanych przedsiębiorstw (zakładów).

2. Premia za czynnik „a” przyznawana jest pod warunkiem dotrzymania terminów wykonania prac, ustalonych w miesięcznym harmonogramie prac, dla danego zespołu, zatwierdzonym przez dyrektora biura. Dyrektor biura może dany zespół pozbawić premii za terminowość w przypadku, gdy jakość pracy wykonanego projektu jest niższa od przeciętnie wymaganego poziomu. Premię za terminowość ustala się w jednakowej wysokości dla wszystkich zespołów, które wykonały prace w terminie.

§ 3. Premia za czynnik „b” przyznawana jest za racjonalne techniczne rozwiązanie projektu oraz za właściwe graficzne jego wykonanie. Oceny jakości pracy dokonuje Rada Techniczna biur projektów, wykonującego dokumentację oraz Komisja Oceny Projektów Inwestycyjnych (KOPI), zatwierdzająca daną dokumentację. Premię za jakość wypłaca się pod warunkiem wykonania norm pracy przynajmniej w 100%.

4. Premię za czynnik „c” ustala się według następujących zasad:

- a) za każdy 1% obniżenia kosztu budowy zakładów, budynków i budowli w projekcie wstępnym lub projekcie technicznym premia wynosi do 5% uzyskanego zarobku akordowego. Uzyskane oszczędności w projektach wstępnych określa się przez porównanie tych projektów ze wskaźnikami techniczno-ekonomicznymi, opracowanymi przez Biura Projektów dla poszczególnych rodzajów budownictwa na podstawie analizy projektów, najekonomiczniej dotychczas opracowanych i zatwierdzonych przez właściwego Ministra. Oszczędność w projekcie technicznym stanowi dalsze obniżenie kosztów w porównaniu z poziomem kosztów osiągniętym w projekcie wstępnym.
- b) za każdy % obniżenia kosztu budownictwa przy opracowaniu rysunków roboczych w porównaniu z kosztem ustalonym w projekcie technicznym premia wynosi do 10% uzyskanego zarobku akordowego.
- c) za każdy 1% obniżenia kosztów produkcji lub usług projektowych przedsiębiorstw (zakładów) premia wynosi do 5% uzyskanego zarobku akordowego. Uzyskane oszczędności określa się analogicznie na zasadach ustalonych w punkcie a) i b).
- d) obliczenia stanowiącego podstawę do wypłat premii za oszczędność dokonuje dane biuro projektów, a zatwierdza:
  - 1) Komisja Oceny Projektów Inwestycyjnych dla projektów wstępnych i technicznych.
  - 2) Dyrektor Biura Projektów dla rysunków roboczych, po zatwierdzeniu ich przez zlecającą.

5. Maksymalna premia wypłacana za 3 czynniki łącznie nie może przekraczać 50% uzyskanego zarobku akordowego danego pracownika.

6. Premię przyznaje się w procentach uzyskanego zarobku akordowego dla każdego zespołu za każde stadium projektu oddzielnie, tzn. za projekt wstępny, projekt techniczny i rysunki robocze. Jedynie w przypadkach projektów,

których wykonanie nie wykracza poza 2 miesiące rozliczeniowe, premię przyznaje się za całość projektu.

7. Premię zatwierdza dyrektor biura projektów.

8. W wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach pracownicy mogą otrzymać premię w granicach do 150% uzyskanego zarobku akordowego za zgodą Centralnego Zarządu lub Ministerstwa dla Biur Projektów, podległych bezpośrednio Ministerstwu.

§ 7. 1. Z funduszu premiowego ustalonego w § 5 przeznaczona się na premie za:

- terminowe wykonanie projektów i rysunków 30% do 50% funduszu,
- jakość wykonanej pracy do 40% funduszu,
- obniżenie kosztu budownictwa oraz za obniżenie kosztów produkcji lub usług projektowanych przedsiębiorstw do 40% funduszu.

2. Podziału funduszu premiowego dokonuje Dyrektor Biura Projektów.

§ 8. Należność za pracę akordową poszczególnych faz projektów na wniosek kierownika pracowni zaliczkuje się przy miesięcznych rozliczeniach w wysokości do 85% komisyjnie stwierdzonego stanu zaawansowania pracy danej fazy projektu. Rozliczenie ostateczne następuje po przyjęciu danego stadium projektu przez Radę Techniczną.

§ 9. Za zleczone przez Radę Techniczną lub Kolegium oraz przez KOPI inwestora na skutek błędnego rozwiązania zmiany i poprawki w projekcie (w ramach zatwierdzonego programu) nie dolicza się oddzielnego nakładu pracy.

§ 10. Za czas stracony w zespole z powodu przestoju, niezależnego od pracownika, winien on otrzymywać zapłatę według kategorii, wynikającej z osobistego zaszeregowania z dodatkiem funkcyjnym. Przerwy winien pracownik zgłosić niezwłocznie dyrekcji biura, która komisyjnie stwierdza istnienie obiektywnych powodów uniemożliwiających przydzielenie pracy danemu pracownikowi.

§ 11. 1) Kierownikom pracowni: złożonych przynajmniej z 2-ch zespołów, którzy pracują w systemie akordowo-premiowym, przysługuje oprócz wynagrodzenia akordowo-premiowego z tytułu osobistego udziału przy pracach akordowych we własnym zespole, dodatek za kierownictwo w następującej wysokości:

w pracowniach zatrudniających

od 6 do 10 pracowników	25%
od 11 do 20 „	30%
od 21 do 30 „	40%
od 31 do 50 „	50%
ponad 50 „	60%

miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego z dodatkiem funkcyjnym. Ponadto kierownik pracowni otrzymuje premię, obliczoną w procentach od wyżej określonego dodatku według zasad, obowiązujących techniczny personel kierowniczy.

2) Kierownicy pracowni, niepracujący w systemie akordowo-premiowym otrzymują pełne wynagrodzenie oraz premię na zasadach obowiązujących kierowniczy personel działów technicznych.

II. System premiowy.

§ 12. Premie według postanowień niniejszych otrzymują pracownicy umysłowi biur projektów, dla których ustalone są w tabeli zaszeregowania współczynniki premiowe.

§ 13. Odrębne zasady premiowania ustala się dla następujących grup pracowników:

I-sza grupa — pracownicy techniczni, wykonywujący indywidualnie względnie w zespole prace z zakresu projektowania i studiów, które nie mogą być akordowane.

II-ga grupa — dyrekcja, kierownicy pracowni, studiów, gabinetów, projektów, kierowniczy personel działów technicznych oraz podlegli mu pracownicy ogólnotechniczni, których prace nie mogą być zakordowane.

III-a grupa pracownicy działu planowania, organizacji, pracy i płacy, administracyjno-gospodarczego, oraz personalnego.

§ 14. 1. Premia pracowników zaliczonych do I-szej grupy uzależniona jest od następujących czynników:

- terminowego wykonania pracy;
- jakości pracy,
- obniżenia kosztów budowy zakładów, budynków i budowli oraz obniżenia kosztów produkcji i usług projektowanych przedsiębiorstw (zakładów).

2. Termin wykonywanych prac określa uprzednio kierownictwo biura na podstawie czasu wykonywania prac podobnych.

3. Wysokość premii ustala się w procentach płacy podstawowej, łącznie z dodatkiem funkcyjnym, przypadającej za czas wykonywania danej pracy, według następujących zasad:

- premia za terminowość wynosi 40%, za wykonanie prac w terminie,
- wysokość premii za jakość pracy ustala dyrektor biura projektów w granicach do 30%. Oceny jakości pracy dokonuje Rada Techniczna biura projektów, wykonywującej dokumentację oraz Komisja Oceny Projektów Inwestycyjnych (KOPI), zatwierdzająca daną dokumentację. Premia za jakość przysługuje pod warunkiem wykonania pracy w terminie,
- wysokość premii za czynnik „o“ ustala się analogicznie na zasadach, określonych w § 6 pkt. 4.

4. Premię dla pracowników I-szej grupy zatwierdza dyrektor biura projektów.

§ 15. 1. Premia dla pracowników zaliczonych do II-giej grupy uzależniona jest od następujących czynników:

- wykonanie planu produkcji, pod warunkiem wykonania planu wydajności przynajmniej w 100%,
- jakości opracowań projektowych,
- obniżenia kosztów budowy zakładów, budynków i budowli oraz obniżenia kosztów produkcji i usług projektowanych przedsiębiorstw (zakładów).

2. Wysokość premii ustala się w procentach płacy podstawowej, łącznie z dodatkiem funkcyjnym według następujących zasad:

- premię za wykonanie planu produkcji określa następująca tabela:

wykonanie planu		wysokość premii
100	—	30
101	—	32
102	—	34
103	—	36
104	—	38
105	—	40
106	—	42
107	—	44
108	—	46
109	—	48
110 i wyżej	—	50

b) Premia za jakość wynosi 25%. Premie te obniża się o 1/5 za każdy 1 procent reklamowanej wartości produkcji w stosunku do całkowitej wartości produkcji w danym miesiącu. Premia za jakość wypłacana jest pod warunkiem wykonania planu produkcji, przynajmniej w 100%.

c) Premię za czynnik „o“ wypłaca się w wysokości 5% za każdy 1 procent obniżenia łącznych kosztów budownictwa lub kosztów produkcji oraz usług przedsiębiorstw (zakładów) projektowanych przez biuro pracowni w danym miesiącu.

3. Dla kierowników pracowni i działów studiów premie oblicza się w oparciu o osiągnięcia na własnym odcinku.

4. Premię dla pracowników II-ej grupy zatwierdza na wniosek Dyrektora Biura, Dyrektor Centralnego Zarządu, względnie Minister dla Biur podległych bezpośrednio Ministerstwu.

5. Ustala się następujące czynniki premiowe: dla dyrektora 1,3 oraz dla kierowników pracowni, kierowników gabinetów, projektów, działów studiów, gł. projektantów i gł. konstruktorów 1,2.

Dla pozostałych pracowników zatrudnionych w biurach projektów obowiązują dotychczasowe współczynniki premio-we podane w obowiązujących tabelach zaszeregowania.

§ 16. 1. Premia pracowników, zaliczonych do III-ciej grupy zależy od wykonania planu produkcji biura projektów pod warunkiem wykonania planu wydajności przynajmniej w 100%.

2. Wysokość premii ustala się w procentach płacy podstawowej łącznie z dodatkiem funkcyjnym, wg następującej tabeli:

% wykonania planu produkcji		wysokość premii
100	—	40
101	—	41
102	—	42
103	—	43
104	—	44
105	—	45
106	—	46
107	—	47
108	—	48
109	—	49
110 i powyżej	—	50

3. Premię dla pracowników zaliczonych do III-ej grupy zatwierdza Dyrektor Centralnego Zarządu lub Minister dla Biur podległych bezpośrednio Ministerstwu.

III. Postanowienia ogólne.

§ 17. Pracownik objęty jednym systemem płacy nie może jednocześnie być wynagradzany wg innego systemu.

§ 18. Pracownicy techniczni zatrudnieni na stanowiskach kierowniczych techniczno-administracyjnych mogą wykonywać w godzinach pozasłużbowych prace projektowe wynagradzane wg systemu akordowo-premiowego.

§ 19. Właściwy Minister może przyznać za inwencje twórcze, posiadające wyjątkowe znaczenie i za projektowe rozwiązanie zagadnień specjalnie trudnych, premię dwukrotnie wyższą dla pracowników, pracujących w systemie premiowym, określonym w § 14 i 15 oraz w systemie akordowo-premiowym.

§ 20. 1. Za czas zużyty na wyjazdy służbowe, związane bezpośrednio z wykonywaną pracą projektową (nadzór autorski itp.) pracownicy, pracujący w systemie akordowo-

premiowym otrzymują wynagrodzenie, obliczone w stosunku 8 godzin dziennie wg następujących stawek:

kierownik pracowni	11 zł za 1 godz.
projektant	10 zł za 1 godz.
pomoc techniczna	6 zł za 1 godz.

oraz przysługujące ustawą diety.

2. Za czas, zużyty na wyjazdy służbowe, niezwiązane bezpośrednio z działalnością Biura (uczestnictwo w zjazdach zawodowych itp.) oraz za udział w posiedzeniach Rady Technicznej pracownik otrzymuje wynagrodzenie wg stawki dziennej liczonej od uposażenia zasadniczego z ew. dodatkiem stałym (funkcyjny, lokalny itp.) oraz przysługujące ustawą diety.

§ 21. Za czas urlopu lub udowodnionej choroby pracownikowi przysługuje średni zarobek miesięczny, liczony na podstawie zarobku z ostatnich 12 miesięcy. W przypadku krótkiego czasu pracy w danym biurze niż 12 miesięcy, bierze się pod uwagę okres przepracowany.

§ 22. Maszynistki przepisujące kosztorysy winny być zatrudnione w akordzie przy zastosowaniu współczynnika zachęty akordowej w wysokości 1,1.

31.

ZARZĄDZENIE Nr 84 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 16 czerwca 1951 r.

w sprawie powołania Głównej Komisji Norm Pracy przy Ministerstwie Budownictwa Przemysłowego.

Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie organizacji normowania pracy (Biuletyn PKIPG Nr 10, poz. 126) oraz zarządzenia Nr 119 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 22 maja 1950 r. w sprawie powoływania i zakresu działania organów normowania pracy (Biuletyn PKIPG Nr 11, poz. 140) zarządza się, co następuje:

§ 1. Powołuje się przy Ministerstwie Budownictwa Przemysłowego Główną Komisję Norm Pracy, zwaną w dalszym ciągu tego zarządzenia „Komisją“.

§ 2. W skład Komisji wchodzi:

- Przewodniczący — powołany przez Ministra Budownictwa Przemysłowego,
- 1 zastępca przewodniczącego — delegowany przez Centralną Radę Związków Zawodowych,
- 7 członków Komisji w tym:

2 członków delegowanych przez Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce,

3 członków powołanych przez Ministra Budownictwa Przemysłowego po jednym z Departamentu Techniki, Departamentu Zatrudnienia i Płac, oraz centralnych zarządów,

1 członek spośród pracowników Instytutu Techniki Budownictwa powołany przez Ministra Budownictwa Przemysłowego,

1 członek spośród pracowników Instytutu Organizacji i Mechanizacji Budownictwa powołany przez Ministra Budownictwa Przemysłowego.

§ 3. Dla wykonania swych zadań Komisja może powołać fachowe komisje lub zespoły rzeczoznawców z poza grona członków Komisji.

§ 4. Do zakresu działania Komisji należy:

1. Opracowywanie zasad normowania i organizacji pracy w budownictwie przemysłowym.
2. Opracowywanie programów szkolenia metodologicznego oraz programów działalności wydawniczej w zakresie branżowego normowania pracy.
3. Koordynowanie pracy fachowych Komisji roboczych, powołanych dla poszczególnych działów robót.
4. Współpraca z innymi Głównymi Komisjami Norm Pracy.
5. Koordynowanie prac branżowych Komisji Norm Pracy.
6. Opiniowanie:
  - a) norm pracy i zmian w normach pracy, przedkładanych przez fachowe komisje robocze i branżowe komisje norm pracy, o ile tym normom (zmianom) ma być nadana moc powszechnie obowiązująca w budownictwie przemysłowym,
  - b) projektów zaszeregowania robót i norm obsady maszyn i urządzeń, o ile zaszeregowaniom tym i normom ma być nadana moc obowiązująca w budownictwie przemysłowym.
  - c) szczegółowych instrukcji z dziedziny normowania pracy, opracowanych przez Departament Zatrudnienia i Płac Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.
7. Przedstawianie Ministrowi do zatwierdzenia wniosków w przedmiocie nadania mocy obowiązującej normom lub zaszeregowaniom robót, oraz normom obsługi maszyn i urządzeń.

§ 5. Wszystkie osoby wchodzące w skład Komisji powoływane są (delegowane) na okres jednego roku. Odwołanie ich przed upływem tego terminu lub pozostawienie w składzie Komisji po upływie roku może nastąpić na podstawie decyzji organu, który je powołał (delegował).

§ 6. 1. Komisja wypowiada swe stanowisko w sprawach należących do zakresu działania w formie uchwał.

2. Do ważności uchwały niezbędna jest obecność przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego, przedstawiciela Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce, oraz przynajmniej połowy członków Komisji.

3. Uchwały zapadają jednomyślnie.

4. W przypadku braku jednomyślności przewodniczący Komisji przedstawia projekt uchwały aprobowany przez większość członków Komisji i zdanie odrębne do decyzji Ministra Budownictwa Przemysłowego.

5. Komisja może drogą uchwały powoływać zespoły spośród swych członków, określając w uchwale zakres uprawnień powołanego kompletu.

§ 7. Czynności administracyjne i techniczne związane z działalnością Komisji załatwia członek Komisji powołany spośród pracowników Departamentu Zatrudnienia i Płac Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.

§ 8. Sprawy wynagrodzeń za udział w pracach Komisji oraz budżetu Komisji uregulowane zostaną oddzielnym zarządzeniem.

§ 9. Komisja składa Ministrowi Budownictwa Przemysłowego kwartalne sprawozdanie ze swej działalności.

Odpis sprawozdania przesyła Komisja do Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce.

§ 10. Komisja opracuje regulamin swej pracy i przedstawi Ministrowi Budownictwa Przemysłowego do zatwierdzenia. Zmiany regulaminu wymagają zgody Ministra.

§ 11. Wykonanie zarządzenia porucza się Departamentowi Zatrudnienia i Płac.

§ 12. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem podpisania. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie inne przepisy wydane poprzednio w tym przedmiocie

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

32.

ZARZĄDZENIE Nr 88 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 12 czerwca 1951 r.

w sprawie dyscypliny w zakresie działalności inwestycyjnej

Na podstawie § 16 uchwały Nr 27 Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1951 r. w sprawie dyscypliny w zakresie działalności inwestycyjnej objętej planami inwestycyjnymi, poczynając od planu inwestycyjnego na 1951 r. (Monitor Polski Nr A-8, poz. 124) zarządza się, co następuje:

§ 1. Podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego jednostki organizacyjne obowiązane są ściśle stosować zasady dyscypliny rzeczowej i finansowej realizacji planów inwestycyjnych, a w szczególności zasady zawarte w uchwale Nr 27 Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1951 r. oraz w niniejszym zarządzeniu.

§ 2. Przez określenia użyte w niniejszym zarządzeniu rozumieć należy:

- a) Bank — bank finansujący inwestycje.
- b) Dostawcy — dostawców dóbr inwestycyjnych.
- c) Faktura — fakturę (rachunek) towarową lub usługową, a także rachunek przedsiębiorstwa wykonawstwa inwestycyjnego.
- d) Finansujący oddział banku — każdy oddział banku finansującego inwestycje, działający w zakresie swej bezpośredniej kompetencji terytorialnej.
- e) Limit finansowy składnika tytułu — limit ustalony dla każdego składnika w aktualnym rocznym planie realizacji inwestycji.
- f) Plan inwestycyjny — plan inwestycyjny na rok 1951.
- g) Przedsiębiorstwa wykonawcze — przedsiębiorstwa wykonawstwa inwestycyjnego, budowlane, montażowe, projektowe.
- h) Symbol tytułu inwestycyjnego — część, dział, rozdział, paragraf planu inwestycyjnego na rok 1951 oraz Nr tytułu inwestycyjnego i właściwego składnika tytułu.
- i) Tytuł inwestycyjny — wniosek inwestycyjny opatrzony klauzulą wykonalności.
- j) Uchwała — Uchwałę Rady Ministrów Nr 27 z dnia 24 stycznia 1951 r. (Monitor Polski A-8, poz. 124).

§ 3. Podstawą wiążącą pod względem rzeczowym i finansowym wykonania inwestycji jest roczny plan realizacji inwestycji przyjęty przez bank.

Zgodność rzeczowa robót, dostaw i usług z planem inwestycyjnym polega na otrzymaniu zamierzonych efektów gospodarczych bez zwiększania kosztów inwestycji. W szczególności należy przestrzegać zgodności realizowanych dostaw z:

- a) szczegółowo skonkretyzowaną treścią rzeczową tytułu inwestycyjnego,
- b) harmonogramem przebiegu robót w czasie prac inwestycyjnych.

§ 4. Przedsiębiorstwo wykonawcze otrzymujące dokumentację, której treść odbiega od treści umowy, winno zażądać od inwestora zmiany odnośnych warunków umowy. Jeżeli zmiana taka pociąga za sobą konieczność zwiększenia limitu, przedsiębiorstwo wykonawcze powinno wezwać inwestora do uzupełnienia brakującego limitu pod rygorem przerwania robót po wyczerpaniu limitu.

§ 5. Kosztorysy stanowiące podstawę do wyceny zleceń wewnętrznych, winny być sporządzane na podstawie obowiązujących cenników, a w braku ich na podstawie analizy dla każdej pozycji kosztorysu przeprowadzonej w oparciu o obowiązujące normy kalkulacyjne i aktualne ceny.

§ 6. W przypadku gdy roboty zostaną przerwane z powodu wyczerpania limitu — szkody i straty powstałe z tego tytułu obciąża inwestora.

§ 7. Wyjątkowo dopuszczalne jest zawieranie umów o wykonawstwo inwestycyjne, wydawanie zleceń na roboty lub zawieranie umów (udzielanie zamówień) na dostawy inwestycyjne oraz ich wykonywanie bez posiadania aktualnego pokrycia w uruchomionym limicie inwestycyjnym, w następujących przypadkach:

- a) gdy do umowy (zamówienia, zlecenia) jest dołączony odpis oświadczenia inwestora centralnego, że odnośne pokrycie zostanie w ciągu 30 dni uruchomione,
- b) gdy do umowy (zamówienia, zlecenia) jest dołączony odpis decyzji właściwej władzy, że wykonanie inwestycji jest nagle niezbędne z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego lub bezpieczeństwa pracy oraz pisemne stwierdzenie inwestora, iż wystąpił on do inwestora centralnego o wydanie oświadczenia, że odnośne pokrycie zostanie w ciągu 30 dni uruchomione.

Jeśli do 30 dni od zawarcia umowy (otrzymania zlecenia) limit finansowy nie zostanie uruchomiony, przedsiębiorstwo winno przerwać robotę a poniesionymi kosztami i stratami obciążyć inwestora.

Wszelkie wnioski w zakresie objętym lit. b) niniejszego paragrafu winny być załatwione poza kolejnością służbową.

§ 8. Zabrania się inwestorom dokonywania zamówień z terminami dostaw późniejszymi niż przewidziano uzgodnionymi harmonogramami dostaw i robót budowlano-montażowych.

§ 9. Minimalnym warunkiem podjęcia robót jest kosztorys sporządzony na zasadzie scalonych elementów budowy (kosztorys uproszczony) lub co najmniej przybliżony szacunek zawierający wycenę opartą na wskaźnikach pod warunkiem, że wycena ta umożliwi terminowe i bieżące rozliczenie się z wykonanych robót.

§ 10. Przedsiębiorstwo wykonawcze obowiązane jest do bieżącej kontroli zgodności pokrycia finansowego z aktualną wartością robót pozostających do wykonania. Dla kontroli tej należy wykorzystać co najmniej dane zamieszczone na karcie obiektu, ilustrujące zużycie środków finansowych na wykonanie poszczególnych elementów scalonych budowy w porównaniu z posiadanym na dany element scalony limitem finansowym. Dane te należy uzgodnić z harmonogramem przebiegu robót, a w przypadku przewidzianej niewystarczalności limitu wezwać inwestora pisemnie do uzupełnienia brakującego limitu — odpis wezwania przesłać do wiadomości władzy zwierzchniej inwestora.

§ 11. Inwestor w terminie 3-ch dni od chwili zawiadomienia go przez bank, że koszt ostateczny inwestycji przekracza koszt umowy względnie cenę zawartą w umowie lub zleceniu wewnętrznym — obowiązany jest wystąpić do in-

westora nadrzędnego, uprawnionego do przeprowadzenia virement między składnikami tytułu, o przeprowadzenie tego virement w ramach limitu; zmniejszającego odpowiednio pozostały program rzeczowy.

Jeżeli ograniczenie programu rzeczowego groziłoby niewykonaniem planu gospodarczego inwestora lub jeżeli roczny program rzeczowy inwestora został w całości wykonany, inwestor powinien w terminie 3-ch dni wystąpić o dofinansowanie.

Ograniczenie programu rzeczowego powinno nastąpić po uprzednim zasięgnięciu opinii przedsiębiorstwa wykonawczego.

§ 12. Jeżeli wstrzymanie robót nastąpiło z przyczyn niedopełnienia przez inwestora obowiązku dofinansowania lub ograniczenia rzeczowego planowanej inwestycji, wówczas szkody i straty powstałe z tego tytułu obciąża inwestora.

§ 13. Przedsiębiorstwa wykonawcze powinny składać rachunki przejściowe za wykonane roboty (oznaczając je symbolami tytułu inwestycyjnego) w półmiesięcznych odstępach czasu, a mianowicie:

- a) za roboty wykonane w pierwszej połowie miesiąca — najpóźniej w dniu 18-go tegoż miesiąca,
- b) za roboty wykonane w drugiej połowie miesiąca — najpóźniej w dniu 3-cim następującego miesiąca.

Wystawianie rachunków inwestorom przez Biura Projektowe winno być dokonywane — do czasu wprowadzenia uproszczonych rachunków przejściowych — w odstępach nieprzekraczających jednego miesiąca.

Inwestor obowiązany jest do sprawdzenia na miejscu budowy przez swoje organa zestawienia faktury i do porównania jej z postępem robót. Wyrazem tej kontroli jest parafa na rękopisie faktury lub sformułowanie zastrzeżeń.

§ 14. Pisma w sprawach związanych z urealnieniem limitów należy zaopatrzyć napisem: „urealnienie limitu załatwić natychmiast“ i przesłać najszybszym środkiem komunikacji. Kancelarie otrzymujące te pisma winny je natychmiast po wciągnięciu do rejestru przedkładać kierownikowi właściwej jednostki celem załatwienia ich poza kolejnością służbową.

§ 15. W przypadku, gdy należność przypadająca od inwestora jest w całości lub części przedmiotem postępowania arbitrażowego i zachodzi obawa, że przed rozstrzygnięciem sporu środki inwestycyjne mogą wygasnąć, wykonawca powinien wystąpić do właściwej Komisji Arbitrażowej z wnioskiem o wydanie zarządzenia tymczasowego, celem zabezpieczenia dochodzonego roszczenia w drodze odprowadzenia spornej kwoty na zablokane konto inwestora.

§ 16. Winni naruszenia zasad dyscypliny inwestycyjnej podlegają karze:

- 1) upomnienia,
- 2) nagany,
- 3) nagany z wciągnięciem jej do akt personalnych pracownika,
- 4) wstrzymania wypłat, nagród, premii, których wypłata zależy od uznania pracodawcy oraz dodatków specjalnych na okres od 1 miesiąca do 1 roku.

§ 17. W przypadku, gdy naruszenie dyscypliny inwestycyjnej zostało spowodowane złą wolą lub niedbalstwem i nosi cechy czynu podlegającego ściganiu w myśl przepisów karnych, kierownik jednostki organizacyjnej zawiadamia o tym niezwłocznie właściwego prokuratora.

§ 18. Naruszenie zasad dyscypliny inwestycyjnej po stronie inwestora stanowi w szczególności:

1) Zaniedbanie obowiązków wynikających z odrębnych przepisów specjalnych.

2) Angażowanie środków inwestycyjnych na roboty, usługi lub dostawy niezgodne z programem rzeczowym planu inwestycyjnego lub ponad limit finansowy właściwego składnika tytułu z wyjątkiem przypadków przewidzianych w § 3 uchwały.

3) Zlecenie wykonania dokumentacji technicznej bez zatwierdzonego założenia projektu.

4) Dokonywanie zamówień z terminem dostaw późniejszym niż przewidziany w harmonogramie wykonania inwestycji.

5) Dokonywanie zamówień bez określenia ceny dostawy na zasadzie cennika lub cen opartych na wstępnej kalkulacji, a gdy chodzi o dobra z importu — na warunkach innych, niż ogólne warunki dostaw towarów z importu.

6) Rozpoczynanie robót prowadzonych systemem gospodarczym przed otwarciem wypłat, bez umowy lub bez zlecenia udzielonego na piśmie lub bez zapisu w dzienniku budowy, bez wyceny na podstawie stosowanych kosztorysów albo bez stwierdzenia głównego (starszego) księgowego, że zlecenie mieści się w ramach limitów finansowych inwestora.

7) Wykonanie robót prowadzonych systemem gospodarczym w rozmiarach przekraczających program rzeczowy lub limit finansowy wskazany w otwarciu wypłat.

8) Zaniedbanie obowiązku bezzwłocznego wystąpienia o dofinansowanie limitów w przypadku stwierdzenia niezgodności pokrycia finansowego z aktualną wartością planu rzeczowego.

9) Zaniedbanie ograniczenia rzeczowego zakresu planowanej inwestycji w przypadku niemożności uzyskania środków dodatkowych na jej sfinansowanie.

10) Zaniedbanie obowiązku zawiadamiania inwestorów nadrzędnych o przewidzianym niewykorzystaniu środków inwestycyjnych.

11) Zaniedbanie obowiązku bieżącego przesyłania do banku finansującego odpisów wszelkich umów, zleceń i zamówień (w tym i dodatkowych) podlegających bezpośredniej zapłacie ze środków inwestycyjnych.

12) Nieterminowe przedkładanie bankowi finansującemu dokumentacji prawnej i technicznej, dokumentów ustalających wysokość zadań oszczędnościowych oraz dokumentów stwierdzających wykonanie tych zadań w etapie projektowania.

13) Zaniedbanie obowiązku prawidłowego sporządzenia rocznego planu realizacji inwestycji.

14) Używanie zaliczek ze środków inwestycyjnych, niezgodnie z celem, na który zostały wypłacone, oraz nieterminowe ich rozliczenie.

15) Zaniedbanie obowiązków w zakresie sprawozdawczości inwestycyjnej a w tym zaniedbania ścisłego przestrzegania terminów tej sprawozdawczości.

16) Zaniedbanie obowiązku terminowego sprawdzenia faktur (rachunków) przedłożonych do zapłaty i dopuszczenie do zastępczego dysponowania środkami inwestycyjnymi przez bank.

17) Zaniedbanie obowiązku terminowego sprawdzenia rachunku przejściowego.

18) Zaniedbanie obowiązku dostarczania wykonawcy dokumentacji technicznej w terminach przewidzianych w umowie.

§ 19. Naruszenie zasad dyscypliny inwestycyjnej po stronie wykonawcy stanowi w szczególności:

1) Zaniedbanie obowiązków wynikających z przepisów specjalnych.

2) Rozpoczęcie robót przed zawarciem i zarejestrowaniem w banku umowy z inwestorem za wyjątkiem przypadków przewidzianych w § 3 lit. a) i b) uchwały.

3) Zawarcie umowy na roboty inwestycyjne na kwotę przekraczającą limity finansowe zaświadczone przez bank finansujący inwestycje.

4) Przystąpienie do wykonania umów lub zleceń niezaopatrzonych w symbole zatwierdzonego tytułu inwestycyjnego lub niezaopatrzonych klauzulą, stwierdzającą istnienie warunków dopuszczających wykonanie robót bez posiadania pokrycia w myśl § 3 uchwały.

5) Podejmowanie robót inwestycyjnych niewywartościowanych zgodnie z całkowitą dokumentacją techniczną lub co najmniej bez uproszczonego kosztorysu lub wyceny umożliwiającej terminowe i bieżące rozliczenie się z wykonanych robót.

6) Prowadzenie robót dodatkowych bez uzyskania przez inwestora kredytów dodatkowych lub bez odpowiedniego zmniejszenia zakresu rzeczowego robót umownych.

7) Niewykonanie zadań oszczędnościowych przewidzianych przez obowiązujące przepisy.

8) Nieprzeprowadzenie rewizji cen lub przeprowadzenie jej niezgodnie z wydanymi w tej sprawie przepisami.

9) Zaniedbanie obowiązku ostrzeżenia inwestora na 30 dni przed wyczerpaniem środków finansowych o przewidzianej ich niewystarczalności.

10) Kontynuowanie robót po wyczerpaniu środków finansowych.

11) Wystawienie rachunków przejściowych niezgodnie z faktycznym zaawansowaniem budowy lub nieterminowe przedkładanie ich do zapłaty.

12) Nieterminowe wystawianie rachunków końcowych.

13) Nieprawidłowe rozliczanie zaliczek materiałowych w rachunkach przejściowych.

14) Zaniedbanie prawidłowego znakowania rachunków przejściowych i końcowych symbolami tytułów inwestycyjnych, powołanymi w umowie, zleceniu wewnętrznym lub dodatkowym potwierdzeniu.

§ 20. Kto stwierdzi naruszenie dyscypliny inwestycyjnej winien niezwłocznie zawiadomić o tym kierownika jednostki organizacyjnej, w której naruszenie miało miejsce.

§ 21. Kierownik jednostki organizacyjnej może powierzyć prowadzenie dochodzenia w sprawach o naruszenie dyscypliny inwestycyjnej wyznaczonemu przez siebie pracownikowi lub pracownikom.

§ 2. Dochodzenie w sprawie o naruszenie dyscypliny inwestycyjnej ma za zadanie ustalić fakt naruszenia dyscypliny inwestycyjnej, okoliczności w jakich ten fakt miał miejsce oraz osobę ponoszącą odpowiedzialność za ten stan rzeczy.

§ 23. Karę wymierza kierownik jednostki organizacyjnej, w której nastąpiło naruszenie dyscypliny inwestycyjnej, a więc:

w stosunku do pracowników zjednoczenia — dyrektor zjednoczenia,

w stosunku do dyrektorów zjednoczeń i pracowników centralnego zarządu — dyrektor centralnego zarządu,

w stosunku do pracowników departamentów oraz dyrektorów centralnych zarządów i dyrektorów departamentów — Minister.

Podstawę decyzji w sprawie zastosowania sankcji stanowi całokształt ujawnionych okoliczności sprawy.

§ 24. W przypadku skierowania sprawy do prokuratora zawieszają się postępowanie dyscyplinarne do czasu meryto-

rycznego rozstrzygnięcia sprawy przez władze sądowe lub prokuratorskie.

§ 25. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

33.

**ZARZĄDZENIE Nr 90
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 27 czerwca 1951 r.

w sprawie ustalania zasad współpracy pomiędzy Generalnym Wykonawcą i podwykonawcą w resorcie Budownictwa Przemysłowego.

Zgodnie z Zarządzeniem Przewodniczącego PKPG z dnia 5 lutego 1951 r. (Monitor Polski Nr A-18, poz. 238), celem ustalenia prawidłowej współpracy pomiędzy Generalnym Wykonawcą a podwykonawcami, zarządzam, co następuje:

§ 1. Generalny Wykonawca odpowiedzialny jest wobec zamawiającego za jakość i terminowe wykonanie całości robót. Nie zmniejsza to jednak odpowiedzialności podwykonawcy za jakość i terminowe wykonanie prowadzonych przez niego robót.

§ 2. 1. Generalny Wykonawca jest jedynym gospodarzem na placu budowy. Zarządzenia jego wydane w zakresie sporządzania generalnego harmonogramu robót oraz w zakresie krótkofalowych operatywnych planów całości wykonawstwa są obowiązujące dla działającej na placu budowy jednostki podwykonawcy.

2. W zakresie działalności administracyjno-gospodarczej oraz techniki wykonawstwa podwykonawca podlega swojej jednostce nadrzędnej.

§ 3. Do obowiązków Generalnego Wykonawcy należy świadczenie jednostce podwykonawcy usług w zakresie organizacji robót oraz urządzeń socjalno-kulturalnych.

§ 4. Koordynacja całokształtu robót wykonywanych przez Generalnego wykonawcę i podwykonawców oraz nadzór nad tymi robotami należy do kierownika robót z ramienia generalnego wykonawcy. Generalny wykonawca, w przypadku prowadzenia budowy wielkiego zakładu przemysłowego o szeregu obiektach składowych winien do wykonywania czynności koordynacyjnych i nadzoru technicznego w odniesieniu do poszczególnych węzłowych obiektów lub do zespołów obiektów powołać kierownika obiektu lub obiektów. Zakres działania ich ustala załączona instrukcja.

§ 5. Generalny wykonawca przeprowadza wszystkie rozliczenia z inwestorem za roboty wykonane przez podwykonawcę.

§ 6. Zakres działalności oraz uprawnienia generalnego wykonawcy i podwykonawcy określa załączona instrukcja.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

INSTRUKCJA

w sprawie określenia zakresu działania oraz uprawnień generalnego wykonawcy i podwykonawcy.

Generalnym wykonawcą jest jednostka wykonawcza prowadząca na placu budowy roboty podstawowe przy współpracy z jednostkami wykonawczymi specjalizowanymi — podwykonawcami. Generalnym wykonawcą jest z reguły

jednostka wykonująca roboty budowlano - montażowe. W przypadkach szczególnych generalnym wykonawcą może być jednostka wykonawcza specjalizowana.

1. Generalnym wykonawcą może być wyłącznie jednostka działająca bezpośrednio na placu budowy. Uprawnienia jej nie mogą rozciągać się na jednostki nadrzędne.

Do obowiązków generalnego wykonawcy należy:

1. 1. Oddawanie obiektów budowanych do użytku w obowiązujących terminach.

1. 2. Koordynowanie sporządzania projektu organizacji całości robót.

1. 3. Urządzenie placu budowy, z uwzględnieniem potrzeb zarówno własnych jak i podwykonawcy, to znaczy budowa baraków mieszkalnych, magazynów, warsztatów itp.

1. 4. Zabezpieczenie wyżywienia i urządzeń socjalno-kulturalnych dla załogi własnej i podwykonawcy.

1. 5. Świadczenie usług podwykonawcy na zasadzie odpłatności w zakresie transportu, warsztatów remontowych, robocizny niekwalifikowanej itp.

2. Do obowiązków podwykonawcy należy:

2. 1. Jakościowe wykonywanie robót w obowiązujących terminach.

2. 2. Całkowite podporządkowanie się generalnemu wykonawcy w zakresie dyspozycji dotyczących produkcji.

2. 3. Zabezpieczenie wykonywanych przez siebie robót w kadry, sprzęt i materiały.

2. 4. Wyposażenie swych warsztatów w maszyny i urządzenia.

3. Generalny wykonawca i podwykonawca obowiązani są, niezależnie od zawarcia umowy wg wzoru, stanowiącego załącznik nr 3 do powołanego na wstępie Zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, ustalić, na piśmie szczegółowe warunki organizacji robót i współpracy oraz zakres wzajemnych świadczeń i usług wymienionych w punkcie 1 i 2 niniejszej instrukcji wraz ze sposobem ich rozliczania.

4. W przypadku zlecenia robót dodatkowych poza zawartą umową obejmujących również i produkcję podwykonawcy, generalny wykonawca ma obowiązek uzgodnić z podwykonawcą przyjęcie zlecenia, biorąc za podstawę jego potencjał produkcyjny oraz możliwości pokrycia materiałowego. W przypadku zaistnienia potrzeby, wynikłej z analizy możliwości produkcyjnych podwykonawcy, generalny wykonawca występuje do inwestora o dodatkowe świadczenia z jego strony, jak np. materiały deficytowe lub urządzenia.

5. W celu zabezpieczenia prawidłowego operatywnego planowania robót wykonywanych przy współudziale podwykonawcy, komórki produkcji generalnego wykonawcy oprócz planu produkcji własnej opartego o harmonogram ogólny, opracowują także plan generalnego wykonawstwa na podstawie harmonogramu zbiorczego. Plan ten winien uwzględniać wszystkie roboty podwykonawców.

6. Odbiór dokumentacji technicznej od zamawiającego należy w zasadzie do generalnego wykonawcy. Może to być jednak realizowane w przypadku jeżeli generalny wykonawca koordynuje roboty i prowadzi fachowy nadzór techniczny przez kierownika obiektu lub obiektów. W przypadku jeżeli w organizacji generalnego wykonawcy nie ma kierownika obiektu lub obiektów dokumentację techniczną odbierają kierownicy robót poszczególnych jednostek wykonawczych.

Koordynacja dostaw dokumentacji we wszystkich przypadkach należy do generalnego wykonawcy.

7. Zakres działania kierowników obiektu lub obiektów (§ 4 Zarządzenia) jest następujący:

7. 1. Nadzór fachowy nad jakością robót wykonywanych przez wszystkie jednostki wykonawcze na danym obiekcie lub obiektach.

7. 2. Współpraca z komórką produkcji generalnego wykonawcy nad opracowaniem zbiorczego harmonogramu robót dla danego obiektu lub obiektów, stała koordynacja prac poszczególnych jednostek podwykonawcy oraz kontrola terminów realizacji.

7. 3. Zabezpieczenie terminów dostaw dokumentacji technicznej dla obiektu lub obiektów oraz kontrola jej jakości przy współpracy z kierownikiem robót podwykonawcy.

7. 4. Prowadzenie operatywnej sprawozdawczości w ustalonych terminach z postępu robót prowadzonych przez jednostki wykonawcze.

7. 5. Przeprowadzenie jakościowego odbioru robót od jednostek wykonawczych prowadzących roboty na obiekcie lub obiektach.

8. Do zadań kierownika obiektu lub obiektów nie należy:

8. 1. Ingerencja w sprawy administracyjno-gospodarcze Kierownictw jednostek wykonawczych.

8. 2. Odbiór ilościowy robót od jednostek wykonawczych. Odbiór ten powinien być przeprowadzony we wszystkich przypadkach przez inwestora.

9. W zakresie dokonywania rozliczeń z inwestorem za roboty wykonane przez podwykonawcę obowiązują następujące zasady:

9. 1. Generalny wykonawca przekazuje podwykonawcy część zaliczki na materiały w wielkości ustalonej w umowie zawartej z podwykonawcą.

9. 2. Podwykonawca wystawia fakturę przejściową i ostateczną na generalnego wykonawcę i faktury te składa do inkasa bankowego. Generalny wykonawca włącza należność podwykonawcy do własnej faktury i obejmuje ją łączną listą inkasową. Generalny wykonawca dołącza do każdej listy inkasowej zlecenia przelewu na kwotę należną podwykonawcy, a w braku zobowiązań wobec podwykonawcy odpowiednio oświadczenie.

9. 3. Bank przelewa podwykonawcy zleconą przez generalnego wykonawcę należność bezpośrednio z limitu inwestora na rachunek operacyjny podwykonawcy, dokonując jedynie odpowiednich księgowania na rachunku operacyjnym generalnego wykonawcy.

10. Generalny wykonawca opiniuje wykonanie planu miesięcznego podwykonawcy. Opinia jego powinna być brana pod uwagę przy ustaleniu, przez jednostkę nadrzędną, wysokości premii.

w/z DYREKTOR DEPARTAMENTU

Inż. W. Iwanowski
V.-Dyrektor

34.

ZARZĄDZENIE Nr 96 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 30 czerwca 1951 r.

w sprawie uzupełnienia zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 41 z dnia 10 kwietnia 1951 r. w sprawie obniżenia cen kosztorysowych.

W celu zapewnienia sprawnej realizacji zadań oszczędnościowych wynikających z: Uchwały Nr 109 Prezydium Rządu z dnia 21 lutego 1951 r. w sprawie oszczędności w budownictwie (Monitor Polski A-16, poz. 220), zarządzenia Nr 82 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 16 marca 1951 r. w sprawie realizacji

Uchwały Nr 109 Prezydium Rządu z dnia 21 lutego 1951 r. o oszczędności w budownictwie (Monitor Polski Nr A-26, poz. 326) oraz wydanego na tych podstawach zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 41 z dn. 10 kwietnia 1951 r. w sprawie obniżenia cen kosztorysowych — zarządzam, co następuje:

§ 1. Przy wykonywaniu zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 41 z dnia 10.IV.1951 r. w sprawie obniżenia cen kosztorysowych stosować należy instrukcję i wzory załączone do niniejszego zarządzenia.

§ 2. 1. Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe, które do chwili obecnej nie dopełniły obowiązku zawarcia z inwestorem dodatkowego porozumienia w sprawie obniżenia ogólnego kosztu robót ustalonego w umowie o kwotę oszczędności etapu projektowania (§ 3 zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 16.III.1951 r. w sprawie realizacji Uchwały Nr 109 Prezydium Rządu z dnia 21 lutego 1951 r. o oszczędności w budownictwie (Monitor Polski Nr A-26, poz. 326) obowiązane są bezzwłocznie zawrzeć takie porozumienie.

2. Zmiany w kosztorysach (tabelach elementów scalonych), wynikające z czynności określonych w ust. 1, należy uwzględnić w najbliższym rachunku przejściowym.

§ 3. Potrącenia z tytułu oszczędności zasadniczej i dodatkowej w części ciężącej na wykonawcy powinny być dokonane najpóźniej w rachunkach przejściowych wystawionych na dzień 31.VIII.1951 r.

§ 4. Uchyla się § 6 zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 41 z dnia 10 kwietnia 1951 r. w sprawie obniżenia cen kosztorysowych i unieważnia się:

1. wzór oświadczenia stanowiący załącznik Nr 2;
2. wzór rachunku przejściowego stanowiący załącznik Nr 3 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 41 z dnia 10 kwietnia 1951 r. w sprawie obniżenia cen kosztorysowych.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1.VII.1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego Nr 96 z dnia 30.6.1951 r.

INSTRUKCJA

w sprawie trybu postępowania przy realizacji zadań oszczędnościowych przez przedsiębiorstwa wykonawstwa inwestycyjnego, podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.

§ 1. Począwszy od dnia 1 stycznia 1951 r. przedsiębiorstwa wykonawstwa inwestycyjnego obowiązują obniżka cen kosztorysowych, a w związku z tym i kosztów własnych realizacji robót budowlanych i montażowych wykonywanych w ramach planu inwestycyjnego 1951 r., w porównaniu z poziomem cen kosztorysowych z miesiąca marca 1950 r. o:

- a) oszczędność zasadniczą, wynikającą z zadań oszczędnościowych przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego, wynoszącą co najmniej 9,1%;
- b) oszczędność dodatkową, wynoszącą 4,5% wartości całości zużytych materiałów w przerobie rocznym przedsiębiorstwa. Obniżka dodatkowa stosuje się do wszystkich kosztorysów opartych o ceny nie uwzględniające obniżki cen materiałów inwestycyjnych, dokonanej uchwałą Rady Ministrów z 30.XII.1950 r. (Monitor Polski A-1, poz. 6 z 1951 r.).

§ 2. 1. Obniżka z tytułu oszczędności zasadniczej oraz dodatkowej, o której mowa w § 1 stosuje się do wartości przedmiotu umowy (zlecenia), obniżonej w drodze zawartego pomiędzy inwestorem a wykonawcą porozumienia, dotyczącego oszczędności etapu projektowania, stosownie do § 3 zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 16.III.51 r. w sprawie realizacji uchwały Nr 109 Prezydium Rządu z dnia 21.II.1951 r. o oszczędności w budownictwie (Monitor Polski A-26, poz. 326).

2. Porozumienie dodatkowe, o którym mowa w ust. 1, powinno ustalać zmiany rzeczowego zakresu robót (zmiany poszczególnych pozycji kosztorysu umownego i związane z nimi zmiany tabeli scalonych elementów) oraz wynikającą z tych zmian obniżkę ogólnego kosztu robót objętych umową. Uzyskiwanie oszczędności etapu projektowania przez obniżanie cen kosztorysowych jest niedopuszczalne.

§ 3. 1. Oszczędność zasadniczą obciążającą wykonawcę określa się w zależności od wartości współczynnika „K” w sposób następujący:

Wartość współczynnika „K” ustala przez biuro projektu stosownie do § 8 cytowanego zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 16.III.51 r. należy podstawić we wzór:

$$X = 100 - \frac{90,9}{K}$$

Obliczony w ten sposób procent (X) stanowi dolną granicę oszczędności obciążającej przedsiębiorstwo.

Pozostała część oszczędności wynosząca $9,1 - X$ obciąża inwestora.

W załączniku Nr 5 do Zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego wprowadzającego stosowanie niniejszej instrukcji podano tabelę ułatwiającą ustalenie wartości X dla różnych wartości współczynnika „K”.

2. Oszczędność zasadnicza obciąża w całości inwestora:

- gdy współczynnik „K” ma wartość równą lub mniejszą od 0,909. Zgodnie z § 9 ust. 3 zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 16 marca 1951 r. w sprawie realizacji uchwały nr 109 Prezydium Rządu z dnia 21.II.1951 r. — o oszczędności w budownictwie — wykonawca nie jest w tym przypadku obowiązany deklарować zasadniczej oszczędności, która w całości obciąża inwestora.
- gdy wskutek braku kosztorysu dla danej roboty rozliczenia oparte są o kalkulację wynikową. Kalkulacja wynikowa nie może w żadnym przypadku przekroczyć efektywnie poniesionych kosztów bezpośredniej robocizny i materiałów oraz górnej granicy dopuszczalnych generalistów obowiązujących dla danego rodzaju robót.

Inwestor obowiązany jest dostarczyć wykonawcy kosztorysy umowne zaopatrzone w klauzulę przewidzianą w § 4 zarządzenia Nr 41 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 10 kwietnia 1951 r. w sprawie obniżki cen kosztorysowych

3. Do czasu określenia współczynnika „K” powinien być potrącany zaliczkowo procent proponowany przez wykonawcę.

§ 4. 1. Oszczędność zasadnicza stosuje się do całkowitej wartości robót wykonywanych na podstawie jednego kosztorysu, niezależnie od tego czy całość robót wykonuje bezpośredni wykonawca, czy też generalny wykonawca realizuje zlecenie częściowo siłami własnymi, a częściowo przy pomocy podwykonawców.

2. Generalny (bezpośredni) wykonawca obowiązany jest powiadomić inwestora i zainteresowanych podwykonawców

o wysokości procentu potrąceń z tytułu oszczędności zasadniczej, jaki należy stosować przy rozliczeniu robót wykonywanych na podstawie danego kosztorysu. Dla tych zawiadomień należy posługiwać się wzorem, stanowiącym załącznik Nr 2 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego, wprowadzającego stosowanie niniejszej instrukcji (Zawiadomienie Nr 1).

3. Odpis zawiadomienia Nr 1 powołanego w ustępie 2 generalny (bezpośredni) wykonawca przesyła do wiadomości właściwemu terytorialnie oddziałowi banku finansującego inwestycje.

4. Generalny wykonawca ponosi odpowiedzialność za wypełnienie zadań oszczędnościowych również w odniesieniu do robót powierzonych podwykonawcom.

§ 5. Oszczędność dodatkowa wynika z obniżki cen materiałów inwestycyjnych, dokonanej uchwałą Rady Ministrów z dnia 30.XII.50 r. (Monitor Polski Nr A-4, poz. 6 z 1951 r.). Oszczędność powyższa wynosi 4,5% wartości całości zużytych materiałów w przerobie rocznym przedsiębiorstwa.

§ 6. Wygospodarowanie oszczędności dodatkowej obowiązuje:

1. wykonawcę — gdy inwestycja realizowana jest na podstawie kosztorysu sporządzonego wg cen materiałów obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1951 r.

2. inwestora —

- gdy inwestycja realizowana jest na podstawie kosztorysu sporządzonego wg cen materiałów obowiązujących po 31.XII.1950 r. lub
- gdy wskutek braku kosztorysu dla danej roboty rozliczenia oparte są o kalkulację wynikową. Kalkulacja wynikowa nie może w żadnym przypadku przekroczyć efektywnie poniesionych kosztów bezpośredniej robocizny i materiałów oraz górnej granicy dopuszczalnych generalistów obowiązujących dla danego rodzaju robót.

§ 7. Wysokość dodatkowej oszczędności ustala się w sposób następujący:

1. Do czasu ustalenia udziału kosztów materiałowych w planach techniczno-produkcyjno-finansowych przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego — oszczędność dodatkową potrącać należy zaliczkowo w wysokości 2% z każdego rachunku przejściowego. Ostateczne rozliczenie z tego tytułu nastąpi po skorygowaniu umów (ust. 2).

2. Po zatwierdzeniu planów techniczno-produkcyjno-finansowych przedsiębiorstw i określeniu w ten sposób procentu udziału kosztu materiałów w globalnej sumie kosztów operacyjnych, procent ten (A) pomnożyć należy przez 4,5 i podzielić następnie przez 100 mnożone przez współczynnik „K” (według wzoru), otrzymując w wyniku tego działania odsetek dodatkowej oszczędności (X), obowiązującej przedsiębiorstwo w odniesieniu do wszystkich robót wykonywanych przez przedsiębiorstwo siłami własnymi:

$$Y = \frac{A \cdot 4,5}{K \cdot 100}$$

§ 8. 1. Rozliczenia z tytułu oszczędności dodatkowej pomiędzy generalnym wykonawcą a podwykonawcą oprócz należy na obowiązującym podwykonawcę odsetku oszczędności dodatkowej, ustalonym w sposób określony w § 7 ust. 2.

2. Wykonawca generalny w rachunkach składanych inwestorowi uwidoczni łączną sumę oszczędności dodatkowej, na którą składają się:

- kwoty oszczędności dodatkowej potrącaanej z rachunków poszczególnych podwykonawców według obowiązujących ich odsetków oszczędności dodatkowej;

b) kwoty oszczędności dodatkowej przypadającej od tej części rachunku generalnego wykonawcy, która obejmuje jego własne wykonawstwo i którą oblicza się na podstawie obowiązującego dla niego odsetka oszczędności dodatkowej (§ 7 ust. 2).

§ 9. 1. Obowiązek oszczędności dodatkowej powinien być wprowadzony do wszystkich umów o roboty budowlano-montażowe, zawieranych tak między inwestorem (zleceniodawcą), a generalnym wykonawcą, jak i zawieranych przez generalnego wykonawcę z podwykonawcami.

2. Każdy podwykonawca przesyła generalnemu wykonawcy zawiadomienie Nr 2, stanowiące załącznik Nr 3 do Zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego wprowadzającego stosowanie niniejszej instrukcji.

Generalny wykonawca przesyła inwestorowi powyższe zawiadomienie wraz z zawiadomieniem Nr 2 w zakresie robót wykonywanych własnymi siłami.

Inwestor przesyła wyżej wyszczególnione zawiadomienie do wiadomości banku finansującego inwestycje. Zawiadomienie Nr 2 należy wysłać niezwłocznie po zatwierdzeniu planu produkcyjno - finansującego danego wykonawcy na rok 1951.

§ 10. 1. Przy inwestycjach własnych wykonywanych systemem gospodarczym pełne zadania oszczędnościowe (oszczędność zasadnicza oraz dodatkowa) powinny być wygospodarowane przez przedsiębiorstwa wykonawcze, jako inwestora.

2. Przy inwestycjach wykonywanych w ramach systemu gospodarczego przez oddziały wykonawstwa inwestycyjnego (OWI), spółdzielnie, szkoły przysposobienia przemysłowego i osoby fizyczne lub prawne prawa prywatnego stosować należy tryb rozliczenia zadań oszczędnościowych ustalony dla systemu zleconego.

§ 11. 1. Rozliczenia generalnego wykonawcy z inwestorem oraz z podwykonawcami dokonane niezgodnie z niniejszą instrukcją należy skorygować przez sporządzenie rachunku przejściowego:

- obliczonego w oparciu o kosztorys umowny skorygowany zgodnie z porozumieniem dodatkowym, o którym mowa w § 2 instrukcji;
- uwzględniającego potrącenia z tytułu ciężących na wykonawcy zadań oszczędnościowych etapu realizacji, ustalonych zgodnie z niniejszą instrukcją.

Rachunek powyższy oraz rachunki następne jako narastające wyrównują błędy poprzednich rozliczeń.

2. W odniesieniu do robót zakończonych należy wystawić zamienny ostatni rachunek przejściowy, względnie skorygować rachunek ostateczny.

3. Rozliczenia powyższe powinny być dokonane najpóźniej do dnia 31.8.1951 r.

§ 12. W celu ujednoczenia wykonywania obowiązku potrącenia oszczędności zasadniczej i dodatkowej oraz uwidocznienia w rachunkach umorzeń zaliczek na zakup materiałów; należy w zamian dotychczasowego układu pierwszej strony rachunku przejściowego — stosować układ pierwszej strony rachunków przejściowych zgodny z wzorem stanowiącym załącznik Nr 4 do Zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego wprowadzającego stosowanie niniejszej instrukcji (druga strona rachunku — określenie procentowe postępu wykonania scalonych elementów — pozostaje bez zmian).

DYREKTOR DEPARTAMENTU
KOSZTORYSÓW I UMÓW

w/z Inż. E. Mader

Zjednoczenie
(przedsiębiorstwo)
.....
.....

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 96 z dnia 30 czerwca 1951 r.

ZAWIADOMIENIE Nr 1

o wysokości potrąceń z tytułu zadań oszczędnościowych ciężących na wykonawcy.

Do.....

w.....

Dotyczy umowy Nr....., z dnia..... zawartej z inwestorem..... na wykonanie robót budowlano-montażowych budowy (roboty)..... Adres..... Obiekt..... w/g kosztorysu umownego z dnia..... na sumę zł.....

Zawiadamia się, iż w związku z zaopatrzeniem wyżej powołanego kosztorysu umownego w klauzulę biura projektowego:

- współczynnik zmiany poziomu cen kosztorysowych w stosunku do cen z miesiąca marca 1950 roku wynosi $K =$ .....
- Stosowany procent potrąceń z tytułu ciężących na wykonawcy części zasadniczego zadania oszczędnościowego wynosi $X =$ .....
- Kosztorys umowny obejmuje ceny materiałów bez uwzględnienia obniżki wprowadzonej Uchwałą Prezydium Rządu z dnia 30.XII.1950 r. — wobec czego oszczędność dodatkowa obciąża w całości wykonawcę. Zaliczkowo potrącenia z tego tytułu wynoszą 2% lub:
- 3*) Kosztorys umowny obejmuje ceny materiałów uwzględniające obniżkę wprowadzoną Uchwałą Prezydium Rządu z dnia 30 grudnia 1950 r. — wobec czego oszczędność dodatkowa w całości obciąża inwestora.

*) U w a g a:

Niepotrzebne skreślić.

Podpis Przedsiębiorstwa
(Zjednoczenia)

..... dnia..... 1951 r.

Zjednoczenie
(Przedsiębiorstwo)
.....
.....

Załącznik Nr 3 do Zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 96 z dnia 30.6.1951 r.

ZAWIADOMIENIE Nr 2

o ustaleniu wysokości potrąceń oszczędności dodatkowej

Do.....

w.....

Dotyczy umowy Nr....., z dnia....., zawartej z inwestorem..... na wykonanie robót budowlano-montażowych budowy (roboty)..... Adres..... Obiekt..... w/g kosztorysu umownego z dnia..... na sumę zł.....

W związku z zatwierdzeniem nowego planu produkcyjno-finansowego na 1951 rok zostało ustalone, że procent udziału kosztów materiałowych w globalnej sumie kosztów operacyjnych wynosi dla naszego przedsiębiorstwa

$A =$ ..... %

Współczynnik K do wyżej wspomnianego kosztorysu wynosi $K =$ .....

Na tej zasadzie zawiadamiamy, iż wysokość oszczędności dodatkowej w odniesieniu do robót przez nas wykonywanych siłami własnymi wynosi:

$$Y = \frac{A}{K} \cdot \frac{4,5}{100} = \frac{4,5}{100} = \dots \%$$

Zgodnie z tabel. 3 zawiadomienia Nr..... z dnia..... wykonane wyżej dodatkowe zadania oszczędnościowe obciąża w całości inwestorów *) — nas, jako wykonawcę*).

Podpis Przedsiębiorstwa
(Zjednoczenia)

..... dnia .....

Załącznik Nr 4 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 96 z dnia 30 czerwca 1951 r.

..... dn. ....1951 r.

Przedsiębiorstwo..... Budowa Nr..... (Zlec.....)
Kredyt PI/1951 r. Adres.....
zł..... Inwestor.....
Cz..... Dz..... Zleceniodawca.....
Rozdz..... §..... Przeznaczenie.....
Tytuł inwestycyjny Kubatura.....
Nr..... Kosztorys na roboty.....

RACHUNEK PRZEJŚCIOWY Nr...../.....

Dla zleceniodawcy .....
Na podstawie umowy Nr..... z dnia..... oraz zgodnie z zawiadomieniem o wysokości procentu obniżki kosztów z tytułu oszczędności zasadniczej i dodatkowej..... Nr..... Nr..... z dnia.....

- Suma brutto niniejszego r-ku przejściowego obliczona na zasadzie kosztorysu (tab. scal. elem.) zł.....
- Suma brutto rachunku przejściowego wystawionego na dzień 31.XII.1950 r. wynosi zł.....
- Wartość robót wykonanych od dnia 1.I.1951 r. wynosi zł.....
- Potrąca się z tytułu oszczędności zasadniczej poz. 1) — poz. 2) % oraz dodatkowej .....% tj. łącznie .....% od poz. 3 czyli zł.....
- Wartość netto (tj. wg cen z roku 1951) robót wykonanych od 1 stycznia 1951 r. wynosi (poz. 3 — poz. 4) zł.....
- Wartość netto robót wykonanych od 1 stycznia 1951 r. według poprzedniego rachunku przejściowego Nr ..... wyniosła zł.....
- Kwota należności (poz. 5 — poz. 6) zł.....
- Inne potrącenia zł.....
- Potrącenia z tytułu umorzenia zaliczki udzielonej na zakup materiałów

$$Z_1 = Z \times \frac{pw - pz}{100 - pz} = \text{zł.} \quad \text{zł. ....}$$

Do wypłaty netto (poz. 7 — poz. 8 — poz. 9) słownie: ..... zł.....

U w a g a:

Oszczędność określona niniejszym r-kiem wynosi zgodnie z poz. 4 zł.....
Oszczędność określona poprzednim r-kiem Nr..... (poz. 4 tego rachunku) zł.....

Oszczędność za ostatni okres rozliczenia wynosi zł.....

Podpis przedsiębiorstwa

U w a g a:

Oznaczenia:

Z_1 — kwota spłaty zaliczek,
Z — suma zaliczek,
pw — procent wykonania robót,
pz — procent od którego rozpoczyna się potrącenie zaliczek.

Zleceniodawca:

Sprawdzono pod względem kredytowym i rachunkowym poprawki wprowadzone atrymentem .....
Zlecam wykonanie wypłaty przelewem Nr.....
z dnia .....

(podpis)

Data.....

Załącznik Nr 5 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 96 z dnia 30 czerwca 1951 r.

Tabela wysokości potrąceń z tytułu oszczędności zasadniczej

Lp.	Dla wartości współczynnika „K”	Obliczenie procentu potrąceń
1.	1.000 i powyżej	$100 - \frac{90,9}{1.000} = 9,1$
2.	0,990	$100 - \frac{90,9}{0,990} = 8,2$
3.	0,980	$100 - \frac{90,9}{0,980} = 7,3$
4.	0,970	$100 - \frac{90,9}{0,970} = 6,3$
5.	0,960	$100 - \frac{90,9}{0,960} = 5,3$
6.	0,950	$100 - \frac{90,9}{0,950} = 4,3$
7.	0,940	$100 - \frac{90,9}{0,940} = 3,3$
8.	0,930	$100 - \frac{90,9}{0,930} = 2,3$
9.	0,920	$100 - \frac{90,9}{0,920} = 1,2$
10.	0,910	$100 - \frac{90,9}{0,910} = 0,1$
11.	0,909 i poniżej	$100 - \frac{90,9}{0,908} = 0,0$

Załącznik Nr 6 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 96 z dnia 30 czerwca 1951 r.

Przykład A.

Przyjmijmy, że kwestionariusz na wykonanie całkowite w 1951 r. budynku o kubaturze 2.000 m³ oparty na bazie cen z marca opiewał na sumę 318.000 zł. i w tej wysokości została zawarta pierwotna umowa. W związku z obowiązującym inwestora zadaniem oszczędnościowym etapu projekto-

wania biuro projektowe obniżyło poziom luksusowości budynku do kwoty zł. 300.000 przy bazie cen z marca 1950 r.

Na tej podstawie inwestor zawarł dodatkowe porozumienie z przedsiębiorstwem wykonawczym i ograniczył wartość przedmiotu umowy do zł. 300.000. Następnie inwestor uzyskał zatwierdzenie kosztorysu szczegółowego tego samego budynku na sumę zł. 202.000 przy czym kosztorys ten sporządzony był w listopadzie 1950 r. i uwzględnił zmiany wykonania z tytułu oszczędności etapu projektowania. Umowę należy skorygować dla dostosowania jej do kosztorysu umownego określając wartość przedmiotu umowy na 282.000. Z faktu, że kosztorys nie był sporządzony na bazie cen z marca 1950 r. wynika, że oszczędność zasadnicza w etapie realizacji obciąża częściowo inwestora, a częściowo wykonawcę. W danym przykładzie współczynnik poziomu cen kosztorysu umownego do poziomu cen z marca 1950 r. $K = 0,94$.

Wobec powyższego minimalna dolna granica zadeklarowanej przez wykonawcę oszczędności nie wyniesie 9,1. Należy wyliczyć ją ze wzoru:

$$X = 100 - \frac{90,9}{X} = 100 - \frac{90,9}{0,94} = 3,3\%$$

Procent ten odnosi się do wartości przedmiotu umowy ustalonego zgodnie z kosztorysem na sumę zł. 282.000.

Wobec powyższego od wartości każdego r-ku przejściowego, obliczonego w oparciu o tabelę scalonych elementów zawartych w kosztorysie sporządzonym na sumę 282.000 należy potrącać 3,3% od wartości robót wykonanych w 1951 r. z tytułu oszczędności zasadniczej, niezależnie od dalszych potrąceń z tytułu oszczędności dodatkowej.

Przykład B.

Inwestor zlecał w XI (listopad) 1950 r. wykonanie budynku o kubaturze 2.000 m³ na podstawie kosztorysu opiewającego na zł. 282.000. W 1950 r. urządzono plac budowy, przeprowadzono prace wstępne oraz roboty ziemne stanowiące łączny koszt 32.000 zł. Umowa na rok 1951 r. obejmuje zakończenie robót w kwocie zł. 250.000. W związku z oszczędnością obowiązującą w etapie projektowania zastąpiono kosztowne wykończenie budynku, wykończeniem tańszym w związku z czym wartość przedmiotu umowy w 1951 r. zmniejszyła się o 5% tj. zł. 12.500 i wynosi 237.500 zł.

Odpowiednia wartość skorygowanego kosztorysu na całość budynku wyniesie zł. 269.500 (Wartość robót wykonanych do 31 grudnia 1950 r. pozostaje bowiem niezmienną). Wykonawca był już w posiadaniu kosztorysu i został powiadomiony, które pozycje kosztorysu uległy zmianie w związku z wygosparowaniem oszczędności w etapie projektowania w kwocie 12.500. Wobec powyższego w trybie dodatkowego porozumienia między inwestorem a wykonawcą ustalono wprowadzenie wyżej omówionych zmian powodujących ograniczenie wartości przedmiotu umowy z kwoty zł. 250.000 — do kwoty zł. 237.500.

W celu ustalenia wysokości zasadniczego zadania oszczędnościowego obciążającego wykonawcę (uwzględniając, iż w danym przypadku biuro projektowe dla kosztorysu sporządzonego w XI.1950 r. ustaliło $K = 0,94$) należy

$$\text{Przyjąć obliczenie } X = 100 - \frac{90,9}{0,94} = 3,3\%$$

Wykonawca zadeklarował wygosparowanie zasadniczej oszczędności 3,5%. Określoną w powyższy sposób obniżkę należy potrącać w rachunkach przejściowych od wartości robót wykonywanych w 1951 r. tj. odnośnie od tej

części kwoty wykonanej w r-ku przejściowym, które stanowi wartość wykonanych robót po 1.I.1951 r. (we wzorze r-ku przejściowego stanowiącego załącznik Nr. 4 do Zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr. 96 z dnia 30 czerwca 1951 r. przewidziano odliczenie wartości tej części robót objętych rachunkiem przejściowym), która wykonana została do 31.XII.1951 r.

Przyjmijmy, iż rachunek przejściowy obliczony na dzień 30.V.1951 r. w oparciu o tabele scalonych elementów, uwzględniając korektę z tytułu wygosparowanej oszczędności etapu projektowania (a nie w oparciu o tabelę scalonych elementów zawartą w kosztorysie aktualnym tj. na kwotę zł. 269.500) wynosi ..... zł. 166.500

Wartość robót roku 1950 (tj. wartość r-ku przejściowego na dzień 31.XII.1950 ..... zł. 12.000

Wartość robót wykonanych w roku 1951 ..... zł. 154.500

Oszczędność zasadnicza o jaką należy obniżyć
Wartość brutto wykonanych robót 3,5% od
kwoty 154.500 tj. wartość robót wykonywanych w 1951 r. po potrąceniu zasadniczej oszczędności wynosi ..... zł. 5.407

pozostaje do wypłaty..... zł. 149.092

Od kwoty 154.500 należy ponadto potrącić oszczędność dodatkową.

Przykład C.

Określenie wysokości dodatkowego zadania oszczędnościowego dokonuje każde przedsiębiorstwo dla wykonawstwa siłami własnymi w oparciu o zatwierdzony plan produkcyjno-finansowy (do czasu zatwierdzenia planu obowiązuje jednolita obniżka 2% od wartości robót wykonanych w 1951 r.).

Oszczędność dodatkową należy obliczyć w zależności od udziału „A“ kosztów materiałowych w globalnej sumie kosztów operacyjnych. (Przykłady w założeniu $K = 1$):

a) przyjmijmy, iż plan produkcyjno-finansowy przedsiębiorstwa „I“ przewiduje koszt całkowity materiałów zużytych na produkcję podstawową (lecz bez wartości materiałów zużytych na produkcję pomocniczą, działalność pozazakładową lub przewidzianych do sprzedaży) w wysokości zł. 204.000.000 zaś łączna wartość kosztów operacyjnych przedsiębiorstw zaplanowana jest na 486.000.000.—

Stąd procent potrąceń z tytułu oszczędności dodatkowej w danym przedsiębiorstwie (w stosunku do wszelkich robót wykonywanych siłami własnymi w oparciu o kosztorysy sporządzane na bazie cen z przed 30.XII.1950 r.) wynosi

$$y_1 = \frac{A \cdot 4,5}{K \cdot 100} = \frac{41,97 \cdot 4,5}{1.100} = 1,8886 = 1,9\%$$

b) przyjmijmy, iż plan produkcyjno-finansowy przedsiębiorstwa „II“ przewiduje koszty materiałowe (rozumiane jak wyżej) 120.000.000 zaś koszty operacyjne 205.000.000 zł.

$$A_2 = \frac{120.000.000}{205.000.000} = 58,53\%$$

$$Y_2 = \frac{58,53 \cdot 4,5}{1.100} = 2,633 = 2,6\%$$

- e) przyjmijmy, iż plan produkcyjno-finansowy przedsiębiorstwa „III“ przewiduje koszty materiałowe złotych 1.000.000 zaś koszty operacyjne łączne złotych 410.000.000 wówczas:

$$A_3 = \frac{1.000.000}{410.000.000} = 0,243\%$$

$$Y_3 = \frac{0,243 \cdot 4,5}{1.100} = 1.08 = 1,1\%$$

Przykład D.

Wystawienie rachunku przejściowego przez generalnego wykonawcę w przypadku gdy np. na dzień 15.X.51 r.:

Oszczędność

wykonanie siłami własnymi 180.00 przy $Y = 1,9\%$ zł 3.420
subwykonawca 1 przed. „Y“ 30.000 przy $Y = 2,6\%$ zł 780
subwykonawca 2 przed. „O“ 20.000 przy $Y_2 = 1,1\%$ zł 220

W rachunku przejściowych generalnego wykonawcy łączna oszczędność dodatkowa wynosi zł. 4.420

35.

ZARZĄDZENIE Nr 99 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 9 lipca 1951 r.

w sprawie uproszczenia zasad sporządzania dokumentacji technicznej.

Na podstawie § 2 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 158 z dnia 3 maja 1951 r., zmieniającego Instrukcję Nr 20 o zasadach sporządzania i zatwierdzania dokumentacji technicznej dla inwestycji, w celu uproszczenia i przyspieszenia opracowywania założeń projektu dla inwestycji — zarządzam, co następuje:

§ 1. Przy sporządzaniu założeń projektów dla inwestycji opracowywanych przez podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego jednostki organizacyjne — należy stosować uproszczone zasady, wprowadzone do instrukcji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 158 z dnia 3 maja 1951 r. W szczególności należy stosować:

1. przy sporządzaniu założeń projektów dla budownictwa przemysłowego — zamiast dotychczas stosowanych zasad zawartych w skreślonych §§ 42-54 instrukcji Nr 20 — zasady określone w nowych §§ 42-47 w brzmieniu ustalonym w załączniku Nr 1 do niniejszego zarządzenia;

2. przy sporządzaniu założeń projektów dla budownictwa ogólnego — zamiast dotychczas stosowanych zasad zawartych w skreślonych §§ 104-110 instrukcji Nr 20 — zasady określone w nowych §§ 104-108 w brzmieniu ustalonym w załączniku Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. 1. Uproszczonych zasad, o których mowa w § 1 pkt. 1 i 2 niniejszego zarządzenia, nie należy stosować do:

- założeń projektów już opracowanych;
- założeń projektów będących w toku opracowywania, zaawansowanych więcej niż w 50%.

2. Założenia wymienione w pkt. 1 lit. a i b nie mogą być przerabiane.

§ 3. Niezależnie od powyższego zezwala się na uproszczenie zasad sporządzania i zatwierdzania dokumentacji tech-

nicznej dla następujących inwestycji własnych przewidzianych do realizacji w Planie Inwestycyjnym 1951-52 r.

1. dla budynków prowizorycznych (o czasowym terminie użytkowania, np. budowa baraków o różnym przeznaczeniu oraz drobne inwestycje budowlane o nakładzie nie przekraczającym 300.000 złotych);

2. dla inwestycji budowlanych, polegających na adaptacji stanu istniejącego, odbudowie (obiekty poniżej 60% zniszczenia) i nadbudowie o koszcie ogólnym poniżej 350.000 złotych.

§ 4. 1. Dla inwestycji, o których mowa w § 3, wystarczającą dokumentację stanowią:

- krótkie schematyczne założenia projektu opracowane wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 1 do instrukcji Nr 20;
- dokumentacja prawna;
- kosztorys szczegółowy.

2. Dokumentacja wymieniona w pkt. 1 zastępuje założenia projektu i projekt wstępny oraz stanowi podstawę do zatwierdzenia inwestycji i uruchomienia kredytów inwestycyjnych.

§ 5. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 99 z dnia 9 lipca 1951 r.

ZASADY SPORZĄDZANIA ZAŁOŻEŃ PROJEKTU DLA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

§ 42. Założenia projektu budowy zakładu przemysłowego, powinny się składać z 2-ch części:

1) danych, będących podstawą do opracowania projektu wstępnego. Dane te stanowią właściwe założenia projektu i podlegają zatwierdzeniu przy rozpatrywaniu ich przez Komisję Oceny Projektów Inwestycyjnych. Wszelkie zmiany w tej części założeń są dozwolone jedynie za zgodą inwestora, który zatwierdził ostatecznie założenia projektu;

2) danych uzupełniających, o charakterze orientacyjnym, a stanowiących załącznik do właściwych założeń projektu. Dane te nie są ostatecznie wiążące dla biur projektów przy opracowaniu projektu wstępnego.

§ 43. Właściwe założenia projektu powinny zawierać:

- przedmiot inwestycji,
- uzasadnienie potrzeby inwestycji (celowość, wielkość, pilność),
- określenie możliwości i przewidywania dalszej rozbudowy,
- program produkcji (względnie usługi), jakościowy i ilościowy,
- orientacyjną wartość rocznej produkcji,
- dane o współpracy z innymi zakładami w zakresie produkcji,
- wyszczególnienie oddziałów produkcyjnych ze wskazaniem zmianowości,
- lokalizacja i krótki opis terenu pod budowę,
- uzasadnienie wyboru terenu,
- terminarz sporządzania dokumentacji technicznej,
- orientacyjny harmonogram budowy i uruchomienia zakładu, ze wskazaniem etapów budowy i uruchomienia

i podaniem efektów gospodarczych w poszczególnych etapach,

- 12) orientacyjny, wskaźnikowy koszt budowy,
- 13) orientacyjny plan finansowania budowy.

§ 44. Do właściwych założeń projektu należy dołączyć następujące załączniki:

1) oświadczenie Dyr. Planowania właściwego ministerstwa lub upoważnionego inwestora naczelnego o celowości programu produkcyjnego w ramach planu 6-letniego;

2) oświadczenie Dep. Inwestycji właściwego ministerstwa lub upoważnionego inwestora naczelnego o włączeniu inwestycji do planu inwestycyjnego 6-letniego oraz wskazania przydzielonych sum inwestycyjnych wg lat;

3) odpis zaświadczenia o uzgodnieniu lokalizacji ogólnej z Dep. Planów Terenowych i Lokalizacji (dla inwestycji grupy I), bądź z właściwą miejscowo wojewódzką komisją planowania gospodarczego. Odpis uzgodnienia lokalizacji szczegółowo z właściwym miejscowo wydziałem budownictwa przy prezydium wojewódzkiej rady narodowej. Dla inwestycji grupy I uzgodnienie lokalizacji ogólnej i szczegółowej z czynnikami wojskowymi;

4) dla inwestycji grupy I — metryka lokalizacyjna;

5) przyrzeczenie przydziału terenu budowy lub analogiczny dokument;

6) oświadczenie Centralnego Zarządu Gazownictwa co do możliwości pokrycia zapotrzebowania na gaz dla dużych konsumentów gazu;

7) oświadczenie Zjednoczenia Energetycznego, co do możliwości pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną;

8) oświadczenie Dyrekcji Wodociągów lub innych kompetentnych czynników co do możliwości zaopatrzenia zakładu w dostateczną ilość wody. W razie odmowy, wniosek co do innych sposobów pokrycia zapotrzebowania na wodę (studnie, pobór z rzeki itp.);

9) wyniki wierceń gruntu terenu, orzeczenie co do przydatności gruntu pod budowę i co do dopuszczalnego obciążenia gruntu. W wypadkach oczywistości dobrego gruntu — stwierdzenie tej oczywistości dokumentami (wiercenia gruntu są wtedy zbędne);

10) w przypadku lokalizacji terenu budowy nad rzeką, w razie potrzeby — stwierdzenie braku niebezpieczeństwa powodzi;

11) wyjaśnienia co do ilości i możliwości odprowadzenia wód deszczowych, sanitarnych oraz przemysłowych.

§ 45. Dane uzupełniające o charakterze orientacyjnym powinny zawierać:

1) orientacyjny plan terenu pod budowę (skala 1:1500 lub 1:1000) ew. z warstwicami co 1 metr oraz ze schematycznym i orientacyjnym naniesieniem obrysu budynków i sieci komunikacyjnej. Ewentualnie — współczynnik zabudowy;

2) plan orientacyjny okolic (skala 1:1500 lub 1:25000) z naniesieniem terenu pod budowę, oraz naniesieniem istniejących linii komunikacyjnych i sieci instalacyjnych znajdujących się poza terenem zakładu (sieć elektryczna, gazociąg, ew. parociąg, wodociąg, linia kolejowa, drogi itp.);

3) wyszczególnienie przewidywanych inwestycji w innych resortach, pozostających w związku z daną inwestycją, jak rozbudowa kolei, szos, dróg, regulacja rzek, wodociągów, kanalizacji, sieci elektrycznej itp.;

4) orientacyjną ilość dowożonych surowców i paliwa (w przypadku dużych transportów, uzgodniona z PKP);

5) wyjaśnienie co do bocznicy kolejowej na terenie zakładu i połączenie jej z kolejami państwowymi, oświadczenie PKP (w razie potrzeby);

6) wyjaśnienie orientacyjne co do dróg kołowych na terenie zakładu i powiązanie ich z drogami kołowymi i publicznymi;

7) orientacyjna wielkość załogi (w tym ilość kobiet);

8) orientacyjne zapotrzebowanie na mieszkania robotnicze (z uzasadnieniem);

9) wyjaśnienia co do sposobów zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych załogi uzgodnione z Centralnym Zarządem Budowy Miast i Osiedli (ZOR) oraz Wojewódzką Komisją Planowania Gospodarczego;

10) w przypadku potrzeby, opis ośrodka wyszkolenia załogi, w uzgodnieniu z CUSZ-em;

11) orientacyjne zapotrzebowanie i sposób jego pokrycia na:

a) paliwo (węgiel, gaz itp.),

b) parę (dla dużych konsumentów),

c) energię, elektryczną i moc elektryczną,

d) wodę,

e) ważniejsze surowce i półfabrykaty;

12) orientacyjny opis metody produkcji;

13) orientacyjne wyszczególnienie wydziałów pomocniczych;

14) wstępne orientacyjne wskaźniki techniczno - ekonomiczne.

§ 46. Przy opracowywaniu założeń projektu kapitalnej odbudowy lub rozbudowy zakładu, należy do założeń dołączyć inwentaryzację tylko tych istniejących obiektów, które podlegają bezpośredniej rozbudowie lub modernizacji. Inwentaryzacja ta powinna być sporządzona tylko w takim zakresie, jaki jest niezbędnie potrzebny do opracowania projektu wstępnego.

Równocześnie należy w założeniach projektu podać bardzo krótki i zawarty opis całości rozbudowywanego lub modernizowanego zakładu.

§ 47. W powyższy sposób sporządzone założenia powinny zawierać 10 — 25 stronic zwięzłego, jasnego i wyczerpującego opracowania.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 99, z dnia 9 lipca 1951 r.

ZASADY SPORZĄDZANIA ZAŁOŻEŃ PROJEKTU DLA BUDOWNICTWA OGÓLNEGO.

§ 104. Założenia projektów budownictwa ogólnego (mieszkaniowego, administracyjnego, socjalnego, budynków komunalnych i innych budynków o charakterze nieprzemysłowym) powinny składać się z 2-ch części:

1) danych, będących podstawą do opracowania projektu wstępnego. Dane te stanowią właściwe założenia projektu i podlegają zatwierdzeniu przy rozpatrywaniu ich przez Komisję Oceny Projektów Inwestycyjnych. Wszelkie zmiany w tej części założeń są dozwolone jedynie za zgodą inwestora, który zatwierdził ostatecznie założenia projektu;

2) danych uzupełniających o charakterze orientacyjnym, a stanowiących załącznik do właściwych założeń projektu. Dane te nie są ostatecznie wiążące dla biur projektowych przy opracowaniu projektu wstępnego.

§ 105. Właściwe założenia projektu powinny zawierać:

1) dokładnie sprecyzowany przedmiot inwestycji,

2) uzasadnienie potrzeby inwestycji (celowość, wielkość, pilność),

3) określenie ewentualnych możliwości dalszej rozbudowy (w razie potrzeby),

4) program użytkowy, zawierający:

- a) wskaźniki liczbowe i ewentualnie wykaz pomieszczeń, warunkujące ogólne założenia powierzchni i objętości,
- b) orientacyjną i postulowaną powierzchnię i objętość budynków,
- c) orientacyjny opis wymaganego wyposażenia instalacji;
- 5) krótki opis terenu pod budowę,
- 6) uzasadnienie wyboru terenu,
- 7) terminarz sporządzania dokumentacji technicznej,
- 8) orientacyjny harmonogram budowy i oddania do użytku budowli,
- 9) orientacyjny wskaźnikowy koszt budowy,
- 10) orientacyjny plan finansowy budowy.

§ 106. Do właściwych założeń projektu należy dołączyć następujące załączniki:

1) oświadczenie Dep. Inwestycji właściwego ministerstwa, lub upoważnionego inwestora naczelnego, o włączeniu inwestycji do planu inwestycyjnego 6-letniego oraz wskazanie przydzielonych sum inwestycyjnych wg. lat;

2) odpis zaświadczenia o uzgodnieniu lokalizacji ogólnej z Dep. Planów Terenowych i Lokalizacji, (dla inwestycji grupy I), bądź z właściwą miejscową wojewódzką komisją planowania gospodarczego; odpis uzgodnienia lokalizacji szczegółowej z właściwym miejscowo wydziałem budownictwa przy prezydium wojewódzkiej rady narodowej;

3) przyrzeczenie przydziału terenu lub inny analogiczny dokument;

4) dane dotyczące planu zagospodarowania przestrzennego lub wytyczne planu, jak — dane o planie prawomocnym, o dopuszczalnej zabudowie (rodzaj zabudowy) % zabudowy, gabaryt i inne warunki;

5) w miarę możliwości wyniki wierceń gruntu terenu, orzeczenie co do przydatności gruntu pod budowę i co do dopuszczalnego obciążenia gruntu; w przypadku oczywistości dobrego gruntu — stwierdzenie tej oczywistości dokumentami, (w przypadku tym, wiercenie gruntu jest zbędne);

6) orientacyjne dane dotyczące uzbrojenia terenu (wodociąg, kanalizacja, dopływ prądu elektrycznego); oświadczenie władz, o możliwości dołączenia się do sieci;

7) dane dotyczące koordynacji z innymi inwestorami w zakresie ew. wspólnych potrzeb, jak np. wspólne dojazdy, uzbrojenia terenu, podstacja transformatorów itp.;

8) w przypadku remontu lub odbudowy — dane dotyczące tytułu prawnego posiadania obiektu, stopień zniszczenia (w %, załączyć odpis orzeczenia władzy budowlanej), orientacyjny plan inwentaryzacji (załączyć rysunki);

9) ogólna charakterystyka budynków (rodzaj konstrukcji itp.).

§ 107. Dane uzupełniające o charakterze orientacyjnym powinny zawierać:

1) orientacyjny plan terenu budowy (skala 1:500 lub 1:1000) ew. z warstwicami, ze schematycznym i orientacyjnym naniesieniem obrysu budynków;

2) dla większych budowli — plan orientacyjny okolicy z naniesieniem terenu pod budowę oraz naniesieniem linii komunikacyjnych i sieci instalacyjnych znajdujących się poza terenem budowli (sieć elektryczna, gazociąg, wodociąg, drogi, kolej itp.);

3) wstępne orientacyjne porównawcze wskaźniki techniczno - ekonomiczne.

§ 108. W powyższy sposób sporządzone założenia powinny zawierać 10 — 15 stronice zwięzłego, jasnego i wyczerpującego opracowania.

36.

ZARZĄDZENIE Nr 100 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 11 lipca 1951 r.

w sprawie remontów kapitalnych i średnich sprzętu budowlanego.

W związku z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 179 z dnia 21 lipca 1950 r. w sprawie ogólnych zasad planowania, wykonywania i finansowania remontów (instrukcja PKPG Nr 30) oraz w celu usprawnienia, przyspieszenia i podniesienia jakości remontów ciężkiego i średniego sprzętu budowlanego zarządza, co następuje:

§ 1. W rozumieniu niniejszego zarządzenia:

1) ciężki sprzęt budowlany stanowią: koparki wszystkich typów, spycharki, lokomotywki parowe, lokomotywki spalinowe, kotły parowe, sprężarki (o wydajności ponad 3 m³/mn.), dźwigi samojezdne, ciągniki na gąsienicach, walce drogowe ponad 3 tony, silniki spalinowe o mocy ponad 10 KM, pompy do betonu, żurawie od 1,5 t.,

2) średni sprzęt budowlany stanowią: zgarniarki bez ciągników, kruszarki, ładowarki, spawarki, betoniarki od 300 ltr, transportery, pompy mechaniczne.

§ 2. Remonty kapitalne i średnie ciężkiego sprzętu budowlanego oraz remonty kapitalne średniego sprzętu budowlanego użytkowanego przez zjednoczenia (przedsiębiorstwa) Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego winny być wykonywane przez Zjednoczenie Produkcyjno-Remontowe, podległe Centralnemu Zarządowi Mechanizacji.

W przypadku podania przez Zjednoczenie Produkcyjno-Remontowe terminu wykonania remontu nieodpowiadającego potrzebom użytkownika sprzętu — może on zlecić wykonanie remontu innym zakładom do tego celu przewidzianym — po uzgodnieniu z Departamentem Głównego Mechanika.

Techniczna definicja, zawierająca szczegółowy rzeczowy opis kapitalnych i średnich remontów sprzętu budowlanego w oparciu o instrukcję PKPG Nr 30 dla każdego typu sprzętu oddzielnie, zostanie rozpracowana przez Centralny Zarząd Mechanizacji i uzgodniona z Departamentem Głównego Mechanika.

Remonty sprzętu specjalnego, będącego w użytkowaniu przez Centralny Zarząd Robót Specjalnych i Konstrukcji Stalowych będą nadal wykonywane przez własne warsztaty tych centralnych zarządów.

§ 3. 1. Przeprowadzenie remontów, o których mowa w § 2, przez zjednoczenia (przedsiębiorstwa) we własnym zakresie dozwolone będzie jedynie wyjątkowo za uprzednim zezwoleniem Departamentu Głównego Mechanika.

2. Rozpoczęte i przeprowadzane obecnie remonty winny być zakończone we własnym zakresie. Centralne zarządy zgłoszą do Departamentu Głównego Mechanika w terminie do 5 sierpnia br. wykazy tego sprzętu.

§ 4. Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) mogą zlecać Zjednoczeniu Produkcyjno-Remontowemu również kapitalne remonty sprzętu niewymienionego w § 1 niniejszego zarządzenia oraz remonty awaryjne, których własne bazy zjednoczeń nie są w stanie wykonać. W tym wypadku, jeżeli na to pozwolą warunki techniczne, Centralny Zarząd Mechanizacji poleci przeprowadzenie remontu na miejscu pracy sprzętu za pomocą specjalnie do tego przeznaczonych lotnych brygad remontowych.

§ 5. W celu umożliwienia ułożenia planów remontów, centralne zarządy korzystające ze sprzętu, o którym mowa w § 1, zarządzają, by mechanicy zjednoczeń i budow notowały w paszporcie każdej jednostki obserwacje dotyczące złego funkcjonowania maszyny oraz uwagi wykazujące, jakie części winny być naprawione lub też wymienione. Adnotacje te winny być uwzględnione przy zgłaszaniu sprzętu do remontu kapitalnego, czy też średniego, które to remonty w myśl § 2 winny mieć charakter znormalizowany.

§ 6. Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) zgłoszą do dnia 1.X.51 r. poprzez Centralny Zarząd Mechanizacji do Zjednoczenia Produkcyjno-Remontowego wykazy sprzętu według nomenklatury § 1 przewidzianego do remontu na rok 1952 z podaniem planowanego terminu przekazania do remontu poszczególnych jednostek sprzętowych.

§ 7. W wypadku, jeżeli Zjednoczenie Produkcyjno-Remontowe nie będzie w stanie wykonać terminarza żądanych remontów, wówczas zjednoczenia eksploatujące sprzęt, w myśl § 2 zlecają wykonanie remontu innym zakładom i w tym wypadku zestawiają plan remontów tego sprzętu, przedstawiając go do wiadomości Departamentu Głównego Mechanika.

§ 8. W oparciu o otrzymane zgłoszenia Zjednoczenie Produkcyjno-Remontowe opracuje do dnia 15.XI.51 r. plan remontu zleconego i własnego i przedstawią go poprzez Centralny Zarząd Mechanizacji do wiadomości i zaopiniowania do Departamentu Głównego Mechanika.

§ 9. Po uzyskaniu zatwierdzenia planu z Ministerstwa, Centralny Zarząd Mechanizacji poleci Zjednoczeniu Produkcyjno-Remontowemu zawrzeć ze zgłaszającymi remont zjednoczeniami porozumienia wstępne wg wzoru stanowiącego załącznik do niniejszego zarządzenia do dnia 15.XII.51 r.

§ 10. Centralne zarządy dopilnują wykonania powyższych obowiązków.

§ 11. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 100 z dnia 11 lipca 1951 r.

POROZUMIENIE WSTĘPNE

w sprawie wykonywania robót remontowych sprzętu budowlanego.

W dniu..... 1951 r. pomiędzy.....
..... mającym swą siedzibę w.....
..... w dalszym ciągu niniejszego porozumienia zwanym „zleceniodawcą“ reprezentowanym przez..... z jednej strony, a Zjednoczeniem Produkcyjno-Remontowym, mającym swą siedzibę w..... w dalszym ciągu niniejszego porozumienia zwanym „zleceniobiorcą“ reprezentowanym przez ..... z drugiej strony, zostało zawarte porozumienie treści następującej:

§ 1. 1. Na podstawie zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr..... z dnia..... 1951 r. w sprawie remontów kapitalnych i średnich sprzętu budowlanego zleceniodawca obowiązany jest zlecać w ciągu roku 1952, a zleceniobiorca obowiązany jest wykonywać remonty kapitalne średniego sprzętu budowlanego, użytkowanego przez zleceniodawcę.

2. Zleceniodawcy przysługuje prawo powierzania zleceniobiorcy kapitalnych remontów sprzętu budowlanego, wymienionego w ust. 1.

§ 2. Co należy rozumieć przez ciężki i średni sprzęt budowlany — określa powołane w § 1 ust. 1 zarządzenie Ministra Budownictwa Przemysłowego.

§ 3. Zleceniodawca powierza zleceniobiorcy sprzęt budowlany do remontu na podstawie zlecenia, zawartego na warunkach określonych w niniejszym porozumieniu według wzoru stanowiącego załącznik Nr. 2.

§ 4. Przesyłka sprzętu budowlanego do wskazanego przez zleceniobiorcę zakładu produkcyjno-remontowego następuje na koszt i ryzyko zleceniodawcy. Przesyłany do remontu sprzęt winien być kompletny — to znaczy zawierać nawet części zużyte, które podlegać będą wymianie.

§ 5. Zleceniodawca obowiązany jest dostarczyć do zakładu produkcyjno-remontowego razem ze sprzętem te części zamienne, które były zaplanowane do remontu kapitalnego. W wypadku, gdy zleceniodawca w chwili przekazywania sprzętu do remontu nie otrzymał jeszcze części zaplanowanych — należy zakładowi, dokonywującemu remont dostarczyć wycinek ze złożonego planu zapotrzebowania na części zamienne.

§ 6. 1. Zakład produkcyjno-remontowy dokonywuje rozbiórki dostarczonego sprzętu i sporządza protokół kwalifikacyjny, uzupełniając zgłoszoną specyfikację remontu.

2. Koszt standardowego remontu ustala się według cennika zatwierdzonego przez Ministerstwo i opracowanego przez Centralny Zarząd Mechanizacji do dnia 15.X.51 r., natomiast koszt remontów zgłoszonych dodatkowo ustala się na podstawie kalkulacji wstępnej, uzgodnionej ze zleceniodawcą.

3. Zakład produkcyjno-remontowy nie może uzależniać przystąpienia do robót remontowych od uprzedniego uzgodnienia kalkulacji wstępnej.

4. W przypadku, gdy dokonanie remontu okaże się niecelowe, zleceniodawca ponosi koszty rozbiórki, rozebrane elementy i części sprzętu pozostają do dyspozycji zleceniodawcy, przy czym zleceniobiorca może wystąpić o przejęcie tego obiektu.

§ 7. Sprzęt powierzony do remontu zleceniodawca winien naprawić według obowiązujących norm technicznych oraz w terminie ustalonym każdorazowo między stronami i podanymi w zleceniu na wykonanie robót remontowych.

§ 8. Zleceniobiorca nie ma prawa powierzyć wykonania całości lub części remontu innej osobie bez zgody Ministra Budownictwa Przemysłowego.

§ 9. 1. Po zakończeniu remontu i próbie technicznej zleceniobiorca zawiadamia zleceniodawcę o terminie odbioru technicznego. Zadaniem odbioru technicznego jest skontrolowanie, czy wszystkie zleczone roboty remontowe zostały wykonane i czy ich wykonanie jest prawidłowe.

2. Po odbiorze technicznym odbywa się odbiór ostateczny, który opiera się na protokole odbioru technicznego i ma za zadanie ustalenie kosztów i nakładów, związanych z przeprowadzeniem remontu.

3. Odbiór techniczny i ostateczny odbywa się w obecności przedstawiciela zleceniodawcy, zgodnie z instrukcją PKPG Nr 30.

Protokoły z odbiorów technicznego i ostatecznego sporządza się na wzorach stanowiących załączniki Nr 3 i 4 do niniejszego porozumienia.

4. Protokół z odbioru ostatecznego stanowi podstawę do wystawienia rachunku za przeprowadzony remont.

§ 10. Rozliczenia między zleceniobiorcą a zleceniodawcą z tytułu wykonanych remontów dokonywane będą na za-

sadach ustalonych zarządzeniem Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 67 z dnia 30 kwietnia 1951 r. w sprawie organizacji finansowej i systemu finansowego jednostek organizacyjnych, podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.

§ 11. Zleceniodawca winien zabrać wyremontowany sprzęt w terminie 7-dniowym od daty dokonanego odbioru ostatecznego.

§ 12. W przypadku wysyłki wyremontowanego sprzętu przez zakład produkcyjno-remontowy na zlecenie zleceniodawcy, wysyłka zostaje dokonana na koszt i ryzyko zleceniodawcy.

§ 13. Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłacenia zleceniobiorcy kary umownej w wysokości:

a) 0,2% wartości jednostki sprzętu za każdy dzień zwłoki w przypadku, gdy z przyczyn zawinionych przez zleceniodawcę sprzęt przewidziany do remontu nie został dostarczony zleceniobiorcy do remontu w terminach ustalonych w terminarzu, o którym mowa w § 6 zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego w sprawie remontów kapitalnych i średnich sprzętu budowlanego.

b) 0,1% wartości remontu za każdy dzień zwłoki w przypadku, gdyby z powodu niedopełnienia przez zleceniodawcę jego obowiązków, wyremontowany sprzęt nie został odebrany w terminie określonym w § 11 niniejszego porozumienia.

§ 14. Zleceniobiorca zobowiązuje się do zapłacenia zleceniodawcy kary umownej w wysokości 0,2% wartości opóźnionego remontu za każdy dzień zwłoki, gdyby na skutek niewykonania ciężących na zleceniobiorcy obowiązków, nie został dotrzymany termin, w jakim remont miał być wykonany.

§ 15. Kary umowne przewidziane za każdy dzień zwłoki liczone są tylko za dni powszednie z wyłączeniem niedziel i świąt.

§ 16. Obu stronom przysługuje prawo do dochodzenia na ogólnych zasadach prawa odszkodowania, przewyższającego określone w §§ 13 i 14 odszkodowanie umowne.

§ 17. Spory, jakie mogą wyniknąć z niniejszej umowy rozstrzyga Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego — Departament Głównego Mechanika.

§ 18. Porozumienie niniejsze sporządzone zostało w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

ZLECENIODAWCA

ZLECENIOBIORCA

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 100 z dnia 11 lipca 1951 r.

Z L E C E N I E Nr.....

na wykonanie robót remontowych w 19..... r.

w myśl porozumienia wstępnego Nr..... z dnia..... 195..... r.

Zleceniodawca .....

..... telefon .....

..... nazwa i adres .....

Zleceniobiorca .....

..... telefon .....

A. Obiekt, którego dotyczy zlecenie:

1. Nazwa .....
2. Nr księgi inwentarzowej .....
3. Nr pozycji planu rzeczowo-finansowego .....
4. Wartość obiektu inwentarzowa .....
5. Miejsce postoju obiektu .....

B. Roboty podlegające zleceniu:

1. Rodzaj remontu .....
2. Charakterystyka techniczna .....
3. Wyszczególnienie zasadniczych elementów i zespołów jednostki sprzętowej podlegającej naprawie.....
4. Ustalony termin rozpoczęcia remontu .....
5. Ustalony termin zakończenia remontu .....

C. Orientacyjny termin dostarczenia dokumentacji technicznej dotyczącej zlecenia:

Poz.	Wyszczególnienie dokumentacji	Instytucja wykonywująca nazwa i adres	Terminy dostawy
1	2	3	4
1.			
2.			
3.			
4.			

D. Terminy dostawy materiałów i części zamiennych:

Poz.	Nazwa materiału lub części zamiennej	Pozycja kont	Instytucja dostarczająca nazwa i adres	Terminy dostaw
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Stosownie do porozumienia wstępnego z dnia ..... Nr..... zlecam włączenie wyżej opisanych robót i w wyżej podanych terminach do Waszego programu robót na 19..... rok.

w kwocie zł. ....
słownie: .....

..... dnia ..... 19..... r.

..... podpis i pieczęć zleceniodawcy

Powyższe zlecenie przyjmuję do wykonania w terminach podanych w pkt B-4 z zachowaniem obowiązków dostarczenia dokumentacji zgodnie z pkt C poz. .... oraz dostawy materiałów i części zamiennych zgodnie z pkt D poz. ....

..... dnia ..... 19..... r.

..... podpis i pieczęć zleceniobiorcy

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 100 z dnia 11 lipca 1951 r.

Dot. zlecenia Nr..... z dnia.....

PROTOKÓŁ ODBIORU TECHNICZNEGO

kapitalnego — średniego — remontu.....
nazwa sprzętu
oznaczonego w planie remontów kapitalnych na rok 19.....
symbolem.....

Komisja odbiorcza w składzie:

- 1. .... przedstawiciel Działu Gł. Mechanika
- 2. .... " Działu Kontroli Techn.
- 3. .... " Rady Zakładowej
- 4. .... " wykonawcy remontu
- 5. .... " użytkownika obiektu

Przeprowadziła w dniu..... 19..... r. odbiór techniczny obiektu .....

Po dokładnym zbadaniu zakresu przeprowadzonego remontu oraz sposobu jego przeprowadzenia Komisja uważa odbiór techniczny za dokonany i tym samym obiekt zdolny do użytkowania.

Ewentualne zastrzeżenia i uwagi Komisji:

Na tym odbiór techniczny został zakończony, co członkowie stwierdzają przez podpisanie niniejszego protokołu.

..... dnia..... 19..... r.

Podpisy stron	Podpisy członków Komisji
.....	1. ....
.....	2. ....
.....	3. ....
.....	4. ....
.....	5. ....

Rozdzielnik:

Otrzymują zainteresowane komórki.....

Załącznik Nr 4 do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 100 z dnia 11 lipca 1951 r.

Dot. zlecenia Nr..... z dnia.....

PROTOKÓŁ ODBIORU OSTATECZNEGO

kapitalnego — średniego — remontu.....
nazwa sprzętu
oznaczonego w planie remontów kapitalnych na rok 19.....
symbolem.....

Komisja odbiorcza w składzie:

- 1. .... przedstawiciel Dyrekcji Zakładu
- 2. .... " Działu Gł. Mechanika
- 3. .... " Działu Finansowego
- 4. .... " Rady Zakładowej
- 5. .... " .....
- 6. .... " wykonawcy remontu
- 7. .... " użytkownika obiektu

Przeprowadziła w dniu..... 19..... r. odbiór ostateczny obiektu.....(Nr inwentarza.....)

Po dokładnym zbadaniu przedłożonych dowodów oraz opierając się na protokóle odbioru technicznego, przeprowadzonego w dniu..... Komisja w powyższym składzie stwierdziła, że remont został rozpoczęty dnia..... zakończony dnia..... że remont został przeprowadzony prawidłowo — nieprawidłowo, zaś jego koszty wyniosły:

Koszty robocizny .....
koszty części zamiennych.....
koszty materiałów .....
koszty inne .....
całkowity koszt .....

Komisja stwierdza, że planowany czasokres remontu został skrócony o..... przekroczony o..... z powodu.....

Preliminowany koszt remontu został zmniejszony o zł..... przekroczony o zł..... z powodu .....

Komisja odbioru ostatecznego zbadała następujące akta i dokumenty:

1. Podstawa przeprowadzenia kapitalnego remontu.....
..... zaopatrzonego symbolem .....
w planie remontów kapitalnych na rok 19..... i zatwierdzonego przez CZP dnia.....
Podać L. dz. i datę zlecenia względnie zarządzenia co do rozpoczęcia prac .....
2. Ustalony zakres przeprowadzonych prac: .....
3. Termin rozpoczęcia remontu: .....
4. Termin ukończenia remontu: .....
5. Protokół odbioru technicznego z dnia.....
6. Kwity magazynowe na pobrane części zamienne.....
7. Kwity magazynowe na pobrane materiały:.....
8. Listy dniówek prac.....
9. Harmonogram prac .....
10. Inne (podać jakie) .....

Na podstawie zbadania powyżej podanych dowodów Komisja stwierdza że koszty wyniosły:

robocizna .....narzuty.....razem.....
.....narzuty.....razem.....
materiały .....narzuty.....razem.....
części zamienne .....narzuty.....razem.....
inne (podać jakie) .....narzuty.....razem.....
.....narzuty.....razem.....
.....narzuty.....razem.....
Całkowity koszt .....narzuty.....razem.....

Komisja stawia następujące wnioski:

- a) stwierdzenie niedokładności,
- b) stwierdzenie prawidłowości przeprowadzonych prac oraz udzielenie absolutorium kier. komórki montażowej.

Na tym odbiór ostateczny został zakończony, co członkowie stwierdzają przez podpisanie niniejszego protokołu.

Podpisy stron	Podpisy członków Komisji
.....	1. ....
.....	2. ....
.....	3. ....
.....	4. ....
.....	5. ....
.....	6. ....
.....	7. ....

37.

**ZARZĄDZENIE Nr 106
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 14 lipca 1951 roku

w sprawie określenia wskaźnika wydajności.

W związku z koniecznością usunięcia istniejącej dotychczas dowolności w zakresie ustalania przez Centralne Zarządy i podległe im jednostki ilości roboczogodzin robotników grupy produkcyjnej, przy obliczaniu osiągniętej wydajności, w myśl postanowień regulaminu premiowania stanowiącego załącznik do Zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 5 z dnia 31.I.1951 r. — zarządzam, co następuje:

§ 1. Planowany wskaźnik wydajności określa się stosunkiem planowanej wartości przerobu (produkcji) do planowanej ilości roboczo-godzin robotników fizycznych ogółem — grupy produkcyjnej.

§ 2. Przy określaniu wskaźnika wydajności przewidzianego w § 1 niniejszego zarządzenia — należy wyłączyć planowane roboczo-godziny robotników zatrudnionych w jednostkach posiadających odrębne plany i premiowanych za własne osiągnięcia, oraz roboczo-godziny robotników działalności pozazakładowych.

§ 3. Dotychczas ustalony wskaźnik wydajności na jedną roboczo-godzinę robotnika produkcyjnego produkcji podstawowej zostaje utrzymany wyłącznie jako wskaźnik kontrolny.

§ 4. Zarządzenie powyższe obowiązuje od dnia 1 sierpnia 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

38.

**ZARZĄDZENIE Nr 107
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 23 lipca 1951 roku

w sprawie masowego instruktażu robotników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W celu podniesienia stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w resorcie budownictwa przemysłowego, w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce, zarządzam, co następuje:

§ 1. W jednostkach organizacyjnych podległych Ministerstwu najpóźniej od dnia 1 sierpnia 1951 r. zorganizować należy masowy instruktaż robotników zatrudnionych na budowach i w innych zakładach pracy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 2. Tryb organizowania i przeprowadzania instruktażu, o którym mowa w § 1, określa instrukcja, stanowiąca załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 3. W akcji instruktażowej współdziałać powinny ogniwa związkowe na wszystkich szczeblach organizacyjnych.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem podpisania.

w/z KIEROWNIKA MINISTERSTWA

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

Załącznik do Zarządzenia Ministra
Budownictwa Przemysłowego Nr 107
z dnia 23 lipca 1951 r.

INSTRUKCJA

w sprawie trybu postępowania przy organizowaniu i przeprowadzaniu instruktażu w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku roboczym.

I. Olbrzymie kwoty przeznaczone w planie 6-letnim na zwiększenie bezpieczeństwa pracy i ochronę zdrowia pracowników świadczą o wielkiej trosce partii i rządu o stałe polepszenie warunków pracy mas pracujących.

Dla przeprowadzenia skutecznej walki z wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi, należy wciągnąć załogi robocze do współdziałania w szerokiej akcji profilaktycznej w drodze instruowania każdego robotnika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na jego miejscu roboczym.

Instrukcja niniejsza ustala zasady masowego instruowania robotników przy pomocy załączonych 17 instrukcji szkoleniowych zawierających przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy dla poszczególnych rodzajów robót budowlanych.

II. Ustala się następujący tryb postępowania przy organizowaniu i przeprowadzaniu masowego instruktażu robotników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

1. Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) obowiązane są instrukcje szkoleniowe dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy dla poszczególnych rodzajów robót budowlanych powielić w niezbędnych ilościach.

2. Kierownik budowy po otrzymaniu instrukcji szkoleniowych obowiązany jest zwołać odprawę mistrzów, na której należy omówić metodę instruowania robotników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku roboczym, a następnie wręczyć mistrzom odpowiednią ilość egzemplarzy w/w instrukcji, celem dalszego rozprowadzenia ich wśród robotników odnośnych zawodów.

3. Każdy z mistrzów obowiązany jest zwołać krótką radę branżową, celem pouczenia swych pracowników o przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy. Po naradzie należy wręczyć każdemu z robotników 1 egzemplarz instrukcji właściwej ze względu na rodzaj pracy wykonywanej przez robotnika oraz 1 egzemplarz instrukcji ogólnej: „Ogólne wskazówki bezpieczeństwa pracy przy wszystkich robotach w budownictwie przemysłowym“.

Po upływie 6 dni od rozdania instrukcji przeprowadzić należy egzaminy.

4. Egzaminy przeprowadza mistrz, w obecności referenta bhp. względnie Społecznego Inspektora Pracy, zadając pracownikowi szereg pytań z tematu danej instrukcji.

5. W przypadku, gdy egzaminowany nie odpowie na zadane pytania prawidłowo należy egzamin powtórzyć po upływie następnych 6 dni.

6. Jeśli pracownik przy powtórnym egzaminie nie wykáže się niezbędnymi wiadomościami dla danego stanowiska roboczego, należy go przesunąć do pracy mniej niebezpiecznej, nie zwalniając go jednakże z obowiązku przejścia instruktażu na nowym stanowisku.

7. Każdemu pracownikowi, po złożeniu przez niego egzaminu z wynikiem pozytywnym, należy wydać zaświadczenie według załączonego wzoru. Odpis zaświadczenia, zaopatrzonego w podpis poinstruowanego zostaje zachowany w aktach referenta b.h.p. względnie Społecznego Inspektora Pracy danej budowy.

8. Zakończenie akcji masowego instruktażu robotników na budowach powinno nastąpić w terminie do dnia 1.XI.51 r. Centralne Zarządy zaplanują tę akcję w ramach planów pracy w danym okresie.

9. Instruktaż oraz egzaminy należy przeprowadzać przed lub po ukończeniu dnia pracy.

10. Nowoprzyjętych pracowników należy poinstruować natychmiast po przyjęciu. Mistrz poucza nowoprzyjętego pracownika o obowiązujących przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy na danym stanowisku roboczym, wręcza mu instrukcję i po upływie 6 dni od daty przyjęcia przeprowadza egzamin.

(nazwa przedsiębiorstwa)

W z ó r

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Niniejszym zaświadcza się, że

Ob. . . . .
ur. dn. . . . . mies. . . . . r. . . . . z zawodu . . . . .
został przeszkolony w zakresie bezpieczeństwa
i higieny pracy na stanowisku . . . . .
. . . . . dn. . . . . mies. . . . . r. . . . .

Referat B.H.P. lub Kierownik zakładu pracy
Społ. Inspektor Pracy . . . . .
. . . . . Mistrz egzaminujący
. . . . .

39.

ZARZĄDZENIE Nr 108 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 24 lipca 1951 roku

w sprawie oszczędnego zbrojenia stropów żelbetowych gęstożebrowych typu Akermana.

Wyniki doświadczeń Instytutu Techniki Budowlanej przeprowadzone w skali technicznej na poligonie doświadczalnym wykazały, że zbrojenie stropów żelbetowych gęstożebrowych typu Akermana w oparciu o normę PN/B-1700 jest nadmierne i może być znacznie zredukowane.

W związku z tym, w celu osiągnięcia oszczędności w zużyciu stali zarządzam, co następuje:

§ 1. Biura projektowe oraz zjednoczenia podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego obowiązane są przy projektowaniu i wykonywaniu stropów żelbetowych gęstożebrowych typu Akermana wprowadzić redukcję zbrojenia stosownie do zasad ustalonych w instrukcji stanowiącej załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Instytut Techniki Budowlanej w terminie do końca bieżącego roku przeprowadzi na jednej z budów w Warszawie badania stropu Akermana wykonanego stosownie do załączonej instrukcji, celem stworzenia podstaw do ewentualnej dalszej redukcji zbrojenia stropów tego typu.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1951 r.

w/z KIEROWNIK MINISTERSTWA

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

Załącznik od Zarządzenia Ministra
Budownictwa Przemysłowego Nr 108
z dnia 24 lipca 1951 r.

INSTRUKCJA TYMCZASOWA

w sprawie oszczędnego zbrojenia stropów żelbetowych gęstożebrowych typu Akermana.

1. Przy projektowaniu stropów żelbetowych gęstożebrowych typu Akermana obliczanych wg PN/B-1700 (stropy żelbetowe gęstożebrowe betonowane na miejscu budowy), zbrojenie główne stropów na momenty dodatnie należy zredukować, mnożąc obliczone przekroje stali przez współczynnik:

- a) 0,9 dla żeber — jako belek wolnopodpartych
- b) 0,8 dla żeber — jako belek częściowo zamocowanych wg 3.4 PN/B-1700.

2. Stropy powinny być oparte na ścianach za pośrednictwem ławy zgodnie z wymaganiem 3, 4, 1 lb PN/B-1700.

3. W żebrach stropów częściowo zamocowanych zezwala się na stosowanie głównego zbrojenia nad podporami o przekroju równym uzbrojeniu zredukowanemu w przeszle.

4. Przedsiębiorstwa budowlane, przy wykonywaniu stropów Akermana dla których zbrojenie nie zostało w projektach zredukowane i w przypadku, gdy stan budowy umożliwia zmianę zaprojektowanego zbrojenia (np. gdy pręty nie zostały jeszcze przycięte) powinny przeliczyć zbrojenie wg zasad pkt 1 instrukcji w oparciu o przepisy zarządzenia Ministra Odbudowy z dnia 4 marca 1949 r. w sprawie stosowania konstrukcji i elementów zamiennych w budownictwie (Dz. Urz. Min. Odb. Nr 4, poz. 20).

5. W związku z pkt. 1 podkreśla się, że redukcja zbrojenia nie dotyczy strzemion, prętów odgiętych i uzbrojenia żeber górą (na momenty ujemne).

6. Redukcja zbrojenia nie może być stosowana w stropach o obciążeniu użytkowym większym od 400 kg/m².

7. Przykład przeliczenia zbrojenia stropu:

Wymagany wg obliczeń statycznych przekrój zbrojenia żebra stropu częściowo zamocowanego Akermana wynosi 1,65 cm².

W projekcie przewidziano zbrojenia na przemieszanie $\varnothing 14$ oraz $\varnothing 16$ co daje przeciętnie na jedno żebro 1,77 cm².

Stosownie do pkt. 1b niniejszej instrukcji należy zredukować zaprojektowane zbrojenie przy uwzględnieniu współczynnika 0,8 to jest $1,65 \times 0,8 = 1,32$ cm².

Należy wobec tego przyjąć $\varnothing 14$ i 12 na przemieszanie, co wyniesie 1,34 cm², a przy zastosowaniu stali żebrwanej Fz.

$1,32 \times \frac{2800}{3600} = 0,84$ cm²; przyjęto zbrojenie 1 $\varnothing 10 = 1,00$ ca 2.

40.

ZARZĄDZENIE Nr 109 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 24 lipca 1951 r.

w sprawie uzupełnienia zasad premiowania kierowców pojazdów mechanicznych.

W celu zapewnienia ścisłego przestrzegania norm zużycia materiałów pędnych w resorcie Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego, w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce, zarządzam, co następuje:

§ 1. Kierowców pojazdów mechanicznych (samochodów i ciągników) i pomocników kierowców, zatrudnionych w centralnych zarządach oraz w zjednoczeniach i przedsiębiorstwach podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego, premiować należy za oszczędność paliwa według zasad ustalonych w pkt 5 załącznika Nr 12 do Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie z dn. 7.V.1949 r., stosując dodatkowo postanowienia pkt 9 i 10 rozdziału VIII regulaminu, stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 czerwca 1949 r. w sprawie wynagrodzeń kierowców i innych pracowników samochodowych (Monitor Polski Nr A-40, poz. 561):

„pkt. 9. Za zużycie materiałów pędnych, przekraczające ustalone normy ponad 5%, należy potrącić kierowcy 100% ceny rynkowej zużytych ponad normę materiałów.

Potrącenia należy dokonać z kwot przypadających z tytułu premii omówionych w p-ktach B, C, D i E“.

„pkt. 10. Przepisu punktu 9 nie stosuje się w wypadkach usprawiedliwionego zużycia materiałów pędnych ponad normę (np. przy holowaniu, rozwijaniu kabli, wyciąganiu innych wozów) „— przy czym litery: B, C, D i E“ w pkt. 9 zastąpić należy słowami „3, 4, 6 załącznika Nr 12 do Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie“.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 1951 roku.

w/z KIEROWNIK MINISTERSTWA

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

41.

**OKÓLNIAK Nr 7
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 16.II.1951 r.

w sprawie stosowania stali OW 50.

Stwierdziłem, że nie wszystkie przedsiębiorstwa, przy składaniu zamówień do Centrostali na stal okrągłą (betonową), zastosowały się do Zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 6.XII.1949 r. w sprawie obowiązku stosowania stali OW 50, ogłoszonego w Monitorze Polskim Nr A-101 z dnia 22.XII.1949 r.

W związku z powyższym polecam:

1) Przedsiębiorstwa podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego przeanalizują zamówienia stali okrągłej, złożone w roku 1950 do Centrostali, tytułem zaliczki na kontyngent 1951 r.

Analiza winna być przeprowadzona przez służbę zaopatrzenia i służbę techniczną pod kątem możliwości zmiany dotychczasowych zamówień stali okrągłej, zwykłej na stal żebrowaną. Zmiany te winny być zgłoszone w terminie nieprzekraczalnym do dnia 2 marca 1951 r., w tym składzie Centrostali, do którego zostało złożone zamówienie.

2) Obowiązek zamówienia maksymalnej ilości stali żebrowanej odnosi się również do tych przydziałów stali okrągłej, które zostaną przydzielone w roku bieżącym, jako uzupełnienie dokonanych przydziałów w roku ubiegłym.

3) Przy przeliczeniu stali okrągłej na stal żebrowaną należy się posługiwać tablicą przeliczeniową, podaną w załączniku do Zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 6.XII.49 r. (Monitor Polski jak wyżej) oraz Instrukcją Techniczną o stosowaniu prętów żebrowanych w konstrukcjach

żelbetowych, zwykłych i prefabrykowanych, stanowiącej załącznik do pisma Ministerstwa Budownictwa, Departament Techniczny Nr IV-1/1757/50 z dnia 9.V.1950 r.

4) Biura Projektowe, w wypadku konieczności zmiany stali zwykłej okrągłej na stal żebrowaną, zobowiązane są do akceptowania takich zmian, o ile nie istnieją wyraźne przeszkody natury technicznej.

5) Centrala Handlowa Żelaza i Stali w Katowicach otrzymała polecenie zbilansowania zapotrzebowania na stal żebrowaną i w wypadku stwierdzenia, że skorygowane zamówienia przekraczają możliwości produkcyjne Przemysłu Hutniczego, upoważniona została do skreślenia nie dających się ulokować w produkcji zamówień z równoczesnym obowiązkiem zawiadomienia zamawiającego, że realizacja zamówienia nastąpi w stali zwykłej okrągłej.

Odpisy zmian w zamówieniach na stal żebrowaną winny Zjednoczenia przesłać do delegatury CZZ w Katowicach, ul. Barbary 21.

Z uwagi na to, że zastosowanie stali żebrowanej ma podstawowe znaczenie w uzyskaniu oszczędności w stali budowlanej, zobowiązuję Dyrektorów Centralnych Zarządów jak i Dyrektorów Zjednoczeń do dopilnowania wykonania powyższego zarządzenia.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

42.

**OKÓLNIAK Nr 9
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 24 lutego 1951 r.

w sprawie planowej zbiórki i dostawy złomu stalowego oraz żeliwnego w roku 1951.

W wykonaniu Uchwały Prezydium Rządu z dnia 14 października 1950 r. w sprawie dostaw złomu stalowego i żeliwnego przez urzędy państwowe oraz przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej — ustalam, co następuje:

§ 1. 1. Centralny Zarząd Zaopatrzenia określi i poda Centralnym Zarządom i Zarządowi Budowy Metro wysokość kontyngentów dostaw złomu stalowego i żeliwnego w roku 1951, w granicach limitu globalnego określonego w § 11 wymienionej Uchwały.

Ilości złomu podane przez Centralny Zarząd Zaopatrzenia należy przyjąć w planach, jako dolną granicę dostawy złomu.

2. Centralne Zarządy i Zarząd Budowy Metro rozdziela wyznaczone kontyngenty dostaw złomu pomiędzy podległe im Zjednoczenia proporcjonalnie do możliwości uzyskania złomu w poszczególnych Zjednoczeniach.

3. Zjednoczenia podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego, które w związku z ich działalnością nagromadziły lub gromadzą złom stalowy i żeliwny, powinny dokonywać zbiórki i dostaw tego złomu do Centrali Złomu w ilościach nie mniejszych od limitów ustalonych dla nich przez Centralne Zarządy i Zarząd Budowy Metro.

§ 2. 1. Zjednoczenia, o których mowa w ust. 3 § 1 niniejszego zarządzenia, opracują na formularzu według załączonego wzoru (załącznik nr 1) roczne plany zbiórki i dostawy złomu stalowego i żeliwnego, przesyłając je następnie Centralnym Zarządom i Zarządowi Budowy Metro, celem ich skontrolowania i zatwierdzenia w terminie do dnia 20 marca 1951 r.

2. Centralne Zarządy i Zarząd Budowy Metro po skontrolowaniu rocznych planów zbiórki i dostawy złomu — zatwierdzą je, oraz sporządzą na podstawie tych planów — zbiorcze plany zbiórki i dostawy złomu, które należy przesłać w terminie do dnia 25 marca 1951 r. po jednym egzemplarzu tego planu do:

- a) Centralnego Zarządu Zaopatrzenia,
- b) Centrali Złomu w Katowicach.

3. Centralny Zarząd Zaopatrzenia po opracowaniu resortowego planu zbiorczego zbiórki i dostawy złomu, prześle do dnia 15 kwietnia 1951 r. po jednym egzemplarzu tego planu do:

- a) Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego,
- b) Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego.

§ 3. Za wykonanie planu zbiórki i dostawy złomu stalowego i żeliwnego uważa się tylko te dostawy złomu, które będą wykonane w 1951 r.

§ 4. Plany rozbiórki i dostawy złomu na rok 1951 winny być sporządzone wg terminologii technicznej podanej w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia (tablice 1, 2 i 3).

§ 5. Plany dostawy złomu powinny przewidywać w zasadzie równomierną dostawę w ciągu całego roku z tym, że, z uwagi na szczególne przeciążenie taboru kolejowego PKP, dostawy w czwartym kwartale winny być odpowiednio mniejsze, bez uszczerbku dla pełnej realizacji planu.

§ 6. 1. Dostawa złomu odbywa się własnymi środkami lokomocji loco wagon stacja załadowcza. Jeżeli nie zachodzi konieczność transportu koleją, Centrala Złomu może wskazać adres, pod który złom należy dostarczyć.

2. Dostawa złomu, odpowiadającego klasom zawartym w tablicach nr 1, 2 i 3 (załącznik nr 2) może nastąpić bezpośrednio do hut.

3. Złom nie odpowiadający wymaganiom określonym w ust. 2 § 6, winien być zg'oszony do Centrali Złomu celem przesłania do wskazanego przez nią Zakładu przerobczego, przy czym przed wysłaniem powinien być posegregowany wg niżej podanych zasad:

I. Złom stalowy niestopowy:

- a) złom powyżej 3 mm grubości odpowiadający klasom 1 i 2,
- b) złom poniżej 3 mm grubości odpowiadający klasom 3 i 4,
- c) otoczki odpowiadające klasie 5.

II. Złom stalowy stopowy odpowiadający klasom zbiorczym wg załączonych tablic (załącznik nr 2, tablica nr 2).

III. Złom żeliwny:

- a) cienkościenny,
- b) ciężki złom żeliwny wymagający przeróbki pod kłarami,
- c) wióry żeliwne odpowiadające klasie 8f.

4. Zjednoczenia objęte akcją planowej zbiórki i dostawy złomu winny zgłosić na 35 dni przed wysyłką, terytorialnie właściwej zbiornicy Centrali Złomu, ilości złomu, które mają być wysłane — na formularzu wg wzoru, stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

Spis zbiornic Centrali Złomu zawiera załącznik nr 4.

Przy wysyłce złomu należy zwrócić szczególną uwagę na wyeliminowanie materiałów wybuchowych, ze względu na grożącą odpowiedzialność karną i cywilną.

§ 8. Rozliczenie dostaw złomu następuje w drodze inkasa bankowego, na podstawie cenników Centrali Złomu, za-

twierdzonych przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego.

Miarodajną do rozliczenia jest waga i klasyfikacja odbiorcy.

§ 9. 1. Centralne Zarządy i Zarządy Budowy Metro prześlą Centralnemu Zarządowi Zaopatrzenia oraz Centrali Złomu szczegółowe sprawozdania półroczne z wykonania planu zbiórki i dostawy złomu w terminach:

- a) do dnia 1.8.1951 r. — za pierwsze półrocze 1951 r.
- b) do dnia 1.2.1952 r. — za drugie półrocze 1951 r.

2. Centralny Zarząd Zaopatrzenia przysyłać będzie do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz do Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego zbiorcze sprawozdania z wykonania planu w terminach:

- a) do dnia 15.8.1951 r. — za pierwsze półrocze 1951 r.
- b) do dnia 15.2.1952 r. — za drugie półrocze 1951 r.

3. Sprawozdania przewidziane wyżej (ust. 1 i 2 § 9) winny być składane na formularz wg załączonego wzoru (załącznik nr 5).

§ 10. 1. Dyrektorzy Centralnych Zarządów i Zarządu Budowy Metro wydadzą odnośne polecenia podległym jednostkom organizacyjnym, kładąc nacisk na doniesie znaczenie pełnego zrealizowania przewidzianych dostaw dla Planu 6-letniego, zainteresują omawianym zagadnieniem Rady Zakładowe, POP i organizacje społeczne oraz dopilnują należytego wykonania wydanych w tym przedmiocie zarządzeń i poleceń.

2. Wszelkiego rodzaju zaniedbania w wykonywaniu zbiórki i dostaw złomu będą z całą surowością zwalczane, a w przypadku większej wagi będą traktowane jako szkodnictwo gospodarcze.

3. O wszelkich niedociągnięciach i przeszkodach w wykonywaniu planu dostaw złomu należy powiadomić niezwłocznie Centralny Zarząd Zaopatrzenia.

4. Za terminowe i właściwe wykonanie dostaw złomu odpowiedzialni są dyrektorzy Centralnych Zarządów, Zarządu Budowy Metro i Zjednoczeń oraz osoby przez nich wyznaczone, jako odpowiedzialne za akcję zbiórki i dostawy złomu. Nazwiska osób wyznaczonych do przeprowadzenia akcji złomu należy podać do wiadomości Centralnemu Zarządowi Zaopatrzenia w terminie do dnia 25 marca 1951 r.

§ 11. Upoważnia się Centralę Złomu do przeprowadzenia kontroli wykonania postanowień niniejszego okólnika i całokształtu spraw związanych z planową gospodarką złomem we wszystkich jednostkach organizacyjnych podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

WYJAŚNIENIE

o sposobie wypełniania planu obrotów złomem na rok 1951.

Wzór ten winien być wypełniony przez zakłady przemysłowe, na których ciąży obowiązek dostawy złomu przewidzianego Uchwałą Prezydium Rządu z dnia 14.X.50 r. w sprawie dostaw złomu stalowego, żeliwnego przez urzędy państwowe oraz przedsiębiorstwa gospodarki społecznej.

Zwraca się szczególną uwagę na dokładne podanie jakiemu Ministerstwu, Centralnemu Zarządowi, Zjednoczeniu podlega zakład wypełniający dany wzór. Zakład wypełniający winien również dokładnie podać swój adres.

ty od swoich władz zwierzchnich, wykazują w tej rubryce te ilości złomu własnego, jakie przewidują zużyć w 1951 r. na własne potrzeby produkcyjne.

Rubr. 8. Należy wykazać tu tę ilość złomu, jaka ciąży na zakładzie zobowiązanym do dostawy, a jednocześnie ilości podane w rubr. 8 są różnicą rubr. 6 i 7.

Rubr. 9, 10, 11 i 12 nie wymagają wyjaśnień.

Celem powiązania „planu obrotów złomu“ z ogólnym planem danego zakładu, wprowadzona została rubr. 13 i 14, z których wynika, ile dany zakład winien otrzymać za dostawiony złom zakładom przeróbczym Centrali Złomu.

Rubr. 13. Cena jednostkowa winna być zgodna z obowiązującym i zatwierdzonym cennikiem za złom.

Rubr. 14 jest wynikiem pomnożenia rubryki 8 przez rubrykę 13.

Załącznik Nr 2 do Okólnika Ministra Budownictwa Przemysłowego nr 9 z dnia 24 lutego 1951 r.

T A B L I C E
USTALAJĄCE NOMENKLATURĘ I KLASYFIKACJĘ ZŁOMU STALOWEGO I ŻELIWNEGO.

T a b l i c a 1.

Podział złomu niestopowego na gatunki, klasy i podklasy

Gatunek złomu	Klasa złomu	Podklasa	W y s z c z e g ó l n i e n i e	względna użytkowa wartość złomu %
M złom dla pieców martenowskich	1 złom ciężki		Przedmioty stalowe o grubości conajmniej 6 mm: odpadki produkcji stali i jej przetwórstwa, jak obcinki wlewków, kęsisk, kęsów, wyrobów walcowanych, kutych i prasowanych, odpadki z warsztatów mechanicznych i konstrukcyjnych, wybrakowane wyroby stalowe; złom powrotny z rozbiórek nieznacznie zardzewiały, jak np. złom z maszyn, budowli, nawierzchni kolejowej i tramwajowej, taboru kolejowego, tramwajowego i samochodowego, ze statków konstrukcji mostowych i sprzętu wojskowego: rury, skrzynie i przedmioty wydrążone o grubości ścianki powyżej 6 mm i o stosunku prześwitu do grubości ścianki poniżej 15 oraz koła i obręcze kolejowe.	100
	2 złom średni		Przedmioty wymienione w klasie 1 lecz o grub. od 3 mm do 6 mm, a rury, skrzynie i przedmioty wydrążone o grub. ścianki od 3 mm do 6 mm i stosunku prześwitu do grubości ścianki poniżej 15, a liny, łańcuchy, taśmy zwinięte i silnie związane albo cięte i wiązane w wiązki, łuski amunicyjne.	90
	3 paczki		Złom pochodzący z odpadków blach i wyrobów z blachy oraz z drutu grubości do 3 mm prasowany mechanicznie lub ręcznie wiązany:	
		a	paczki mechanicznie prasowane zawierające: odpadki drutu i blach nowych i nieocynkowanych, wyroby z nieocynkowanych blach i drutu.	85
		b	paczki ręcznie wiązane o zawartości jak w podklasie a	80
		c	paczki mechanicznie prasowane zawierające: odpadki drutu i blach starych lub ocynkowanych, wyroby z ocynkowanych blach i drutu.	70
		d	paczki ręcznie wiązane o zawartości jak w podklasie c.	65
	4 złom lekki		Złom stalowy grubości poniżej 3 mm luzem jak: ceowniki, teowniki, kontowniki, płaskowniki, odpadki czarnej blachy oraz rury i przedmioty wydrążone nie należące do klasy 1 i 2 ze względu na wartość stosunku prześwitu do grubości ścianki:	
		a	rury, skrzynie, naczynia wydrążone o jednolitej grubości ścianki, spłaszczone (z wyjątkiem złomu pochodzenia amunicyjnego, który dostarczony jest w stanie niespłaszczonym).	80
		b		70
		c	wszelki inny lekki złom stalowy.	

Gatunek złomu	Klasa złomu	Podklasa	Wyszczególnienie	względna użytkowa wartość złomu %
	5		Wióry nowe i stare pochodzące z obróbki przedmiotów stalowych:	
	wióry	a	wióry krótkie nowe	65
		b	„ „ stare	55
		c	„ długie w stanie przygotowanym do ładowania do pieca, lub spieczone	35
	6		Przedmioty przestrzenne jak łożka, krzesła, kraty, ogrodzenia nadające się do ładowania do pieca bez poprzedniego przygotowania lecz ze względu na niską wydajność ładowania nie zaliczane mimo ich grubości do klas wyższych.	45
	złom przestrzenny			
	7		Skrzepy stalowe zanieczyszczone żużlem oraz odpadki z hal rozlewniczych i odlewni staliwa, zanieczyszczone materiałami ogniotrwałymi.	50
	skrzepy			
W	8		Złom zardzewiały lub z nieusuwalną powłoką metalową albo emaliową, paczkowany lub luzem, jak blachy, rury, naczynia, puszki, lampy, sztyldziki, ramiona sygnalizacyjne i t. p.:	
złom dla wielkich pieców		a	paczki mechanicznie prasowane	60
		b	paczki ręcznie wiązane	55
		c	złom kawałkowy luzem	40
		d	wióry stalowe zbrylowane	40
			Do tej klasy zaliczony jest również złom żeliwny.	
		e	złom żeliwny przepalony lub emalowany	65
		f	wióry żeliwne	50
Z	9		Złom stalowy grub. co najmniej 8 mm:	
złom dla żeliwiaków		a	przedmioty do 200 mm długości o ciężarze do 5 kg.	110
		b	„ do 300 mm długości o ciężarze do 10 kg.	105
		c	„ do 400 mm długości o ciężarze do 200 kg.	100
		d	„ ze stali miękkiej jak podkowy, śruby, nity	110
E	10		Czysty złom kawałkowy z wykluczeniem złomu przestrzennego:	
złom dla pieców elektrycznych		a	złom stali węglowej pospolitej, normalny i wyższej jakości o grubości co najmniej 8 mm z wyjątkiem stali tomasowskiej,	120
		b	złom stali najwyższej jakości z pieców elektrycznych, np. stali narzędziowej, odpowiadającej cechom NI 2E, N11E, N9E, N8E, N6, NV, NMV — w dowolnej grubości z wykluczeniem wiórków,	150
		c	złom stali węglowej, bardzo miękkiej odpowiadającej markom hutniczym MEF, Armco, DSA, R10 — w dowolnej grubości z wykluczeniem wiórków.	

T a b l i c a 2.

Podział złomu stopowego na grupy i grupy zbiorcze

Grupa złomu	O k r e ś l e n i e	Gatunek stali		Grupa zbiorcza złomu
		cecha hutnicza	znak PN	
1	Złom stali nisko chromowej i chromowo-wanadowej o zawartości Cr — 0,5 do 3% V — 0,0 do 0,15%	NC3	2,0,75	41
		NC5	2,0,140	
		NS6	2,1,140	
		NC7	2,2,90	
		NCV1	25,0,75	
		NCV2	25,0,140	
		NS2	725,1,50	
		NCV	25,0,50	
		POS	27,1,50	
		PCV	25,1,50	

Grupa złomu	O k r e ś l e n i e	Gatunek stali		Grupa zbiorcza złomu
		cecha hutnicza	znak PN	
		TC1	2,0,100	
		TC2	2,1,100	
		TC4	2,2,100	
		CC1	2,1,15	
		CMC1	62,1,15	
		CMC2	62,1,80	
		PCV2 *)		
		TMS2 *)		
2	Złom stali chromowej o zawartości Cr — 3,0 do 10,0%	OZC3		
		OZC6		
		ZC2		
		ZC8		
		FC4		
		ZCS1		
3	Złom stali chromowej wysoko węglowej o zawartości Cr — 11,0 do 20,0%	OZ		
		ITC13		
		OZC18		
		NCK	284,12,160	
		NC13	2,12,170	
		NC14	2,12,210	
		KC8		
4	Złom stali chromowo-wolframowej o zawartości Cr — 19,0 do 21% Cr — 1,4 do 1,6% Ni — ok. 2%			
5	Złom stali chromowo-molibdenowej o zawartości Cr — 3,0% Mo — 0,15 do 0,6%	WC4	245,3,50	41
		CT1	264,1,15	
		CT2	264,1,20	
		TR1	24,1,25	
		TR1S	24,1,20	
		TR2	24,1,35	
		TR3	24,1,40	
		TR4	245,2,40	
		RR1	R24,1,12	
		RL1	R 4,0,10	
		ZC1		
		ARA		
		ARV		
		marka OPL		
		marka OPL		
6	Złom stali zaworowej o zawartości Cr — 9,0 do 12,0% Mo — 0,8 do 1,2%	ZCS2		
7	Złom stali niklowo-chromowej o zawartości Ni — 1,0 do 5,0% Cr — 0,5 do 1,5%	CP1	12,1,15	42
		CP3	12,3,15	
		CP5	12,4,15	
		TP2	12,1,35	
		TP3	12,1,50	
8	Złom stali niklowo-chromowo-molibdenowej o zawartości	TF1	124,1,35	
		TF3	124,3,30	
		TF4	124,4,30	

*) marka

Grupa złomu	O k r e ś l e n i e	Gatunek stali		Grupa zbiorcza złomu
		cecha hutnicza	znak PN	
	Ni — 0,5 do 5,0%	TF5	214,1,35	
	Cr — 0,5 do 3,0%	TF6	214,1,40	
	Mo — powyżej 0,15%	TF8	214,2,30	
		NP4	124,3,50	
		WNL	1245,2,55	
		WLN4		
		WF3		
		WF5		
9	Złom stali wolframowo-niklowo-molibdenowej o zawartości	WNW2	1254,4,30	
	W — 1,5 do 2,0%			
	Ni — 4,0 do 5,0%			
	Mo — 0,3 do 0,5%			
10	Złom stali wolframowej o zawartości	NWV1	325,1,120	43
		NW2	3,1,115	
		NW3	3,1,120	
	W — 0,8 do 2,5%	NWC	326,1,110	
		NZ2	327,2,45	
		NZ3	327,2,55	
11	Złom stali wolframowej o zawartości	NWV4	325,5,140	43
	W — 4,5 do 6,0%	FW6		
12	Złom stali wolframowo-molibdenowej o zawartości	WWS	3274,4,30	
	W — 14,0 do 5,0%			
	Mo — 0,4 do 0,6%			
13	Złom stali wolframowo-niklowo-molibdenowej o zawartości	WWN1	3274,9,25	44
	W — 8,0 do 10,0%			
	Ni — 1,2 do 1,8%			
	Mo — 0,4 do 0,6%			
14	Złom stali wolframowo-kobaltowo-molibdenowej o zawartości	WWK	32845,9,30	
	W — 8,0 do 10,0%			
	Co — 1,5 do 2,0%			
	Mo — 0,4 do 0,6%			
15	Złom stali szybko tnącej o zawartości	SW9	325,9,85	
	W — 8,0 do 9,5%			
	V — 1,8 do 2,2%			
17	Złom stali szybko tnącej o zawartości	SW18	3254,18,75	
	W — 16,5 do 19,0%			
	V — 1,0 do 1,4%			
	Mo — 0,4 do 0,8%			
18	Złom stali szybko tnącej o zawartości	SL5		
	W — 5,4 do 6,0%			
	Mo — 4,5 do 5,5%			
	V — 1,3 do 1,7%			

Grupa złomu	O k r e ś l e n i e	Gatunek cecha hutnicza	stali znak PN	Grupa zbiorcza złomu
19	Złom stali szybko tnącej o zawartości W — 16,5 do 19,5% Co — 4,5 do 5,5%	SK5	3285,18,75	
20	Złom stali szybko tnącej o zawartości W — 16,5 do 19,0% Co — 9,0 do 10,0%	SK10	38254,18,75	46
21	Złom stali nierdzewnej o zawartości Cr — 12,0 do 20,0%	KC1 KC2 KC3 KC11 OKC13 OKC19 KC12 KC22 ZC9	2,12,10 2,12,20 2,13,35	47
22	Złom stali wysoko-chromowej o zawartości Cr — 24,0 do 30,0%	ZC11 OZC25 OZC29		
23	Złom stali kwasoodpornej o zawartości Cr — 17,0 do 20,0% Ni — 8,0 do 10,0%	KP1 KP2 KP3 ZP10 OKP18 CZH18	21,17,10 2122,17,10 21,17,05	48
24	Złom stali kwasoodpornej o zawartości Cr — 17,0 do 20,0% Ni — 8,0 do 11,0% Mo — 2,0 do 3,0%	KF2 KF3 OKF18	21422,17,10 214,17,05	
25	Złom stali chromowo-niklowej o zawartości Cr — 22,0 do 26,0% Ni — 12,0 do 21,0%	ZP12 ZCH23 CZH25		49
26	Złom stali niklowo-chromowej o zawartości Ni — 12,0 do 26,0% Cr — do 4,0%	FN25 FPM2 PPM4 FNM1		
27	Złom stali niklowej o zawartości Ni — 35,0 do 38%	FN36		
28	Złom stali zaworowej o zawartości Ni — 13,0 do 15,0% Cr — 12,0 do 14,0% W — 2,0 do 2,4% Mo — 0,7 do 1,0%	ZFW1		
29	Złom stali kabałtowo-chromowej o zawartości Co — 2,0 do 15,5%	FK2 FK6 FK15		

Grupa złomu	O k r e ś l e n i e	Gatunek stali		Grupa zbiorcza złomu
		cecha hutnicza	znak PN	
30	Złom stali niklowo-aluminiowej			
31	Złom stali manganowej o zawartości Mn — 11,0 do 16,0%	FM16 FM12		
32	Złom stali krzemowej o zawartości Si — 11,0 do 16,0%	OKS12 OKS15		

T a b l i c a 3.

Podział złomu żeliwnego

Nr. kl.	W y s z c z e g ó l n i e n i e	Cena zł.
30	Złom żeliwny wlewnicowy z wlewnic, płyt i spodków wlewnicowych	
31	Złom żeliwny maszynowy w szczególności z obrabiarek i innych maszyn, nie wyłączając rolniczych, silników itp., w ogóle o grub. nie mniej, jak 10 mm wolne od smarów, powłok, emalii itp., jak też domieszek żelaza, stali lub staliwa.....	
32	Złom żeliwny handlowy z grubościennych rur, odlewów budowlanych, cienkościennych części maszyn rolniczych, odlewów kanalizacyjnych, płyt podłogowych, okładnicowych, części paleniskowych, piecowych, rusztowych, jednakowoż nie nadpalonych, klocków hamulcowych, wszystko wolne od żelaza, stali lub staliwa, jak też żeliwa spalonego i emaliowanego	
33	Złom żeliwny piecowy i garnkowy w szczególności z radiatorów i ich części, cienkościennych rur, nieopalone części pieców, garnków itp. wszystko wolne od żelaza, stali, spaliwa oraz żeliwa spalonego	
34	Złom żeliwny utwardzony w szczególności z utwardzonych kół, rozgwiad, płyt, wkładnic i poch do młynów lub mieszalników za wyłączeniem walców lub wałków utwardzonych, wszystko wolne od żelaza, stali lub staliwa, jak też żeliwa spalonego	
35	Złom żeliwny walców utwardzonych	
36	Złom żeliwny walców półtwardych	
37	Złom żeliwny nadpalony, zdatny dla odlewni żeliwa	
38	Wióry żeliwne nowe, czyste, dla przemysłu chemicznego.....	

I Ceny rozumieją się za tonę loco wagon stacja wysyłająca za materiał podruzgotany na kawałki o długości nie większej jak 400 mm oraz o wadze kawałków wg poniższej tablicy.

II Za materiał dostarczony w stanie niepodruzgotanym będą stosowane potrącenia wg. poniższej tablicy:

Nr. kl.	dług. wsad. w mm	waga jednost. kawałka w kg.	potrącenia w zł.	U w a g i
30	400	50		za druzgotanie na kawałki drobniejsze obowiązują odpłaty wg. umowy.
31	400	50		
32	400	50		
33	400	50	1.000	
34	400	50		
35	400	50		
36	400	50		
37	400	50		

W A R U N K I O G Ó L N E

- A. Wysyłka złomu żeliwnego może nastąpić jedynie w gatunku i ilości wg dyspozycji Centrali wzgl. Zbiornicy.
- B. Każdy wagon ze złomem żelwnym musi być w dniu nadania zaawizowany odbiorcy, Centrali Złomu w Katowicach i właściwej Zbiornicy.
Również na każdym wagonie musi być naklejone „Zawiadomienie o wysyłce złomu żelaza“, przy czym w wierszu: „Wolne od materiałów wybuchowych“ należy zaznaczyć „skontrolowane“. Oświadczenie to winno być podpisane przez nadawcę pod pieczęcią firmową i powtórzone na awizie.
- C. Deklaracja złomu podana przez dostawcę musi odpowiadać faktycznemu stanowi złomu.
- D. 1. Obowiązkiem dostawcy jest *wykorzystać ładowność* użytego wagonu *co najmniej w 80%* w razie załadunku złomu masywnego, czyli

wagon 15 t	powinien bezwarunkowo zawierać	12 t	złomu
„ 20 t	„ „	16 t	„
„ 23 t	„ „	18,4 t	„
„ 24,5 t	„ „	19,6 t	„
„ 26,5 t	„ „	21,2 t	„
„ 30 t	„ „	24 t	„

- 2) Gdy kolej w zamian zamówionego wagonu podstawi z urzędu wagon o większej ładowności, a nadawca w uzasadnionym wypadku nie będzie mógł skorzystać z przysługującego mu prawa odmówienia przyjęcia wagonu zastępczego, wtedy wysyłający powinien wskazać w liście przewozowym ładowność zamówionego wagonu. Adnotacja ta będzie dla nas informacją o przeszkodach zaistniałych przy przydzielaniu przez P.K.P. odpowiedniego wagonu.
- 3) Należy pamiętać również o użyciu pod załadunek złomu żeliwnego wagonów-płatform z niskimi burtami, gdyż w razie nie posiadania odpowiednich ilości złomu, mimo to istnieje możliwość wykorzystania pojemności takiego wagonu.
- E. Za nie przestrzeganie powyższych ogólnych warunków dostaw Centrala zastrzega sobie prawo obciążenia dostawców wszelkimi efektywnymi kosztami oraz stosowania kar porządkowych.

Kary te wynoszą: zł 250,— od wagonu za brak awizu
 zł 250,— „ „ „ „ okratkowania
 zł 1500,— „ „ „ „ dostawę niezgodną z dyspozycją wysyłkową

U w a g a : Dla zakładów przemysłowych, które złom załadują we własnym zakresie przysznaje się tytułem nagrody:

100 zł/t przy wysyłkach bezpośrednich do konsumentów
 70 zł/t „ „ do państwowych Zakładów przeróbczych Centrali Złomu.

Nagroda ta przeznaczona jest dla pracowników zatrudnionych bezpośrednio przy złomie.

Dostawca złomu (pieczęć firmowa), dokładny adres (z podaniem powiatu i gminy oraz najbliższej stacji kolejowej i odległości do niej)

Załącznik Nr 3 do Okólnika Ministra Budownictwa Przemysłowego nr 9 z dnia 24 lutego 1951 r.

ZGŁOSZENIE ZAPLANOWANEJ DOSTAWY ZŁOMU

za miesiąc ..... 1951 r.

(musi być przesłane do dnia 25 każdego miesiąca do Zbiornicy)

R O D Z A J Z Ł O M U	I dekada (1 — 10)	II dekada (11 — 20)	III dekada (21 — 30)	Razem	U W A G I
	ton	ton	ton	ton	
R a z e m :					

Na powyższe ilości i gatunki prosimy o przysłanie dyspozycji wysyłkowych, które wykonamy ściśle według zleceń Zbiornicy.

P o d p i s

WYJAŚNIENIA

o sposobie wypełniania wzoru „sprawozdania z wykonania planu dostaw złomu stalowego i żelwnego“.

Podobnie, jak w „planie obrotów złomem za 1951 r.“ należy dokładnie wypełnić pełną nazwę i adres zakładu zobowiązanego do dostawy złomu.

rubr. 1 — nie wymaga wyjaśnień,

rubr. 2 — wyjaśnienia, jak do „planu obrotów złomem“ rubr. 2;

rubr. 3 — nie wymaga wyjaśnień;

rubr. 4 — należy podać planowane ilości złomu w okresie sprawozdawczym;

rubr. 5 — należy podać, ile zakład dostarczył złomu od początku roku, łącznie z okresem sprawozdawczym;

rubr. 6 — nie wymaga wyjaśnień;

rubr. 7 — stanowi procentowy stosunek rubryki 5, 3;

rubr. 8, 9, 10 — wykazuje dokąd zakład wysłał złom i tak:

rubr. 8 — wypełniają te zakłady, które zobowiązane są do przerobu posiadanego złomu względnie którym Centrala Złomu względnie jej placówki terenowe wydały dyspozycje wysłania posiadanego złomu bezpośrednio do zakładu przerobczego;

rubr. 9 — wypełniają te zakłady, które wysłały swój złom do zakładów przerobczych Centrali Złomu;

rubr. 10 — wypełniają te zakłady, które wysyłają złom do punktów skupu złomu, prowadzonych przez sektor uspołeczniony np. punkty skupu CRS „Samopomoc Chłopska“ punkty skupu Spółdzielni Pracy.

Mogą zaistnieć wypadki, że zakład wypełniając nałożony nań obowiązek może wysłać również złom bezpośrednio do odbiorcy na zlecenie Centrali Złomu, złom do zakładów przerobczych, jak również odesłać go do punktów skupu sektora uspołecznionego. W tych wypadkach należy wypełnić rubryki 8, 9 i 10.

43.

OKÓLNİK Nr 22

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 2.IV.1951 r.

w sprawie zwalniania z pracy słuchaczy kursów techników normowania.

Celem umożliwienia przeprowadzenia szkolenia techników normowania zarządza się, co następuje:

§ 1. Pracowników Zjednoczeń lub Przedsiębiorstw, uczęszczających na kursy dla techników normowania należy zwalniać:

A) Na wykłady teoretyczne odbywające się w godzinach popołudniowych o godz. 13.30.

B) Na ćwiczenia praktyczne przeprowadzane w czasie pracy w godzinach między 7 a 15.30.

Łączna liczba godzin zwolnionych na ćwiczenia nie może przekraczać 108 godzin przez cały czas trwania kursu i nie może być mniejszą od 80 godzin. Czas ćwiczeń obejmuje zajęcia praktyczne i omówienia.

§ 2. Godziny zwolnienia z pracy z tytułu określonego w § 1 należy zaliczać do płatnych godzin pracy.

§ 3. Zwolnień udziela Dyrektor właściwego Zjednoczenia wzgl. Przedsiębiorstwa na wniosek Kierownika Kursu.

§ 4. Na wniosek kierownika kursu Dyrektor właściwego Zjednoczenia lub Przedsiębiorstwa może zwolnić przeszkolonych już techników normowania, dla udzielenia pomocy wykładowcy przy prowadzeniu ćwiczeń.

§ 5. Okólnik niniejszy wchodzi w życie z dniem 5.IV.1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

44.

OKÓLNİK Nr 23

GENERALNEGO DYREKTORA

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 3.IV.1951 r.

w sprawie wyznaczenia pracowników odpowiedzialnych za gospodarkę drukami i racjonalne zużywanie papieru.

Na podstawie Uchwały Prezydium Rządu z dnia 29 lipca 1950 r. w sprawie oszczędności w zużywaniu papieru (Monitor Polski Nr A-89, poz. 1116) polecam, co następuje:

1) Dyrektor Departamentu Budżetowo-Gospodarczego wyznaczy specjalnego pracownika odpowiedzialnego za gospodarkę drukami i racjonalne zużywanie papieru w Centrali Ministerstwa.

2) Za gospodarkę drukami i racjonalne zużywanie papieru w poszczególnych Departamentach i Centralnych Zarządach Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego odpowiedzialni są kierownicy sekretariatów, a tam, gdzie nie utworzono sekretariatów — Naczelnicy Wydziałów (Działów), do zakresu działania których należą sprawy gospodarcze Departamentów (Centralnych Zarządów).

3) Dyrektorzy Zjednoczeń, Przedsiębiorstw i Instytutów wyznaczą w każdej z podległych im jednostek organizacyjnych pracownika odpowiedzialnego za gospodarkę drukami i racjonalne zużywanie papieru.

DYREKTOR GENERALNY

Inż. F. Topolski

45.

OKÓLNİK Nr 26

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 11.IV.1951 r.

w sprawie wyjaśnienia niektórych postanowień Zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 5 lutego 1951 r. — w sprawie stosowania wzoru umowy ramowej o wykonanie robót budowlanych i montażowych.

W celu wyjaśnienia nasuwających się wątpliwości przy stosowaniu wymienionego w nagłówku zarządzenia Przewodniczącego PKPG (Monitor Polski Nr A-18, poz. 238) ustala się w porozumieniu z Państwową Komisją Planowania Gospodarczego, co następuje:

1) W wypadku gdy zamawiający nie jest w możności dostarczyć wykonawcy przed zawarciem umowy dokumentacji technicznej, wymienionej w § 5 ust. 1 powołanego wyżej zarządzenia, wykonawca powinien również zawrzeć umowę pod warunkiem, że:

I Wykonawcy zostanie dostarczona następująca wstępna dokumentacja zastępcza:

a) zamawiający zamiast dostarczenia zatwierdzonych założeń projektów umożliwi wykonawcy wgląd do za-

twierdzonych założeń projektu, w zakresie koniecznym do rozpoczęcia budowy;

- b) zamawiający dostarczy zatwierdzony, lub co najmniej uzgodniony z Władzami Planowania przestrzennego plan sytuacyjny budowy, z uwidocznieniem rozmieszczenia budynków, dróg i urządzeń oraz orientacyjnych punktów wysokościowych;
- c) zamawiający dostarczy wyciąg z kosztorysu generalnego, obejmujący obiekty, na budowę których zawierana jest umowa; sumy dotyczące ogólnej wartości kosztorysowej obiektów powinny być podzielone na okresy wykonania według lat, jeżeli budowa tych obiektów będzie trwała dłużej niż jeden rok;
- d) zamawiający przedstawi do uzgodnienia ogólny terminarz wykonywania poszczególnych obiektów.

II. W umowie zostaną ściśle sprecyzowane terminy dostarczenia przez zamawiającego następującej dokumentacji:

- a) zatwierdzonego planu generalnego budowy;
  - b) zatwierdzonego kosztorysu na urządzenie planu budowy;
  - c) zatwierdzonego projektu wstępnego (rysunków szkicowych wraz z kosztorysami orientacyjnymi);
  - d) zatwierdzonego projektu technicznego (rysunków w skali 1:100 wraz z obliczeniami statycznymi, specyfikacją materiałów i kosztorysami szczegółowymi lub uproszczonymi);
  - e) rysunków roboczych (konstrukcyjnych, montażowych, szczegółów budowlanych);
2. Termin wykonania robót objętych umową należy ustalić w nawiązaniu do terminów dostarczenia przez zamawiającego dokumentacji roboczej, umożliwiającej prowadzenie robót przez wykonawcę, jak: rysunków roboczych, obliczeń statycznych, wykazów materiałowych i kosztorysów na poszczególne obiekty.

Wykonawca powinien otrzymać:

- a) dokumentację techniczną dla instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej i elektrycznej — nie później niż na trzy miesiące przed rozpoczęciem właściwych robót;
- b) dokumentację techniczną na elementy i konstrukcje prefabrykowane, stolarkę i inne elementy produkowane w sposób przemysłowy lub warsztatowy, a montowane lub wbudowywane na budowie — nie później niż na dwa miesiące przed rozpoczęciem ich wbudowywania lub montażu;
- c) zatwierdzony projekt techniczny wraz z rysunkami roboczymi fundamentów — nie później niż na jeden miesiąc przed rozpoczęciem budowy;
- d) rysunki robocze: konstrukcyjne, montażowe i budowlane — nie później niż na jeden miesiąc przed rozpoczęciem właściwych robót; termin powyższy może być za zgodą wykonawcy skrócony do dwóch tygodni.

W przypadku niedotrzymania przez zamawiającego, ustalonych umową terminów dostarczenia dokumentacji, wykonawca może określić nowe terminy wykonania robót, ewentualnie ograniczając ich zakres rzeczowy; Wykonawca powinien jednocześnie żądać, od inwestora akceptacji powyższych zmian niezależnie od dochodzenia kar umownych wynikających z umowy.

3. Wykonawca może w drodze wyjątku odstąpić od zasady sporządzania kosztorysu przez zamawiającego w szczególnie uzasadnionych przypadkach, sporządzić na zlecenie i koszt zamawiającego kosztorys na urządzenie placu budo-

wy, jeśli posiada możliwości w tym zakresie. Kosztorys ten podlega zatwierdzeniu przez zamawiającego w myśl obowiązujących przepisów.

4. Wykonawca może pomimo braku kosztorysu wykonywać roboty związane z urządzeniem placu budowy i składać rachunki przejściowe za wykonanie powyższych robót, na podstawie uproszczonego kosztorysu sporządzonego przez wykonawcę, do wysokości kosztów ustalonej w porozumieniu z zamawiającym przy zawarciu umowy.

W przypadku braku takiego porozumienia, górna granica kosztów fakturowanych na urządzenie placu budowy nie może przekroczyć następujących stawek:

dla robót o pełnej

wartości kosztorysowej	stawka
do 1 mil. zł	40% wartości robót
dla 1 „ „	40 tys. zł.
„ 5 „ „	150 „ „
„ 10 „ „	250 „ „
„ 20 „ „	450 „ „
„ 30 „ „	600 „ „
„ 50 „ „	750 „ „
„ 100 „ „	1000 „ „
powyżej 100 „ „	1% wartości robót

Dla pośrednich wartości robót należy stawki obliczać proporcjonalnie, według interpolacji liniowej.

5. Od chwili otrzymania zatwierdzonego kosztorysu na urządzenie placu budowy, wykonawca jest obowiązany wykonywać roboty i składać rachunki zgodnie z kosztorysem, a ewentualnie zaszłe różnice wyrównać w najbliższym rachunku przejściowym.

6. Ustalenia zawarte w okólniku mają zastosowanie wyłącznie do umów zawieranych na roboty, objęte planem inwestycyjnym na rok 1951.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

46.

**OKÓLNİK Nr 29
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 14. IV. 1951 r.

w sprawie zatrudnienia techników normowania.

W związku z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 12 sierpnia 1950 r. w sprawie szkolenia techników normowania pracy (Biuletyn P.K.P.G. Nr 19, poz. 219) ustala się co następuje:

§ 1. Absolwentów kursów techników normowania pracy należy zatrudnić przede wszystkim na stanowiskach techników normowania pracy, ewentualnie chronometrażystów.

§ 2. Zadania techników normowania pracy określa zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 22 maja 1950 r. w sprawie powołania i zakresu działania organów normowania pracy. (Biuletyn P.K.P.G. Nr 11, poz. 140).

§ 3. Zatrudnianie techników normowania przy innych pracach niż określone w § 2 niniejszego okólnika jest niedopuszczalne. W szczególności techników normowania nie może

być przydzielony dla spełniania czynności kalkulatora i wypełniania kart zleceń akordowych (dniówkowych), list płacy, kart zarobkowych itp.

§ 4. Dla spełniania czynności pomocniczych, niezbędnych dla wykonania prac określonych w § 2 niniejszego okólnika Dyrektor Zjednoczenia (Przedsiębiorstwa) wyznaczy odpowiednich pracowników, których przeszkolą technicy normowania.

§ 5. Okólnik niniejszy wchodzi w życie natychmiast.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

47.

**OKÓLNIK Nr 30
DYREKTORA GENERALNEGO
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 19 kwietnia 1951 r.

w sprawie sposobu zbierania, przechowywania, przerabiania i wysyłania odpadków metalowych.

W wykonaniu uchwały Nr 212 Prezydium Rządu z dnia 17 marca 1951 r. w sprawie sposobu zbierania, przechowywania i wysyłania odpadków metalowych. (Monitor Polski Nr A-29, poz. 372) polecam, co następuje:

§ 1. Kierownicy jednostek organizacyjnych, podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego przy współudziale miejscowego czynnika społeczno - politycznego przeprowadzą szeroko zakrojoną akcję, mającą na celu rozwijanie i usprawnianie jak najracjonalniejszego wykorzystania odpadków metalowych dla potrzeb gospodarki narodowej.

§ 2. Zjednoczenia opracują szczegółowe regulaminy dotyczące zbierania, przechowywania, przerabiania i wysyłania odpadków metalowych z uwzględnieniem lokalnych warunków poszczególnych zakładów produkcji pomocniczej budów.

§ 3. Regulaminy, o których mowa w § 2, winny być opracowane w myśl wymienionej we wstępie uchwały ze szczegółowym uwzględnieniem zawartych w niej wytycznych.

§ 4. Opracowane regulaminy należy przesłać do Centralnego Zarządu Gospodarki Żłomem w terminie do dnia 17 maja 1951 r. celem zatwierdzenia.

§ 5. Zatwierdzone przez Centralny Zarząd Gospodarki Żłomem regulaminy należy wywiesić w widocznych miejscach w zakładach pracy, a odpisy w terminie 3-dniowym od daty zatwierdzenia przesłać do właściwych Centralnych Zarządów.

§ 6. 1. Zjednoczenia obowiązane są przysyłać do Centralnych Zarządów sprawozdania kwartalne o wynikach akcji gromadzenia i odprowadzania odpadków metalowych w terminie do dnia 5 pierwszego miesiąca następnego kwartału.

2. Centralne Zarządy i Zarząd Budowy „Metro“ obowiązane są przysyłać sprawozdania, o których mowa w pkt. 1, zestawione na arkuszach zbiorczych (załącznik Nr 1) do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia w terminie do dnia 10 pierwszego miesiąca następnego kwartału.

DYREKTOR GENERALNY

Inż. F. Topolski

Centralny Zarząd

Załącznik Nr 1 do okólnika Dyrektora Generalnego Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego Nr 30 z dn. 19 kwietnia 1951 r.

Arkusz zbiorczy gromadzenia i odprowadzania odpadków metalowych za kwartał ..... 1951 r.

L P	Nazwa i adres Zjednoczenia	Gatunek metali	Rodzaj odpadków wyszczegół.	Ilość w kg		Uwagi
				zebrano	odprowadzono	
1	2	3	4	5	6	7
			Ogółem:			

48.

**(OKÓLNIK Nr 31
DYREKTORA GENERALNEGO
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 19 kwietnia 1951 r.

w sprawie zaopatrzenia w rury z produkcji hutniczej.

W związku z rosnącymi zapotrzebowaniami na rury z produkcji hutniczej zachodzi potrzeba pełnego i racjonalnego wykorzystania przydzielonych kontyngentów i własnych zapasów.

W tym celu postanawia się co następuje:

I. Uznaje się aż do odwołania rury za artykuł podlegający bezpośredniej dyspozycji Centralnego Zarządu Zaopatrzenia. Dla wykonania powyższego postanowienia:

1) Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) podległe Centralnym Zarządom: Konstrukcji Stalowych, Montażu Urządzeń Elektrycznych, Instalacji Przemysłowych, Mechanizacji i Prefabrykacji, obowiązane są do nadsyłania właściwym, nadrzędnym Centralnym Zarządom do dnia 10 każdego miesiąca zestawień posiadanych rur według załączonego wzoru oraz przy wykorzystaniu załączonego Wykazu Materiałowego.

2) Centralne Zarządy, wyszczególnione w punkcie 1, nadesłać w terminie do dnia 20 każdego miesiąca do C.Z.Z. zbiorcze zestawienia posiadanych rur, sporządzone wg zjednoczeń (przedsiębiorstw).

3) Pozostałe Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) obowiązane są do nadsyłania w terminie do dnia 10 każdego miesiąca bezpośrednio do C.Z.Z. zestawień posiadanych rur według załączonego wzoru. Odpis zestawienia rur przesłać należy do właściwego Centr. Zarządu.

3) Zapotrzebowania dodatkowe Zjednoczeń (przedsiębiorstw) na rury winny być szczegółowo uzasadnione i złożone w trybie wyżej podanym oraz winny uwzględniać miesiące, w których zapotrzebowane rury mają być wbudowane w/g harmonogramów robót.

5) W zestawieniach posiadanych rur należy w poszczególnych grupach kontyngentowych i asortymentach, uwiarygodnić nadwyżki i braki w stosunku do potrzeb Zjednoczeń w następnym miesiącu.

6) Zestawienia posiadanych rur winny być sporządzane na ostatni dzień miesiąca sprawozdawczego.

Na podstawie otrzymanych materiałow Centralny Zarząd Zaopatrzenia dokonywać będzie koniecznych przerzutów.

II. W związku z powyższym:

1) Kierowników Służb (szefów) Zaopatrzenia Zjednoczeń (przedsiębiorstw) czyni się osobiście odpowiedzialnymi za

Załącznik Nr 2

WYKAZ MATERIAŁOWY RUR Z PRODUKCJI HUTNICZEJ
w/g typów, średnic, grup kontyngentowych i rodzaj — dla potrzeb budownictwa

Typ	Ø zewnętrzna	Grupa kontyngentowa	Rodzaj	U w a g i
K o t ł o w e	165 mm i wyżej	65 b 65 c 65 d	bez szwu bez szwu bez szwu	do 32 atm. 32 — 80 atm. powyżej 80 atm.
	52 mm — 165 mm	68 a 68 b 68 c	bez szwu bez szwu bez szwu	do 32 atm. 32 — 80 atm. powyżej 80 atm.
	52 mm i niżej	72 IIa 72 IIb 72 IIc	bez szwu bez szwu bez szwu	do 32 atm. 32 — 80 atm. powyżej 80 atm.
Przewodowe	400 mm — 1200 mm	73 b	bez szwu	h. Forrum
	165 mm — 521 mm	65 a	bez szwu	
	52 mm — 165 mm	67	bez szwu	także żebrowane (Favier)
	52 mm — 25 mm	72 I	bez szwu	Grubość ścianki 2,5 m i wyżej. Także żebrowane (Favier)
Gazowe Parowe Pompowe	165 mm i wyżej	66	bez szwu	pompowe
	75 mm — 165 mm	69	bez szwu	
	60 mm i niżej	72 IIIa 72 IIIb 75	bez szwu bez szwu zagrzewane	¾" — 2" ⅜" — ¼"
Spłuczkowe	76 mm — 14 mm	74 b	spawane el.	
Wiertnicze	wszelka	66	bez szwu	
Precyzyjne	51 mm — 25,1 mm	70 a, 70 b	bez szwu	
	25 mm — 12,1 mm	71 Ia, 71 Ib	bez szwu	
	12 mm i niżej	71 IIa, 71 IIb		
Turbinowe		73 a	spawane	h. Forrum
Konstrukcyjne	76 mm — 14 mm	74 a	spawane el.	przeciągane
	76 mm — 14 mm	74 b	spawane el.	nieprzeciągane
Szczelinowe	51 mm — 10 mm	74 c		

49.

OKÓLNIK Nr 37
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 17 maja 1951 r.

w sprawie stosowania pracy w godzinach nadliczbowych.

Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego stwierdziło, że w wielu wypadkach stosowana jest praca w godzinach nadliczbowych, bez należytego uzasadnienia i bez zezwoleń organów inspekcji pracy.

Częste i nieuzasadnione ważnymi względami stosowanie pracy w godzinach nadliczbowych powoduje przekraczanie funduszu płac i zmniejszenie się wskaźnika wydajności pracy na 1 rob./godz., oraz wzrost kosztów budowy.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe względy, ustaliam, co następuje:

1. Stosowanie pracy w godzinach nadliczbowych należy ograniczać do wypadków uzasadnionych rzeczywistością koniecznością.

2. W celu ograniczenia stosowania pracy w godzinach nadliczbowych należy, w miarę potrzeb i możliwości stosować pracę na dwie zmiany z tym, że praca na dwie zmiany

może obejmować niekoniecznie całą załogę budowy, ale także niektóre brygady pracowników, a nawet poszczególne stanowiska pracy.

3. Na stosowanie pracy w godzinach nadliczbowych kierownictwo zakładu pracy winno uprzednio, każdorazowo uzyskać zezwolenie terytorialnie właściwych organów inspekcji pracy; odstępstwa od tego obowiązku mogą być stosowane tylko w następujących okolicznościach:

- w przypadku awarii, gdy pewna część pracowników musi natychmiast przystąpić do napraw;
- w przypadkach, gdy przerwa w pracy może spowodować zniszczenie materiałów lub urządzeń itp.).

O zarządzeniu pracy w godzinach nadliczbowych, spowodowanym wymienionymi okolicznościami, należy bezzwłocznie zawiadomić organy inspekcji pracy.

4. Podstawą do uznania przepracowanych godzin nadliczbowych winno być wykazanie ich w Księżce Kontroli Zatrudnionych — (BZ1), w Zleceniu Akordowo-Dniówkowym (BZ2) i w Karcie Pracowniczej (BZP), względnie w innej obowiązującej dokumentacji pierwotnej.

5. Każdorazowa decyzja w sprawie zastosowania pracy w godzinach nadliczbowych winna być uprzednio przeanalizowana i uzgodniona na piśmie między kierownictwem za-

kładu pracy, a radą zakładową i podstawową organizacją partyjną, przy czym każdorazowa decyzja winna określać ilu robotników, w jakim wymiarze dziennym lub tygodniowym i przez jaki czas ma wykonywać pracę w godzinach nadliczbowych.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

50.

**OKÓLNIK Nr 38
DYREKTORA GENERALNEGO
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 19 maja 51 r.

w sprawie oszczędzania cementu.

Uchwała Prezydium Rządu Nr 109 z dnia 21 lutego 51 r. (Monitor Polski Nr A-16, poz. 220) w sprawie oszczędności w budownictwie, oraz istniejący stan w zakresie zaopatrzenia w cement, nakłada na wszystkie zainteresowane jednostki organizacyjne Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego obowiązek ekonomicznej, oszczędnej, opartej o postępy techniki budowlanej, gospodarki cementem. Dla uzyskania maksymalnych gospodarczo niezbędnych efektów, polecam realizację ustalonych poniżej zadań oszczędnościowych i trybu zaopatrywania oraz wytycznych zawartych w piśmie okólnym Departamentu Techniki Nr 5 z dnia 10 maja 1951 r w sprawie oszczędnego stosowania cementu w produkcji budowlanej.

I. Zadania oszczędnościowe:

1. Ograniczenie zużycia cementu w ramach technicznie uzasadnionych i koniecznych.
2. Stosowanie najbardziej oszczędnych norm w przypadkach zużycia cementu poszczególnych marek, a specjalnie marki „350“.
3. Zastępowanie cementu jakościowego wyższego — cementem o niższej jakości oraz przejście z zapraw cementowych na wapienne wszędzie tam, gdzie warunki techniczne dopuszczają zastępstwo.
4. Badania wytrzymałości betonu w laboratoriach, których urządzenie zostało nakazane zarządzeniem Ministra Budownictwa z dnia 30 czerwca 50 r. w sprawie kontroli wykonania betoniarstwa.
5. Stosowanie wibrowania w najszerszym zakresie.
6. Przestrzeganie właściwego mieszania betonu i zapraw oraz dawkowania wody.
7. Kontrolowanie norm zużycia cementu.
8. Używanie do betonu kruszywa wysokiej jakości, dającego technicznie wymaganą krzywą przesiewu przy równoczesnym uwzględnieniu jak najszerszego stosowania materiałów miejscowych.
9. Wstrzymanie produkcji na skład w zakładach podległych C.Z. Prefabrykacji i w zakładach produkcji pomocniczej.
10. Racjonalne składowanie cementu, wykluczające wszelkie ubytki jakości i ilości.
11. Obniżenie stanu zapasów do granic minimalnych (ca 10 dni).

Do akcji oszczędzania cementu należy włączyć zorganizowany czynnik społeczny (organizacje partyjne, rady zakładowe) oraz wszystkich pracowników, używających cement przy pracy. Zadania oszczędzania cementu winny być omawiane na naradach produkcyjnych i rozpowszechniane przez gazetki ścienne.

Za przestrzeganie podanych zasad i sposobu realizacji oszczędności w gospodarce cementem są odpowiedzialni dyrektorzy Centralnych Zarządów, zjednoczeń i przedsiębiorstw.

Za wszelkie stwierdzone uchybienia na odcinku oszczędnej gospodarki cementem należy stosować surowe rygory.

O stwierdzonych do dnia 15 czerwca 51 r. wypadkach zaniedbań ze strony pracowników i zastosowanych karach należy mnie powiadomić, meldunki o uchybieniach stwierdzonych po 15 czerwca 51 r. należy składać do właściwych centralnych zarządów oraz do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia.

II. Tryb zaopatrywania w cement.

1. Rozdzielnictwo cementu w resorcie Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego prowadzi Centralny Zarząd Zaopatrzenia.

2. Rozdzielniki będą sporządzane na okresy miesięczne.

3. Dla uzyskania miesięcznego przydziału zainteresowane zjednoczenia winny za pośrednictwem właściwego centralnego zarządu składać do C.Z.Z. zapotrzebowania ilościowo-jakościowe (z podaniem marki cementu), uzasadnione wartościowym i rzeczowym zakresem robót wykonywanych w poszczególnych miesiącach.

4. Zapotrzebowanie z uzasadnieniem winno wpływać do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia w terminie do dnia 15 każdego miesiąca na miesiąc następny.

5. Centralny Zarząd Zaopatrzenia rozdziela cement z udziałem przedstawicieli centralnych zarządów na zjednoczenia w terminie do 20 każdego miesiąca na miesiąc następny i podaje do wiadomości właściwym centralnym zarządom i zjednoczeniom.

Wyżej podany tryb rozdziału cementu nie dotyczy Centralnych Zarządów: Prefabrykacji, Instalacji Przemysłowych i Konstrukcji Stalowych, które dokonują rozdziału cementu na podległe zakłady i zjednoczenia we własnym zakresie.

6. Wysokość przydziałów jest podstawą do złożenia zamówienia w Biurze Sprzedaży Cementu.

7. Interwencje w sprawie realizacji w wypadkach uzasadnionych należy podejmować w pierwszej kolejności w Delegaturze CZZ w Katowicach, ul. Barbary 21.

DYREKTOR GENERALNY

Inż. F. Topolski

51.

**OKÓLNIK Nr 42
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 29 maja 1951 r.

w sprawie baraków na kwatery zbiorowe dla robotników budowlanych.

W związku z zarządzeniem Nr 64 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 3 marca 1951 r. w sprawie budowy baraków na kwatery zbiorowe dla robotników budowlanych zarządzam, co następuje:

§ 1. Baraki z elementów składanych, łatwo rozbieralnych i prefabrykowanych budowane na kwatery zbiorowe dla robotników budowlanych należy każdorazowo po zakończeniu robót lub ustąpieniu potrzeby niezwłocznie zdemontować i usunąć z placu budowy do powtórnego użytkowania tam, gdzie zajdzie tego potrzeba. W tym celu zwalniane baraki należy zgłaszać do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia, który ustali odbiorcę.

Baraków tych nie wolno pozostawiać inwestorowi.

§ 2. Centralne Zarządy obowiązane są prowadzić ewidencje baraków rozbieralnych. Każdy barak winien otrzymać swój numer inwentarzowy.

§ 3. 1. Baraki nieskładane, których budowa dopuszczona jest na warunkach § 4 ust. 2 cytowanego na wstępie zarządzenia Nr 64 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego mogą być pozostawione na placu budowy na żądanie inwestora.

2. Sposób rozliczenia za przyjęte w ten sposób baraki określa § 12 ust. 2 cytowanego na wstępie zarządzenia Nr 64 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 4. Zarządzenie obowiązuje z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

52.

OKÓLNIK Nr 43

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 31 maja 1951 roku

w sprawie najmu i dzierżawy nieruchomości przez Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.

W celu wprowadzenia jednolitego trybu postępowania przy zawieraniu umów o najem i dzierżawę nieruchomości, zarządza się, co następuje:

§ 1. Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) przy zawieraniu umów o najem lokali użytkowych lub części budynków, względnie umów o dzierżawę nieruchomości z osobami, nie będącymi jednostkami administracji państwowej, instytucjami lub przedsiębiorstwami państwowymi — obowiązane są do ścisłego przestrzegania zasad zawartych w instrukcji, stanowiącej załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zjednoczenia (przedsiębiorstwa), które wynajmują lub dzierżawią lokale lub nieruchomości na zasadzie umów zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia z osobami wymienionymi w § 1 obowiązane są do dnia 15 lipca 1951 r. sprawdzić zgodność tych umów z warunkami określonymi przez instrukcję.

§ 3. W przypadku stwierdzenia niezgodności, zjednoczenie (przedsiębiorstwo) obowiązane jest w terminie określonym w § 2 wystąpić w sposób przewidziany w instrukcji (p. 10) o uzyskanie przedmiotu najmu lub dzierżawy na innej drodze niż zawarcie umowy, albo gdy to jest niemożliwe, zażądać w trybie przez umowę przewidzianym odpowiedniej zmiany jej warunków.

§ 4. W przypadkach uzasadnionych rzeczywistą koniecznością gospodarczą dyrektor właściwego centralnego zarządu może na podstawie należycie umotywowanego wniosku zjednoczenia zezwolić na wykonywanie dotychczasowej umowy bez przeprowadzenia zmian przewidzianych w § 3 niniejszego zarządzenia.

§ 5. Dyrktor zjednoczenia (przedsiębiorstwa) ponosi osobistą odpowiedzialność za wypłatę czynszu dzierżawnego lub ceny najmu dokonaną z naruszeniem przepisów niniejszego zarządzenia.

§ 6. Zasady niniejsze wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

Załącznik Nr 1 do okólnika Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 43 z dnia 31 maja 1951 r.

INSTRUKCJA

w sprawie trybu postępowania przy zawieraniu umów o najem lokali użytkowych lub części budynków oraz umów o dzierżawę nieruchomości z osobami nie będącymi jednostkami administracji państwowej, instytucjami lub przedsiębiorstwami państwowymi.

1. W miastach i osiedlach objętych publiczną gospodarką lokalami lokale użytkowe (części budynków) mogą być zajmowane wyłącznie na podstawie przydziału, wydanego przez właściwą władzę kwaterunkową (nakaz kwaterunkowy).

2. W miastach i osiedlach, w których nie została wprowadzona publiczna gospodarka lokalami użytkowanie lokali użytkowych może mieć miejsce w zasadzie również tylko na podstawie przydziału prezydium miejskiej (gminnej) rady narodowej (art. 18 dekretu z dnia 21.XII. 1945 r. o publicznej gospodarce lokalami — Dz. U.R.P. Nr 36 z 1950 r., poz. 343).

3. Przydział lokalu przez władzę stwarza z mocy samego prawa pomiędzy właścicielem nieruchomości a przedsiębiorstwem, które objęło lokal, stosunek najmu na czas nieoznaczony (art. 11 p. 2 dekretu). Ponieważ jednak obowiązujące prawo nie reguluje wysokości czynszu za lokale użytkowe, wysokość czynszu wymaga uregulowania umownego. Umowa dotycząca lokalu przydzielonego przez władzę, może ponadto regulować także prawa i obowiązki stron. nie ustalone bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

4. Na zasadzie umów najmu mogą być użytkowane lokale jedynie w tych miejscowościach, w których nie została wprowadzona publiczna gospodarka lokalami i to tylko w przypadkach kiedy prezydium miejskiej (gminnej) rady narodowej odmówiło przydziału lokalu, a uzyskanie tego lokalu jest uzasadnione gospodarczą koniecznością najemcy.

5. We wszystkich omawianych wyżej przypadkach wysokość czynszu nie może przekraczać stawek ustalonych dla lokali użytkowych przez prezydium właściwej miejskiej (gminnej) rady narodowej.

Jeżeli wysokość czynszu nie może być ustalona, należy stosować stawki, odpowiadające przeciętnej wysokości czynszu, płaconego w tej samej miejscowości za podobne lokale.

W każdym razie czynsz najmu nie może przekraczać stawek określonych uchwałą Rady Ministrów z dn. 21 czerwca 1950 r. w sprawie czynszów za lokale użytkowe, wynajmowane przez jednostki administracji państwowej oraz instytucje i przedsiębiorstwa uspołecznione (Monitor Polski Nr A-77, poz. 889).

6. W przypadkach, kiedy ustalony czynsz jest niższy od czynszu jaki należałoby płacić na podstawie, uchwały, powołanej w pkt. 5 niniejszej instrukcji, właściciel budynku (lokalu) może pobierać prócz czynszu, opłaty tytułem zwrotu kosztów tak zwanych „świadczeń“ (za wodę, czyszczenie kominów itp.) do wysokości udowodnionej wartości tych świadczeń przypadających na wyjęty lokal. Czynsz i opłaty za świadczenia łącznie nie mogą przekraczać kwoty, jaką należałoby płacić na podstawie uchwały powołanej w pkt. 5 niniejszej instrukcji.

W przypadkach kiedy czynsz ustalony jest na podstawie tej uchwały właściciel budynku (lokalu) prócz czynszu może pobierać tylko zwrot kosztów dostarczonego z własnych urządzeń oświetlenia lokalu, ogrzewania i ciepłej wody z własnych urządzeń centralnych oraz używanie dźwigów.

7. Właściciel budynku (lokalu) powinien oddać najemcy przedmiot najmu w zasadzie w stanie zdatnym do użytku i utrzymać go w takim stanie przez cały czas trwania najmu.

Każda umowa o najem lokalu powinna zawierać określenie stanu, w jakim lokal zostaje przez najemcę objęty z wyszczególnieniem ewentualnych zniszczeń i braków.

Drobne remonty i naprawy połączone ze zwykłym użytkowaniem lokalu obciążają najemcę.

Wszelkie inne remonty i wydatki obciążają właściciela budynku (lokalu).

8. Jeżeli lokal zajmowany bez przydziału władzy wymaga remontu, który ma być dokonany przez najemcę na koszt wynajmującego, umowa powinna być zawarta co najmniej taki okres czasu, któryby pozwolił na pełną amortyzację poczynionych wkładów.

Umowa powinna zawierać upoważnienie dla najemcy do wykonania remontu oraz zastrzeżenie, że koszty remontu potrącane będą w odpowiednich kwotach z miesięcznego czynszu do najmu do czasu ich całkowitego pokrycia.

9. Postanowienia pkt. 8 niniejszej instrukcji odnoszą się odpowiednio do tych ulepszeń i adaptacji dokonywanych kosztem najemcy w przedmiocie najmu, które ze względu na ich rodzaj nie będą mogły być odłączone i zabrane po wygaśnięciu umowy.

10. Zawieranie z osobami nie będącymi jednostkami administracji państwowej, instytucjami lub przedsiębiorstwami uspołecznionymi umów o dzierżawę nieruchomości (placów, terenów składowych, placów z zabudowaniami gospodarczymi itp.) w zasadzie jest niedopuszczalne.

W pierwszym rzędzie winny być wyczerpane możliwości uzyskania poszukiwanej nieruchomości w drodze przekazywania lub nabycia jej w trybie dekretu z dn. 26 kwietnia 1949 r. o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U.R.P. Nr 27, poz. 197 i Nr 55, poz. 438).

W przypadku, gdy uzyskanie nieruchomości w tym trybie okazałoby się niemożliwe, jednostka zainteresowana winna zwrócić się do właściwych terytorialnie organów jednolitej władzy państwowej o przydzielenie względnie wydzierżawienie jej poszukiwanej nieruchomości.

11. Dzierżawa nieruchomości od osób nie będących jednostkami administracji państwowej, instytucjami lub przedsiębiorstwami uspołecznionymi może mieć miejsce jedynie w tych szczególnych i wyjątkowych przypadkach, gdy uzyskanie nieruchomości w sposób określony w pkt. 10 niniejszej instrukcji nie jest możliwe, a objęcie przez zjednoczenie (przedsiębiorstwo) przedmiotowej nieruchomości uzasadnione jest stwierdzoną gospodarczą koniecznością.

12. Zarówno co do wysokości czynszu dzierżawnego, jak i co do zasad rozdziału między dzierżawcę i wydzierżawiającego wydatków związanych z użytkowaniem dzierżawionej nieruchomości oraz kosztów ewentualnych remontów, napraw, ulepszeń i adaptacji w przedmiocie dzierżawy — mają odpowiednie zastosowanie postanowienia pkt. 5, 7, 8, 9 niniejszej instrukcji.

13. We wszystkich umowach najmu lub dzierżawy podpis wynajmującego (wydzierżawiającego) powinien być notarialnie poświadczony. Umowy o dzierżawę nieruchomości lub o najem lokalu obejmowanego bez przydziału władzy, powinny być ujawnione w księdze wieczystej, na co właściciel nieruchomości powinien wyrazić zgodę w samej umowie.

W szczególności do księgi wieczystej powinny być wniesione wpisy o ewentualnym zaplaceniu czynszu z góry, jak również o tym, że najemca, do określonej wysokości, potrącać będzie z należnego czynszu koszty, wyłożone na ewentualny remont.

14. Wszystkie umowy powinny zawierać klauzulę, że koszty zawarcia umowy i wpisów do księgi wieczystej obciążają w całości wynajmującego (wydzierżawiającego). Koszty wpisów do księgi wieczystej mogą być wyłożone przez najemcę (dzierżawcę) za wynajmującego (wydzierżawiającego) i potrącone następnie z czynszu najmu (dzierżawy). Odpowiednie postanowienie w tym przedmiocie powinno być umieszczone w umowie.

15. Ocena projektów umów o najem lub dzierżawę tak pod względem celowości i konieczności gospodarczej zawarcia umowy, jak i co do poszczególnych merytorycznych postanowień umowy oraz zatwierdzanie projektów umów należy do właściwego centralnego zarządu (jednostki równorzędnej).

16. Zjednoczenie (przedsiębiorstwo), kierując do centralnego zarządu wnioski o zatwierdzenie umowy, winno załączyć:

- a) projekt umowy w dwu egzemplarzach,
- b) opinię radcy prawnego, co do zgodności projektu umowy z obowiązującymi przepisami prawnymi,
- c) dokumenty względnie zaświadczenia, stwierdzające, że zawarcie umowy najmu lub dzierżawy usprawiedliwione jest potrzebami gospodarczymi zjednoczenia (przedsiębiorstwa),
- d) szkic sytuacyjny nieruchomości, plan budynku lub lokalu z podaniem powierzchni placu, zabudowań lub powierzchni użytkowej lokalu,
- e) dowód stwierdzający prawo własności nieruchomości względnie budynku, w którym znajduje się lokal (aktualny wyciąg z ksiąg wieczystych),
- f) jeżeli wynajmujący (wydzierżawiający) nie jest właścicielem przedmiotu najmu (dzierżawy) — umowę jego z właścicielem względnie legitymacją tej osoby do działania:
  - jeżeli legitymacją osoby działającej w imieniu właściciela jest jego pełnomocnictwo, podpis na pełnomocnictwie powinien być notarialnie poświadczony,
- g) jeżeli jest kilku właścicieli — pełnomocnictwo notarialnie poświadczone dla osoby reprezentującej prawa pozostałych współwłaścicieli, i osoby działające jako organa osób prawnych powinny legitymować się odpowiednimi dokumentami urzędowymi (wyciąg z rejestru handlowego, zaświadczenie władzy rejestracyjnej stowarzyszeń itp.),
- h) w przypadku gdy nieruchomość (budynek) stanowiła mienie opuszczone lub poniemieckie w rozumieniu dekretu z dn. 8.II.1946 r. (Dz. U.R.P. Nr 13, poz. 87) — dowód (postanowienie sądu), że posiadanie nieruchomości zostało przywrócone pierwotnemu właścicielowi lub spadkobiercom,
- i) dowód, że prezydium właściwej terytorialnie rady narodowej odmówiło zjednoczeniu (przedsiębiorstwu) przydzielenia względnie wydzierżawienia poszukiwanej nieruchomości budynku lub lokalu, względnie wyjaśnienie i dowody, stwierdzające, że uzyskanie niezbędnej dla zjednoczenia (przedsiębiorstwa) nieruchomości w innym trybie nie było możliwe,
- j) zaświadczenie miejscowych władz co do wysokości czynszów obowiązujących dla tego rodzaju nieruchomości (budynek, lokal) w danej miejscowości,
- k) zaświadczenie właściwych władz, że nieruchomość nie została przeznaczona na inne cele, a odnośnie budynków, że nie przewiduje się ich rozbioru lub przebudowy do końca trwania umowy,
- l) w odniesieniu do budynków położonych w m. st. Warszawie zaświadczenie Prezydium Rady Narodowej w

st. Warszawy, że budynek nie przeszedł na własność Państwa na podstawie art. 8 dekretu z dn. 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. U.R.P. Nr 50, poz. 279)

l) jeżeli przedmiot najmu (dzierżawy) wymaga remontów, napraw, ulepszeń lub adaptacji, które najemca (dzierżawca) ma wykonać na koszt wynajmującego (wydzierżawiającego) — kosztorys niezbędnych robót oraz obliczenie wykazujące, że poczynione wkłady zamortyzują się w okresie umownym,

m) w przypadku gdy umowa o najem dotyczy lokalu, objętego przez zjednoczenie (przedsiębiorstwo) na podstawie przydziału kwaterekowego (pkt. 1, 2, 3 niniejszej instrukcji) — dokument stwierdzający przydział lokalu.

17. Projekty umów niezaopatrzone we wszystkie załączniki wymagane przez niniejszą instrukcję a konieczne do załatwienia sprawy będą zwracane zjednoczeniu (przedsiębiorstwu) do uzupełnienia.

18. Centralne Zarządy winny kierować do kontroli wstępnej, wykonywanej przez Departament Kontroli, projekty umów najmu i dzierżawy wraz ze wszystkimi załącznikami w tych przypadkach, gdy:

a) istnieje uzasadniona wątpliwość co do celowości zawarcia umowy lub co do istnienia konieczności gospodarczej względnie co do tego, czy uzyskanie poszukiwanego obiektu istotnie nie mogło nastąpić w innym trybie,

b) globalna wartość świadczeń najemcy lub dzierżawcy na okres trwania umowy najmu lub dzierżawy przekracza 15 tysięcy złotych lub ma być uiszczona z góry za okres dłuższy niż 2 lata.

19. Umowy o najem lub dzierżawę uzyskują moc prawną do zatwierdzenia ich przez właściwy centralny zarząd. Centralne Zarządy obowiązane są zawiadamiać dla celów ewidencyjnych Departament Organizacyjny Ministerstwa o każdej podpisanej umowie, załączając jej odpis.

53.

OKÓLNIK Nr 48

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 16 czerwca 1951 r.

W sprawie ustalenia odpowiedzialności kierowników jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego za przestrzeganie norm powierzchni użytkowej i wyposażenia wewnętrznego oraz zasad i warunków użytkowania hoteli robotniczych dla zatrudnionych w budownictwie przemysłowym.

W związku z punktem 45 Zarządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7 maja 1951 r. w sprawie norm powierzchni użytkowej i wyposażenia wewnętrznego oraz zasad i warunków użytkowania hoteli robotniczych dla zatrudnionych w przemyśle i budownictwie (stanowiącego załącznik do niniejszego okólnika) ustaliam, co następuje:

1) Za wykonanie wymienionego wyżej zarządzenia odpowiedzialni są kierownicy jednostek organizacyjnych, którym bezpośrednio podlegają hotele robotnicze;

2) Dyrektorzy zjednoczeń i dyrektorzy centralnych zarządów obowiązani są do stałego nadzorowania, wykonywania postanowień wymienionego wyżej zarządzenia i odpowiadać za stan hoteli robotniczych, znajdujących się w podległych im jednostkach organizacyjnych;

3) Dyrektorzy centralnych zarządów w terminie do dnia 15 października 1951 r. zawiadomią Departament Zatrudnienia i Płac o wykonaniu punktu 48 załączonego zarządzenia.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

54.

OKÓLNIK Nr 49

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 16 czerwca 1951 r.

w sprawie zaopatrywania zakładów drobnej wytwórczości w surowce odpadkowe.

Na podstawie § 5 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 143 z dnia 24 kwietnia 1951 r. w sprawie zaopatrywania zakładów drobnej wytwórczości w surowce odpadkowe (Biuletyn PKPG Nr 13, poz. 130) postanawiam, co następuje:

§ 1. Ustaliam następujący podział odpadków użytkowych, powstających w zjednoczeniach (przedsiębiorstwach) Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego:

- odpady zużywane przez zjednoczenia (przedsiębiorstwa), w którym odpady powstały,
- odpady zastrzeżone do dyspozycji władz centralnych,
- odpady dopuszczone do bezpośredniego zaopatrzenia zakładów drobnej wytwórczości.

§ 2. Dysponentem odpadków użytkowych, wymienionych w § 1 pkt. a — jest zjednoczenie (przedsiębiorstwo), w którym odpady powstają.

Dysponentem odpadków użytkowych wymienionych w § 1 pkt. b, w zależności od rodzaju i charakteru odpadków jest: Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego (PKPG) lub właściwe Ministerstwo. Dysponentem odpadków użytkowych, wymienionych w § 1 pkt. c — jest terytorialnie właściwe prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

§ 3. Jako odpady zastrzeżone do dyspozycji władz centralnych ustaliam:

- złom i inne odpady użytkowe metali nieżelaznych, określone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1951 r. w sprawie reglamentacji złomu i innych metali nieżelaznych (Dz. U.R.P. Nr 9, poz. 69),
- odpady przemysłu hutniczego,
- makulaturę stanowiącą wybrakowany, zadrukowany, zapisany lub w inny sposób wykorzystany i nie nadający się do użycia papier, karton i tekturę w formie wytworu lub przetworu papierniczego, a ponadto ścinki papieru, kartonu i tektury, powstałe przy przeróbce ich w zakładach graficznych, przetwórczych lub introligatorskich, nie nadające się już ze względu na swój ograniczony format do dalszego użytkowania w zakładach drobnej wytwórczości,
- szmaty i odpady wełniane, półwełniane, bawełniane i lniane,
- tluczkę szklaną białą, półbiałą i kolorową,
- szczecinę surową i przerobioną,
- korę korkową i jej odpady,
- oddzierki skórzane klejone,
- kości,
- czyściwo techniczne do czyszczenia maszyn,
- odpady stopów metali, uzyskane z przerobu i zbiórki dokonywanej przez placówkę podległą Centralnemu Zarządowi Gospodarki Złotem.

Tryb postępowania z odpadami zastrzeżonymi zostanie uregulowany odrębnym zarządzeniem.

§ 4. Przedstawiciel prezydium wojewódzkiej rady narodowej, zaopatrzonej w pisemną delegację (upoważnienie), ma prawo wstępu na teren zjednoczenia (przedsiębiorstwa): w celu ustalenia rodzajów oraz ilości odpadków mających znaczenie dla zaopatrzenia zakładów przemysłu drobnego.

§ 5. Sortowanie odpadków powinno być dokonywane w zjednoczeniu (przedsiębiorstwie), w którym odpadki powstają. W przypadkach uzasadnionych prezydium wojewódzkiej rady narodowej (WKPG) może zlecić zakładom drobnej wytwórczości sortowanie odpadków na terenie zjednoczenia (przedsiębiorstwa), w którym odpadki powstają.

§ 6. Trudności w sortowaniu odpadków w zjednoczeniu (przedsiębiorstwie), w którym odpadki powstają, nie mogą stanowić przeszkody w bezpośrednim odbiorze odpadków przez zakłady drobnej wytwórczości.

§ 7. Kierownictwo zjednoczenia (przedsiębiorstw):

- a) zapewni odpowiednie zabezpieczenie i magazynowanie odpadków, które będą przeznaczone do bezpośredniego zaopatrzenia zakładów drobnej wytwórczości,
- b) umożliwi bezpośrednio odbieranie odpadków użytkowych przez zakłady drobnej wytwórczości.

§ 8. Odpadki użytkowe powinny być sprzedawane loco zjednoczenia (przedsiębiorstwo), w którym odpadki powstają po cenach określonych cennikami przedsiębiorstw powołanych do gospodarki odpadkami.

W przypadku braku cen na odpadki użytkowe — ustalenie ceny należy przeprowadzić w drodze protokółarnego porozumienia pomiędzy odbiorcą, a sprzedawcą. Ustalone w ten sposób ceny należy przedstawić prezydium wojewódzkiej rady narodowej (wydział przemysłu) do zatwierdzenia.

§ 9. W przypadkach niedotrzymania terminów odbioru odpadków przez zakłady drobnej wytwórczości zjednoczenie (przedsiębiorstwo) powinno interweniować w prezydium wojewódzkiej rady narodowej (WKPG) oraz zawiadomić o tym Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego — Centralny Zarząd Zaopatrzenia za pośrednictwem właściwego centralnego zarządu.

§ 10. Zestawienia odnośnie znajdujących się i przekazanych ilości odpadków na dzień 1 lipca 1951 r. oraz odnośnie przewidywanej ilości odpadków jaka powstanie w zjednoczeniu (przedsiębiorstwie) w II-gim półroczu 1951 r. należy sporządzić w 3-ech egzemplarzach wg załączonego wzoru, z czego 2 egzemplarze w terminie do dnia 5 lipca 1951 r. należy przesłać do:

- 1 egzemplarz — prezydium wojewódzkiej rady narodowej.
- 1 egzemplarz — właściwego centralnego zarządu.

Centralne Zarządy prześlą zbiorcze sprawozdania w terminie do dnia 10 lipca 1951 r. do Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego — Centralny Zarząd Zaopatrzenia.

§ 11. Tryb niniejszy wchodzi w życie z dniem 30 czerwca 1951 r.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

55.

**OKÓLNIK Nr 50
DYREKTORA GENERALNEGO
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 21 czerwca 1951 r.

w sprawie zmiany okólnika Nr 30 z dnia 19.VI.1951 r. w przedmiocie sposobu zbierania, przechowywania, przerabiania i wysyłania odpadków metalowych.

W okólniku Dyrektora Generalnego Ministerstwa Przemysłowego Nr 30 z dnia 19 kwietnia w sprawie sposobu zbiera-

nia, przechowywania, przerabiania i wysyłania odpadków metalowych wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 6 ust. 1 wyrazy „do dnia 5” zastępuje się wyrazami „do dnia 20”;
- 2) w § 6 ust. 2 wyrazy „do dnia 10” zastępuje się wyrazami „do dnia 25”.

DYREKTOR GENERALNY

Inż. Fr. Topolski

56.

**OKÓLNIK Nr 52
DYREKTORA GENERALNEGO
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 3 lipca 1951 r.

w sprawie racjonalnej i oszczędnej gospodarki paliwami stałymi.

Właściwa i oszczędna gospodarka paliwami stałymi, a w szczególności węglem i koksem, jest jednym z naczelných obowiązków służby zaopatrzenia.

Obowiązek ten ze szczególną uwagą i wnikliwością powinien być wykonywany we wszystkich jednostkach organizacyjnych resortu Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.

Brak nadzoru nad gospodarką paliwami stałymi, zwłaszcza na odcinku stosowania racjonalnych i oszczędnościowych norm zużycia węgla i koksu, jest bezpośrednią przyczyną marnotrawstwa paliw.

W celu zapobieżenia marnotrawstwu paliw stałych i uregulowania zagadnienia oszczędnego gospodarowania paliwami w jednostkach organizacyjnych resortu Budownictwa Przemysłowego polecam:

1) opracowanie oszczędnościowych norm zużycia paliw dla poszczególnych kategorii sprzętu, używającego paliwa stałe, jak parowozy, lokomotywki, lokomobile, holowniki i inne jednostki pływające, kopaczki, kafary, pogłębiarki, kuźnie, koksozniki, piece do podgrzewania betonów i tynków oraz urządzenia pomocnicze, używające węgla lub koksu.

Projektowane oszczędnościowe normy zużycia paliwa dla posiadanego sprzętu należy podać do wiadomości Centralnemu Zarządowi Zaopatrzenia w terminie do dnia 15 sierpnia 1951 roku.

2) popieranie, inicjowanie i propagowanie pomysłów nowatorskich i racjonalizatorskich na odcinku zużycia paliw stałych,

3) wyznaczenie w centralnych zarządach i w zjednoczeniach, które w kotłowniach spalają ponad 50 ton paliw stałych dziennie, pracowników, obowiązanych do czuwania nad racjonalną gospodarką węglem i koksem. Pracownicy ci będą utrzymywali stały kontakt z Centralną Zbytą Węgla w Katowicach i przestrzegali wytycznych Centrali odnośnie używania i magazynowania paliw stałych.

Nazwiska tych pracowników należy podać do wiadomości Centralnemu Zarządowi Zaopatrzenia w terminie od dnia 15 sierpnia 1951 roku.

4) przestrzeganie „Zasad i Wskazówek o magazynowaniu węgla kamiennego, koksu i brykietów na składach”, opracowanych przez Centralną Zbytą Węgla w Katowicach,

5. składanie do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia należyście udokumentowanych zapotrzebowań na paliwa stałe z uwzględnieniem ilości i sortymentu używanego paliwa.

Zapotrzebowania winny być oparte na dotychczasowym doświadczeniu spalania różnych gatunków paliwa, z uwzględnieniem oszczędnościowych norm zużycia i obowiązujących normatywów zapasów.

6) Sporządzenie miesięcznej sprawozdawczości z zużycia paliw stałych i prowadzenie ksiąg węglowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

DYREKTOR GENERALNY

Inż. Fr. Topolski

57.

**OKÓLNIAK Nr 55
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 14 lipca 1951 r.

w sprawie gospodarki makulaturą.

Na podstawie uchwały Prezydium Rządu Nr 385 z dnia 26 maja 1951 r. w sprawie gospodarki makulaturą (Monitor Polski Nr A-55, poz. 720) ustaliam, co następuje:

§1. 1. W rozumieniu postanowień powołanej we wstępie uchwały Prezydium Rządu „makulaturą“ są między innymi wszelkie wybrakowane, zadrukowane, zapisane, lub w inny sposób wykorzystane i nie nadające się do użycia papiery i kartony (tektura) a w szczególności:

- a) różne zniszczone papiery, składane do miejsc przeznaczonych tylko do gromadzenia makulatury,
- b) akta archiwalne, których okres przechowywania zgodnie z obowiązującymi przepisami upłynął, nie wyłączając akt tajnych, poufnych, po pocięciu ich przez specjalne maszyny krajarki,
- c) zdezaktualizowane druki, które zostaną uznane za nie nadające się do jakiegokolwiek dalszego wykorzystania,
- d) przeczytane gazety.

2. Do makulatury nie zalicza się odpadków i ścinków celofanu, celuloïdu, cynfolii, pergaminu sztucznego (roślinnego) papierów impregnowanych smołą, asfaltem lub bitumina, kalki maszynowej, ołówkowej i hektograficznej.

§ 2. 1. W Ministerstwie Budownictwa Przemysłowego oraz we wszystkich podległych mu jednostkach organizacyjnych makulaturę, o której mowa w § 1 niniejszego okólnika, należy gromadzić w przeznaczonych na ten cel krytych pomieszczeniach, segregować ją według wskazań Centrali Odpadków Użytkowych, a następnie opakowaną przekazywać zbiornicy odpadków.

2. Makulatura nie może być zabrudzona smarami lub farbami olejnymi, oraz nie może zawierać nawet drobnych części metalowych (np. spinaczy, zszywaczy itp).

§ 3. Dla wykonania zadań określonych w § 2 Dyrektor Departamentu Budżetowo-Gospodarczego w zarządzie centralnym Ministerstwa oraz dyrektorzy (kierownicy) poszczególnych jednostek organizacyjnych obowiązani są wyznaczyć w terminie do dnia 20 lipca 1951 r. w każdym wyodrębnionym lokalu biurowym pracownika powołanego do gromadzenia i oddawania makulatury oraz wydać polecenia:

- 1) ustawienia w każdym pomieszczeniu biurowym oddzielnych koszy do makulatury i oddzielnych do śmieci,
- 2) zastosowania zakupionych lub wypożyczonych krajarek do cięcia akt tajnych i poufnych,
- 3) przekazywania Centrali Odpadków Użytkowych:
  - a) pociętych akt tajnych i poufnych,
  - b) przeterminowanych akt archiwalnych,
  - c) zdezaktualizowanych druków nie nadających się do jakiegokolwiek innego wykorzystania,
  - d) wszelkiej innej makulatury.

§ 4. Pracownicy, o których mowa w § 3, nawiążą bezpośredni kontakt z właściwymi terenowymi zbiornicami odpad-

ków i będą pełnić poza godzinami pracy funkcję zbieraczy makulatury za wynagrodzeniem przewidzianym przez Centralę Odpadków Użytkowych.

§ 5. Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) oraz podległe im jednostki obowiązane są przeprowadzać osobno zbiórkę makulatury, pochodzącej z produkcji takiej, jak:

- a) uszkodzone worki papierowe po cemencie,
- b) tektura falista,
- c) opakowanie papierowe, torby itp.

§ 6. W szkołach podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego należy:

- 1) przeprowadzać zbiórkę specjalnej makulatury na początku lub przy końcu roku szkolnego,
- 2) zorganizować z udziałem kursistów i młodzieży szkolnej stałą akcję zbiórki wszelkiej makulatury, a szczególnie nie nadających się do użytku zeszytów i wycofanych podręczników.

§ 7. Zbiórce podlega również wszelka makulatura gromadząca się w lokalach świetlic i czytelni, a w szczególności przeczytane, a niekompletne dzienniki i czasopisma.

§ 8. W związku z zamierzoną planową akcją zbiórki makulatury w r. 1952 dyrektorzy centralnych zarządów, zjednoczeń (przedsiębiorstw) i instytutów zgłoszą do Departamentu Budżetowo-Gospodarczego Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego w terminie do dnia 15 sierpnia 1951 r. zbiorcze projekty planów dostaw makulatury na r. 1952.

§ 9. Pracownicy odpowiedzialni za gospodarkę drukarni i racjonalne zużycie papieru, wyznaczeni na podstawie okólnika Dyrektora Generalnego w Ministerstwie Budownictwa Przemysłowego Nr 23 z dnia 3 kwietnia 1951 r. obowiązani są nadzorować gospodarkę makulaturą w swych jednostkach.

§ 10. Nadzór nad wykonaniem postanowień niniejszego Okólnika powierza się Departamentowi Budżetowo-Gospodarczemu.

O wszystkich ujawnionych przypadkach niestosowania się pracowników do postanowień niniejszego okólnika i wydanych na tej podstawie poleceń powiadomić należy niezwłocznie władze powołane do ścigania przestępstw.

w/z KIEROWNIKA MINISTERSTWA

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

58.

**OKÓLNIAK Nr 56
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 14 lipca 1951 r.

w sprawie ustalania jednolitych oznak jednostek Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.

W celu ustalenia jednolitych oznak centralnych zarządów, instytutów naukowo-badawczych, zjednoczeń, przedsiębiorstw, zarządów budowlanych oraz odcinków budowlanych — ustala się, co następuje:

§ 1. 1. Na budynkach, w których mieści się siedziba centralnego zarządu, instytutu naukowo-badawczego, zjednoczenia, przedsiębiorstwa, zarządu lub odcinka budowlanego winna być umieszczona tablica z napisem odpowiadającym nazwie jednostki organizacyjnej.

Tablice, z napisem powinny być prostokątne, mieć tło czerwone barwy cynobru, obwódka zaś oraz litery — białe.

2. Na budynkach, w których mieści się centralny zarząd lub instytut ponad tablicą z napisem należy umieścić tablicę z herbem państwowym.

Tablica z herbem państwowym powinna mieć kształt owalny, obwódkę biało czerwoną i tło szare, na którym wyobrażony jest herb państwowy — Orzeł Piastowski (bez korony).

Wymiary tablicy z herbem państwowym wynoszą:

- a) dla centralnych zarządów — 60 cm na 48 cm,
- b) dla instytutów — 55 cm na 44 cm.

§ 2. Tablice dla oznaczenia poszczególnych jednostek organizacyjnych powinny mieć następujący układ i treść:

1. Tablice dla oznaczenia centralnych zarządów winny zawierać w górnym wierszu napis „Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego“, w dolnym wierszu pełną nazwę Centralnego Zarządu. Wysokość liter w obu wierszach powinna wynosić 7 cm.

2. Tablice dla oznaczenia instytutów naukowo-badawczych — pełną nazwę instytutu (wysokość liter — 6 cm).

3. Tablice dla oznaczenia zjednoczeń lub przedsiębiorstw pełną nazwą zjednoczenia lub przedsiębiorstwa ściśle według aktu erekcyjnego (wysokość liter — 6 cm).

4. Tablice dla oznaczenia zarządów budowlanych — w górnym wierszu nazwę zjednoczenia lub przedsiębiorstwa, któremu zarząd budowlany podlega, w dolnym wierszu słowa „Zarząd budowlany w . . . . .“ (wysokość liter w górnym wierszu — 4 cm, w dolnym wierszu — 5 cm).

5. Tablice dla oznaczenia odcinków budowlanych — w górnym wierszu nazwę zjednoczenia lub przedsiębiorstwa, w środkowym wierszu słowa Zarząd Budowlany w . . . . . w dolnym wierszu słowa odcinek budowlany w . . . . .“ (wysokość liter w górnym wierszu — 4 cm, w środkowym i dolnym wierszu — 5 cm).

W przypadku, gdy odcinek budowlany podlega bezpośrednio zjednoczeniu (przedsiębiorstwu) na tablicy poza siedzibą odcinka budowlanego umieszcza się tylko nazwę zjednoczenia (przedsiębiorstwa).

§ 3. Place budów powinny być odznaczone tablicami umieszczonymi w miejscu widocznym przy ul., placu lub drodze.

Tablica powinna mieć kształt prostokątny, tło kremowe, litery zaś czarne (wysokość liter — 8 cm).

Napis na tablicy powinien zawierać nazwę i siedzibę jednostki wykonującej roboty.

§ 4. 1) Szerokość obwódki wynosi 10 mm.

2) Odstęp między napisem a górną i dolną obwódką tablicy powinny być następujące:

- a) w tablicach, o których mowa w § 2 pkt. 1 — 31 mm,
- b) w tablicach, o których mowa w § 2 pkt. 2 i 3 — 28 mm,
- c) w tablicach, o których mowa w § 2 pkt. 4 i 5 oraz w § 3 — 26 mm, —

odstęp zaś pomiędzy wierszami, jeśli napis jest w kilku wierszach, odpowiednio: 21, 19 i 17 mm.

§ 5. Zjednoczenia, przedsiębiorstwa i podległe im jednostki organizacyjne powinny umieszczać na swych tablicach w górnym lewym rogu przed napisem używany w Budownictwie Przemysłowym emblemat (wielkości ca 1/5 powierzchni tablicy) wyobrażający kielnię wplecioną w koło zębate, według wzoru stanowiącego załącznik do niniejszego okólnika.

§ 6. Zezwala się zjednoczeniom, przedsiębiorstwom oraz podległym im jednostkom używać w napisach na tablicach nazw skróconych, przy czym skrót musi być łatwo zrozumiały oraz powinien być zatwierdzony przez właściwy centralny zarząd.

§ 7. Niniejszy okólnik wchodzi w życie z dniem podpisania.

w/z KIEROWNIKA MINISTERSTWA

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

59.

OKÓLNIAK Nr 58

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 1 września 1951 r.

w sprawie stosowania skrótów słów „Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego“.

W celu jednolitego i zrozumiałego stosowania skrótów słów „Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego“ ustaliam, co następuje:

§ 1. W przypadkach konieczności stosowania skrótów słów „Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego“ — należy stosować wyłącznie skrót „M.B.Przem.“.

§ 2. Jednostki organizacyjne Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego skontrolują niezwłocznie oznaki jednostek podległych, pieczęcie, blankiety firmowe oraz inne oznaczenia, zawierające skrót i dostosują je do brzmienia ustalonego w § 1.

§ 3. Kierownicy jednostek organizacyjnych pouczą podległych pracowników o obowiązku stosowania właściwego skrótów oraz dopilnują jego ściśle przestrzeganie.

w/z KIEROWNIKA MINISTERSTWA

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

60.

OKÓLNIAK Nr 62

DYREKTORA GENERALNEGO MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 20 sierpnia 1951 r.

w sprawie instrukcji o gospodarce magazynowej.

1. Polecam stosowanie od dnia 1 października 1951 r. instrukcji w sprawie gospodarki magazynowej w jednostkach organizacyjnych podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego, stanowiącej załącznik do niniejszego okólnika.

2. Z dniem 1 października 1951 r. przestają obowiązywać w resorcie budownictwa przemysłowego dotychczasowe przepisy w przedmiocie gospodarki magazynowej, a w szczególności wydana przez b. Ministerstwo Budownictwa „Instrukcja w sprawie gospodarki materiałowej w magazynach i na placach budów“ z dnia 11.V.1950 r. L. dz. DV/5803/50 wraz z jej uzupełnieniami.

DYREKTOR GENERALNY

Inż. Fr. Topolski